MUNIO

sterk naar de toekomst

Ondersteuningsplan 2026-2030

SWV 28.14

Inhoudsopgave

1. Inleiding **7**
1.1 Leeswijzer 8

2. Schets van het samenwerkingsverband **9**
2.1 De Wet Passend Onderwijs 11
2.2 Zorgplicht 11
2.3 Doorzettingsmacht 11
2.4 De eisen aan het ondersteuningsplan 11
2.5 Organisatiestructuur Munio 12
2.5.1 Toelichting organisatieonderdelen 13
2.6 Gedragscode en klachten 14
2.7 Het samenwerkingsverband in cijfers 14

3. Terugblik: Munio 2022-2026 **16**
3.1 Werken aan inclusiever onderwijs 17
3.2 Versterken van de doorgaande lijnen 17
3.3 Maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijs-ondersteuningsbehoeften 18
3.4 Structurele samenwerking met gemeenten en partners 18
3.5 Kwalitatieve impuls onderwijsvoorziening 19
3.6 Interne organisatie, samenwerking en communicatie 19

4. Missie en visie Munio **21**
4.1 Historie 22
4.1.1 Ondersteuningsplan 2022-2026 22
4.1.2 Focusplan 2023 22
4.1.3 Belangrijkste inzichten richting 2026-2030 23
4.2 Missie, visie Munio 2026-2030 24
4.2.1 Missie: Alle leerlingen in beeld en in ontwikkeling 24
4.2.2 Visie 2026–2030 24
4.3 Vooruitblik 25

5. Speerpunten **28**
5.1 Speerpunt 1: Werken aan inclusiever onderwijs 29
5.1.1 Visie en uitgangspunten 29
5.1.2 KOOS, Krachtige Ondersteuning Op School 29
5.1.3 De rol van betrokkenen op weg naar inclusiever onderwijs 30
5.1.4 Versterken van de basisondersteuning 30
5.1.5 Naar een regionaal dekkend aanbod 31
5.2 Speerpunt 2: Versterken van de doorgaande lijnen 32
5.2.1 PO-VO 32
5.2.2 VO-VO 34
5.2.3 VO-vervolg 34
5.2.4 ISK-Vervolg 35
5.3 Speerpunt 3: Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften 36
5.4 Speerpunt 4: Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht 38
5.4.1 Terugblik 39
5.4.2 Waar staan we nu in 2026? 39
5.4.3 Waar gaan we naartoe in 2030? 39
5.4.4 Programmalijnen en actuele samenwerkingsthema's 40
5.4.5 Afspraken en structuur 40
5.5 Speerpunt 5: Munio Onderwijs 42
5.5.1 Doelgroep 42
5.6 Speerpunt 6: Interne organisatie 44
5.6.1 Leerlingen en ouders 44
5.6.2 Scholen 44
5.6.3 Structurele overleggen 45
5.6.4 Externe partners 46
5.6.5 Interne organisatie 46

6. Ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband **48**
6.1 Adviseur Passend Onderwijs 49
6.2 Ambulant begeleider thuiszitters 49
6.3 Orthopedagoog/Psycholoog 50
6.4 Omschrijving beleid toekenning TLV VSO en PRO 50

7. Kwaliteitsmonitoring en financieel beleid **51**
7.1 Kwaliteitsmonitoring 52
7.2 Meerjarenbegroting 52

Overzicht bijlagen **54**

Samenvatting Ondersteuningsplan 2026-2030

Samenvatting Ondersteuningsplan 2026-2030

Deze samenvatting biedt een overzicht van het ondersteuningsplan Munio 2026-2030. Als samenwerkingsverband VO Munio realiseren we passend en inclusiever voortgezet onderwijs in de regio Gorinchem en omliggende gemeenten. Het plan bouwt voort op de koers van 2022-2026, het welzijn van leerlingen, focus op gedeeld eigenaarschap en duurzame versterking van onderwijspraktijken. Het document bevat een terugblik, missie en visie, speerpunten, organisatie-inrichting, en financiële onderbouwing.

Inleiding en context

Munio heeft in de periode 2022-2026 een transitie doorgemaakt van uitvoerder naar partner, waarbij scholen meer in de lead zijn gekomen en Munio zich ontwikkelde tot verbinder, aanjager en adviseur. Samenwerking met ouders, gemeenten en ketenpartners is versterkt en er is meer zicht op leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften en ruimte voor maatwerk binnen de regio. Het ondersteuningsplan 2026-2030 zet deze beweging voort met nadruk op het welzijn van leerlingen, focus op gedeeld eigenaarschap en duurzame versterking van onderwijspraktijken.

Schets van het samenwerkingsverband

Munio is verantwoordelijk voor passend voortgezet onderwijs in een regio die meerdere gemeenten omvat. Acht schoolbesturen met 20 scholen zijn aangesloten, exclusief Gomarus Scholengemeenschap die bij een landelijk samenwerkingsverband hoort. Munio heeft wettelijke taken zoals de zorgplicht, doorzettingsmacht en het opstellen van een ondersteuningsplan met afspraken over ondersteuning en plaatsing van leerlingen. De organisatie kent een toezichthoudend bestuur, een directeur-bestuurder, manager, teamleider onderwijs, expertiseteam, team support en onderwijsteam. Er is medezeggenschap via een ondersteuningsplanraad (OPR) en medezeggenschapsraad (MR) en er gelden een gedragscode en klachtenregeling.

Cijfers en leerlingpopulatie

Op 1 oktober 2024 waren er 9.123 leerlingen in het voortgezet onderwijs in de regio. Er is sprake van een lichte stijging van ongeveer 500 leerlingen in vijf jaar. Eén school (De Joost in Leerdam) heeft meer dan 30% leerlingen uit armoedeproblematiekgebieden (APC-gebieden) en komt in aanmerking voor extra middelen. Andere scholen hebben ook een relatief hoog aantal leerlingen uit deze gebieden, maar onder de 30%. Het deelnamepercentage praktijkonderwijs ligt sinds 2012 boven het normbudget en boven het landelijk gemiddelde, terwijl het VSO-percentage binnen Munio iets lager is dan landelijk.

Terugblik 2022-2026

Zes speerpunten uit het vorige ondersteuningsplan zijn geëvalueerd:

1. **Op weg naar inclusiever onderwijs:** Er is een focusplan opgesteld, met onder meer een thuiszittersaanpak, een nieuwe VSO VMBO BB/KB-route vanaf 2026-2027, en bijna alle reguliere scholen hebben inclusieve lesplaatsen gerealiseerd.

Dit leidde tot stopzetting van de onderwijsvoorziening Dokwerk en een doelgroepverzwaring bij Munio Onderwijs. Ook is het scholingsplatform MunioWIJS opgericht dat de focus heeft op het scholen van medewerkers van de VO scholen binnen Munio.

2. **Versterking doorgaande lijnen:** Verbeterde samenwerking tussen PO-VO en VO-MBO, bijvoorbeeld met het Da Vinci College en het ZOW. Er zijn preventieve vooroverleggen gerealiseerd en gezamenlijke stuurgroepen, hoewel het aantal overstappende leerlingen waar tijdig overdrachtsgesprekken zijn gevoerd betreft de meest complexe problematiek nog niet toenam.
3. **Maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteunings-behoeften:** Professionalisering van het kernteam Maatwerk, betere zichtbaarheid en aanpak van thuiszitters, en een plan van aanpak gericht op het verhogen van schoolaanwezigheid en het terugdringen van vrijstellingen.
4. **Samenwerking met gemeenten en partners:** Structurele samenwerking met gemeenten, jeugdteams en zorgaanbieders. Pilot Jeugdhulp op School (JHOS) is beschikbaar, en er zijn initiatieven voor stagebegeleiding en preventie van schooluitval.
5. **Kwalitatieve impuls Munio Onderwijs:** Na inspectiebezoek in 2023 zijn herstelmaatregelen succesvol uitgevoerd, met aandacht voor leskwaliteit, docentbekwaamheid, en leerlingtrajecten. Door terugloop van instroom zijn groepen teruggebracht van drie naar twee, waarbij doelgroepverzwaring zichtbaar is.
6. **Interne organisatie en communicatie:** Verbetering van zichtbaarheid, communicatie, scholing en samenwerking binnen Munio en met scholen onder andere via KOOS-gesprekken en intervisiemomenten (zowel intern) als extern met scholen.

Missie en visie Munio 2026-2030

Munio zet zich in voor inclusiever, duurzaam en toekomstgericht onderwijs met als missie “Alle leerlingen in beeld en in ontwikkeling”. De visie rust op drie kernprincipes:

1. **De leerling als vertrekpunt:** Onderwijsondersteuningsbehoeften zijn leidend, niet diagnoses. De context en zelfredzaamheid van de leerling zijn cruciaal. “Praat altijd met leerlingen en nooit zonder ze” is een fundament.
2. **Versterken van scholen en gedeeld eigenaarschap:** Scholen nemen het voortouw en Munio ondersteunt als partner, adviseur en aanjager. Expertiseontwikkeling wordt zoveel mogelijk binnen scholen ingebed. Focus ligt op tastbare resultaten en minder beleid.
3. **Samen bouwen aan toekomstbestendig netwerk:** Munio verbindt scholen, stimuleert samenwerking met jeugdhulp en andere ketenpartners, en fungeert als regisseur en bewaker van de koers, niet als uitvoerder.

De toekomstvisie richt zich op daling van thuiszitters, versterking van regulier onderwijs, kwalitatief sterkere inclusieve lesplaatsen, samenwerking op basis van vertrouwen en het zichtbaar maken van effecten op leerlingniveau.

Speerpunten 2026-2030

In dit ondersteuningsplan worden dezelfde speerpunten als uitgangspunten voor verdere voortgang en ontwikkeling genomen als in de vorige planperiode. Deze speerpunten vormen een goede afspiegeling van de opdrachten en taken die Munio voorliggen.

1. Werken aan inclusiever onderwijs

Inclusiever onderwijs wordt gezien als een systemische, contextgerichte aanpak waarin het perspectief van de leerling en de groep centraal staan. Scholen worden ondersteund via KOOS (Krachtige Ondersteuning Op School), waarbij Adviseurs Passend Onderwijs met scholen in gesprek gaan over ambities en ondersteuning. Leerlingen, ouders, docenten, zorgcoördinatoren, Munio en jeugdhulp/gemeenten hebben elk een eigen rol in deze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er wordt ingezet op het versterken van basisondersteuning volgens landelijke normen en het realiseren van een regionaal dekkend aanbod met hybride vormen voor VSO-doelgroepen.

2. Versterken van de doorgaande lijnen

Sterke doorgaande lijnen tussen PO-VO, VO-VO, VO-vervolg en ISK-VO zijn essentieel voor het succes van leerlingen. Samenwerking met het samenwerkingsverband Driegang(PO), het Da Vinci College(MBO) en het ZOW (voortraject MBO)wordt geïntensiveerd. Preventieve besprekingen, goede overdracht en centrale inschrijfdagen worden ingezet om soepele overstappen te bevorderen. Ook wordt de wet 'Van school naar duurzaam werk' vanaf 2026 geïmplementeerd om vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan.

3. Iedere leerling in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften

Munio werkt aan vroegtijdige signalering en maatwerk voor leerlingen die moeilijk een passende plek vinden of dreigen thuis te zitten. Het kernteam Maatwerk is hierbij betrokken, er is een systematische thuiszittersanalyse en plan van aanpak. Schoolaanwezigheidsdenken wordt gestimuleerd binnen de VO scholen en onder andere partners. De samenwerking met partners zoals leerplicht en hulpverlening is intensief.

4. Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht

De samenwerking met zes gemeenten en diverse maatschappelijke partners wordt verder versterkt binnen de Regionale Educatieve Agenda (REA). Er wordt ingezet op preventieve jeugdhulp, normaliseren van zorg, multidisciplinaire teams op school en gedeeld eigenaarschap. Flexibele taskforces en bestuurlijke overleggen zorgen voor afstemming en prioritering. Er is aandacht voor huisvesting, leerlingenvervoer, verzuim en arbeidstoeleiding.

5. Munio Onderwijs

Munio Onderwijs is een onderwijsvoorziening voor leerlingen met complexe problematiek die dreigen vast te lopen of thuis te komen zitten. Het biedt maatwerk en hybride trajecten met onderwijs en jeugdhulp, met een maximale capaciteit van 20 leerlingen verdeeld over twee groepen. De doelgroep is verzwaard door de groei van inclusieve lesplaatsen op de reguliere scholen. Er wordt ingezet op verdere professionalisering en intensievere samenwerking met jeugdhulp en het expertiseteam.

6. Samenwerking, communicatie en interne organisatie

Munio investeert in zichtbaarheid, communicatie en samenwerking met leerlingen, ouders, scholen en externe partners. Adviseurs Passend Onderwijs zijn het eerste aanspreekpunt voor scholen en ondersteunen bij het vormgeven van passend onderwijs. Er zijn structurele overleggen met het toezichthoudend bestuur en de directeuren, intervisiemomenten en themabijeenkomsten. De interne organisatie werkt volgens handelingsgericht werken en sociocratie 3.0, met duidelijke rolbeschrijvingen en er wordt projectmatig gewerkt.

Ondersteuning en expertise binnen Munio

Munio biedt expertise, advies en begeleiding aan scholen via Adviseurs Passend Onderwijs, orthopedagogen, psychologen en ambulant begeleiders thuiszitters. Er zijn financiële middelen beschikbaar via KOOS-gelden voor extra ondersteuning. De toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor VSO en praktijkonderwijs wordt wettelijk geregeld en zorgvuldig uitgevoerd.

Kwaliteitsmonitoring en financieel beleid

Munio gebruikt een kwaliteitsmonitoringssysteem om voortgang en kwaliteit van ondersteuning te monitoren. KOOS-gesprekken met scholen zorgen voor continue evaluatie van inhoudelijke doelen en inzet van middelen. De meerjarenbegroting 2025-2029 is opgesteld op basis van demografische trends, deelnamepercentages en diverse subsidies en bijdragen. De begroting wordt jaarlijks bijgesteld in lijn met beleid en resultaten.

1 Inleiding

1. Inleiding

In een snel veranderende wereld vraagt goed onderwijs om gezamenlijke verantwoordelijkheid, wendbaarheid en duurzame samenwerking. Vanuit die overtuiging werkt Samenwerkingsverband VO Munio (Munio) aan passend en inclusiever onderwijs voor alle leerlingen in de regio. De periode 2022-2026 stond in het teken van groei, ontwikkeling en koersbepaling. Munio maakte de beweging van uitvoerder naar partner: van binnen naar buiten, van beleid maken naar samen realiseren.

Scholen kwamen steviger in de lead en Munio ontwikkelde zich tot verbinder, aanjager en adviseur. De samenwerking met ouders, gemeenten, jeugdhulp en andere ketenpartners kreeg vorm in concrete programma's en projecten. Er ontstond meer eigenaarschap op scholen, meer zicht op leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften en meer ruimte voor maatwerkoplossingen binnen de eigen regio.

Met dit nieuwe ondersteuningsplan 2026-2030 bouwt Munio voort op die beweging. Munio kiest bewust voor focus, gedeeld eigenaarschap en duurzame versterking van de onderwijspraktijk. Centraal staan de ontwikkeling en het welzijn van de leerling. Want iedere jongere verdient een plek waar hij of zij gezien wordt, zich kan ontwikkelen en perspectief heeft op de toekomst. Onze dank gaat ook uit naar alle partners die ons hebben geholpen om woorden te geven aan de inhoud van dit ondersteuningsplan. We kijken terug op een waardevol intern proces, waarin binnen de gehele organisatie veelvuldig gesproken is over de gewenste inhoud van dit ondersteuningsplan. Daarmee is dit document een plan van ons allemaal geworden.

1.1 Leeswijzer

In dit ondersteuningsplan 2026-2030 geven we richting aan onze ambities en werkzaamheden voor de komende vier jaar. Het plan start met een terugblik op de afgelopen beleidsperiode, waarin Munio een duidelijke beweging heeft gemaakt: van een interne, uitvoerende organisatie naar een extern gerichte partner die samenwerkt, verbindt en adviseert. Munio is zichtbaarder geworden op de scholen, in de regio en in de samenwerking met gemeenten en ketenpartners.

Deze ontwikkeling heeft geleid tot meer eigenaarschap bij scholen, een versterkt ondersteuningsnetwerk en een meer data- en analysegestuurde manier van werken. Tegelijkertijd zijn er belangrijke stappen gezet in het terugdringen van thuiszitters, het realiseren van inclusieve lesplaatsen en het versterken van doorgaande lijnen in de schoolloopbaan van leerlingen.

Het ondersteuningsplan is opgebouwd rond een aantal centrale speerpunten en bevat concrete beleidslijnen, ambities en afspraken, gekoppeld aan monitoring en financiële onderbouwing. Daarmee is dit document niet alleen richtinggevend voor de komende jaren, maar ook een toetssteen voor wat we samen willen bereiken: onderwijs dat passend, toekomstgericht en dichtbij is.

Schets van het samenwerkings-verband

2. Schets van het samenwerkingsverband

Munio is verantwoordelijk voor het realiseren van passend voortgezet onderwijs in de regio die de gemeenten Molenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en een gedeelte van Vijfheerenlanden, West Betuwe en Altena omvat. Munio is één van de 75 door het Ministerie van OCW erkende samenwerkingsverbanden voor het voortgezet onderwijs (onder nummer 28.14).

Alle schoolbesturen met één of meerdere vestigingen voor regulier voortgezet onderwijs (VO) of voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in deze regio maken deel uit van Munio. De Gomarus Scholengemeenschap vormt een uitzondering, omdat dit bestuur is aangesloten bij het enige landelijke VO-samenwerkingsverband: het Reformatorische

De acht aangesloten schoolbesturen bij Stichting Samenwerkingsverband VO Munio Gorinchem e.o. zijn:

- Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep
- Stichting Openbaar Verenigd Onderwijs in Gorinchem en de regio
- Vereniging voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs te Sleeuwijk
- Stichting Yuverta
- LOGOS, Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs
- Stichting Yulius Onderwijs
- Stichting Specialisten in Passend Onderwijs
- Onderwijs Groep Zuid-Hollandse Waarden

2. Schets van het samenwerkingsverband

Deze schoolbesturen verzorgen onderwijs op twintig scholen in de regio. Op deze twintig scholen, binnen de Internationale Schakelklas (ISK) en binnen onze bovenschoolse onderwijsvoorziening Munio Onderwijs, krijgen onze ambities daadwerkelijk vorm. Voor het Willem de Zwijger College geldt dat de nevenvestiging in Hardinxveld-Giessendam participeert in Munio en de hoofdvestiging in Papenrecht deel uitmaakt van het Samenwerkingsverband VO Drechtsteden (28.13). Ten behoeve van een efficiënte en werkbare situatie zijn met het bestuur van het Willem de Zwijger College in Hardinxveld-Giessendam afspraken gemaakt. Zij worden ondersteund en bekostigd vanuit het samenwerkingsverband Drechtsteden, dat daarvoor financieel wordt gecompenseerd door Munio.

2.1 De Wet passend onderwijs

Het doel van de Wet passend onderwijs is dat voor alle leerlingen met verhoogde onderwijsonderstseuningsbehoeften zo passend mogelijk onderwijs wordt gerealiseerd. De wet gaat over het stelsel van voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het funderend onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs. Om elk kind een passende onderwijsplek te bieden, werken scholen in het primair en voortgezet onderwijs samen in samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Hierin maken zij gezamenlijk afspraken over begeleiding.

2.2 Zorgplicht

De scholen binnen het samenwerkingsverband hebben zorgplicht. Zij moeten zorgen voor passende onderwijsondersteuning binnen de school. De zorgplicht van het schoolbestuur brengt met zich mee dat voor jeugdigen die niet terechtkunnen op de school waar zij zich hebben aangemeld, die school wel de verplichting heeft om binnen of buiten het samenwerkingsverband een andere school te vinden. Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke verplichting leerlingen, ouders en scholen te ondersteunen bij het zoeken naar en het aanbieden van passend onderwijs. Via de volgende hyperlink is te lezen wanneer de zorgplicht niet van toepassing is: Zorgplicht voor kinderen op school - Ouders & Onderwijs.

2.3 Doorzettingsmacht

Sinds de invoering van de Wet passend onderwijs in 2014 heeft Munio, bij monde van de directeur-bestuurder, doorzettingsmacht bij het plaatsen van een leerling op een school en het wijzen van een school op de zorgplicht. Indien nodig zal het samenwerkingsverband daar gebruik van maken.

2.4 De eisen aan het ondersteuningsplan

Het samenwerkingsverband stelt minstens eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan op, waarin afspraken zijn vastgelegd over de organisatie en bekostiging van de onderwijsondersteuning. In de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) (artikel 2.47, lid 9) staat beschreven wat het ondersteuningsplan in ieder geval moet bevatten:

a. de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede lid, tweede volzin, waaronder ook de basisondersteuningsvoorzieningen zijn begrepen;
b. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, zoals bedoeld in het tweede lid, ook bezien in het perspectief van een meerjarenbegroting;
c. de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, en de procedure voor het beoordelen of een leerling is aangewezen op het leerwegondersteunend onderwijs en het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot het praktijkonderwijs, voor zover de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het dertiende lid, daarin niet voorziet;
d. de procedure en het beleid over de terugplaatsing of overplaatsing naar het voortgezet onderwijs van leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40,

2. Schets van het samenwerkingsverband

twaalfde lid, van de WEC (Wet op de Expertise Centra), betrekking heeft, is verstreken;

e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging;

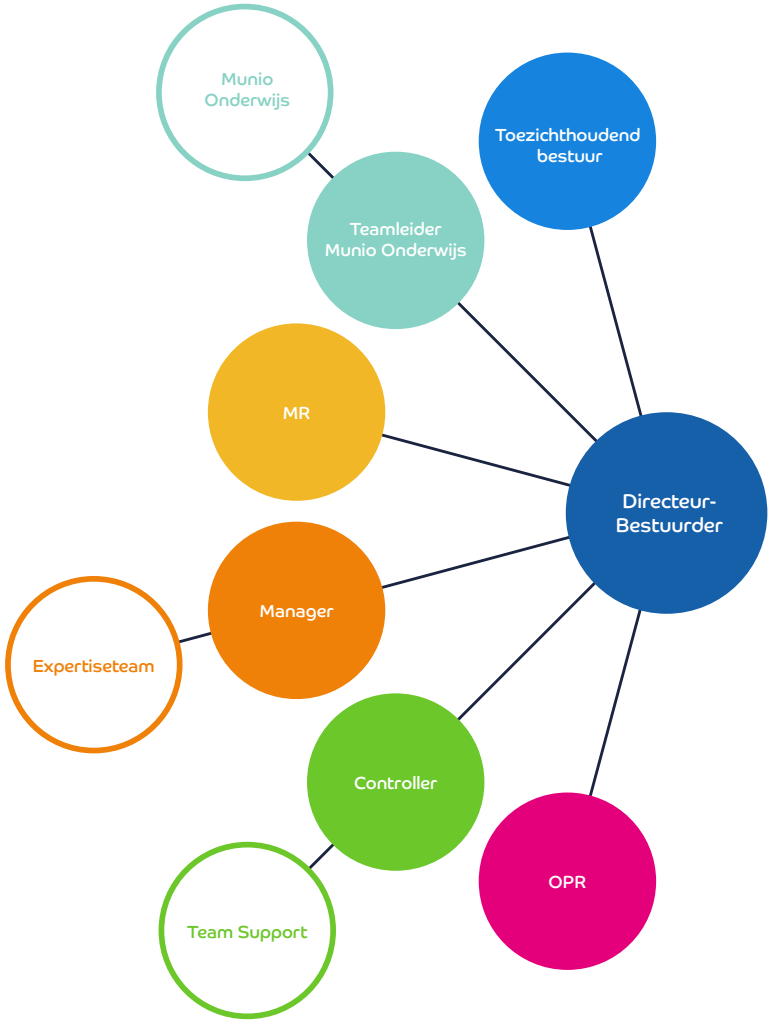
f. de wijze waarop aan ouders en leerlingen informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders en leerlingen;

g. de wijze waarop wordt vastgesteld of sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring als bedoeld in artikel 40, tiende of twaalfde lid, van de WEC, bij de aan het samenwerkingsverband deelnemende scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs in de periode na 1 februari, en hoe deze scholen hierin tegemoet worden gekomen. Leerlingen als bedoeld in artikel 40, zestiende lid, van de WEC, blijven buiten beschouwing.

2.5 Organisatiestructuur Munio

Bij het vormgeven van de structuur binnen Munio speelt een aantal uitgangspunten een rol:

- Het is duidelijk waar besluiten worden genomen en waarover.
- Er wordt uitgegaan van professionele autonomie. Binnen de kaders van het staande beleid kunnen professionals tot op bepaalde hoogte zelf besluiten nemen en deze achteraf verantwoorden.
- De talenten van mensen worden benut. Binnen het team wordt gekeken hoe eenieder kan bijdragen aan het realiseren van de doelen van het team en de organisatie.
- Het beleid van het samenwerkingsverband wordt grotendeels op de scholen uitgevoerd, waardoor de overlegstructuur en de borging van de samenwerking een essentieel onderdeel vormen van de organisatiestructuur van het samenwerkingsverband.

2. Schets van het samenwerkingsverband

2.5.1 Toelichting organisatieonderdelen

Toezichthoudend bestuur
Het samenwerkingsverband is een stichting met de naam Munio. Binnen het bestuur van deze stichting is sprake van een functionele scheiding tussen toezichthoudend bestuur en de uitvoerend bestuurder.

In het toezichthoudend bestuursdeel zijn alle acht schoolbesturen met één bestuurder vertegenwoordigd. Het toezichthoudend bestuur heeft niet-uitvoerende, toezichthoudende taken. Het toezichthoudend bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk toezichthoudend bestuurder. In de statuten en het bestuurs- en toezichtreglement is de verhouding tussen uitvoerend bestuur en toezicht geregeld, alsmede hoe gehandeld wordt in geval van (mogelijke) tegenstrijdige belangen tussen een individuele bestuurder van een aangesloten bestuur en Munio als geheel. In het toezichtkader zijn alle toezichtvragen opgenomen, zodat duidelijk is hoe het toezicht wordt vormgegeven. Alle stukken zijn terug te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

Directeur-bestuurder
De uitvoerende bestuurstaken zijn in handen van één persoon; de uitvoerend bestuurder die tevens directeur is van Munio. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de ontwikkeling en implementatie van het beleid, het opstellen en uitvoeren van het ondersteuningsplan, het financiële beleid en het personeelsbeleid, bedrijfsvoering, huisvesting en communicatie.

Manager
De manager werkt in het tot stand komen van het strategisch en algemene beleid van het samenwerkingsverband nauw samen met de directeur-bestuurder. Daarnaast stimuleert de manager het opzetten van netwerken, coördineert samenwerking en geeft leiding aan het expertiseteam.
De manager legt verantwoording af aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Teamleider Onderwijs
De teamleider Munio Onderwijs is samen met het team verantwoordelijk voor de ontwikkeling, vormgeving en monitoring van het beleid van Munio Onderwijs. Daarnaast geeft de teamleider leiding aan het onderwijsteam en legt verantwoording af aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Expertiseteam
Het expertiseteam bestaat uit Adviseurs Passend Onderwijs, die daarbinnen verschillende rollen hebben en projecten uitvoeren. Deze rollen en projecten worden verder uitgewerkt in het hoofdstuk Expertiseteam.

Team support
Team Support biedt ondersteuning aan de gehele organisatie op het gebied van o.a. financiën, HR, administratie en ICT. Daarnaast wordt externe ondersteuning ingekocht op het gebied van financiële administratie bij Groenendijk Onderwijsadministratie. Verder wordt incidenteel, op basis van gestelde opgaven, andere deskundigheid ingehuurd. Binnen Team Support is een controller werkzaam, die eveneens sturing geeft aan de administratieve inzet.

Onderwijsteam
Het onderwijsteam bestaat uit coördinatoren, docenten, onderwijsassistenten en een Adviseur Passend Onderwijs. De coördinatoren zien toe op de voortgang van de leerlingen, onderhouden contact met ouders en externe betrokkenen en verzorgen het gehele proces van intake tot vervolgplaatsing en nazorg van en aan de leerlingen. Tevens werken zij op beleidsmatig niveau nauw samen met de teamleider van Munio Onderwijs.

2. Schets van het samenwerkingsverband

De docenten en onderwijsassistenten zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse vormgeving van het onderwijs aan de leerlingen. De adviseur denkt mee en adviseert op het gebied van leerlingen en overkoepelende zaken.

Externe partijen binnen Munio Onderwijs
Ook zijn er binnen Munio Onderwijs externe partijen betrokken. Vanuit het Sociaal Team Gorinchem betreft dit een jeugdprofessional die vier uur per week meedenkt over benodigde extra ondersteuning. De jeugdprofessional kan zo nodig indicaties afgeven en contact leggen met sociale teams in de regio. Daarnaast wordt door een externe aanbieder jeugdhulp op school (JHOS) geboden aan de leerlingen van Munio Onderwijs. Ook worden regelmatig stagetrajecten voor leerlingen ingezet. Munio Onderwijs maakt gebruik van een stagecoach die, dankzij zijn brede netwerk en expertise, de leerlingen kan toeleiden naar een passende stageplek.

Medezeggenschap
Het samenwerkingsverband kent een ondersteuningsplanraad (OPR) en een medezeggenschapsraad (MR).
De medezeggenschap is verankerd in:
- Medezeggenschapsstatuut
- Reglement OPR
- Reglement MR
- Huishoudelijke reglementen OPR en MR

Medezeggenschapsraad
Het samenwerkingsverband heeft een medezeggenschapsraad (MR). Er zijn statuten en een medezeggenschapsreglement vastgesteld. Hierin zijn de taken en bevoegdheden beschreven. Deze raad is in 2017 gevormd en bestaat uit drie leden. In de begroting is een bedrag voor scholing opgenomen en zijn er uren toegevoegd in de taakindeling.

Ondersteuningsplanraad
De ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat uit medewerkers van scholen en ouders. De medezeggenschapsraden van de aangesloten scholen en locaties kiezen de leden van de OPR. De taken en bevoegdheden van de OPR zijn vastgelegd in de statuten. Alle medewerkers en ouders kunnen zich verkiesbaar stellen. De scholen faciliteren, door middel van taakbeleid, de leden in de personeelsgeleding van de OPR. Zij stemmen dit onderling af. De leden van de OPR ontvangen een vrijwilligersvergoeding.

2.6 Gedragscode en klachten
Het samenwerkingsverband werkt met een gedragscode (zie **bijlage 1**) en een klachtenregeling (zie **bijlage 2**). Er kan gebruik worden gemaakt van een vertrouwenspersoon. Een afgevaardigde van de CED-Groep vervult voor Munio de rol van externe vertrouwenspersoon. Er bestaat ook de mogelijkheid om bezwaar in te dienen bij de aanvraag van een TLV (toelaatbaarheidsverklaring). De procedure staat beschreven in het TLV beleid van Munio (zie **bijlage 3**).
Het samenwerkingsverband is lid van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs.

2.7 Het samenwerkingsverband in cijfers
Aantal leerlingen in de regio van Munio:
- Op 1 oktober 2024 zaten er 9.123 leerlingen in de regio op een school voor voortgezet onderwijs.
- Er is sprake van stijgende leerlingaantallen. De prognoses voor de komende vijf jaar wijzen op een lichte stijging van ongeveer 500 leerlingen.

2. Schets van het samenwerkingsverband

Leerlingen in armoedeprobleem cumulatie (APC-)gebieden in de regio van Munio:
APC-gebieden zijn landelijk vastgesteld en hebben betrekking op het percentage inwoners met een laag inkomen, een uitkering of een hoofdkostwinner met een niet-westerse achtergrond. VO-scholen krijgen vanuit de overheid extra middelen wanneer op twee opeenvolgende jaarlijkse teldata minimaal 30% van hun leerlingen afkomstig is uit deze APC-gebieden. Dit wordt tweejaarlijks vastgesteld door het CBS.

Op basis van de gegevens van het schooljaar 2024-2025 (bron: DUO, teldatum 1 oktober 2024):

- Locatie De Joost in Leerdam is de enige school die boven de genoemde 30% uitkomt en in aanmerking komt voor extra middelen. Het aantal leerlingen uit APC-gebieden bedraagt momenteel 79, wat neerkomt op 43,41% van de totale populatie van de school.

Er zijn vier andere scholen met structureel een groter aantal leerlingen uit APC-gebieden, maar zij vallen onder de 30% en komen dus niet in aanmerking voor extra middelen. Het betreft de volgende scholen:

Het Heerenlanden in Leerdam	159 leerlingen	21,17%
Vita College in Gorinchem	15 leerlingen	4,98%
De Noordhoek in Gorinchem	12 leerlingen	6,84%
Omnia College in Gorinchem	17 leerlingen	4,97%

De genoemde scholen liggen in de gemeenten Gorinchem en Vijfheerenlanden. Het samenwerkingsverband pleit voor afstemming met deze gemeenten en het op de agenda houden van de problematiek op deze scholen. Ook de scholen dienen, zo nodig, af te stemmen op de ondersteuning van deze problematiek.

Deelnamepercentage leerlingen
Op basis van de gegevens van het schooljaar 2023-2024 (bron: DUO, teldatum 1 oktober 2025 en 1 februari 2025 VSO) is de verdeling van het aantal leerlingen per schoolsoort als volgt:

Regulier HAVO/VWO	3.570 leerlingen	39,14%
Regulier VMBO	3.349 leerlingen	36,71%
PRO	289 leerlingen	3,22%
VSO	271 leerlingen	3%

Sinds 2012 ligt het deelnamepercentage van PRO steeds boven het normbudget van 2,697%. Vanaf schooljaar 2020-2021 ligt het deelnamepercentage boven het landelijk gemiddelde.
In onderstaande tabel de vergelijking over schooljaar 2024-2025: 1 oktober 2024 (PRO) en 1 februari 2025 (VSO):

Munio	Landelijk
PRO: 3,22%	PRO: 3,04%
VSO binnen het samenwerkingsverband: 3%	VSO: 3,67

Terugblik: Munio 2022-2026

3. Terugblik: Munio 2022-2026

In dit ondersteuningsplan kijken we niet alleen vooruit, maar blikken we ook terug op het voorgaande ondersteuningsplan. De zes speerpunten uit het vorige ondersteuningsplan, met daarbij de belangrijkste ontwikkelingen uit deze beleidsperiode, zijn:

3.1 Werken aan inclusiever onderwijs

Interviews en een werksessie met de schoolbestuurders hebben in najaar 2023 geleid tot een focusplan richting inclusiever onderwijs. Onderdeel van het focusplan was tevens het herziene TLV-beleid van Munio. Er zijn mooie resultaten geboekt op basis van de doelen die in het plan zijn gesteld:

- De doelgroepanalyse thuiszitters heeft plaatsgevonden en een thuiszittersaanpak is opgesteld, met als doel het terugdringen van het aantal thuiszitters.
- De doelgroepanalyse VSO-leerlingen (cluster 4) heeft plaatsgevonden en inzicht gegeven in waar de grootste urgentie ligt met betrekking tot het realiseren van een dekkend netwerk in de regio (VSO BB en VSO KB).
- Het bestuurlijk besluit is genomen dat per schooljaar 2026-2027 een VSO VMBO BB/KB in regulier VO gaat starten, waarmee voor deze leerlingen thuisnabij onderwijs geboden kan worden.
- Bijna alle reguliere scholen van Munio hebben een inclusieve lesplaats gerealiseerd, met als resultaat dat zij een bredere doelgroep leerlingen kunnen bedienen. Daarnaast heeft deze ontwikkeling ertoe geleid dat onderwijsvoorziening Dokwerk is gestopt per start schooljaar 2025-2026. De reden hiervoor is dat deze doelgroep grotendeels een plek vindt binnen de inclusieve lesplaatsen en de scholen beter in staat zijn de doelgroep van Dokwerk te bedienen binnen het reguliere programma.
- Binnen Munio Onderwijs vinden steeds meer hybride trajecten plaats. Hybride trajecten houden in dat de leerling deels onderwijs volgt bij Munio Onderwijs en deels onderwijs en/of zorg op een andere plaats ontvangt.
- Een deel van de doelgroep leerlingen dat in het verleden naar Munio Onderwijs zou gaan, vindt nu een plek binnen de inclusieve lesplaatsen. Dit betreft ook een groot deel van de hoogbegaafde (HB-)leerlingen met complexe problematiek. Deze verschuiving brengt met zich mee dat Munio Onderwijs te maken heeft met doelgroepverzwaring.
- MunioWIJS is opgericht. Met het cursusaanbod binnen dit platform wordt ingespeeld op de scholingswensen die binnen de scholen leven.

3.2 Versterking van de doorgaande lijnen

Wat betreft de doorgaande lijn VO-Vervolgonderwijs heeft een verdere verbinding tussen het VO en met name het MBO plaatsgevonden. De samenwerking tussen Munio en het Da Vinci College, waaronder ook het ZOW (Zorg Onderwijs en Werk) valt, is geïntensiveerd. Een noodzakelijke beweging, aangezien de stap naar het MBO voor leerlingen nog erg groot kan zijn. Hoe kunnen VO en MBO van elkaar leren waar het gaat om een goede overdracht en start van de leerling? En welke maatwerkmogelijkheden kan het VO leveren met het oog op de overstap van een leerling naar het MBO?

In de doorgaande lijn PO-VO is stevig geïnvesteerd door diverse momenten van kennisoverdracht over het VO te organiseren richting basisscholen, professionals van samenwerkingsverband Driegang en ouders. Brochure ‘De Brug Over’ met alle informatie over de overstap van PO naar VO wordt ieder jaar uitgebracht (zie **bijlage 4**). Daarnaast heeft Munio de beweging gemaakt om de preventieve vooroverleggen over leerlingen van groep 7 en 8 op de basisscholen te voeren, in plaats van telefonisch. Dit heeft geresulteerd in een flinke toename van preventieve besprekingen en meer nabijheid tussen Munio en de basisscholen.

3. Terugblik: Munio 2022-2026

Desondanks heeft deze investering niet geleid tot een vermindering van het aantal overstappende PO-VO-leerlingen met complexe problematiek, waarover (te) laat in het schooljaar het gesprek nog gevoerd moet worden. Deze bevinding heeft geleid tot een koerswijziging, waarbij meer nadruk komt te liggen op vroegtijdige warme contacten tussen de basisschool en de beoogde VO-school, waarbij Munio als adviseur betrokken kan worden.

Bestuurlijk vinden Munio en Samenwerkingsverband Driegang elkaar onder andere in de stuurgroep PO-VO. Er is een gemeenschappelijke paragraaf geschreven, waarin de gezamenlijke visie, ambitie, doelstellingen en kernafspraken zijn geformuleerd. Dit heeft geleid tot inzicht in en begrip voor ieders verschillende context, maar ook voor de gemeenschappelijke opgaven.

3.3 Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften

Het kernteam Maatwerk heeft zich verder geprofessionaliseerd in haar aanpak. Afspraken zijn verhelderd, zowel voor betrokkenen binnen als buiten de organisatie. Er is ingezet op het tijdig aan tafel krijgen van de juiste partijen bij verzuim en potentiële thuiszitters. Daarnaast is een visual ontwikkeld van de route en werkwijze van het kernteam Maatwerk (zie **bijlage 5**). Deze visual is gedeeld met onder andere de diverse Sociaal Teams, Leerplicht, externe samenwerkingsverbanden en externe VSO-scholen. Het doel hiervan is om op transparantere wijze met elkaar te kunnen communiceren en efficiënter te werken.

In de eerste periode van het vorige ondersteuningsplan lag het accent van het thuiszittersbeleid op een regionale aanpak. Dit is in 2024 verschoven naar lokaal beleid binnen de regio van Munio. Dit heeft ertoe geleid dat we beter zicht hebben op de thuiszitters in onze regio. Driemaandelijks worden de thuiszitters aan de inspectie doorgegeven. Hierbij gaat het echter alleen om absoluut en langdurig relatief verzuim. Om een breder beeld te krijgen en om alle leerlingen die tijdelijk geen onderwijs volgen, of waar zorgen zijn, in kaart te brengen, is het structureel beleid geworden dat er tweemaal per jaar een thuiszittersanalyse wordt gemaakt. Daarin worden, naast relatief verzuim, ook de vrijstellingen en het zorgwekkend en ziekteverzuim zichtbaar gemaakt, evenals de onderliggende problematiek. Hoewel de inspectie niet vraagt om deze leerlingen zichtbaar te maken en te melden, betreft dit wel leerlingen waarvoor een gerichte aanpak nodig is. Op basis van de analyse is een vertaling gemaakt naar een plan van aanpak, inclusief een visie op schoolaanwezigheid (zie **bijlage 6**). Het in het leven roepen en verder doorontwikkelen van de rol van ambulant begeleider van leerlingen met verzuim is een belangrijke stap geweest in het aanbod voor deze doelgroep. Munio wil steeds meer de focus leggen op schoolaanwezigheid en de scholen hierin meenemen. Hiermee volgt Munio de landelijke ontwikkelingen die op dit gebied gaande zijn.

3.4 Structurele samenwerking met gemeenten en partners

De afgelopen jaren is er sprake geweest van een structurele en consequente vorm van samenwerking (bestuurlijke tafels en stuur- en werkgroepen vanuit een meerjarige ontwikkelagenda). Daarnaast was er sprake van constructieve communicatie tussen Munio en de belangrijke partners (gemeenten, jeugdteams, zorgaanbieders). Hoewel geconstateerd is dat er sprake is van langzaam lopende processen met relatief veel overlegmomenten, zijn er wel degelijk vormen van nieuw beleid en nieuwe initiatieven gerealiseerd:

- Jeugdhulp op School voor de gehele doelgroep binnen OPDC Munio Onderwijs (Orthopedagogisch Didactisch Centrum) is in pilotvorm beschikbaar dankzij financiering door omliggende gemeenten.
- Op een van de reguliere VO-scholen van Munio worden, in samenwerking met de gemeente, veelbelovende stappen gezet richting een verbeteraanpak in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

3. Terugblik: Munio 2022-2026

- Samenwerking met Avres heeft geleid tot het beschikbaar stellen van financiële middelen vanuit een ambitiefonds. Deze worden vertaald naar extra stagebegeleiding van leerlingen op aan Munio verbonden VMBO-scholen. Met deze inzet wordt preventief gewerkt aan schooluitval in het VMBO en MBO, en wordt bijgedragen aan het terugdringen van werkloosheid onder jongvolwassenen.

3.5 Kwalitatieve impuls onderwijsvoorziening

Naar aanleiding van het inspectiebezoek eind 2023 heeft Munio Onderwijs herstelopdrachten gekregen op het gebied van leskwaliteit en de sturing op de juiste bekwaamheid van docenten. Middels een plan van aanpak is het team intensief met deze zaken aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in een stroomschema, waardoor zorgvuldige afwegingen rondom de inzet van een vakdocent kunnen worden gemaakt. Daarover worden ook voorwaardelijke afspraken met de school van herkomst gemaakt bij de start van een leerling bij Munio Onderwijs. De samenstelling van het team en de bestaande rol- en taakverdeling en verantwoordelijkheden is kritisch bekeken en beter passend gemaakt bij de opdracht en opgave van Munio Onderwijs. Door middel van klassenobservaties en coaching is succesvol gewerkt aan de didactische en pedagogische kwaliteiten van het onderwijsteam. Ook is ingezet op verdere professionalisering door middel van verschillende trainingsbijeenkomsten, onder andere over traumasensitief lesgeven en geweldloos verzet/nieuwe autoriteit. Tot slot is het leerlingtraject, dat opgedeeld is in verschillende fases, verder uitgewerkt, geconcretiseerd en succesvol geïmplementeerd. Het is voor leerlingen, ouders, overige betrokkenen en teamleden Munio Onderwijs duidelijk in welke fase bepaalde acties en interventies worden ingezet en welk doel deze dienen. De inspectie heeft beoordeeld dat de herstelopdrachten met goed gevolg zijn volbracht.

Vanwege een duidelijke terugloop van leerlingeninstroom is Munio Onderwijs vanaf de voorjaarsvakantie 2024 teruggegaan van drie naar twee groepen. De ene groep bestaat uit leerlingen met voornamelijk externaliserende problematiek en de andere groep uit leerlingen bij wie internaliserende problematiek op de voorgrond staat. De meer- en hoogbegaafde leerlingen die voorheen maximaal drie dagen les kregen, zijn opgenomen in de groep leerlingen met internaliserende problematiek en krijgen op deze manier de kans om vijf dagen onderwijs te volgen. Scholen lijken minder snel door te verwijzen naar Munio Onderwijs, mede door de implementatie van de inclusieve lesplaatsen. Uit monitoring van leerlingaantallen blijkt dat van verdere terugschaling bij Munio Onderwijs vooralsnog geen sprake kan zijn. De leerlingen die worden geplaatst, brengen bovendien complexere problematiek met zich mee. Dit heeft te maken met het feit dat scholen leerlingen langer binnen de eigen ondersteuningsvormen kunnen opvangen. Daarbij komt dat er een grotere groep (voorheen) thuiszitters wordt opgevangen, die gemiddeld langere trajecten nodig hebben om weer tot onderwijsperspectief te komen.

3.6 Interne organisatie | Samenwerking, communicatie en SWV-organisatie

In de voorliggende periode is hard gewerkt aan verdere inzet met betrekking tot vindbaarheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid van Munio door middel van nieuwsbrieven, professionalisering van de website en inrichting van het ouder- en jeugdsteunpunt. Daarnaast is aandacht uitgegaan naar het maken van beeldmateriaal en andere digitale en/of online content, waardoor ouders en belangrijke ketenpartners meer inzicht krijgen in de inzet van Munio. Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met anderstaligheid (NT2; Nederlands als Tweede Taal) en eventuele beperkingen.

Binnen de interne organisatie heeft de warme en open cultuur, die al bestond, standgehouden en is er ruimte voor het voeren van gesprekken over samenwerking en wederzijdse verwachtingen. In het kader van interne

3. Terugblik: Munio 2022-2026

professionalisering hebben diverse scholingsmomenten plaatsgevonden, passend bij de expertise van de betreffende teams, en zijn er collegiale intervisiemomenten en themabijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn de doelen en activiteiten, die onder de speerpunten van het ondersteuningsplan vallen, doorlopend geëvalueerd via een kwaliteitsmonitoringssysteem. Daarbij zijn data verzameld en geanalyseerd, resultaten besproken en is het beleid waar nodig aangepast.

Ook op schoolniveau worden speerpunten en doelen geformuleerd met betrekking tot de ondersteuning die de school biedt of wil gaan bieden. Deze zijn halfjaarlijks door de directeur en teamleider/ondersteuningscoördinator van de betreffende school samen met de Adviseur Passend Onderwijs van Munio geëvalueerd tijdens de KOOS-gesprekken (Krachtige Ondersteuning Op School). Hierdoor ontstaat inzicht in de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen, in de inzet van de financiële middelen die door Munio uitgekeerd zijn, in de mogelijkheden voor ontwikkeling en in de wijze waarop de Adviseur Passend Onderwijs kan ondersteunen. Deze KOOS-gesprekken zijn van grote meerwaarde gebleken voor de samenwerking en voor de kwaliteitscyclus van Munio.

Op schooloverstijgend niveau is veel ingezet op het organiseren van intervisie-, netwerk- en informatiebijeenkomsten die relevant zijn voor de scholen binnen Munio. Daarnaast heeft het directeurenoverleg een meer inhoudelijk karakter gekregen, waarbij ervoor gewaakt wordt dat dit karakter van strategisch niveau blijft.

Missie en visie Munio

4. Missie en visie Munio

4.1 Historie

4.1.1 Ondersteuningsplan 2022-2026

Samengevat is voor de visie de volgende vraag en tekst geformuleerd: wat heeft de school nodig om leerlingen passend te ondersteunen en hoe kunnen we de school helpen om dit zelf te doen? Munio levert hiervoor expertise en vervult de rol van kritische vriend. Zoveel mogelijk leerlingen hebben een plek binnen het reguliere onderwijs, en waar nodig is er voldoende aanbod van gespecialiseerd onderwijs. Het vertrekpunt is onderwijs en de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. Inclusiever onderwijs is geen exclusief onderwijs, maar ondersteuning wordt zoveel mogelijk geboden binnen de context van de groep.

4.1.2 Focusplan 2023

In 2023 heeft Munio samen met de verbonden scholen een focusplan geschreven. Hierin is meer duiding gegeven aan de koers die Munio en de scholen voor ogen hebben. In het kader van de missie en visie is hier de volgende aanvulling op gedaan.
De ontwikkeling van duurzaam en kwalitatief beleid ten behoeve van het belang van de leerling staat centraal, en het verlagen van het deelnemerspercentage van leerlingen in het voortgezet gespecialiseerd onderwijs mag geen doel op zich zijn. We willen exploreren, bewegen, samenwerken en verbinden, zodat we de leerling kennen, erkennen en herkennen.

De volgende uitgangspunten hebben we omarmd:
- We spreken bij leerlingen over onderwijsondersteuningsbehoeften en analyse, niet over diagnoses (in het kader van de DSM-5 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 5th Edition).
- In het VO moeten we nadenken over het (onderwijs)perspectief van de leerling. Hierbij wordt gedacht aan zowel de vervolgopleiding als het zich staande kunnen houden in de maatschappij. Daarom is focus op de zelfredzaamheid van de leerling belangrijk, evenals de vaardigheden die de leerling in het VO opdoet.
- De leerling staat niet op zichzelf; in onze benadering betrekken we ook zijn of haar netwerk en context (gezin, ouders, vrienden en milieu).
- We hebben als regio gezamenlijk stappen te zetten richting passender en inclusiever onderwijs, zodat het aanbod dekkend is voor de regio, met ruimte voor verschillen per school.
- Bij onderwijshuisvestingsvraagstukken is het belangrijk dat de doelstellingen rondom inclusiever onderwijs centraal staan en leidend zijn.
- De uitgangspunten uit het TLV beleid (zie **bijlage 3**).

De volgende concrete denkrichtingen zijn bepaald:
- Meer datagestuurd werken. Nieuwe aanpakken worden gevormd op basis van (data-)analyses.
- Er is noodzaak tot het verder specialiseren van reguliere scholen om groei VSO (cluster 4) te voorkomen.
- De inzet van het OPDC wordt doorlopend geëvalueerd.
- Focus op het terugdringen van thuiszitters is noodzakelijk, evenals het stimuleren van schoolaanwezigheidsdenken.
- Meten van kwalitatieve effecten van inclusiever onderwijs.
- Kennis en expertise vanuit het VSO bewegen richting regulier onderwijs.
- Focus op kansen tot samenwerking met de jeugdhulpverleningswereld.

De bestaande visie op de rol en opdracht van Munio
In het focusplan 2023 is dit als volgt geconcretiseerd:
Munio volgt de landelijke ontwikkelingen rond inclusiever onderwijs, deelt relevante inzichten met het veld en overlegt met betrokken partijen waar eventuele actie nodig is naar aanleiding van deze ontwikkelingen. De begeleiders passend onderwijs die aan de scholen verbonden zijn, gaan aan de slag met deze opdracht van de school en begeleiden de school in

4. Missie en visie Munio

de aanloop, realisatie en continuering van de inclusieve lesplaatsen. De kernteams van Munio zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor het opstellen van deze analyses namens Munio en voor het vertalen hiervan naar een plan van aanpak dat vóór de deadlines uit de actielijst van het focusplan is gerealiseerd. Munio werkt samen met Yulius om expertisedeling met de reguliere scholen door te ontwikkelen. Munio neemt initiatief om gesprekken te organiseren met andere samenwerkingsverbanden, gemeenten en verbonden schoolbesturen. Munio stimuleert de onderlinge samenwerking tussen scholen en hun besturen door middel van diverse werkgroepen en het directeurenoverleg dat Munio organiseert. Munio neemt het initiatief tot een doorlopende dialoog en tot het creëren van draagvlak bij de schoollocaties in de regio. Munio neemt het initiatief om schooldirecteuren te voorzien van de belangrijkste kennis, inzichten en thema's rondom het doorontwikkelen van passend en inclusiever onderwijs, waarbij gezamenlijk wordt bepaald wat nodig is om de doelen uit het focusplan te realiseren. De KOOS-gesprekken die de adviseur op iedere school voert met directeur, zorgcoördinator en eventueel teamleider, worden gevoerd met de focus op de beoogde verandering vanuit de overeengekomen visie op vraagstukken. Munio handelt op basis van het gezamenlijk belang en het eigenaarschap van en door de school (locaties en besturen) zelf. De inzet van Munio is het resultaat van de dialoog tussen Munio en zijn toezichthoudend bestuur, met inachtneming van de wettelijke en maatschappelijke opdracht van een samenwerkingsverband.

Munio neemt initiatief om met de inspectie in gesprek te gaan om ruimte te creëren in de mate waarin de scholen worden afgerekend op kwalificatie, wat soms in conflict kan zijn met het ontwikkelen en realiseren van inclusiever onderwijs in het belang van de leerling.

4.1.3 Belangrijkste inzichten richting 2026-2030

De interne organisatie van Munio neemt het volgende inzicht mee naar de visievorming voor 2026-2030:
Munio heeft zich in de afgelopen vier jaar op veel verschillende projecten en thematieken gestort. De cultuur bij Munio kenmerkt zich als ambitieus en zorgvuldig. We hebben ontwikkeldrang en zien veel ontwikkelkansen. We zijn van veel en laten lastig zaken los. Evaluaties hebben geleid tot het inzicht dat we ons meer willen richten op wat we het belangrijkste vinden. We willen daarom scherper keuzes maken, passend bij de opdracht van ons samenwerkingsverband. Hierbij zijn projectbewaking, prioriteren, focus en kaderen belangrijk. Daarom willen we helderheid creëren over de rolverwachting van Munio en de scholen. Munio beoogt daarbij een versterking van de adviserende rol, gebaseerd op kennis en kunde, zodat de scholen hiermee hun inhoudelijke ontwikkeling nog verder kunnen vergroten.

De volgende input vanuit de OPR Munio wordt meegenomen naar de visievorming voor 2026-2030:
- Praat altijd met leerlingen en nooit zonder hen.
- Benut en breid de expertise op de scholen uit, zodat expertiseontwikkeling niet alleen binnen Munio plaatsvindt.
- Focus minder op het schrijven van beleid en meer op tastbare (maatwerk) aanpassingen op scholen.
- Prioriteer de beoogde ontwikkelingen.
- Prioriteer op basis van de mate waarin Munio het verschil maakt voor de leerling.

De volgende input vanuit de betrokken schoolbesturen wordt meegenomen naar de visievorming voor 2026-2030:
- Focus op een dekkend regionaal aanbod, waarbij het totaal aan scholen wordt benut, want niet elke school kan álles bieden.

4. Missie en visie Munio

- De rol van Munio als aanjager, ondersteuner, verbinder, makelaar en adviseur.
- Neem niet de regie op uitvoering en projectleiding, maar op het stellen van kaders, monitoring en het voorleggen van verbetervraagstukken op basis van analyses.
- Het is belangrijk om bij alle werkzaamheden bewust te zijn van de rol en opdracht van Munio zoals beoogd en op basis daarvan af te wegen of Munio óf een school(bestuur) het werk het beste kan uitvoeren.

4.2 Missie, visie Munio 2026-2030

4.2.1 Missie: Alle leerlingen in beeld en in ontwikkeling

Munio zet in op inclusiever onderwijs. Dit zorgt ervoor dat leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften beter kunnen worden bediend, waardoor de kans op uitval wordt verkleind. De inzet is dat meer leerlingen de school met een diploma verlaten. Voor leerlingen die wel (deels) uitvallen beoogt Munio altijd een vorm van ontwikkeling, in welke vorm dan ook. Munio zet zich binnen de grenzen en kaders van de Wet passend onderwijs in om hieraan bij te dragen. Waar nodig zoeken we de ruimte binnen die kaders en durven we ook buiten de lijntjes te kleuren wanneer dat in het belang van de ontwikkeling van de leerling is.

Munio staat voor inclusiever, duurzaam en toekomstgericht onderwijs in de regio. We ondersteunen scholen bij het realiseren van passend onderwijs, waarbij het belang van de leerling altijd centraal staat. Munio verbindt, versterkt en verrijkt het onderwijsveld vanuit de overtuiging dat elk kind recht heeft op een plek waar het gezien, erkend en ondersteund wordt binnen zijn of haar eigen leeromgeving. We zijn een kritische vriend en aanjager en zetten onze expertise in om samen met scholen duurzame en haalbare oplossingen te realiseren die daadwerkelijk het verschil maken voor leerlingen.

4.2.2 Visie 2026–2030

Munio gelooft in de kracht van het collectief: onderwijsinstellingen, ouders, leerlingen, jeugdhulp en gemeenten die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een dekkend en inclusiever onderwijsaanbod. De kracht van het collectief schuilt in de manier waarop we samenwerken in het belang van de leerling. We vertrouwen er op dat alle partijen het beste met de leerling voor hebben. Door te benoemen wat goed gaat én wat beter kan, en door het lef te tonen elkaar daarop aan te spreken, leren we van elkaar en weten we steeds beter wat we aan elkaar hebben. De komende jaren ligt onze focus op het versterken van eigenaarschap bij scholen, het verdiepen van samenwerking binnen én buiten het onderwijs en het prioriteren van wat écht van waarde is voor de leerling.

Onze visie rust op drie kernprincipes:

1.De leerling als vertrekpunt

Munio blijft zich onverminderd inzetten voor onderwijs waarin de onderwijsondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is, niet de diagnose. We stimuleren een brede blik op de leerling, waarbij de omgeving (gezin, sociaal netwerk en culturele context) altijd wordt meegenomen. De zelfredzaamheid van de leerling en het toekomstperspectief, zowel maatschappelijk als onderwijsinhoudelijk, zijn richtinggevend in de aanpak en begeleiding. “Praat altijd met leerlingen en nooit zonder hen” blijft een fundament.

2. Versterken van scholen en gedeeld eigenaarschap

“People don’t resist change. They resist being changed.” – Peter Senge
Peter Senge, bekend van The Fifth Discipline, benadrukt hiermee dat mensen niet zozeer moeite hebben met verandering zelf, maar met verandering die hen wordt opgelegd, zonder dat ze er zelf in geloven of bij betrokken zijn. Dit sluit goed aan bij onze visie om scholen nóg meer de lead te laten nemen.

4. Missie en visie Munio

De scholen nemen het voortouw en maken het verschil voor de leerlingen. Munio ondersteunt dit eigenaarschap door als partner mee te denken, te adviseren en te faciliteren. De Adviseur Passend Onderwijs beweegt zich steeds meer in de rol van bewaker en aanjager. De inzet van Munio is geen blauwdruk, maar maatwerk gebaseerd op behoefte en analyse. Expertiseontwikkeling wordt zoveel mogelijk verplaatst naar, en ingebed binnen, de scholen zelf, zodat duurzame verandering mogelijk wordt. Daarom zetten we bewust in op versterking van het eigenaarschap bij de scholen: zij zijn de motor van verandering, en Munio zorgt voor de juiste ondersteuning, richting en ruimte om die verandering te realiseren. Munio stimuleert op basis van inzicht, kennis en kritische vragen het gesprek over waarom bepaalde verandering nodig is.

Munio maakt bewuste keuzes in projecten en activiteiten. We kaderen, prioriteren en richten ons op thema's die bewezen effect hebben op het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen. Minder beleid, meer tastbare resultaten in de klas.

3. Samen bouwen aan een toekomstbestendig netwerk van onderwijssystemen.

Inclusiever onderwijs is een verantwoordelijkheid van het gehele systeem. Munio blijft zich inzetten voor een regionaal dekkend aanbod, waarin ruimte is voor verschillen tussen scholen, maar waarbij we gezamenlijk de randvoorwaarden creëren voor een stevig fundament.
We verbinden scholen aan elkaar, stimuleren samenwerking met jeugdhulp, initiëren de dialoog met inspectie en andere ketenpartners en blijven bouwen aan onderlinge kennisdeling. De samenwerking met organisaties als Yulius, SPON, andere samenwerkingsverbanden en gemeenten wordt verder verdiept. Munio neemt hierbij de rol van verbinder, makelaar en bewaker van de koers op zich, niet als uitvoerder, maar als regisseur van het geheel.

4.3 Vooruitblik

Toekomstgericht en doelbewust

Munio wil richting 2030 duidelijke en meetbare impact maken op:

- Een daling van het aantal thuiszitters (speerpunt 1,2, 3 en 5).
- Versterking van het reguliere onderwijs met passende expertise (speerpunt 1).
- Kwalitatieve versterking van inclusieve lesplaatsen (speerpunt 1).
- Samenwerking op basis van vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en transparantie (speerpunt 4 en 6).
- Het zichtbaar maken van het effect van inzet op leerling niveau (speerpunt 1 en 3).

	Speer-punt 1	Speer-punt 2	Speer-punt 3	Speer-punt 4	Speer-punt 5	Speer-punt 6
Ambitie a.	👍	👍	👍		👍	
Ambitie b.	👍					
Ambitie c.	👍					
Ambitie d.				👍		👍
Ambitie e.	👍		👍			

Ambities:

a. Een daling van het aantal thuiszitters (speerpunt 1, 2, 3 en 5).
b. Versterking van het reguliere onderwijs met passende expertise (speerpunt 1).
c. Kwalitatieve versterking van inclusieve lesplaatsen (speerpunt 1).
d. Samenwerking op basis van vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en transparantie (speerpunt 4 en 6).
e. Het zichtbaar maken van het effect van inzet op leerling niveau (speerpunt 1 en 3).

Speerpunten:

1. Werken aan inclusiever onderwijs.
2. Versterken van de doorgaande lijnen.
3. Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften.
4. Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht.
5. Munio Onderwijs.
6. Samenwerking, communicatie en interne organisatie.

We doen dit door focus aan te brengen, te evalueren en waar nodig los te laten en te bouwen op wat werkt. Deze thema's worden structureel geagendeerd in diverse overlegstructuren. Munio is en blijft een lerende organisatie, met de blik op de leerling én de horizon van 2030.

Tegelijkertijd bouwen we voort op de koers die we sinds 2022 en met het focusplan van 2023 hebben ingezet. De richting die toen gekozen is - met ruimte voor dialoog, maatwerk, samenwerking en gedeeld eigenaarschap - heeft zichtbare resultaten opgeleverd en draagt bij aan het vertrouwen in onze aanpak. In deze nieuwe planperiode zetten we deze lijn voort, met enkele bewuste accentverschuivingen: meer focus, scherpere keuzes én een heldere prioritering op wat daadwerkelijk van betekenis is voor de leerling. Niet alles hoeft, maar wat we doen, doen we goed; in gezamenlijkheid, met draagvlak en met oog voor haalbaarheid én impact. In de periode 2022-2026 is voor diverse thematieken (zoals verzuim en toelaatbaarheidsverklaring) een visie omschreven die als kapstok fungeert voor beleid en werkzaamheden.
Met de verbonden schoolbesturen van Munio is vastgesteld dat we de komende ondersteuningsplanperiode willen gebruiken voor het onderzoeken van de volgende ontwikkelrichtingen:

- Het streven dat voor iedere leerling een schoolinschrijving wordt gerealiseerd (speerpunt 1).
- Hoe kunnen we de gezamenlijke aanpak SWV Driegang en Munio versterken in het belang van de overstappende leerling (speerpunt 2 en 4)?
- Welke inzichten leveren diverse analyses ons aan inzichten op voor verdere versterking van het dekkend netwerk/aanbod passend onderwijs in onze regio (speerpunt 1 en 3)?

MUNIO

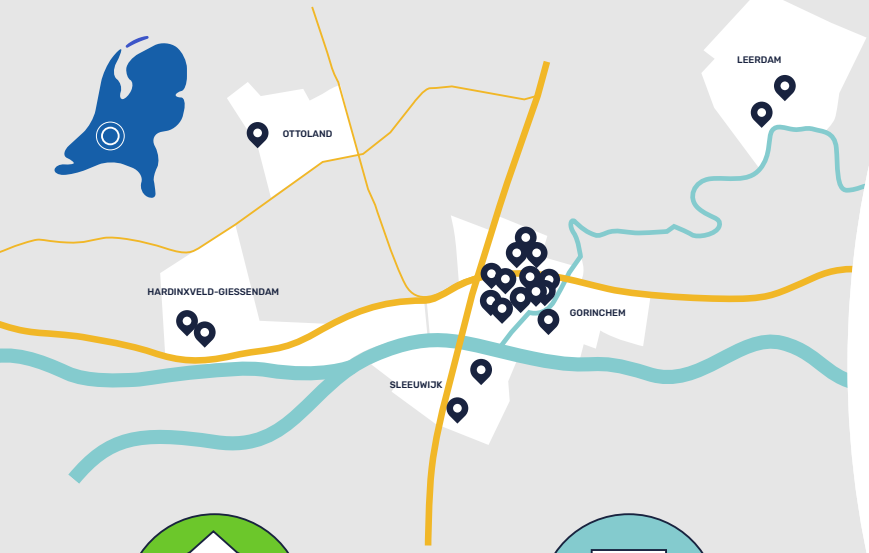
sterk naar de toekomst

Werken aan inclusiever onderwijs

EXPERTISE-TEAM

MUNIO ONDERWIJS

REGIO
6 GEMEENTEN / 20 SCHOLEN

ADVISEUR

SCHOOL

K·O· O.S.

Krachtige Ondersteuning op School

'Voor iedere leerling ondersteuning die past'

- Leerlingen
- Ouders
- Scholen
- Leerplicht
- Gemeenten
- SWV Driegang
- Andere SWV-en
- Jeugdhulp

samen werken aan passende ondersteuning

TOEKOMST

Speerpunten

5. Speerpunten

De speerpunten van Munio worden in dit ondersteuningsplan toegelicht en uitgewerkt. Jaarlijks stelt Munio een jaarplan (kalenderjaar) op. Dit jaarplan omvat doelen die onder de speerpunten van het ondersteuningsplan vallen. In het jaarplan 2026 (**bijlage 7**) is te lezen hoe de speerpunten worden vertaald naar doelen en beleid in de praktijk.

5.1 Speerpunt 1: Werken aan inclusiever onderwijs

5.1.1 Visie en uitgangspunten

Inclusiever onderwijs vraagt om meer dan het bieden van maatwerk per leerling. Het vraagt om een systemische en contextgedreven benadering waarin het perspectief van de leerling én de groep of klas centraal staat. Binnen Munio zien we inclusiever onderwijs als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van scholen, leerlingen, ouders, jeugdhulp, gemeenten en andere partners. Het gaat daarbij niet alleen om het ondersteunen van individuele leerlingen met specifieke behoeften, maar om het versterken van de gehele onderwijscontext waarin alle jongeren zich gezien, erkend en ondersteund voelen.

De betekenis van context

De afgelopen jaren heeft Munio een duidelijke beweging ingezet van individugericht denken naar contextgericht handelen. Waar eerder de nadruk lag op het zoeken naar individuele oplossingen en oorzaken, ligt de focus nu op het versterken van de basisstructuren in de school en op het collectief leren omgaan met verschillen. Deze verschuiving sluit naadloos aan op onze visie dat het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen vooral worden bepaald door de kwaliteit van hun leeromgeving.

5.1.2 KOOS, Krachtige Ondersteuning Op School

Onze ambitie is om scholen te ondersteunen in het bouwen aan krachtige leeromgevingen waarin preventieve ondersteuning vanzelfsprekend is en waarin leerlingen zich zowel sociaal-emotioneel als cognitief kunnen ontwikkelen. Scholen stimuleren om zich te ontwikkelen in het bieden van extra ondersteuning doen we door middel van KOOS (Krachtige Ondersteuning Op School), waarbij de Adviseur Passend Onderwijs in gesprek gaat met schoolleiding en ondersteuningsteams over ambities, resultaten en ontwikkelrichtingen. Daarbij staan vertrouwen, eigenaarschap bij de school en handelingsgericht werken centraal.

In de praktijk betekent dit dat scholen ruimte krijgen om hun eigen profiel te ontwikkelen binnen het kader van een regionaal dekkend aanbod. Zo kunnen zij bijvoorbeeld kiezen voor verdieping op specifieke doelgroepen of onderwijsvormen, zoals inclusieve lesplaatsen voor leerlingen met een verhoogde onderwijsondersteuningsbehoefte. Munio levert hierbij ondersteuning in de vorm van kennisdeling, advisering, aanjagen, procesbegeleiding en financiële middelen.

KOOS is een structurele werkwijze. De werkwijze maakt zichtbaar waar ruimte is voor groei, waar expertise nodig is en hoe middelen effectief kunnen worden ingezet. De kracht van KOOS zit in de wederkerigheid: scholen

5. Speerpunten

bepalen hun koers en Munio ondersteunt, bewaakt en stimuleert. Zo groeit het gedeelde eigenaarschap voor passend en inclusiever onderwijs.

5.1.3 De rol van betrokkenen bij het werken aan inclusiever onderwijs Leerlingen

De leerling is het vertrekpunt. Niet de beperking van de leerling, maar diens ontwikkelkracht staat centraal. We betrekken leerlingen actief bij beslissingen die hun onderwijs en ondersteuning raken. Het gevoel van invloed en regie - betrokkenheid en relatie, competentie en autonomie - draagt aantoonbaar bij aan motivatie en zelfvertrouwen. We blijven het gesprek voeren met leerlingen zelf. Niet over hen, maar met hen. Want werkelijk inclusiever onderwijs ontstaat pas wanneer jongeren actief worden betrokken bij hun eigen leer- en ontwikkelproces en zich daarin mede-eigenaar voelen.

Ouders zijn cruciale samenwerkingspartners. We investeren in open communicatie, wederzijds vertrouwen en toegankelijke informatie. Ouders kennen hun kind als geen ander en kunnen waardevolle inzichten delen. Tegelijk verwachten we van ouders vertrouwen in de professionaliteit van de school.

Docenten en mentoren
De docent is de spil in de dagelijkse praktijk. Daarom ondersteunen we scholen bij het versterken van de pedagogisch-didactische vaardigheden van hun teams. Mentoren signaleren, begeleiden en coördineren en worden daarin ondersteund door zorgcoördinatoren en adviseurs.

Zorgcoördinatoren/ondersteuningscoördinatoren hebben een verbindende rol binnen de interne ondersteuningsstructuur. Zij bewaken de continuïteit van begeleiding en schakelen wanneer nodig met externe partijen of met het samenwerkingsverband.

Samenwerkingsverband
Munio levert expertise en stimuleert de ontwikkeling van expertise bij scholen. Munio levert financiële ondersteuning en stimuleert uitwisseling van expertise tussen scholen. We bewaken samenhang in het netwerk en dragen bij aan structurele versterking van ondersteuning, binnen en buiten de school.

Jeugdhulp
Een goede samenwerking met jeugdhulp is essentieel. Preventieve inzet dichtbij leerlingen, bij voorkeur op school, verlaagt drempels en voorkomt uitval. Munio zet in op beschikkingsvrije jeugdhulp (waar mogelijk op school of nabij het onderwijs), integrale samenwerking en gezamenlijke casusregie.

We blijven inzetten op het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp, normaliseren en het voorkomen van medicalisering. Tegelijkertijd blijft gespecialiseerd onderwijs beschikbaar voor leerlingen die dat nodig hebben. Ons uitgangspunt daarbij is: zo regulier en nabij als mogelijk.

5.1.4 Versterken van de basisondersteuning

Munio is in afwachting van de wettelijk vastgestelde normen voor basisondersteuning. Tot die tijd volgen wij de normen zoals geadviseerd in het ‘Rapport van de Algemene Onderwijsbond (AOb), Expertisecentrum Nederland, KBA Nijmegen en Ouders & Onderwijs’. Het rapport gaat over de ontwikkeling van een landelijke norm voor basisondersteuning aan kinderen met problemen met lezen en/of spelling, dyslexie, (hoog)begaafdheid en problemen met taak- en werkgedrag. Zie het rapport via de volgende link: Op naar een landelijke norm voor basisondersteuning | Rapport | Rijksoverheid.nl.
Aan de hand van dit rapport worden richting de scholen de indicatoren voor basisondersteuning gehanteerd.

5. Speerpunten

De scholen worden ondersteund bij het realiseren van de randvoorwaarden die noodzakelijk zijn voor inclusiever onderwijs.

Munio werkt aan kennisdeling, scholing en monitoring. De inzet is gericht op duurzame versterking van de onderwijspraktijk: minder ad hoc, meer structureel. Daarbij maken we scherpe keuzes, begrenzen we verwachtingen en kiezen we voor wat bewezen werkt.

5.1.5 Naar een regionaal dekkend aanbod

We blijven bouwen aan een regionaal netwerk waarin iedere leerling een passende plek vindt. Voor de meeste leerlingen is dat binnen het reguliere onderwijs, met extra ondersteuning, al dan niet in een inclusieve lesplaats. Voor anderen is dat (tijdelijk) in het gespecialiseerd onderwijs. Ons uitgangspunt blijft: zo regulier als mogelijk, zo gespecialiseerd als nodig en altijd zo dichtbij mogelijk.

VSO

Binnen ons samenwerkingsverband zijn drie scholen voor VSO gehuisvest. De Kleine Wereld en De Cirkel bieden onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen (ZML). Het Lingewaal College biedt onderwijs aan leerlingen op VMBO-TL -en HAVO-niveau die op gedragsmatig of sociaal-emotioneel gebied een onderwijsondersteuningsbehoefte hebben, waaraan binnen het regulier onderwijs op dat moment niet kan worden voldaan.

Ontwikkeling van hybride vormen

Per schooljaar 2026-2027 start onder de regie van het schoolbestuur Stichting OVO en Omnia College een leerroute van VMBO-BB/KB voor de VSO-doelgroep. Dit houdt in dat leerlingen, voor wie via de gebruikelijke procedure een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO is afgegeven, worden ingeschreven op een reguliere school. In samenwerking tussen OVO, Omnia College en Yulius, Lingewaal College wordt de benodigde expertise en aanbod van onderwijs voor deze doelgroep geboden. Jaarlijks wordt de voortgang van deze hybride onderwijsvorm geëvalueerd. Voor deze route en de realisatie is er een gedeelde financiële en inhoudelijke verantwoordelijkheid vanuit de schoolbesturen van Munio. De route biedt enorme kansen om de expertise vanuit het VSO dichter bij het regulier onderwijs te brengen en de mate waarin de doelgroep onderdeel wordt van het regulier onderwijs te vergroten. Bovendien brengt de samenwerking verdere ontwikkelkansen met zich mee, zoals doorstroom naar regulier onderwijs of de vertaling van deze potentiële best practice naar nieuwe hybride vormen.

Vergezichten betreft inclusiever onderwijs

In het gesprek tussen Munio, de verbonden schoolbesturen en belangrijke ketenpartners is het waardevol om scherpte op te zoeken voor wat betreft de horizon waar we naartoe werken. Het betreft hier de volgende vergezichten:

- Verdere ontwikkeling van aanbod op één of meerdere reguliere schoollocaties voor de VSO-doelgroep(en). Het betreft hier de VSO-doelgroep waarvoor perspectief is op een vervolg van onderwijs na het voortgezet onderwijs. Dit betreft in het bijzonder de leerlingen uit onze regio die naar het VSO Lingewaal College van Yulius gaan.
- Landelijk ontstaan er meer richtinggevende geluiden om de regio's van samenwerkingsverbanden te laten aansluiten bij inkoopregio's van jeugdhulp. Dit zou de kans vergroten dat de regio's van samenwerkingsverbanden groter worden.

5. Speerpunten

5.2 Speerpunt 2: Versterken van de doorgaande lijnen

Om een leerling succesvol richting een diploma of startkwalificatie binnen het voortgezet onderwijs te begeleiden, is het van groot belang dat de doorgaande lijnen sterk zijn. Hierbij is het onder andere belangrijk dat de leerling gezien wordt in zijn of haar kwaliteiten en onderwijsondersteuningsbehoeften, en dat de overdracht richting een vervolgplek gedegen plaatsvindt, met inachtneming van de wettelijke kaders. Munio kent binnen het onderwijs vier mogelijke doorgaande lijnen: PO-VO, VO-VO, VO-Vervolg en ISK-VO-Vervolg. Voor elk van deze lijnen is aandacht en wordt er vanuit Munio geïnvesteerd om, samen met partners, een doorlopende leerlijn voor iedere leerling te garanderen. Hieronder volgt een beschrijving per doorgaande lijn.

5.2.1 PO-VO

Samenwerkingsverbanden Munio en Driegang willen binnen de schoolloopbaan van onze leerlingen zoveel mogelijk doorgaande lijnen creëren. De samenwerking tussen Munio en Driegang is erop gericht de overstap van basisschool naar middelbare school zo soepel mogelijk te laten verlopen. De overstap is een grote stap in het leven van leerlingen. De vaak kleine basisschoolsetting in of nabij de woonplaats wordt ingeruild voor een grotere school op mogelijk grotere reisafstand. Daarbij wordt een beroep gedaan op de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling. Waar eerder sprake was van één lokaal met één of twee leerkrachten, volgt nu een context met veel lokaalwisselingen en docenten. Daar komt bij dat een kind op de drempel staat van jongvolwassenheid en zich in vele opzichten ontwikkelt. Binnen dit krachtenveld ligt de uitdaging om een goede en passende overstap vorm te geven. Zeker wanneer er extra ondersteuning is ingezet op de basisschool, of wanneer er zorgen zijn over een leerling in relatie tot de overstap naar het voortgezet onderwijs, is het noodzakelijk om met de betrokken partijen goede afspraken te maken.

5. Speerpunten

Beleid vanuit visie
In de afgelopen jaren is de relatie tussen Munio en het PO beter geworden. De verbinding tussen PO en VO willen we verder versterken. De kern van de visie van Munio voor de komende jaren is dat het eigenaarschap bij de scholen verder groeit en zich ontwikkelt, met Munio in de rol van aanjager en adviseur. Vanuit deze visie wordt op genuanceerde wijze een beweging gemaakt waarin Munio niet vooraan staat in uitvoering van (ontzorgende) taken, maar zich richt op de casuïstiek waar Munio vanuit rol, opdracht en expertise echt van toegevoegde waarde is. Tegelijkertijd wordt beoogd dat voor zoveel mogelijk leerlingen, die de overstap maken naar het VO, de communicatielijnen en overlegvormen tussen het PO en VO juist sterker worden. Vanuit deze gedachte is iedere leerling welkom op het VO en worden met het VO zelf de vele mogelijkheden onderzocht. Munio kan worden betrokken bij de meest ingewikkelde vraagstukken. Munio doet hiermee geen stap naar voren of naar achteren, maar in nabijheid een stap opzij. Er kan daarmee een driehoek tussen PO-VO-samenwerkingsverband(en) ontstaan, in plaats van een trapsgewijze route (PO-samenwerkingsverband-VO) met Munio als 'slagboom' voor een verhoudingsgewijs zeer hoog percentage overstappende leerlingen.

Goede overdracht
Voor een doorgaande lijn is een goede informatievoorziening van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs van belang. In de brochure 'De Brug Over' staat beschreven hoe deze eruitziet bij alle leerlingen in het algemeen, en specifiek bij leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften.
Naast de informatie richting de basisscholen organiseert Munio minimaal één keer per jaar een informatieavond voor ouders waarin de VO-wereld wordt toegelicht. Daarnaast krijgen ouders tijdens deze avond de gelegenheid om in gesprek te gaan met Munio-medewerkers over specifieke vragen rondom hun kind.

Preventieve besprekingen
Een preventieve bespreking kan worden georganiseerd wanneer er sprake is van verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften die extra ondersteuning vragen binnen het VO, of wanneer niet direct duidelijk is of een leerling binnen het regulier of speciaal onderwijs geplaatst kan worden. Het doel van de preventieve bespreking is te komen tot een passende plek in het voortgezet onderwijs. Op deze manier wordt al voortijdig met de betrokkenen besproken aan welke doelen een leerling de komende periode kan werken en hoe het VO deze ontwikkeling kan borgen.

De preventieve besprekingen worden zoveel mogelijk vroeg in het schooljaar van groep 8 (of al in groep 7) gevoerd, zodat in de periode daarna nog gestuurd of verder onderzocht kan worden.

Centrale inschrijfdagen
Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op tijd bekend zijn bij de VO-school van hun keuze, worden centrale inschrijfdagen georganiseerd op de scholen van Munio. Op die dagen schrijven de ouders hun kind in voor het VO.

Stimuleren van verbindingsvormen PO-VO
1. Naast de brochure 'De Brug Over' wordt een duidelijk stroomschema gepresenteerd waarin basisscholen (en scholen voor voortgezet onderwijs) aan de hand van een stappenplan kunnen zien bij wie zij met welke vraag moeten zijn.
2. Een aantal laagdrempelige opties wordt aangeboden om met Munio in contact te komen. Er zijn al bestaande kennisavonden en bijeenkomsten waarin betrokkenen vanuit het PO en VO met elkaar in gesprek kunnen en vragen kunnen stellen.

5. Speerpunten

5.2.2 VO-VO

Het kan gebeuren dat een leerling gedurende zijn of haar VO-schoolloopbaan overstapt van de ene naar de andere school. Voor een verantwoord proces is het belangrijk dat een leerling vroegtijdig in beeld is. Het document 'De Wissel' (zie **bijlage 8**) beschrijft hoe elke VO-school binnen Munio handelt wanneer een leerling een overstap wil maken van VO naar VO (schoolwissel). De schoolbesturen hebben zich gecommitteerd aan het gebruik hiervan. Scholen buiten Munio kunnen dit document als richtlijn gebruiken wanneer een leerling op een VO-school binnen Munio geplaatst wordt. De procedures die zijn omschreven in 'De Wissel', worden ook toegepast wanneer een leerling vanuit het VSO doorstroomt naar het reguliere VO. 'De Wissel' kan helpen de onderwijsbehoeften te inventariseren. Op basis hiervan wordt gezamenlijk bekeken of de school van aanmelding in deze behoeften kan voorzien. Indien dit niet duidelijk is, wordt de Adviseur Passend Onderwijs, die vanuit Munio aan de school verbonden is, betrokken om mee te denken.

5.2.3 VO-vervolg

Om de overgang van het VO naar het vervolgonderwijs te monitoren, registreren de decanen van de VO-scholen van Munio binnen regio Zuid-Holland-Zuid iedere examenleerling in het systeem Intergrip. Hier wordt de overstap gemonitord om ervoor te zorgen dat iedere leerling na het examen terechtkomt op een plek in het vervolgonderwijs. Deze werkwijze draagt bij aan het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten. Vanuit Munio onderhouden we nauwe contacten met het Da Vinci College (MBO) en initiëren we samen ontmoetingsmomenten tussen het VO en MBO met als doel een constructieve samenwerking tot stand te brengen rondom leerlingen die overstappen van VO naar MBO. Om de overstap naar het MBO soepel te laten verlopen is de brochure 'Next Level' opgesteld (zie **bijlage 9**). Deze handreiking geeft inzicht in het proces rondom de overstap van VO naar MBO. De VO-scholen binnen Munio kunnen deze informatie meenemen bij de begeleiding van leerlingen (decanaat) die de overstap gaan maken richting het MBO. De brochure is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met VO-scholen en het Da Vinci College.

'Wet van school naar duurzaam werk'

Vanaf 1 januari is de 'Wet van school naar duurzaam werk' (VSNDW) in werking getreden. Samen met diverse regionale partners heeft Munio meegedacht over de praktische vormgeving van deze wet binnen het onderwijsveld. Samen slaan we de handen ineen om het aantal vroegtijdige schoolverlaters binnen de regio terug te dringen en zoveel mogelijk jongeren een goede start op de arbeidsmarkt te bieden. Voor Munio geldt dat we dit doen door de doorgaande lijnen te bewaken en waar nodig maatwerk te bieden. Als dit maatwerk niet meer binnen het VO geboden kan worden, wordt gekeken of een vroegtijdige overstap naar het MBO tot de mogelijkheden behoort. Zo zetten we ons in om iedere leerling naar een startkwalificatie te begeleiden. In samenwerking met het MBO is door Munio een document ontwikkeld waarin VO-scholen worden geïnformeerd over belangrijke zaken rondom een overstap van VO naar MBO. Ook staan er maatwerkmogelijkheden in omschreven die het VO kan toepassen wanneer een leerling vroegtijdig de overstap naar het MBO wil maken.

Samenwerking met het ZOW

Sommige leerlingen binnen het VO lukt het niet om een middelbareschool-diploma te behalen. Diverse problematiek rondom een leerling kan ervoor zorgen dat de motivatie afneemt, of dat een leerling heel graag wil werken en het niet meer lukt om zich vijf dagen per week op schoolwerk te richten. In dat geval wordt er gekeken of een overstap naar een MBO-opleiding passend kan zijn via het ZOW: Zorg Onderwijs Werk. Het ZOW is een onderwijsvoorziening vanuit het Da Vinci College (MBO), waar leerlingen onderwijs volgen die tijdelijk zijn uitgevallen op het MBO of vroegtijdig vanuit het VO de stap

naar het MBO willen maken. De minimale leeftijd voor toegang tot het ZOW is 15,5 jaar. Als er rondom een leerling extra zorgen zijn, wordt jeugdhulp ingeschakeld. Bij iedere intake is standaard een jeugdprofessional vanuit de gemeente aanwezig om mee te denken en de lijnen met jeugdhulp zo kort mogelijk te houden. De leerling blijft inschreven bij de VO-school van herkomst, en deze school behoudt dus ook de zorgplicht zolang de leerling bij het ZOW onderwijs volgt.

5.2.4 ISK-vervolg

In de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 heeft Munio een actieve rol gespeeld in het versterken van de doorgaande lijn tussen ISK en het regulier VO. Deze doorgaande lijn is geborgd in gezamenlijke afspraken. Het doel van deze afspraken is gericht op:

1. De overstap procesmatig goed laten verlopen door het verwachte uitstroomaantal ISK-leerlingen tijdig in beeld te brengen en te delen met de VO-school, inclusief afspraken over de aanmeldprocedure.
2. Inhoudelijke afstemming over de overstappende leerlingen, door leerlingen indien nodig vooraf te bespreken en voor alle leerlingen een warme overdracht te verzorgen.
3. Het bevorderen van een evenwichtige spreiding over de VO-scholen binnen het samenwerkingsverband.

Door deze inzet is de doorgaande lijn tussen ISK en regulier VO versterkt en is de overstap van ISK naar VO of andere uitstroomperspectieven zowel procesmatig als inhoudelijk verbeterd. Vanaf schooljaar 2025-2026 doet Munio hierin een stap terug en ligt de rol van procesbewaker bij de ISK. Indien nodig betrekt de ISK de betrokken adviseur.

5. Speerpunten

5.3 Speerpunt 3: Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften

Voor sommige leerlingen is het lastig om een passende onderwijsplek te vinden of te behouden. Waar dit niet (direct) lukt, kan het voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten. Dit willen we voorkomen en daarom zetten we in op vroegtijdige signalering van situaties waarin het lastig wordt. Zo heeft Munio bijvoorbeeld een actieve rol in de overstap van PO naar VO voor leerlingen met complexe problematiek en leerlingen die (deels) thuiszitten. Daarnaast is er een directe betrokkenheid op de VO-scholen. Dit maakt dat we vanuit Munio zoveel mogelijk vroegtijdig betrokken worden bij leerlingen en hun ouders, en denken we mee in het tot stand brengen of behouden van een actieve schoolgang. Uitgangspunt hierbij is dat we denken in mogelijkheden, zodat de ontwikkeling van een leerling doorgang kan blijven vinden, zelfs wanneer een leerling tijdelijk niet naar school kan.

Het kernteam Maatwerk is betrokken bij leerlingen zonder schoolinschrijving of bij leerlingen met een inschrijving die onze regio binnenkomen, en voor wie het moeilijk is een passende plek te vinden vanwege verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften. Het doel is om voor iedere leerling die bij Maatwerk wordt aangemeld zo snel mogelijk een passende (onderwijs) plek te vinden. Ook denkt Maatwerk mee over aanvragen voor vrijstelling van onderwijs. Munio beoordeelt aanvragen tot vrijstelling en schrijft een deskundigenverklaring. De lijnen met Leerplicht zijn kort. Munio hanteert een maatwerkregel van 60/40, waarbij 60% van de maatwerkkosten voor Munio is en 40% van de kosten voor de school van inschrijving. De visual maakt zichtbaar wanneer Maatwerk betrokken kan worden en is gemaakt voor intern en extern gebruik.

Vanuit Munio weten we wie onze thuiszitters zijn. Ieder kwartaal worden deze leerlingen doorgegeven aan de inspectie. Daarnaast voert Munio twee keer per jaar een thuiszittersanalyse uit. Zie **bijlage 10** voor een weergave. Deze analyse brengt de problematiek achter het thuiszitten in beeld, evenals informatie zoals geslacht, leeftijd, gemeente, woonplaats, leerjaar en schoolniveau van de leerling. Hierdoor kunnen we de problematiek steeds beter duiden en hier gerichte interventies aan koppelen. Ook leerlingen met een vrijstelling van onderwijs (categorie 5 onder a) worden gemonitord. Ieder schooljaar neemt Munio contact op met deze leerlingen en hun ouders om te onderzoeken of er weer een vorm van ontwikkeling mogelijk is en schoolwerk of schoolgang weer tot de mogelijkheden behoort.

In 2025 is het ‘Plan van aanpak schoolaanwezigheid’ opgesteld. Hierin worden de visie en missie rondom schoolaanwezigheid vanuit Munio uiteengezet, en wordt de ambitie uitgesproken dat thuiszittende – en zorgelijke verzuimende leerlingen tot ontwikkeling komen. We streven ernaar de schoolaanwezigheid te verhogen en het aantal leerlingen dat zonder diploma de school verlaat te laten afnemen. Daarnaast willen we het aantal vrijstellingen laten dalen.

In het plan van aanpak wordt de aanwezigheidspiramide toegelicht en worden interventies benoemd. Landelijk is er grote aandacht voor de thuiszittersproblematiek en het gedachtegoed van schoolaanwezigheid. Vanuit Munio worden deze ontwikkelingen nauwlettend gevolgd en is er afstemming met collega-samenwerkingsverbanden om hierin samen op te trekken en van elkaar te leren. Ook in de overdracht van PO naar VO is er aandacht voor leerlingen met een vrijstelling binnen het PO en leerlingen bij wie verzuim speelt. De thuiszittersproblematiek wordt gezien als een van de prioriteiten binnen Munio. De komende jaren heeft Munio als doel het schoolaanwezigheidsdenken binnen de scholen te verspreiden.

5. Speerpunten

Aan de hand van de piramide willen we scholen bewustmaken van de noodzaak van datagestuurd werken, signaleren en interveniëren op het moment dat een leerling nog aanwezig is. De coördinatoren thuiszitters van Munio zullen scholen hierin begeleiden en dit gedachtegoed uitdragen en verspreiden onder de adviseurs, zodat ook zij scholen kunnen bijstaan en adviseren. Vanuit bewustwording willen we de stap zetten naar gericht beleid binnen de scholen om schoolaanwezigheid te stimuleren en thuiszitten uit te bannen.

Het vinden van een passende plek voor iedere leerling vraagt om samenwerking, doorzettingsvermogen en lef. En ook om het bewandelen van wegen die niet direct voor de hand liggen, maar wel helpend zijn voor leerling en ouders. Samen met partners zoals scholen, gemeenten, leerplicht en hulpverlening zijn we continu op zoek naar nieuwe mogelijkheden om jongeren tot ontwikkeling te laten komen en toe te werken naar steeds inclusiever onderwijs.

5. Speerpunten

5.4 Speerpunt 4: Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht

De context waarin Munio met zijn omgeving werkt, is complex. De regio van Munio omvat primair zes gemeenten. In enkele gemeenten hangt het vervolgens van de postcode af of de leerling tot de regio van Munio behoort. Buiten dit postcodegebied zijn er nog enkele andere gemeenten waar leerlingen in mindere mate woonachtig zijn en vervolgens naar een aan Munio verbonden school reizen.

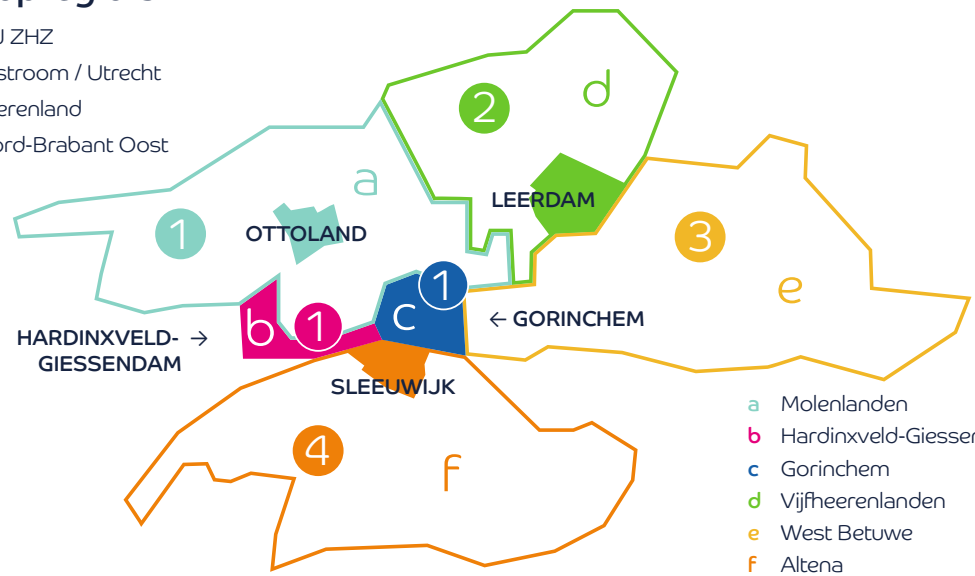
Deze zes gemeenten zijn verbonden aan vier inkoopregio's. Deze inkoopregio's hebben namens één of meerdere van deze gemeenten de jeugdhulp en jeugdzorg in het kader van de jeugdwet ingekocht. Er zijn vijf verschillende plekken waar burgers met jeugdhulpvragen terecht kunnen en doorverwezen kunnen worden naar ingekochte jeugdhulp (jeugdteam, wijkteam, sociaal team en andere benamingen). Ook wat betreft andere belangrijke partners is er in de regel vaak sprake van vier verschillende partijen/regio's, zoals leerplicht, arbeidsregio's, Veilig Thuis, GGD, enzovoort.

Onze regio werkt aan een toekomst waarin ieder kind opgroeit, leert en zich ontwikkelt in een omgeving die inclusiever, ondersteunend en kansrijk is. Hiervoor is duurzame, integrale samenwerking nodig tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp, leerplicht en andere maatschappelijke partners. Deze samenwerking krijgt vorm binnen de Regionale Educatieve Agenda (REA), maar is breder dan dat: het is een gezamenlijke maatschappelijke opdracht.

De ambities uit de regionale verkenning 'Naar inclusiever onderwijs' blijven leidend, maar worden doorontwikkeld op basis van landelijke werkagenda's, waaronder die van het Ministerie van OCW (2023), de hervormingsagenda jeugd, en het wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk. Zo bouwen we samen aan een stevige pedagogische basis in én rondom de school.

Inkoopregio's

1 SOJ ZHZ
2 Lekstroom / Utrecht
3 Rivierenland
4 Noord-Brabant Oost

5. Speerpunten

5.4.1 Terugblik

De afgelopen jaren is er sprake geweest van een structurele en constructieve vorm van samenwerken (bestuurlijke tafels en stuur- en werkgroepen vanuit een meerjarige ontwikkelagenda). Gemeenten en samenwerkingsverbanden weten op een positieve toon complexe vraagstukken te benaderen. In verbinding en met creativiteit zijn in de achterliggende jaren een aantal grote stappen gezet:

- Er is inzicht in het leerlingenvervoer in de regio. Deze inzichten zijn benut om thuisnabijer onderwijs te stimuleren.
- Jeugdhulp op School voor de gehele doelgroep binnen OPDC's van Munio en Driegang is in pilotvorm beschikbaar door financiering vanuit alle omliggende gemeenten.
- Er is een handreiking inclusieve onderwijshuisvesting opgesteld.
- Er is een basis gelegd in de doordenking van het preventiever en collectiever beschikbaar stellen van jeugdzorgaanbod binnen het onderwijs.
- Er zijn in verschillende gemeenten kansrijke pilots gestart waarbij de pedagogische basis wordt versterkt én er wordt gezocht naar sámen het ondersteuningsaanbod vormgeven als onderwijs, gemeenten en jeugdhulppartners.

5.4.2 Waar staan we nu in 2026?

Binnen alle scholen is het samenwerkingsverband zichtbaar en preventief aanwezig. Vroege signalering en samenwerking met ouders staan centraal. Iedere school beschikt over een vaste contactpersoon vanuit het sociaal team/wijkteam/jeugdteam (we noemen deze persoon 'de vaste schakel'). Deze brugfunctie naar de jeugdhulp is essentieel voor preventieve ondersteuning op schoolniveau. Er zijn vormen van jeugdhulp in het gespecialiseerd en praktijkonderwijs beschikbaar,

5.4.3 Waar gaan we naartoe in 2030?

De koers richting 2030 blijft helder: **Inclusiever onderwijs, brede samenwerking en normaliseren.**

- Minder individualiseren en medicaliseren.
- Meer groepsgericht werken en inzet van collectieve ondersteuning (bijv. preventieve GGZ, jeugdhulp in groep).
- Multidisciplinaire teams op school waarin onderwijsprofessionals samenwerken met jeugdhulp, jongerenwerk, GGD, etc.. Zij zorgen daarbij voor een schoolspecifieke match.
- Gedeeld eigenaarschap voor ontwikkeling van leerlingen op school, leerrecht, mentaal welzijn en arbeidstoeleiding.

Deze stip op de horizon in 2030 leidt tot de volgende ambities:
Als gemeenten, onderwijs en (jeugdzorg)partners werken we sámen aan een toekomst waarin ieder kind opgroeit, leert en ontwikkelt in een omgeving die inclusiever, ondersteunend en kansrijk is. Dit noemen we de sterke **pedagogische (dan wel) sociale basis.** Hiervoor is een duurzame, integrale samenwerking nodig tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp, leerplicht en andere maatschappelijke partners. De samenwerking tussen gemeenten en (passend) onderwijs wordt onder andere gebouwd binnen de Regionale Educatieve Agenda (REA), maar is breder dan dat: het is een gezamenlijke maatschappelijke opdracht.

De ambities uit de regionale verkenning ***'Naar inclusiever onderwijs'*** blijven leidend, maar worden doorontwikkeld op basis van landelijke werkagenda's, waaronder die van het ministerie van OCW (2023), de hervormingsagenda jeugd (2023-2028), en het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk (VSNDW). Zo bouwen we samen aan een stevige pedagogische basis in én om de school. Deze basis bouwen we door:

5. Speerpunten

- *In en rond elke school structurele aanwezigheid te realiseren van laagdrempelige, preventieve voorzieningen als de bibliotheek, Jong JGZ, Schoolmaatschappelijk werk etc.*
- *Het investeren in een professionele cultuur en continuïteit met vaste gezichten vanuit het SWV en de vaste schakel. Hierbij werken we aan een gezamenlijke 'teamcultuur' en zorgen we voor een heldere taakverdeling. Waar gewenst spreken we af wie er regie heeft in welk vraagstuk.*
- *Het stimuleren van normalisatie en vroegsignalering: focus op preventie en contextgericht werken.*
- *Eenvoudige communicatie en effectieve ondersteuning van ouders.*

5.4.4 Programmalijnen en actuele samenwerkingsthema's

In het realiseren van deze krachtige pedagogische basis, werken we in de volgende vijf programmalijnen:

1. Passende huisvesting

De ***handreiking onderwijshuisvesting*** wordt doorlopend gebruikt als hulpmiddel bij nieuwe vraagstukken rondom onderwijshuisvesting. Hierbij is aandacht voor de toegevoegde waarde die de SWV-en kunnen hebben bij deze vraagstukken in het kader van inclusiever onderwijs.

2. Preventie & jeugdhulp

- Sterkere focus op preventieve jeugdhulp op school (bijv. inzet groepsaanpakken i.p.v. individuele trajecten). We hebben aandacht voor de contextuele en systemische benadering van de ondersteuningsvragen van jeugdigen waarbij nagestreefd wordt dat er zoveel mogelijk participatie is van het kind in de diversiteit van zijn leefgebieden. Hierbij wordt preventief breder gekeken naar voorkomen van verdere problematiek dan slechts inzet vanuit jeugdhulp en/of onderwijs.
- Het normaliseren van verschillen tussen kinderen. Door de combinatie van versterkt (preventief) handelen én normaliseren komen we tot een afname van het individuele jeugdhulpggebruik.

3. Onderwijs-jeugdhulp combinatie

- Het stimuleren van gezamenlijkheid in reeds bestaand aanbod vanuit onderwijs en jeugdhulp. Ook middels pilots en proeftuinen.
- Verkenning van het breder beschikbaar maken van beschikkingsvrije jeugdhulp op álle scholen in de regio.
- Betere aansluiting tussen dagbesteding en onderwijs. Minder grenzen, aandacht voor het snijvlak.
- Gezamenlijk onderzoek door gemeente en onderwijs naar meer integrale inkoopmodellen (zoals PGB-arrangementen collectiveren).

4. Leerlingenvervoer & nabij onderwijsaanbod

- Jaarlijkse analyse voor de onderbouwing van eventuele beleidsaanpassingen.
- Nieuw aanbod VSO-vmbo-basis/kader binnen reguliere setting in de regio vanaf 2026–2027.

5. Schoolverzuim, vroegtijdig schoolverlaten (VSV) & arbeidstoeleiding

- Oprichting regionale verzuimtafels voor integrale casusaanpak (leerplicht-school- samenwerkingsverband-jeugdhulp); optimale samenwerking met Leerplicht.
- Versterkte monitoring van jongeren tot 2 jaar ná diplomering Pro/VSO naar aanleiding van de wet Van School Naar Duurzaam Werk (VSNDW).
- Aansluiting op regionaal Doorstroompunt en samenwerking in arbeidsmarktregio's. Doorgaande lijnen naar - en verbinding met het MBO en de arbeidsmarkt.

5. Speerpunten

5.4.3 Afspraken en structuur

De overlegstructuur in de regio:

- De REA blijft het bestuurlijke en operationele ankerpunt voor gezamenlijke besluitvorming.
- De voorbereiding voor de REA en de verdere implementatie van de genomen besluiten vindt plaats in het coördinatieteam. Hierin zijn alle gemeenten en SWV-en vertegenwoordigd. Vanuit de gemeenten nemen naast ambtenaren onderwijs ook de ambtenaren jeugd deel.
- Voor de invulling van deelonderwerpen kunnen er thematische en tijdelijke taskforces/werkgroepen worden ingesteld.
- Waar nodig zetten de gemeente en SWV-en (externe) projectleiders in.
- Elk schooljaar worden de doelen en programmalijnen geëvalueerd en opnieuw geprioriteerd in het coördinatieteam waar onderwijs vertegenwoordigd is evenals gemeentelijke ambtelijke vertegenwoordiging.

De samenwerking sluit aan bij landelijke kaders zoals het Convenant Stevige Lokale Teams, het OOGO-overleg en het leerrechtbeleid.

Tot slot

Onze regio heeft al een stevige basis gelegd in de samenwerking onderwijs-jeugdhulp. Echter is stilstand geen optie. De uitdagingen zijn reëel: wachtlijsten, verzuim, mentale druk en complexe zorgvragen. Het integraal benaderen van vraagstukken blijft daarom bij de gemeenten en SWV-en (jeugdzorg)partners scherp op het netvlies.

5. Speerpunten

5.5. Speerpunt 5: Munio Onderwijs

Munio Onderwijs is een onderwijsvoorziening ter ondersteuning van de scholen voor voortgezet onderwijs binnen Munio, die zich in hoofdzaak richt op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en thuiszitten van leerlingen. In aanloop naar dit ondersteuningsplan heeft het team van Munio Onderwijs haar eigen kernvisie gevormd: *Munio Onderwijs ziet én versterkt leerlingen in hun ontwikkeling om samen met hen toe te werken naar een passende (onderwijs)plek (zie **bijlage 11**).* Om dit te kunnen realiseren, worden binnen Munio Onderwijs de onderwijs(zorg)behoeften en het onderwijsperspectief van leerlingen in beeld gebracht. De doelstelling wordt afgestemd op de omstandigheden (kansen en belemmeringen), waarbij de context van de leerling een belangrijke rol speelt. Er wordt maatwerk geboden om toe te werken naar de situatie waarin de leerling zijn of haar ontwikkeling en opleiding vaardig genoeg en op positieve wijze kan vervolgen. De periode van plaatsing varieert van achttien weken tot maximaal één schooljaar. In die periode blijft de leerling ingeschreven staan bij de eigen school en werkt hij of zij in principe aan het eigen lesprogramma met materialen van school. Indien passend, volgt de leerling bepaalde lessen op zijn of haar eigen school via een hybride traject. De school betaalt per week een vaste vergoeding aan Munio voor de plaatsing van de leerling op de onderwijsvoorziening. De klassen worden dagelijks begeleid door een docent en een onderwijsassistent. Indien nodig, kunnen vakdocenten van de school van herkomst worden ingezet. Hierover worden bij de start van een leerling bij Munio Onderwijs voorwaardelijke afspraken gemaakt met de school van herkomst. De leiding en aansturing zijn in handen van een coördinatieteam, bestaande uit twee coördinatoren en een teamleider. Daarnaast is Jeugdhulp Op School beschikbaar voor de gehele doelgroep binnen Munio Onderwijs en is er een vaste samenwerking met een stagebegeleider. Er is nauw contact tussen de docenten van Munio Onderwijs en de school van inschrijving van de leerling met betrekking tot het inhoudelijke onderwijsprogramma en de ontwikkeling van de leerling. Verder is samenwerking met ouders en betrokken externen, zoals hulpverlening, leerplicht en/of jeugdarts, onmisbaar voor een succesvol traject bij Munio Onderwijs. Handelingsgericht werken is binnen Munio een belangrijke pijler in de ondersteuning van leerlingen. Deze manier van werken is terug te zien in het leerlingtraject binnen Munio Onderwijs, dat is opgedeeld in verschillende fasen. Hierdoor is er overzicht en is het voor leerling, ouders en overige betrokkenen duidelijk in welke fase bepaalde acties en interventies worden ingezet en welk doel deze dienen.

5.5.1 Doelgroep

Munio Onderwijs is toegankelijk voor leerlingen die afkomstig zijn van de scholen die onder Munio vallen. Het gaat om leerlingen tussen de twaalf en de achttien jaar, afkomstig van praktijkonderwijs tot en met het gymnasium. Een enkele keer betreft het een leerling die de overstap vanuit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs maakt. Het gaat daarbij in principe om leerlingen uit het regulier onderwijs. Bij Munio Onderwijs kunnen twintig leerlingen worden opgevangen, verdeeld over twee groepen. De ene groep bestaat uit leerlingen met voornamelijk externaliserende problematiek en de andere groep uit leerlingen waarbij internaliserende problematiek op de voorgrond staat. De meer- en hoogbegaafde leerlingen zijn opgenomen in de groep met internaliserende problematiek. Leerlingen kunnen gedurende het hele schooljaar in- en uitstromen, waardoor er over een schooljaar genomen meer dan twintig leerlingen bij Munio Onderwijs terecht kunnen.

De leerlingen waarop Munio Onderwijs zich richt, zijn leerlingen die vast dreigen te lopen in hun onderwijsontwikkeling en soms al lange tijd thuiszitten. Bijna altijd is er sprake van complexe gedragsproblematiek, vaak in combinatie met problemen in de context van de leerling.

5. Speerpunten

De route voor aanmelding bij Munio Onderwijs verloopt via het casuïstiekoverleg van Munio. Hier overleggen collega's vanuit het Expertiseteam en Munio Onderwijs over de best passende plek voor een leerling en wordt een bindende uitspraak gedaan over plaatsing binnen Munio Onderwijs. Scholen waarvan een leerling wordt geplaatst bij Munio Onderwijs, hebben de ondersteuningsroute binnen hun eigen school reeds doorlopen. Meerdere disciplines zijn betrokken geweest om mee te denken over wat de leerling nodig heeft en of en hoe de school dit kan vormgeven. De school heeft interventies ingezet en vanuit Munio is de adviseur altijd betrokken geweest in het voortraject. Ondanks de extra inzet dreigt de leerling toch vast te lopen op school. Vaak heeft de school behoefte aan meer inzicht in de problematiek van de leerling en vraagt zij zich af wat de onderwijsbehoeften en de best passende onderwijsplek zijn. In ieder geval is onderwijs in een reguliere setting op dat moment niet of slechts gedeeltelijk mogelijk. Bij Munio Onderwijs is het doel de ontwikkeling van de leerling weer in positieve richting te leiden. Dit geldt ook voor de andere grote doelgroep van Munio Onderwijs: leerlingen die al langere tijd thuiszitten en vaak eerst via ambulante begeleiding worden toegeleid naar onderwijsopbouw.

Binnen Munio Onderwijs wordt gesignaleerd dat sprake is van een doelgroepverzwaring. Dit hangt samen met het feit dat scholen met een inclusieve lesplaats minder snel doorverwijzen naar Munio Onderwijs, omdat zij leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften langer binnen de eigen school kunnen begeleiden. Ook gaat de doelgroep-verzwaring hand in hand met de thuiszittersaanpak binnen Munio.

Het gevolg is dat niet alleen de gedrags- en emotionele problematiek bij de leerlingen die binnenkomen bij Munio Onderwijs toeneemt, maar ook dat meer leerlingen onderwijstijd moeten opbouwen en dat vaker hybride constructies (onderwijs–jeugdhulp) nodig zijn. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat binnen Munio Onderwijs steeds meer moet worden ingezet op curatief in plaats van preventief handelen. De komende jaren wordt blijvend ingezet op verdere professionalisering van het team, op een stevige rol van jeugdhulpverlening binnen Munio Onderwijs en op intensivering van de samenwerking met het Expertiseteam van Munio.

5. Speerpunten

5.6 Speerpunt 6: Samenwerking, communicatie en interne organisatie

5.6.1 Leerlingen en ouders

Veel leerlingen en hun ouders hebben wellicht geen weet van het bestaan van een samenwerkingsverband. Pas wanneer er meer aan de hand is of een adviseur betrokken raakt bij een leerling, komt het samenwerkingsverband in beeld. Het is vaak op dat moment dat aan leerling en ouders wordt uitgelegd wat een samenwerkingsverband is en wat ze kunnen verwachten. Voor iedere leerling is het belangrijk om te weten waar hij of zij aan toe is. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de vindbaarheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid van Munio. Het ingerichte ouder- en jeugdsteunpunt zorgt ervoor dat ouders op een laagdrempelige wijze hun vragen kunnen stellen aan medewerkers van Munio. Dit gebeurt telefonisch, maar ook tijdens ouderavonden die Munio in samenwerking met samenwerkingsverband Driegang organiseert. Een goede samenwerking met leerling en ouders is voor Munio een belangrijke pijler. Het frequentere en directere contact dat het ouder- en jeugdsteunpunt bewerkstelligt, kan leiden tot tijdige ondersteuning door scholen, waardoor mogelijke uitval van een leerling wordt voorkomen. De website biedt in tekst, beeld en geluid toegankelijke informatie over wat passend onderwijs is en wat het samenwerkingsverband hierin kan betekenen. Daarnaast is het belangrijk om duidelijk te zijn over wat Munio wel en niet kan bieden, zodat de verwachtingen vooraf helder zijn. Communicatie op zich is geen doel, maar een middel om ouders en leerlingen de weg te laten vinden naar passende ondersteuning en inzichten. Het doel blijft altijd dat we samen willen zoeken naar de best passende onderwijsplek, zo thuisnabij mogelijk. Vanuit Munio blijft er aandacht voor het maken van beeldmateriaal, digitale en/of online content en het organiseren van ontmoetingsmomenten om de samenwerking met leerlingen en ouders verder te optimaliseren.

5.6.2 Scholen

De Adviseurs Passend Onderwijs zijn voor de scholen het eerste gezicht en aanspreekpunt van Munio. Daarnaast is er vanuit de verschillende kernteams informatie over specifieke onderwerpen beschikbaar voor de scholen. Munio zet in op meer informatieverstrekking en transparantie richting de scholen over de kennis, kunde en expertise van de adviseur. Op deze manier wordt nog duidelijker op welke wijze de adviseur geconsulteerd kan worden bij het meedenken over casuïstiek, de ondersteuningsstructuur binnen de school en de ontwikkeling richting inclusiever onderwijs. Daarnaast wordt meer inzichtelijk gemaakt wie binnen Munio welke expertise heeft, zodat de school gericht contact kan leggen met de betreffende collega van Munio.

Vanuit Munio Onderwijs zijn gesprekken gevoerd met de scholen waarin de samenwerking rondom leerlingen is geëvalueerd en verder aangescherpt. Het doel van deze gesprekken is in de eerste plaats helderheid scheppen over wederzijdse verwachtingen. Ook is er tijdens deze gesprekken aandacht voor verbetering in het aanleveren van informatie voorafgaand aan plaatsing, het aanleveren van schoolwerk, het creëren van korte lijnen en tussentijdse communicatie. Er wordt gemonitord of deze ontwikkeling doorzet en geborgd wordt.

Om de informatie vanuit het samenwerkingsverband richting de scholen te stroomlijnen en te bundelen, wordt er regelmatig een digitale nieuwsbrief verzonden. In deze nieuwsbrief worden alle relevante ontwikkelingen, uitnodigingen voor bijeenkomsten en achtergrondinformatie gedeeld.

5. Speerpunten

5.6.3 Structurele overleggen

Toezichthoudend bestuur

De vergaderingen van het toezichthoudend bestuur van Munio vinden vier keer per jaar plaats. De schoolbesturen van Munio zijn door een bestuurder vertegenwoordigd. De directeur-bestuurder, de manager en de controller van Munio zijn eveneens altijd aanwezig. Het toezichthoudend bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Tijdens de overleggen worden stukken vastgesteld en goedgekeurd vanuit de toezichthoudende taak van het bestuur. Daarnaast is er ruimte voor mededelingen vanuit de directeur-bestuurder richting de toezichthoudend bestuurders en vice versa, evenals voor het vormen van een mening, adviseren en klankborden over strategische kwesties en vraagstukken die Munio voorliggen.

Hoewel er een wetswijziging is aangekondigd ten aanzien van de huidige toezichthoudende bestuursvorm die Munio hanteert, heeft dit tot nu toe niet op de agenda van Munio gestaan. In de huidige governance kent Munio een bestuur met een uitvoerend bestuursdeel, ingevuld door de uitvoerend directeur-bestuurder, en een toezichthoudend bestuursdeel, ingevuld door de schoolbestuurders verbonden aan de regio van Munio. De evaluatie van 2022-2026 heeft ertoe geleid dat er op dit moment geen aanstalten wordt gemaakt om dit bestuursmodel te wijzigen. Er wordt ervaren dat de korte lijnen en de hoge mate van betrokkenheid, die zichtbaar zijn in de huidige governance, tot constructieve samenwerking hebben geleid. In de ondersteuningsplanperiode 2026-2030 kan er alsnog een wijziging plaatsvinden in deze governance-structuur door veranderende wetgeving. Dit zou betekenen dat er dan naast de bestuurder een raad van toezicht en een raad van advies zullen ontstaan.

Directeurenoverleg

Het directeurenoverleg wordt gevormd door de directeuren van alle bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen en komt periodiek onder leiding van de directeur-bestuurder van Munio bijeen. Afhankelijk van de agenda sluiten ook Adviseurs Passend Onderwijs aan. Het overleg vindt bij voorkeur telkens plaats op een andere schoollocatie van Munio. Op deze wijze maken de directeuren kennis met elkaars scholen. Het doel van deze bijeenkomsten is het uitwisselen van relevante informatie en het bevorderen van onderlinge ontmoeting tussen de scholen. De afgelopen jaren hebben de overleggen een steeds inhoudelijker karakter gekregen, waarbij ook inhoudelijke themasessies belegd worden. Ook hybride bijeenkomsten vinden plaats, waarbij directeur, ondersteuningscoördinator en/of teamleider gezamenlijk aanwezig zijn. Dit geeft een stimulans aan de samenwerking en het inhoudelijke gesprek dat vervolgens op de werkvloer gevoerd wordt.

Intervisiemomenten en themabijeenkomsten

Regelmatig worden er intervisiemomenten georganiseerd met als doel de onderlinge samenwerking en afstemming te versterken en best practices te delen. Er zijn onder andere intervisiemomenten voor ondersteuningscoördinatoren, ILP-coördinatoren (Inclusieve Lesplaats), coördinatoren meer- en hoogbegaafdheid en coördinatoren dyslexie en dyscalculie. Naast de intervisiebijeenkomsten worden er ook themabijeenkomsten georganiseerd voor professionals binnen de scholen, vaak rondom inhoudelijke thema's, zoals beleid voor meer- en hoogbegaafden. De komende periode zal Munio in samenspraak met de scholen onderzoeken waar de organisatie in invulling van deze intervisiemomenten en themabijeenkomsten meer bij de scholen belegd kan worden. Munio zal uiteraard wel aanwezig zijn bij deze momenten om vanuit specifieke expertise mee te denken en adviseren.

5. Speerpunten

5.6.4 Externe partners

Als samenwerkingsverband staan we in contact met veel partners. Heldere interne en externe communicatie is essentieel in het werk dat we doen. De samenwerking tussen verschillende partners (o.a. Leerplicht en de Sociaal Teams) is geïntensiveerd waardoor het makkelijker is elkaar te vinden en te consulteren. Toch is hierin nog een slag te maken. Het samenwerkingsverband heeft te maken met meerdere gemeenten en jeugdhulpregio's, die op hun beurt vaak weer te maken hebben met meerdere samenwerkingsverbanden. Hierdoor is het niet altijd duidelijk hoe Munio werkt en welke rol Munio kan spelen. Diverse acties zijn ondernomen om hier verbetering in aan te brengen. De website is een eerste vindplaats van informatie en nodigt uit om met Munio in contact te komen. Daarnaast zijn er verschillende infographics, zoals het stroomschema voor de inzet van Maatwerk vanuit Munio, informatieve filmpjes over Munio en de nieuwsbrief die periodiek niet alleen naar de scholen maar ook naar de externe partners wordt gestuurd. Munio heeft niettemin de visie dat de kracht van een goede samenwerking ligt in elkaar ontmoeten. Dit werkt drempelverlagend in toekomstige contacten. Daarom zal de komende periode hierin meer worden geïnvesteerd door bijeenkomsten te organiseren waar goede gesprekken gevoerd kunnen worden en men elkaar beter kan leren kennen, zodat men elkaar in de samenwerking sneller en beter kan vinden ten behoeve van de leerling.

5.6.5 Interne organisatie

Munio werkt volgens de principes van handelingsgericht werken. Handelingsgericht werken is een cyclische, systematische aanpak die de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van leerlingen verbetert. Het expertiseteam en het team van Munio Onderwijs zijn geschoold in deze methodiek. Handelingsgericht werken is op diverse niveaus toepasbaar. Het geeft meer grip op de verschillen binnen een klas, zowel in didactisch als pedagogisch opzicht, maar ondersteunt ook in het creëren van een dekkend netwerk binnen de regio, doordat Munio op handelingsgerichte wijze scholen adviseert in het versterken en uitbreiden van hun ondersteuningsaanbod. Daarnaast kan de adviseur een begeleidende en stimulerende rol spelen bij de implementatie van handelingsgericht werken op de scholen zelf. Hierbij kan gedacht worden aan het vormgeven van leerlingbesprekingen.

Binnen Munio wordt gewerkt in rollen en projecten. Rolbeschrijvingen zijn door de teams vastgesteld, zodat voor iedereen duidelijk is wat er van hem of haar wordt verwacht. Minimaal één keer per jaar worden de rollen geëvalueerd (rolreview), met als doel te onderzoeken of de rol nog steeds van toegevoegde waarde is binnen Munio en of de bijbehorende taken en verantwoordelijkheden nog van toepassing zijn of aangepast moeten worden. Het is mogelijk dat er gewisseld wordt van rollen. Dit komt voornamelijk voor in het expertiseteam, waar gewerkt wordt met project- en kernteams. Binnen Munio Onderwijs is dit minder aan de orde, omdat hier meer sprake is van vaste rollen, zoals docent en onderwijsassistent. Via rolnominatie wordt een rol aan een persoon toegewezen. Deze manier van werken draagt bij aan het talentgestuurd werken dat bij Munio hoog in het vaandel staat en zorgt voor een dynamische werkomgeving. De rollenstructuur komt voort uit de principes van Sociocratie 3.0 (S3). S3 richt zich op vier dimensies van organiseren: participatie, besluitvorming, uitvoering en wendbaarheid. Binnen S3 wordt genavigeerd op spanning. Een spanning ontstaat door een discrepantie tussen 'hoe het is' en 'hoe het zou moeten zijn'. De spanning wordt beschreven in een driver: een eenduidige omschrijving van de huidige en gewenste situatie. Aan deze driver wordt vervolgens een voorstel gekoppeld voor hoe de gewenste situatie bereikt kan worden. Door gebruik te maken van consentbesluitvorming op de driver en het voorstel wordt participatie van alle betrokkenen gegarandeerd en wordt een voorstel om een doel te bereiken verrijkt. Door volgens deze principes te werken, is Munio een wendbare, veerkrachtige en effectieve organisatie.

5. Speerpunten

Als er werk gedaan moet worden, waarbij meerdere personen betrokken worden (intern en/of extern), en het werk een duidelijke start en afronding heeft, wordt een project gestart. Een project wordt gedragen door een kernteam en een projectteam. Het kernteam stelt een projectplan op, waarin driver, doelen, tijdpad en de samenstelling van het projectteam SMART worden beschreven (SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden). Het projectteam voert het project in samenspraak met het kernteam uit. De ambitie voor de komende jaren is om een kwaliteitsslag te maken in effectiever en doelgerichter werken, waarbij heldere doelen, resultaten, kaders en het tijdpad worden geformuleerd en gehanteerd. Binnen het team van Munio Onderwijs staan in het kader van professionalisering eigenaarschap, rolbewustheid en pedagogisch en didactisch handelen centraal ingebed in het gedachtegoed van handelingsgericht werken. Tot slot wordt in alle teams gewerkt met intervisie onder leiding van een externe professional, waarbij persoonlijke leerdoelen aan de orde komen.
Deze intervisies worden gevolgd naast diverse scholingsmomenten, passend bij de expertise van de betreffende teams en zullen ook in de komende planperiode een plek krijgen.

Ondersteuning vanuit het samenwerkings-verband

6. Ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband

Binnen het samenwerkingsverband is expertise aanwezig die ingezet kan worden door alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Hieronder volgt een overzicht en beschrijving van die expertise.

6.1 Adviseur Passend Onderwijs

Aan iedere school is vanuit Munio een Adviseur Passend Onderwijs (adviseur) gekoppeld. Dit is de directe schakel tussen school en samenwerkingsverband en het eerste aanspreekpunt vanuit het expertiseteam. De adviseur heeft een adviserende rol en ondersteunt en begeleidt de school vanuit expertise en kunde bij het vormgeven van passend en inclusiever onderwijs. Zij kan op casus-, team- of schoolniveau en ook overstijgend meedenken en adviseren. Concreet denkt de adviseur op verzoek mee bij ingewikkelde casuïstiek en wordt betrokken bij het aannamebeleid van nieuwe leerlingen met een verhoogde onderwijsondersteuningsbehoefte. Van de adviseur mag worden verwacht dat zij kennis heeft van leerlingproblematiek en onderwijsbehoeften. Daarnaast heeft de adviseur zicht op de ondersteuningsstructuur van de school en levert zij een bijdrage aan het verder vormgeven hiervan. Wanneer een school een gerichte vraag heeft over een bepaald thema, kan de adviseur een koppeling maken tussen de school en een collega uit het expertiseteam met de betreffende expertise. Twee keer per jaar voert de adviseur het KOOS-gesprek, waarin de door de school geformuleerde speerpunten, doelen en activiteiten worden geëvalueerd en nieuwe doelen worden opgesteld. Tijdens de KOOS-gesprekken wordt bij de scholen gepeild hoe zij de expertise binnen hun school vormgeven en of de middelen die hierin vanuit Munio zijn meegekomen doelmatig worden besteed. Het uitgangspunt is dat de adviseur geen taken van de school overneemt, maar als specialist kan meedenken, kritische vragen kan stellen en zo een bijdrage kan leveren aan het verstevigen van de basis- en extra ondersteuning van de school. Dit doen we door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen die de school heeft ten aanzien van passend en inclusiever onderwijs. De uitgangspunten van handelingsgericht werken vormen hierbij onze basis.

Expertise overgedragen aan de scholen

In de afgelopen jaren heeft Munio ingezet op kennisvergroting bij de scholen en op de implementatie van beleid op het gebied van dyslexie, dyscalculie, meer- en hoogbegaafdheid, langdurig zieke leerlingen en NT2. Het uiteindelijke doel was dat alle scholen voldoende kennis en vaardigheden op zouden doen om vervolgens zelfstandig met deze onderwerpen door te kunnen gaan. Geconstateerd kan worden dat dit succesvol is verlopen. Waar van toepassing, is alle bovengenoemde expertise opgenomen in de basisondersteuning van de scholen. Munio blijft de ontwikkelingen op deze gebieden volgen en deelt deze met de scholen. Ook kan Munio altijd geraadpleegd worden voor advies.

6.2 Ambulant begeleider thuiszitters

Voor leerlingen die thuiszitten, of dreigen uit te vallen, kan de ambulant begeleider (AB) thuiszitters worden ingezet. De AB kijkt mee in de thuissituatie en zet zich in om de leerling op school te houden of schoolgang weer te activeren. Er wordt gekeken of schoolgang binnen de eigen school (bijvoorbeeld in de ILP) mogelijk is of bij bovenschoolse onderwijsvoorzieningen, zoals Munio Onderwijs of het ZOW. De AB richt zich op ontwikkeling en schoolwerk/schoolgang, maar stapt niet in de rol van hulpverlener. Wel is er nauwe samenwerking met diverse partners en duidelijke afstemming over rollen en verantwoordelijkheden in de casus.

6. Ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband

6.3 Orthopedagoog/Psycholoog

De orthopedagogen en psychologen binnen Munio kunnen worden ingezet bij vragen rondom diagnostiek of niveaubepaling, wanneer deze vragen passen binnen het gedachtegoed van handelingsgerichte diagnostiek. Ook zijn zij verantwoordelijk voor de deskundigenverklaringen die vanuit Munio worden opgesteld bij een verzoek tot vrijstelling van onderwijs en bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs. Hiermee heeft Munio de expertise in huis om te voldoen aan de taken waar een samenwerkingsverband wettelijk gezien aan moet voldoen.

KOOS-middelen voor extra ondersteuning

Type school	Overige VO scholen	VMBO basis/ kader scholen	PRO scholen
Vaste voet per vestiging	€10.000	€20.000	€20.000
Bedrag per leerling	€30	€60	€60

6.4 Omschrijving beleid toekenning TLV VSO en PRO

Een van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband is het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. Het beoordelen en toekennen hiervan gebeurt door de TLV-commissie. In de afgelopen planperiode is Munio volledig overgegaan op opting-out LWOO. Dit houdt in dat er geen aanwijzingen LWOO per leerling meer worden toegekend, maar dat de betreffende scholen middelen ontvangen om de ondersteuning aan leerlingen met didactische achterstanden vorm te geven.

Om voor het voortgezet speciaal onderwijs in aanmerking te komen, is het belangrijk dat vooraf een aantal stappen is gezet, waaruit blijkt dat de leerling is aangewezen op speciaal onderwijs. In een OPP moeten doelen worden gesteld die zijn geëvalueerd, de adviseur moet betrokken zijn geweest en er moet handelingsgericht zijn gewerkt. Hieruit moet blijken dat een leerling verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften heeft die passend zijn voor het VSO. Om voor een TLV PRO in aanmerking te komen, moet worden voldaan aan de landelijke criteria met betrekking tot leerrendementen en intelligentieniveau.

Voor de inrichting van de commissies en de aanvraagprocedures wordt verwezen naar **bijlage 3**.

Munio heeft een vangnetbepaling. Deze is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. Zie **bijlage 15**.

7.0 Kwaliteits-monitoring en financieel beleid

7. Kwaliteitsmonitoring en financieel beleid

7.1 Kwaliteitsmonitoring

Binnen ons samenwerkingsverband willen we graag monitoren of we de goede dingen doen en of we deze dingen goed doen. Door middel van de inzet van een kwaliteitsmonitoringssysteem monitoren we de voortgang van de speerpunten en doelen, die zowel het samenwerkingsverband als de scholen zichzelf stellen. Met een financiële vragenlijst per school rondom verantwoording en begroting wordt duidelijk aan welke facetten van de extra ondersteuning de scholen de middelen besteden die vanuit Munio worden uitgekeerd.

Door het invullen van een uitgebreide vragenlijst door iedere school, wordt een duidelijk beeld gecreëerd van de basis- en extra ondersteuning binnen de school en wordt daarnaast duidelijk waar nog werk aan de winkel is in het creëren van een dekkend aanbod in onze regio.

Door data uit verschillende systemen te bundelen en te analyseren, kan inzicht worden verkregen in de stand van zaken van de opgestelde ambities en in de voortgang daarvan.

Tijdens het KOOS-gesprek dat wordt gevoerd door de adviseur met de directeur, ondersteuningscoördinator en/of teamleider, wordt behalve over de inhoud van de basis- en extra ondersteuning ook gesproken over de concrete inzet van de middelen ten behoeve van de extra ondersteuning van een school. Door de cyclische manier van werken middels de KOOS-gesprekken blijven school en Munio doorlopend in gesprek over ambities en doelen rondom het ondersteuningsaanbod voor leerlingen en kan waar nodig worden bijgesteld en doorontwikkeld.

7.2 Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting worden de activiteiten die het samenwerkingsverband ontplooit om haar ambities te realiseren, gekoppeld aan financiën. In de meerjarenbegroting zijn deze activiteiten gerubriceerd in zes programma's die zoveel als mogelijk gekoppeld zijn aan de speerpunten van Munio.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting zijn de volgende aannames gehanteerd (voor aantallen, zie **bijlage 12**):

- Demografische krimp van het aantal leerlingen in de regio.
- Trendanalyse en verwachtingen van het aantal PRO-leerlingen en VSO-leerlingen in de komende periode.
- Indexatie van kosten en baten.

De baten van Munio bestaan uit:

- Budget lichte ondersteuning (algemeen, LWOO en PRO), per kalenderjaar gebaseerd op het aantal leerlingen op de teldatum.
- Budget zware ondersteuning, per kalenderjaar gebaseerd op het aantal leerlingen op de teldatum.
- Bijdrage van de gemeente voor huur van het pand.
- Bijdragen van de scholen (Munio Onderwijs, scholingsbijeenkomsten, ZOW-traject, maatwerk).
- Subsidie vanuit de 'Wet van school naar duurzaam werk' (voor programma 2 Passend onderwijs).
- Subsidie begaafde leerlingen (voor programma 2 Passend Onderwijs, laatste termijn in 2025).
- Subsidie digitaal afstandsonderwijs (voor programma 2 Passend Onderwijs, looptijd t/m 2028).
- Avres Ambitiefonds (voor programma 2 Passend Onderwijs, looptijd t/m 2026).

7. Kwaliteitsmonitoring en financieel beleid

- Bijdrage gemeente t.b.v. pilot jeugdhulp in OPDC (voor programma 2 Passend Onderwijs, laatste termijn in 2025).
- Onderwijscoalities af- en ombouw gesloten jeugdhulp/innovatiebudget (voor programma 2 Passend Onderwijs, in 2025).

De lasten van Munio bestaan uit verplichte afdrachten (te betalen ondersteuningsbekostiging voor PRO en VSO) en programmalasten.

In **bijlage 12** is de meerjarenbegroting 2025-2029 opgenomen. Deze heeft als doel om op hoofdlijnen inzicht te verschaffen in de omvang en de besteding van de middelen. Duidelijk wordt welke koerswijzigingen worden nagestreefd in de voorliggende periode. Deze meerjarenbegroting is niet bedoeld om de directeur-bestuurder te autoriseren tot het doen van uitgaven. Hiervoor zullen kalenderjaarbegrotingen worden uitgewerkt. Munio zal in de periode 2026-2030 jaarlijks zijn meerjarenbegroting bijstellen in lijn van (meer)jarenplan en beoogd beleid.

In **bijlage 13** is zichtbaar hoe de uitgaven van Munio in grote lijnen jaarlijks verdeeld zijn.

Overzicht bijlagen

Bijlage 1 Klachtenregeling
Bijlage 2 Gedragscode
Bijlage 3 TLV beleid
Bijlage 4 De Brug Over
Bijlage 5 Maatwerk visual
Bijlage 6 Plan van aanpak Schoolaanwezigheid
Bijlage 7 Jaarplan 2026
Bijlage 8 De Wissel
Bijlage 9 Next Level
Bijlage 10 Thuiszittersanalyse
Bijlage 11 Beleidsplan Munio Onderwijs
Bijlage 12 Meerjarenbegroting
Bijlage 13 Overzicht van de uitgaven van Munio
Bijlage 14 Lijst met afkortingen
Bijlage 15 Vangnetbepaling

Deze bijlagen zijn werkdocumenten en daardoor aan verandering onderhevig.

Bijlage 1

Klachtenregeling

MUNIO
sterk naar de toekomst

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

KLACHTENREGELING

Stichting SWV Munio Gorinchem e.o.

Vastgesteld op 16-02-2021

Het bevoegd gezag van SWV Munio gelet op artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs - gehoord de medezeggenschapsraad - stelt de volgende klachtenregeling vast.

HOOFDSTUK 1: BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
   a. Samenwerkingsverband: Munio;
   b. Bevoegd gezag: het bestuur van Munio;
   c. Klachtencommissie: de klachtencommissie als bedoeld in artikel 4;
   d. Klager: een (ex-)leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling, (een lid van) het personeel,(een lid van) de directie, (een lid van) het bevoegd gezag of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor het samenwerkingsverband, alsmede een persoon die anderszins deel uitmaakt van de instelling, die een klacht heeft ingediend;
   e. Klacht: klacht over gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde;
   f. Contactpersoon: de persoon als bedoeld in artikel 2;
   g. Vertrouwenspersoon: de persoon als bedoeld in artikel 3;
   h. Aangeklaagde: een (ex-)leerling, ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex)leerling, (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie, (een lid van) het bevoegd gezag, of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor het samenwerkingsverband, alsmede een persoon die anderszins deel uitmaakt van de instelling, tegen wie een klacht is ingediend;

HOOFDSTUK 2: BEHANDELING VAN DE KLACHTEN

Voorfase klachtindiening

1. Een klager die een probleem met een medewerker van het samenwerkingsverband ervaart, neemt contact op met degene die het probleem heeft veroorzaakt, tenzij de aard van het probleem zich daartegen verzet.
2. Indien dat contact niet tot een oplossing leidt, legt de klager het probleem ter oplossing voor aan de directeur-bestuurder.
3. De klager kan het probleem bespreken met de contactpersoon of de vertrouwenspersoon.
4. Als het probleem niet is of wordt opgelost, kan de directeur-bestuurder mediation organiseren tussen de klager en degene die het probleem heeft veroorzaakt.
5. Als het probleem niet is of wordt opgelost, kan een klacht worden ingediend als bedoeld in artikel 5.

Paragraaf 1: De contactpersoon

Artikel 2: Aanstelling en taak contactpersoon

1. Er is op het samenwerkingsverband ten minste één contactpersoon die de klager verwijst naar de vertrouwenspersoon.
2. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de contactpersoon. De benoeming vindt plaats na instemming door de medezeggenschapsraad.
3. De contactpersoon informeert de klager over de mogelijkheden die de klachtenregeling biedt. Als de klager een klacht wilt indienen, verwijst de contactpersoon de klager naar de vertrouwenspersoon.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Paragraaf 2: De (externe) vertrouwenspersoon

Artikel 3: Aanstelling en taken vertrouwenspersoon

1. Het bevoegd gezag beschikt over ten minste één vertrouwenspersoon die functioneert als aanspreekpunt bij klachten.
2. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de vertrouwenspersoon. De benoeming vindt plaats na instemming door de medezeggenschapsraad.
3. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt. De vertrouwenspersoon gaat na of de gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht. Hij begeleidt de klager desgewenst bij de verdere procedure en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie.
4. De vertrouwenspersoon verwijst de klager, indien en voor zover noodzakelijk of wenselijk, naar andere instanties gespecialiseerd in opvang en nazorg.
5. Indien de vertrouwenspersoon slechts aanwijzingen doch geen concrete klachten bereiken, kan hij deze ter kennis brengen van de klachtencommissie of het bevoegd gezag.
6. De vertrouwenspersoon geeft gevraagd of ongevraagd advies over de door het bevoegd gezag te nemen besluiten.
7. De vertrouwenspersoon neemt bij zijn werkzaamheden de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene zijn taak als vertrouwenspersoon heeft beëindigd.
8. De vertrouwenspersoon brengt jaarlijks aan het bevoegd gezag schriftelijk verslag uit van zijn werkzaamheden.
9. Mevrouw Groen-Vendrig van CED-Groep vervult voor Munio de rol van externe vertrouwenspersoon en is als volgt bereikbaar:
   Telefoon: 010–4071993
   E-mail: a.groen@ced-groep.nl

Paragraaf 3: De klachtencommissie

Artikel 4: Instelling en taken klachtencommissie

1. Het bevoegd gezag is, met instemming van de medezeggenschapraad, aangesloten bij de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).
   Postadres: Onderwijsgeschillen, Postbus 85191, 3508 AD Utrecht
   Telefoon: 030-2809590
   E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl
2. Op de behandeling van klachten die worden voorgelegd aan de LKC is het reglement van de LKC van toepassing. Dit reglement is te vinden op: http://www.onderwijsgeschillen.nl/klachten/landelijke-klachtencommissie-onderwijs/reglement-commissie/
3. De klachtencommissie geeft gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over:
   a. (on)gegrondheid van de klacht;
   b. het nemen van maatregelen;
   c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.
4. De klachtencommissie neemt, ter bescherming van de belangen van alle direct betrokkenen, de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht bij de behandeling van een klacht. De leden van de klachtencommissie zijn verplicht tot geheimhouding van alle zaken die zij in die hoedanigheid vernemen. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene zijn taak als lid van de klachtencommissie heeft beëindigd.
5. De klachtencommissie brengt jaarlijks aan het bevoegd gezag schriftelijk verslag uit van haar werkzaamheden.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Paragraaf 4: De procedure bij de klachtencommissie

Artikel 5: Indienen van een klacht

1. De klager dient de klacht in bij:
   a. het bevoegd gezag; of
   b. de klachtencommissie.
2. De klacht dient binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend, tenzij de klachtencommissie anders beslist.
3. Indien de klacht bij het bevoegd gezag wordt ingediend, verwijst het bevoegd gezag de klager naar de vertrouwenspersoon of klachtencommissie, tenzij toepassing wordt gegeven aan het vierde lid.
4. Het bevoegd gezag kan de klacht zelf afhandelen indien hij van mening is dat de klacht op een eenvoudige wijze kan worden afgehandeld. Het bevoegd gezag meldt een dergelijke afhandeling op verzoek van de klager aan de klachtencommissie.
5. Indien de klacht wordt ingediend bij een ander orgaan dan de in het eerste lid genoemde, verwijst de ontvanger de klager aanstonds door naar de klachtencommissie of naar het bevoegd gezag. De ontvanger is tot geheimhouding verplicht.
6. Het bevoegd gezag kan een voorlopige voorziening treffen.
7. Op de ingediende klacht wordt de datum van ontvangst aangetekend.
8. Na ontvangst van de klacht deelt de klachtencommissie het bevoegd gezag, de klager en de aangeklaagde binnen vijf werkdagen schriftelijk mee dat zij een klacht onderzoekt.
9. Het bevoegd gezag deelt de directeur-bestuurder schriftelijk mee dat er een klacht wordt onderzocht door de klachtencommissie.
10. Klager en aangeklaagde kunnen zich laten bijstaan of laten vertegenwoordigen door een gemachtigde.

Artikel 6: Intrekken van de klacht

Indien de klager tijdens de procedure bij de klachtencommissie de klacht intrekt deelt de klachtencommissie dit aan de aangeklaagde, het bevoegd gezag en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband mee.

Artikel 7: Inhoud van de klacht

1. De klacht wordt schriftelijk ingediend en ondertekend.
2. Van een mondeling ingediende klacht wordt terstond door de ontvanger als bedoeld in artikel 5 eerste lid een verslag gemaakt, dat door de klager voor akkoord wordt ondertekend en waarvan hij een afschrift ontvangt.
3. De klacht bevat ten minste:
   a. de naam en het adres van de klager;
   b. de dagtekening;
   c. de naam van de aangeklaagde en de naam en het adres van de instelling waar de klacht betrekking op heeft;
   d. een omschrijving van de klacht en de datum/periode waarop de klacht betrekking heeft;
   e. afschrift van de op de klacht betrekking hebbende stukken.
4. Indien niet is voldaan aan het gestelde in het derde lid, wordt de klager in de gelegenheid gesteld het verzuim binnen twee weken te herstellen. Is ook dan nog niet voldaan aan het gestelde in het derde lid, dan kan de klacht niet-ontvankelijk worden verklaard.
5. Indien de klacht niet-ontvankelijk wordt verklaard wordt dit aan de klager, de aangeklaagde, het bevoegd gezag en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband gemeld.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Artikel 8: Vooronderzoek

De klachtencommissie is in verband met de voorbereiding van de behandeling van de klacht bevoegd alle gewenste inlichtingen in te winnen. Personeelsleden in dienst van het bevoegd gezag zijn verplicht door de klachtencommissie gevraagde informatie te verstrekken en omtrent het verzoek daartoe en de informatieverstrekking vertrouwelijkheid in acht te nemen. Deze verplichtingen gelden ook voor het bevoegd gezag. Tevens kan de klachtencommissie daartoe deskundigen inschakelen en hen zo nodig uitnodigen voor de hoorzitting. Indien hieraan kosten zijn verbonden, is vooraf machtiging van het bevoegd gezag vereist.

Artikel 9: Hoorzitting

1. De voorzitter bepaalt plaats en tijdstip van de zitting waarin de klager en de aangeklaagde tijdens een niet-openbare vergadering in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord. De hoorzitting vindt plaats binnen vier weken na ontvangst van de klacht.
2. De klager en de aangeklaagde worden buiten elkaars aanwezigheid gehoord, tenzij de klachtencommissie anders bepaalt.
3. De klachtencommissie kan bepalen, al dan niet op verzoek van de klager of de aangeklaagde, dat de vertrouwenspersoon bij het verhoor aanwezig is.
4. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.
5. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt.
   Het verslag bevat:
   a. de namen en de functie van de aanwezigen;
   b. een zakelijke weergave van wat over en weer is gezegd.
6. Het verslag wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

Artikel 10: Advies

1. De klachtencommissie beraadslaagt en beslist achter gesloten deuren over het advies.
2. De klachtencommissie rapporteert haar bevindingen schriftelijk aan het bevoegd gezag binnen vier weken nadat de hoorzitting heeft plaatsgevonden. Deze termijn kan met vier weken worden verlengd. Deze verlenging meldt de klachtencommissie met redenen omkleed aan de klager, de aangeklaagde en het bevoegd gezag.
3. De klachtencommissie geeft in haar advies een gemotiveerd oordeel over het al dan niet gegrond zijn van de klacht en deelt dit oordeel schriftelijk mee aan de klager, de aangeklaagde en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.
4. De klachtencommissie kan in haar advies tevens een aanbeveling doen over de door het bevoegd gezag te treffen maatregelen.

Artikel 11: Quorum

Voor het houden van een zitting is vereist dat ten minste twee leden van de klachtencommissie, waaronder de voorzitter, aanwezig zijn.

Artikel 12: Niet-deelneming aan de behandeling

De voorzitter en de leden van de klachtencommissie nemen niet deel aan de behandeling van een klacht, indien daarbij hun onpartijdigheid in het geding kan zijn.

Paragraaf 5: Besluitvorming door het bevoegd gezag

Artikel 13: Beslissing op advies

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

1. Binnen vier weken na ontvangst van het advies van de klachtencommissie deelt het bevoegd gezag aan de klager, de aangeklaagde, de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de klachtencommissie schriftelijk gemotiveerd mee of hij het oordeel over de gegrondheid van de klacht deelt en of hij naar aanleiding van dat oordeel maatregelen neemt en zo ja welke. De mededeling gaat vergezeld van het advies van de klachtencommissie en het verslag van de hoorzitting, tenzij zwaarwegende belangen zich daartegen verzetten.
2. Deze termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. Deze verlenging meldt het bevoegd gezag met redenen omkleed aan de klager, de aangeklaagde en de klachtencommissie.
3. De beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt door het bevoegd gezag niet genomen nadat de aangeklaagde in de gelegenheid is gesteld zich mondeling en/of schriftelijk te verweren tegen de door het bevoegd gezag voorgenomen beslissing.
4. Het bevoegd gezag informeert terstond de medezeggenschapsraad in het geval de klachtencommissie een klacht gegrond heeft geoordeeld en informeert de medezeggenschapsraad over eventuele maatregelen, die het bevoegd gezag naar aanleiding van dat oordeel zal nemen.

HOOFDSTUK 3: SLOTBEPALINGEN

Artikel 14: Vertrouwelijkheid

1. Iedereen die bij het indienen en behandelen van de klacht betrokken is, is verplicht vertrouwelijkheid in acht te nemen.
2. De verplichting tot vertrouwelijkheid blijft bestaan, ook als de betrokkene niet meer onder de werking van de klachtenregeling valt.

Artikel 15: Openbaarheid

3. Het bevoegd gezag legt de klachtenregeling op het samenwerkingsverband ter inzage.
4. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de klachtenregeling, het adres van de klachtencommissie en de namen en de bereikbaarheid van de contactpersoon en de vertrouwenspersoon voldoende bekend zijn door deze in ieder geval te publiceren op de website van het samenwerkingsverband en in het ondersteuningsplan.

Artikel 16: Evaluatie

De regeling wordt binnen vier jaar na inwerkingtreding door het bevoegd gezag, de contactpersoon, de vertrouwenspersoon, de klachtencommissie en de medezeggenschapsraad geëvalueerd.

Artikel 17: Wijziging van het reglement

Deze regeling kan door het bevoegd gezag worden gewijzigd of ingetrokken na overleg met de vertrouwenspersoon en de klachtencommissie, met inachtneming van het instemmingsrecht van de medezeggenschapsraad.

Artikel 18: Overige bepalingen

1. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
2. De toelichting maakt deel uit van de regeling.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'klachtenregeling Stichting SWV Munio Gorinchem en omstreken'.
4. Deze regeling treedt in werking op 16-02-2021

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 onder d
Ook een ex-leerling is bevoegd een klacht in te dienen. Naarmate het tijdsverloop tussen de feiten, waarover wordt geklaagd en het indienen van de klacht groter is, wordt het voor de klachtencommissie en het bevoegd gezag moeilijker om tot een oordeel te komen. Bovendien is in artikel 5, tweede lid bepaald dat een klacht binnen een jaar na de gedraging of beslissing moet worden ingediend, tenzij de klachtencommissie anders bepaalt. Hierbij valt te denken aan (zeer) ernstige klachten over seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie.

Bij personen die anderszins deel uitmaken van het samenwerkingsverband kan gedacht worden aan bijvoorbeeld stagiaires en leraren in opleiding.

Artikel 1 onder e
Klachten kunnen gaan over bijvoorbeeld begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de organisatie van het samenwerkingsverband, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten.

Onder ***seksuele intimidatie*** wordt verstaan: ongewenst seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek en non-verbaal gedrag.
Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst, of wordt indien het een minderjarige leerling betreft, door de ouders, voogden of verzorgers van de leerling als ongewenst aangemerkt. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Onder ***discriminerend gedrag*** wordt verstaan: elke vorm van ongerechtvaardigd onderscheid, als bedoeld in artikel 2 van de Algemene wet gelijke behandeling, elke uitsluiting, beperking of voorkeur die ten doel heeft of tot gevolg kan hebben dat de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden op politiek, economisch, sociaal of cultureel terrein of op andere terreinen van het openbare leven wordt teniet gedaan of aangetast. Discriminatie kan zowel bedoeld als onbedoeld zijn.

Onder ***agressie, geweld en pesten*** worden verstaan: gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen waarbij bedoeld of onbedoeld sprake is van geestelijke of lichamelijke mishandeling van een persoon of groep personen die deel uitmaakt van het samenwerkingsverband.

Artikel 2
De contactpersoon is toegankelijk voor alle betrokkenen bij het samenwerkingsverband. Het is van belang dat deze persoon het vertrouwen geniet van alle bij het samenwerkingsverband betrokken partijen. Hij is voor de uitvoering van zijn taak uitsluitend verantwoording schuldig aan het bevoegd gezag. De contactpersoon kan uit hoofde van de uitoefening van zijn taak niet worden benadeeld.

Artikel 3

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

De vertrouwenspersoon is toegankelijk voor alle betrokkenen bij het samenwerkingsverband. Het is van belang dat hij het vertrouwen geniet van
alle bij het samenwerkingsverband betrokken partijen. De vertrouwenspersoon bezit vaardigheden om begeleidingsgesprekken te leiden.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Artikel 3, tweede lid
De vertrouwenspersoon is voor de uitvoering van zijn taak uitsluitend verantwoording schuldig aan het bevoegd gezag. De vertrouwenspersoon kan uit hoofde van de uitoefening van zijn taak niet worden benadeeld.

Artikel 3, derde lid
De vertrouwenspersoon zal in eerste instantie nagaan of de klager getracht heeft de problemen met de aangeklaagde of met de directeur van het samenwerkingsverband op te lossen. Als dat niet het geval is, kan eerst voor die weg worden gekozen.

De vertrouwenspersoon kan een klager in overweging geven, gelet op de ernst van de zaak, geen klacht in te dienen, de klacht in te dienen bij de klachtencommissie, de klacht in te dienen bij het bevoegd gezag, dan wel aangifte te doen bij politie/justitie.
Begeleiding van de klager houdt ook in dat de vertrouwenspersoon nagaat of het indienen van de klacht niet leidt tot repercussies voor de klager. Tot slot vergewist hij zich ervan dat de aanleiding tot de klacht daadwerkelijk is weggenomen.

Indien de klager dit wenst, begeleidt de vertrouwenspersoon hem bij het indienen van een klacht bij de klachtencommissie of bij het bevoegd gezag en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie.

Indien de klager een minderjarige leerling is, worden met medeweten van de klager, de ouders/verzorgers hiervan door de vertrouwenspersoon in kennis gesteld, tenzij naar het oordeel van de vertrouwenspersoon het belang van de minderjarige zich daartegen verzet.

Artikel 3, zevende lid
De plicht tot geheimhouding geldt niet ten opzichte van de klachtencommissie, het bevoegd gezag en politie/justitie.

Artikel 4
De klachtencommissie wordt ingesteld door het bevoegd gezag.
De klachtencommissie draagt zorg voor een tijdige en deugdelijke informatie aan het bevoegd gezag over de voortgang van de behandeling van een ingediende klacht.

Het spreekt voor zich dat het bevoegd gezag de klachtencommissie in de gelegenheid stelt haar taken naar behoren te vervullen. Het bevoegd gezag wijst, ter ondersteuning van de klachtencommissie, een secretaris aan en stelt vergaderruimte ter beschikking. De secretaris wordt via zijn aanstelling de plicht opgelegd tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze verplichting geldt niet ten opzichte van de leden en plaatsvervangende leden van de klachtencommissie.

In plaats van het instellen van een eigen klachtencommissie kan het bevoegd gezag zich aansluiten bij een regionale of landelijke klachtencommissie.

Artikel 4, vierde lid

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Deze plicht tot geheimhouding geldt niet ten aanzien van het bevoegd gezag, secretaris van de klachtencommissie, de klager en de aangeklaagde, de raadslieden van partijen alsmede politie/justitie.

Artikel 5, eerste lid
De klager bepaalt zelf of hij de klacht bij het bevoegd gezag of bij de klachtencommissie indient (een klacht kan niet bij de vertrouwenspersoon worden ingediend). Niet altijd zal de klacht bij de klachtencommissie worden ingediend, bijvoorbeeld als naar het oordeel van de klager sprake is van een minder ernstige klacht. Dit neemt niet weg dat de klager in het laatste geval het recht heeft alsnog zijn klacht in te dienen bij de klachtencommissie, als hij daartoe aanleiding ziet. Anderzijds dient ervoor gewaakt te worden dat de positie van de aangeklaagde in het gedrang komt doordat de klachtencommissie niet wordt ingeschakeld. In gecompliceerde situaties of als het bevoegd gezag ingrijpende maatregelen overweegt, is het gewenst eerst advies van de klachtencommissie te vragen. Ook bij gerede twijfel of indien er sprake is van een ernstige klacht, verdient het aanbeveling eerst advies te vragen aan de klachtencommissie. Daardoor wordt bereikt dat uiterste zorgvuldigheid wordt betracht en wordt vermeden de indruk te wekken dat de klacht "binnenskamers" wordt afgedaan.

Artikel 5, vierde lid
Indien de klager dit wenst, dient het bevoegd gezag aan de klachtencommissie te melden dat hij een klacht zelf heeft afgehandeld.

Artikel 5, zesde lid
Het bevoegd gezag kan desgewenst een voorlopige voorziening treffen. Hierbij valt te denken aan het schorsen van onderwijspersoneel, het schorsen van leerlingen of het bepalen dat de aangeklaagde geen contact mag hebben met de klager. Het bevoegd bezag moet dan tevens bepalen tot wanneer de voorlopige voorziening van kracht blijft. Meestal is dit tot het moment dat het bevoegd gezag heeft beslist over de klacht.

Artikel 5, achtste lid
De klachtencommissie kan, in het belang van het onderzoek en/of in het belang van de positie van de klager, naar de aangeklaagde de klacht sturen, waarin het adres van de klager ontbreekt. Dit gegeven is immers niet van direct belang voor de aangeklaagde. In dat geval wordt volstaan met de schriftelijke mededeling: "adresgegevens bij de klachtencommissie bekend". De klachtencommissie dient dan wel over deze gegevens te beschikken.

Artikel 5, tiende lid
De klager en de aangeklaagde hebben het recht zich op elk gewenst moment in de procedure te laten bijstaan door een raadsman of zich te laten vertegenwoordigen.

Artikel 6
Als de klager de klacht intrekt, kan de klachtencommissie besluiten of de procedure al dan niet wordt voortgezet. Van dit besluit worden de klager, de aangeklaagde en het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.
Indien er aanwijzingen zijn dat de klager onder druk de klacht heeft ingetrokken, ligt voortzetting van de procedure voor de hand. De klachtencommissie brengt in dat geval een ongevraagd advies uit aan het bevoegd gezag.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Artikel 7, vierde lid
Een anonieme klacht wordt niet in behandeling genomen, tenzij de klachtencommissie of het bevoegd gezag anders beslist.

Artikel 8
Personeelsleden in dienst van het bevoegd gezag zijn verplicht de door de klachtencommissie gevraagde informatie te verstrekken en omtrent verzoek en informatieverstrekking geheimhouding in acht te nemen. Deze verplichtingen gelden ook voor het bevoegd gezag.

Het kan voor het onderzoek nodig zijn dat getuigen of deskundigen door de klachtencommissie worden gehoord. De vraag die zich dan voordoet, is hoe de klachtencommissie dient om te gaan met de verkregen informatie naar de klager en de aangeklaagde. De klachtencommissie bepaalt welke informatie in de
rapportage aan het bevoegd gezag wordt opgenomen.

Ten aanzien van de geheimhouding geldt dat ook aan betrokken ouders en leerlingen vooraf gevraagd moet worden zich te verbinden om deze geheimhouding in acht te nemen.

Artikel 9, tweede lid
De klachtencommissie kan bepalen dat de klager en de aangeklaagde in elkaars aanwezigheid worden gehoord. Als een van beide partijen dit niet wenst, worden de klager en de aangeklaagde apart gehoord.

Artikel 13
Het bevoegd gezag stelt de klager en de aangeklaagde op de hoogte van het advies van de klachtencommissie, tenzij naar het oordeel van het bevoegd gezag, al dan niet op aangeven van de klachtencommissie, zwaarwegende belangen zich daartegen verzetten. Het bevoegd gezag zendt de klager en de aangeklaagde een afschrift van het gehele advies. Delen van het advies kunnen bij uitzondering worden weggelaten, indien dit wordt gemotiveerd. Bijvoorbeeld: een leerling heeft een klacht ingediend over seksuele intimidatie.
De klachtencommissie hoort via deskundigen dat er zich ook iets dergelijks in het privéleven van de aangeklaagde heeft afgespeeld. Dergelijke informatie is niet van belang voor de klager. Uit privacyoverwegingen kan besloten worden de betreffende passage uit het advies niet aan de klager kenbaar te maken.

Indien de klacht door het bevoegd gezag ongegrond wordt verklaard kan het bevoegd gezag op verzoek van en in overleg met de aangeklaagde in een passende rehabilitatie voorzien, zo nodig na advies van de klachtencommissie.

Artikel 13, derde lid
Indien in deze beslissing een rechtspositionele maatregel is begrepen, worden de vigerende bepalingen terzake van hoor en wederhoor in acht genomen. De bepalingen van de CAO-VO dienen in acht te worden genomen.

Wanneer er sprake is van een strafbaar feit wordt met nadruk ontraden de uitkomst van het strafproces af te wachten, alvorens door het bevoegd gezag maatregelen jegens de

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

aangeklaagde worden genomen. Het bevoegd gezag heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid.

Artikel 15

Informatie over deze regeling wordt opgenomen op de website van het samenwerkingsverband en in het ondersteuningsplan.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Bijlage 2

Gedragscode

MUNIO
sterk naar de toekomst

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

GEDRAGSCODE

SWV Munio
28.14

Vastgesteld op 15-02-2021

Inhoudsopgave

1 Reikwijdte 3
2 Vaststelling en wijziging 3
3 Uitlegging en toepassing 3
4 Kernwaarden integriteit 3
5 Gedrag op de werkplek 4
6 Voorkomen belangenverstrengeling 5
7 Nevenfuncties 5
8 Reizen, verblijven, excursies, evenementen, lunches, diners en recepties 5
9 Aannemen van geschenken 6
10 Informatie 6
11 Zorgvuldig gebruik van bedrijfsmiddelen 6
12 Gebruik van voorzieningen van Munio 7
13 Melden (vermoeden) van misstanden 7
14 Sancties 7

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

1 Reikwijdte

De gedragscode is van toepassing op de personen die een dienstverband bij Munio hebben of bij Munio te werk zijn gesteld. Deze personen zullen hierna worden aangeduid als medewerkers.

2 Vaststelling en wijziging

De directeur/uitvoerend bestuurder stelt de gedragscode vast. Alvorens tot vaststelling dan wel wijziging van de gedragscode te besluiten, stelt de directeur/uitvoerend bestuurder de MR in de gelegenheid een advies over de voorgenomen vaststelling dan wel wijziging uit te brengen.

De directeur/uitvoerend bestuurder evalueert eenmaal in de vier jaar de werking van de gedragscode, en besluit – met inachtneming van het adviesrecht van de MR – zo nodig de gedragscode te wijzigen.

De directeur/uitvoerend bestuurder draagt er zorg voor dat de gedragscode aan medewerkers wordt verstrekt en voor medewerkers toegankelijk is.

3 Uitlegging en toepassing

De directeur/uitvoerend bestuurder beslist in die situaties waarin niet voorzien is in de gedragscode, de tekst van de gedragscode die aanleiding geeft tot verschil in interpretatie dan wel dat de toepassing van de gedragscode leidt tot een kennelijke onbillijkheid.

4 Kernwaarden integriteit

Binnen Munio gelden de onderstaande kernwaarden als leidraad voor integer handelen en de interne en externe omgangsvormen:

- *Openheid*

Openheid houdt in dat de medewerkers van Munio zich open stellen voor andermans meningen en voor nieuwe ervaringen. Zij geven openheid van zaken. Zij zijn transparant en stellen zich toegankelijk op voor anderen.

- *Betrouwbaarheid*

Medewerkers van Munio komen hun afspraken na en moeten op elkaar kunnen rekenen. Kennis en informatie waarover zij op grond hun positie en functie beschikken, gebruiken zij uitsluitend voor het doel waarvoor die kennis en informatie respectievelijk is verworven c.q. verstrekt.

- *Respect*

Medewerkers van Munio laten alle anderen in hun waarde. Zij respecteren de overtuigingen, meningen en handelswijzen van die anderen voor zover die derden geen schade berokkenen.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Zij gaan zorgvuldig met anderen om op een wijze waarop zij ook door anderen benaderd en behandeld zouden willen worden.

- *Professionaliteit*

Medewerkers van Munio zijn op hun terrein vakmensen. Medewerkers weten wat hun functie inhoudt, beschikken over de kennis en vaardigheid om deze goed te kunnen vervullen en weten met nieuwe situaties om te gaan. Daarvoor is het nodig dat medewerkers hun vak bijhouden en dat zij, waar nodig, initiatief nemen tot het bijhouden van de kennis en vaardigheden.

- *Vertrouwelijkheid*

Kennis en informatie met een vertrouwelijk karakter waarover medewerkers van Munio beschikken, blijven vertrouwelijk. Aangesloten schoolbesturen en collega's kunnen erop rekenen dat gevoelige of vertrouwelijke informatie alleen wordt aangewend ten behoeve van het doel waartoe zij is vrijgegeven.

5 Gedrag op de werkplek

Medewerkers van Munio zijn zich ervan bewust werkzaamheden te verrichten in het belang van Munio in het algemeen, en van de aangesloten schoolbesturen en leerlingen in het bijzonder. Dat betekent dat professioneel gedrag verwacht wordt.

In het bijzonder wordt genoemd dat over collega's, aangesloten schoolbesturen en leerlingen altijd respectvol wordt gesproken, ongeacht hun afkomst, taal, religie of gedragingen.

Ook buiten werktijd spreken en gedragen medewerkers zich te allen tijde met respect jegens Munio, collega's, aangesloten schoolbesturen, leerlingen en overige relaties.

Medewerkers van Munio spreken elkaar aan op ongewenst of niet integer gedrag. Ongewenst gedrag kan de sfeer negatief beïnvloeden. Het is beter om mét elkaar te praten dan over elkaar.

Voor de medewerkers van Munio is een externe vertrouwenspersoon beschikbaar om mee te praten. De externe vertrouwenspersoon behartigt de belangen van degene die een klacht heeft, geeft onafhankelijk advies en ondersteunt de interne contactpersoon.

Mevrouw Groen-Vendrig van CED-Groep vervult voor Munio de rol van externe vertrouwenspersoon en is als volgt bereikbaar:
Telefoon: 010–4071993
E-mail: a.groen@ced-groep.nl

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

6 Voorkomen belangenverstrengeling

Medewerkers van Munio:

a) melden bij de directeur/uitvoerend bestuurder hun financiële of andere belangen in organisaties, instellingen en bedrijven waarmee Munio zakelijke relaties onderhoudt;
b) voorkomen – in het geval er sprake is van een zakelijke relatie zoals genoemd onder a – bevoordeling dan wel de schijn van bevoordeling in het geval van samenwerking met organisaties, instellingen en bedrijven;
c) onthouden zich van betrokkenheid bij de besluitvorming over opdrachten van aanbieders van diensten aan Munio in het geval die medewerkers familie- of persoonlijke betrekking met die aanbieders hebben.

De melding van privéconnecties vindt plaats aan de directeur/uitvoerend bestuurder. De melding kan op ieder moment geschieden en wordt zo snel als redelijkerwijs mogelijk is gedaan. De zin van het melden van deze privéconnecties is het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling.

Bij een melding zal telkens van geval tot geval worden bezien of en welke consequenties hieraan verbonden moeten worden.

7 Nevenfuncties

Medewerkers melden bij de directeur/uitvoerend bestuurder al hun nevenfuncties waarvan de uitoefening strijdig is of kan zijn met het belang van Munio.

Medewerkers maken melding van al hun nevenfuncties, die het belang van Munio (kunnen) raken en waarbij tevens wordt aangegeven of de functie wel of niet bezoldigd is.

Medewerkers vervullen in beginsel geen betaalde of onbetaalde nevenfuncties waarvan de uitoefening strijdig is of kan zijn met het belang van Munio, tenzij de directeur/uitvoerend bestuurder tot het oordeel komt dat het uitoefenen van de desbetreffende nevenfunctie in een specifieke situatie niet leidt tot een belangenverstrengeling of tot schade voor Munio.

8 Reizen, verblijven, excursies, evenementen, lunches, diners en recepties

Dienstreizen, verblijven, excursies en evenementen op uitnodiging van derden zijn alleen toegestaan als het belang van Munio daarmee is gediend. Voorafgaande toestemming van de directeur/uitvoerend bestuurder is noodzakelijk.

Bij uitnodiging van derden voor lunches, diners en recepties moet worden bedacht wat de noodzaak of het belang kan zijn van een dergelijk informeel contact. Derhalve dient dergelijk informeel contact een zakelijk karakter te hebben. Er moet worden vermeden dat een sfeer of situatie ontstaat waardoor men niet meer onafhankelijk kan beslissen.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

9 Aannemen van geschenken

Geschenken en giften die medewerkers uit hoofde van hun functie ontvangen, worden gemeld en geregistreerd en zijn eigendom van Munio.

In afwijking van het bepaalde hierboven mogen medewerkers de geschenken die een waarde van minder dan € 50,- (vijftig euro) vertegenwoordigen behouden. Van de ontvangst van een dergelijke gift of geschenk wordt wel melding gemaakt.

Medewerkers weigeren altijd een gift of geschenk in het geval er sprake is van een overleg- of onderhandelingssituatie met de gever.

10 Informatie

Binnen Munio gaan medewerkers zorgvuldig om met beschikbare informatie en worden uiteraard de wettelijke privacyregels in acht genomen.

Medewerkers van Munio gaan zorgvuldig om met de interne en externe informatie waarover zij uit hoofde van hun functie beschikken.

Informatie wordt zorgvuldig bewaard; onbevoegden mogen er geen kennis van kunnen nemen. Oneigenlijk gebruik van deze kennis is niet toegestaan. Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan het gebruiken van een informatievoorsprong uit hoofde van de functie ten behoeve van het behalen van een persoonlijk voordeel.

Het is niet toegestaan gevoelige informatie over (aangesloten schoolbesturen en leerlingen van) Munio op welke wijze dan ook aan derden te verstrekken, mits met toestemming van de directeur/uitvoerend bestuurder of wettelijk daartoe verplicht.

Tevens wordt in de voor bezoekers toegankelijke gedeelten van het kantoor, nooit privacygevoelige informatie onbeheerd achtergelaten.

11 Zorgvuldig gebruik van bedrijfsmiddelen

Het privégebruik van e-mail, internet, (mobiele) telefoon, kopieerapparaat, gereedschap en dergelijken dient beperkt te blijven en de dagelijkse werkzaamheden niet te hinderen.

Onkosten die gemaakt worden in het kader van het uitoefenen van de functie, worden vergoed volgens bestaande afspraken.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

12 Gebruik van voorzieningen van Munio

Met het oog op het belang van de uit te voeren werkzaamheden kan de directeur/uitvoerend bestuurder aan medewerkers op basis van een bruikleenovereenkomst de volgende voorzieningen ter beschikking stellen:

a) een mobiele telefoon;
b) een laptop.

De medewerkers gebruiken de hierboven genoemde voorzieningen overeenkomstig de voorschriften die deel uitmaken van de bruikleenovereenkomst.

De directeur/uitvoerend bestuurder kan het gebruik van de hierboven genoemde voorzieningen controleren indien er sprake is van een vermoeden van misbruik dan wel handelen in strijd met de gedragscode.

13 Melden (vermoeden) van misstanden

Gedrag in strijd met deze gedragscode, of bij sterke vermoedens van dergelijk gedrag, hoort direct bij de directeur/uitvoerend bestuurder gemeld te worden. De directeur/uitvoerend bestuurder vormt zich een oordeel over deze melding en deelt dit oordeel schriftelijk aan de melder.

Medewerkers melden het vermoeden van misstanden binnen Munio niet aan de pers en aan derden buiten Munio. In het geval van het vermoeden van misstanden binnen Munio maken de medewerkers gebruik van de voor Munio geldende klachtenregeling.

14 Sancties

Op overtredingen van de regels uit deze gedragscode zijn, afhankelijk van de ernst van de overtreding, verschillende sancties mogelijk. Sancties kunnen variëren van een waarschuwing tot ontslag op staande voet. Daargelaten een eventuele eis tot schadevergoeding of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Voor akkoord,

Plaats: _____

Datum: _____

Naam: _____

Handtekening:

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

Bijlage 3

TLV beleid

Toelaatbaarheidsverklaringen binnen Munio

laatste update: 17-03-2026

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Inhoud

1. Inleiding 3

2.1 Bekostigingscategorieën 3

3. Procedure voor toelaatbaarheidsverklaringen Voortgezet Speciaal Onderwijs 5

3.1 Valt de leerling onder samenwerkingsverband Munio? 5

3.2 Aanvraag TLV VSO voor schoolverlater basisonderwijs 5

3.3 Aanvraag TLV VSO voor VO-leerling 6

3.4 Route aanvraag TLV VSO 6

3.5 Herbeoordeling TLV VSO 8

3.6 Specifieke situaties en uitzonderingen 8

ZML-pilot op de scholen binnen regio Munio 8

Auti-structuurgroep ZML De Cirkel 9

VSO binnen regulier onderwijs (VSO BB/KB) 9

20+ leerlingen 9

MBO-leerlingen naar VSO 10

Residentieel geplaatste leerlingen 10

4. Procedure afgifte Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs 10

4.1 Doel en criteria 10

4.2 Valt de leerling onder Munio? 11

4.3 Aanvraagroute 11

4.4 Stappenplan aanvraag 11

5. Algemene bepalingen 12

5.1 Rol van ouders en derden bij de aanvraag 12

5.2 Geldigheid en verhuizing 13

5.3 Bezwaarprocedure 13

Indienen van een bezwaar 13

Wijze van afhandeling 13

Second opinion 13

Landelijke geschillencommissie 13

5.4 Bewaartermijnen 14

6. Bijlagen 14

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

1. Inleiding

Leerlingen die naar het praktijkonderwijs (Pro) of het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) gaan, hebben een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Binnen Munio is de TLV-commissie verantwoordelijk voor het beoordelen of een leerling hiervoor in aanmerking komt. De wettelijke kaders zijn hierin leidend, het samenwerkingsverband bepaalt binnen deze wetgeving de procedure. Hoe deze procedure er voor Munio uitziet, is terug te lezen in dit beleidskader. Het doel van dit document is op transparante wijze een overzicht te geven van de routes voor het aanvragen van een TLV. Waar van toepassing wordt doorverwezen naar landelijke richtlijnen zodat de meest recente informatie over de te lopen route altijd voorhanden is. Wanneer er vragen zijn over de procedure kan contact opgenomen worden met de TLV commissie via tlv@munio.nl.

De TLV-commissie binnen Munio is een onafhankelijk orgaan die de directeur-bestuurder een advies geeft over het al dan niet toekennen van de TLV. Jaarlijks vindt er een overleg plaats met het MT over de procedure en trends in de afgegeven TLV's. Indien nodig wordt de procedure naar aanleiding van dit overleg aangepast.

2. Toelaatbaarheid Voortgezet Speciaal Onderwijs

Samenwerkingsverbanden spreken met de schoolbesturen af onder welke voorwaarden een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO kan worden afgegeven. Binnen Munio streven we naar thuisnabij, inclusiever onderwijs waarbij de onderwijsondersteuningsbehoeften van leerlingen leidend zijn. Daarbij wordt uitgegaan van de leerbaarheid van leerlingen waarbij de zelfredzaamheid een belangrijke voorspeller blijkt voor schoolsucces. Bij de afweging of VSO noodzakelijk is, dient dus eerst een zorgvuldige afweging gemaakt te worden of er binnen het regulier onderwijs tegemoet kan worden gekomen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften. Als alle mogelijkheden zijn verkend en de betrokkenen van mening zijn dat VSO het best passend is, dan wordt de route voor afgifte van een TLV voor het VSO gelopen.

2.1 Bekostigingscategorieën

Voorheen werd het speciaal onderwijs ingedeeld in clusters:

- Cluster 1: blinde en slechtziende leerlingen
- Cluster 2: dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met een spraaktaalontwikkelingsstoornis
- Cluster 3: leerlingen met een motorische en/of verstandelijke beperking en langdurig zieke kinderen
- Cluster 4: leerlingen met psychische stoornissen en gedragsproblemen

De afgifte van de toelaatbaarheidsverklaringen voor VSO die via het samenwerkingsverband verloopt, betreft de leerlingen in cluster 3 en 4. Binnen Munio hanteren we voor deze doelgroep een omschrijving die meer recht doet aan de onderwijs- en onderwijsondersteuningsbehoeften in plaats van de beperkingen van leerlingen. De vraag die steeds centraal staat is; wat heeft deze leerling nodig om op een goede manier zijn onderwijsloopbaan te vervolgen en is dit haalbaar binnen de setting van het regulier onderwijs? Bij deze afweging wordt niet alleen gekeken naar de kenmerken van het kind zelf, maar ook naar de context waarin het onderwijs wordt aangeboden. De interactie tussen wat de leerling nodig heeft en wat de onderwijssetting kan bieden, staat hierbij centraal. Zo wordt zorgvuldig onderzocht of het reguliere onderwijs voldoende mogelijkheden heeft om tegemoet te komen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling, voordat gekozen wordt voor plaatsing in het VSO.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Het vraagstuk rondom het bepalen van de criteria voor bekostigingscategorieën is niet makkelijk. Landelijk zijn er geen richtlijnen. Hierdoor komt het samenwerkingsverband regelmatig in een spagaat waarbij enerzijds de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling leidend dient te zijn en anderzijds de kosten voor de toelaatbaarheidsverklaringen beheersbaar dienen te blijven. Daarbij is het voor de TLV commissie niet altijd makkelijk om aan de hand van de aangeleverde informatie op te maken waar de precieze meerwaarde zit wanneer er een hogere bekostiging wordt aangevraagd. Dit geldt des te meer als de leerling naar een school gaat buiten het SWV en men minder bekend is met de ondersteuningsstructuur van die school. Eén van de vragen die het SWV daarom stelt aan de VSO-school is inzichtelijk te maken waar de intensievere begeleiding uit blijkt, hoe gewerkt wordt aan eventuele afschaling van de begeleiding en op welke manier de middelen worden ingezet (middels een geëvalueerd OPP en een financiële verantwoording). Met de VSO-scholen binnen het samenwerkingsverband is hierover jaarlijks overleg.

Bij het beoordelen van de aanvraag voor VSO zijn drie bekostigingscategorieën te onderscheiden. Hierbij wordt de volgende indeling gehanteerd:

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

<u>Laag</u>
Onderwijsondersteuningsbehoeften:
De leerling heeft op minimaal cognitief, didactisch, gedragsmatig en/of sociaal emotioneel gebied intensieve ondersteuning nodig die geboden kan worden binnen het voortgezet speciaal onderwijs.

Onderbouwing:
Een OPP waaruit blijkt dat de leerling in nabijheid zodanig begeleid moet worden dat regulier onderwijs niet passend is. Daarnaast is noodzakelijk gebleken dat de omgeving wordt aangepast zodat kan worden voorzien in de behoefte van de leerling. Deze betreft continue aanwezigheid van expertise en kleinschaligheid. De TLV wordt afgegeven voor maximaal de periode van één schooljaar of de onderbouw. Dit wordt bepaald aan de hand van de omschreven onderwijsondersteuningsbehoeften en de mate van leerbaarheid. Wanneer er sprake is van een leerling die thuis zit, wordt de TLV voor de periode van één schooljaar afgegeven waarbij in het OPP een ingroeiplan opgesteld dient te zijn om toe te werken naar een zo volledig mogelijke onderwijsdeelname. Voor ZML leerlingen wordt de TLV afgegeven voor maximaal de schoolloopbaan als uit de informatie duidelijk blijkt dat de onderwijsondersteuningsbehoeften blijvend zijn.

<u>Midden</u>
Onderwijsondersteuningsbehoeften:
De leerling heeft op minimaal drie van de volgende gebieden: cognitief, didactisch, gedragsmatig en/of sociaal emotioneel, intensieve ondersteuning nodig die geboden kan worden binnen het voortgezet speciaal onderwijs. Hierbij is dagelijkse individuele begeleiding aantoonbaar noodzakelijk om binnen het onderwijs te kunnen blijven functioneren. De leerling komt minimaal acht dagdelen per week naar school en er is sprake van samenwerking met jeugdhulp of zorg.

Onderbouwing:
Een OPP waaruit blijkt dat de leerling in nabijheid zodanig begeleid moet worden dat regulier onderwijs niet passend is. Daarnaast is noodzakelijk gebleken dat de omgeving wordt aangepast zodat kan worden voorzien in de behoefte van de leerling. Het betreft continue expertise, kleinschaligheid en individuele specialistische begeleiding. Daarnaast moet voor Munio aantoonbaar worden gemaakt dat deze vorm van begeleiding niet gefinancierd kan worden door afgifte van een lagere bekostigingscategorie. De TLV wordt afgegeven voor de periode van een maximaal één schooljaar waarbij minimaal de doelstelling voor afbouw van de mate van nabijheid dient te worden geëvalueerd voor toekenning van deze bekostigingscategorie. Voor leerlingen die een mytyl-school bezoeken en waarbij uit de informatie duidelijk blijkt dat de intensieve

onderwijsondersteuningsbehoeften blijvend zijn, wordt de TLV afgegeven voor maximaal de schoolloopbaan.

Hoog / EMB

Onderwijsondersteuningsbehoeften:

Er is bij de leerling sprake van een Ernstig Meervoudige Beperking. Dit zijn leerlingen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen. Deze leerlingen hebben structureel extra onderwijsondersteuning en extra zorg nodig. Het gaat hierbij op voorhand over leerlingen die voor de gehele schoolloopbaan zijn aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs en voor wie een hoge inzet van onderwijsondersteuning noodzakelijk is.

Onderbouwing:

Een OPP waaruit blijkt dat de leerling voldoet aan de criteria voor EMB. De TLV wordt in principe afgegeven voor de duur van de schoolloopbaan.

De procedure voor het aanvragen van een TLV gaat op dezelfde manier als bij andere TLV-aanvragen met hierbij de opmerking dat het landelijk aanvraagformulier EMB gebruikt dient te worden. Het uitgangspunt voor de TLV's voor EMB-leerlingen is een geldigheid tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar zal worden en met de hoogste bekostigingscategorie. Indien blijkt dat onderwijs nog voorliggend is wanneer de leerling 18 jaar is, kan de school middels een herbeoordeling een nieuwe TLV aanvragen. Deze kan afgegeven worden voor één of twee schooljaren, afhankelijk van het perspectief van de leerling.

3. Procedure voor toelaatbaarheidsverklaringen voortgezet speciaal onderwijs

3.1 Valt de leerling onder samenwerkingsverband Munio?

Voor leerlingen die onder Munio vallen, kan een TLV worden aangevraagd.

- Om te bepalen of Munio het juiste samenwerkingsverband is, kan bijgevoegd stroomschema worden gevolgd: Bij welk samenwerkingsverband vraagt de school een TLV aan? (bron: steunpunt passend onderwijs).
- Wanneer het postcodebeginsel leidend is, kan de regio-indeling via de volgende link gecontroleerd worden: wetten.nl - Regeling - Regeling regio-indeling samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO - BWBR0032324 (bron: wetten.overheid.nl)

3.2 Aanvraag TLV VSO voor schoolverlater basisonderwijs

In de meeste gevallen is het aan het einde van de basisschoolperiode al duidelijk of een leerling bij de overstap gebaat is bij een overstap naar het VSO en wordt er direct aangemeld bij één of meerdere VSO-scholen. De uitgebreide procedure die voorafgaat aan een overstap naar het VSO staat beschreven in de brochure De brug over (bron: website Munio). Samenvattend komt het er op neer dat er altijd een adviseur passend onderwijs vanuit Munio betrokken dient te zijn wanneer er vanuit het PO/S(B)O gedacht wordt aan een overstap naar het VSO. De VSO-school van schriftelijke aanmelding vraagt bij het samenwerkingsverband VO een TLV aan.

Het kan ook voorkomen dat er leerlingen worden aangemeld bij een reguliere VO-school en er geconstateerd wordt dat de extra ondersteuning die de leerling nodig heeft alleen geboden kan worden binnen het VSO. Om dan een passend aanbod te kunnen doen is het eveneens nodig een TLV VSO aan te vragen bij het samenwerkingsverband. In dit traject wordt altijd de adviseur passend onderwijs vanuit Munio betrokken.

Er zijn hierbij 2 opties:

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

- Wanneer er door de VO-school in de periode van onderzoeksplicht wordt verwezen naar het VSO en de leerling wordt plaatsbaar geacht: de VSO-school vraagt de TLV aan bij het samenwerkingsverband waar de leerling woont.
- Wanneer er door de VO-school in de periode van onderzoeksplicht wordt verwezen naar het VSO en er is geen plaatsingsruimte op het VSO: de VO-school vraagt de TLV aan bij het samenwerkingsverband waar zij toe behoren. De VO-school doet dit op basis van de beschikbare informatie vanuit het PO en de gegevens die zij zelf hebben verzameld ten tijde van de onderzoeksplicht.

3.3 Aanvraag TLV VSO voor VO-leerling

Soms is het voor een leerling uit het reguliere onderwijs passender om naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs te gaan. De verwijzende VO-school onderzoekt samen met ouders/verzorgers en betrokkenen of de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling binnen het regulier onderwijs kunnen worden opgevangen. De adviseur passend onderwijs van Munio wordt gevraagd om hierin mee te denken. Er is voor de leerling een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld waarin de belemmerende en bevorderende factoren worden beschreven evenals de geëvalueerde doelen waar met een leerling aan wordt gewerkt. Pas als alle mogelijkheden zijn verkend en VSO het best passend blijkt, wordt de TLV-route gestart.

3.4 Route aanvraag TLV VSO

In onderstaande stappen wordt weergegeven hoe de route aanvraag TLV binnen SWV Munio verloopt.

<u>Stap 1A: Indienen aanvraag eerste TLV VSO</u>

De verwijzende school (in het geval van VO-VSO overstap) of de ontvangende school (in het geval van een PO/S(B)O – VSO overstap of bij leerlingen die zonder schoolinschrijving/met een vrijstelling weer instromen in het onderwijs) kan een TLV VSO digitaal aanvragen via Grippa (www.grippa.nl). Hiervoor is nodig:

- Volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier TLV. Het formulier moet ondertekend zijn door het bevoegd gezag van de school, ouders kunnen op het formulier hun zienswijze weergeven.
- Recent geëvalueerd (bij aanvraag TLV niet ouder dan 6 maanden) OPP. Uit het OPP moet blijken welke ondersteuning reeds is geboden en dat de ondersteuningsmogelijkheden binnen het reguliere VO ontoereikend zijn. In het OPP moet duidelijk te lezen zijn dat ouders en leerling gebruik hebben kunnen maken van het hoorrecht en dat er instemming is op het handelingsdeel van het OPP. Dit kan bekrachtigd worden middels een handtekening onder het OPP. Dit is gewenst echter niet verplicht. Als er geen OPP beschikbaar is moet er bij een bestaande inschrijving door de aanvragende school beschreven worden wat de extra onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling is en welke ondersteuning al geboden is.
- Indien relevant overige aanvullende informatie vanuit het leerlingvolgsysteem of onderzoeksverslagen. Ook de derden belangstellenden (waaronder ouders) dienen door de school in staat gesteld te worden om belangrijke informatie aan te kunnen leveren. Het heeft de voorkeur dat de school deze informatie verzamelt en in Grippa hangt. Mochten ouders informatie hebben die zij enkel met de TLV-commissie willen delen dan kunnen zij contact opnemen met het secretariaat van SWV Munio over hoe deze stukken aan te leveren.

<u>Stap 1B: Aanvraag herbeoordeling TLV VSO</u>

Wanneer het gaat om een verlenging van een bestaande TLV VSO verloopt dit eveneens via Grippa (www.grippa.nl). Stukken die onderdeel uitmaken van de aanvraag zijn:

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

- Volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier TLV. Het formulier moet ondertekend zijn door het bevoegd gezag van de school, ouders kunnen op het formulier hun zienswijze weergeven.
- Recent geëvalueerd OPP van het huidige schooljaar. Voorwaarde is dat het OPP bij de aanvraag van de TLV-herbeoordeling een looptijd heeft van minimaal 6 maanden en de evaluatie niet ouder is dan 6 maanden. Uitzondering hierop zijn de ZML-scholen in de regio van Munio, zij evalueren het OPP 1x per jaar schriftelijk. Bij de aanvraag herbeoordeling voegen deze scholen aan het OPP een aanvulling toe gebaseerd op de tussentijdse evaluatie gedurende het huidige schooljaar. Uit het OPP moet blijken welke ondersteuning reeds is geboden en dat de ondersteuningsmogelijkheden binnen het reguliere VO ontoereikend zijn. In het OPP moet duidelijk te lezen zijn dat ouders en leerling gebruik hebben kunnen maken van het hoorrecht en dat er instemming is op het handelingsdeel van het OPP. Dit kan bekrachtigd worden middels een handtekening onder het OPP. Dit is gewenst echter niet verplicht.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Stap 2: Beoordeling TLV-commissie

Administratief:

Wanneer de TLV-commissie de aanvraag heeft ontvangen, krijgt de aanvragende school een ontvangstbevestiging. De aanvraag wordt gecontroleerd op aanwezigheid van de gevraagde gegevens. Pas als de aanvraag volledig is, wordt de aanvraag in behandeling genomen en start de beslistermijn van acht weken.

Het kan ook zijn dat de aanvraag te veel documenten bevat. Dit kan het geval zijn als (medische) persoonsgegevens worden meegestuurd die uit privacy-oogpunt niet nodig zijn of verouderde leerlinggegevens worden meegestuurd die niet van belang zijn om te beslissen of de leerling gespecialiseerd onderwijs nodig heeft. In dit geval zal de commissie deze gegevens uit het dossier verwijderen.

Inhoudelijke beoordeling TLV:

Twee onafhankelijk deskundigen (niet betrokken bij de school die de TLV aanvraagt) beoordelen de aanvraag aan de hand van het ondersteuningsdossier, de criteria en de bekostigingscategorieën en schrijven los van elkaar een deskundigenadvies. De onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling zijn hierin leidend. Wanneer er op inhoud informatie ontbreekt, wordt het dossier geretourneerd naar de aanvrager en wordt de beslistermijn gepauzeerd. Op het moment dat het dossier weer opnieuw is ingediend, zal de beslistermijn weer door lopen. De aanvrager ontvangt hierover bericht via Grippa.

Stap 3: Besluitvorming en communicatie

De commissie adviseert op basis van de deskundigenverklaringen, de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband over het toekennen van de TLV. Dit advies omvat de ingangsdatum, duur van de TLV en de bekostigingscategorie. De directeur-bestuurder neemt, op basis van het advies van de TLV-commissie, een definitief besluit over het verstrekken van de TLV. Via Grippa wordt dit besluit gecommuniceerd naar de aanvrager en per brief naar de wettelijk vertegenwoordigers.

Bij een *positief* besluit wordt de TLV formeel afgegeven. Op de TLV staat een korte motivatie van de TLV-commissie beschreven. De ingangsdatum is de eerste dag van de opvolgende maand na afgifte van de verklaring. Uitzondering hierop zijn de TLV's voor leerlingen die in het nieuwe schooljaar een start maken op het VSO en waarvan de beoordeling in verband met de zomervakantie nog niet heeft kunnen plaats vinden. Voorwaarde voor het toekennen van een TLV met terugwerkende kracht aan het begin van het schooljaar is wel dat de aanvraag voor de zomervakantie is gedaan. Dit is de verantwoordelijkheid van de aanvragende school.

Bij een *negatief* besluit volgt een afwijzing welke voorzien wordt van een onderbouwing van de TLV-commissie en een advies met betrekking tot het vervolg.

Het streven is om alle TLV-aanvragen binnen de beslistermijn van 8 weken te behandelen. Wanneer het door omstandigheden niet lukt om binnen de termijn van 8 weken een besluit te nemen over de TLV, zal SWV Munio dit volgens artikel 4:14 lid 3 van de Awb aan de aanvragende school meedelen voordat de termijn van acht weken verstreken is. SWV Munio geeft daarbij aan binnen welke redelijke termijn wel een besluit genomen kan worden.

3.5 Herbeoordeling TLV VSO

Voor leerlingen die al onderwijs volgen met een TLV VSO die afloopt, wordt de herbeoordeling aangevraagd bij het samenwerkingsverband die de eerste TLV VSO heeft afgegeven.

Voor de VSO-scholen verbonden aan SWV Munio geldt dat zij een adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband gekoppeld hebben aan hun school. Er is tussen de adviseur en de VSO-school minimaal één keer per jaar een overleg over de verlengingen van de TLV's die in dat schooljaar aflopen. In dit overleg is er speciale aandacht voor leerlingen die mogelijk kunnen terugkeren/overstappen naar het regulier onderwijs. Voor de scholen buiten het samenwerkingsverband geldt dat uit de heraanvraag duidelijk moet blijken dat onderzocht is of de leerling kan uitstromen naar het regulier onderwijs.

De VSO-school volgt de volgende stappen die gezet worden volgens de binnen de school gebruikelijke werkwijze:

- **Stap 1:** De extra ondersteuning die de leerling ontvangt is vastgelegd in een OPP wat minimaal éénmaal in dat schooljaar wordt geëvalueerd.
- **Stap 2:** De leerling waarvan de TLV afloopt, wordt tijdig ingebracht in een vergadering van de Commissie van Begeleiding (CvB). In dit overleg wordt besproken wat, op basis van de onderwijsondersteuningsbehoeften van deze leerling, het best passende vervolg is. De adviseur passend onderwijs vanuit Munio sluit bij dit overleg aan. Er wordt door de school een besluit genomen over het al dan niet aanvragen van een TLV-herbeoordeling.
- **Stap 3:** De VSO-school overlegt met ouders, leerling en eventueel andere betrokkenen over het voorgenomen besluit.
- **Stap 4:** Wanneer zeker is dat een verlenging van de TLV en een verblijf in het VSO het meest passend is, worden de stappen vermeld onder aanvraag TLV gevolgd. **OF**
- **Stap 4:** Wanneer een overstap naar het reguliere onderwijs passend blijkt te zijn, worden de mogelijkheden onderzocht met de VSO-school en de eventuele beoogde VO-school, adviseur passend onderwijs vanuit Munio, ouders, leerling en eventuele andere betrokkenen. Hiervoor wordt de procedure 'Overstap VO-VO' zoals beschreven in 'De Wissel' gevolgd.

3.6 Specifieke situaties en uitzonderingen

<u>ZML-pilot op de scholen binnen regio Munio</u>

Wanneer de uitstroombestemming van een leerling is vastgesteld op arbeid of dagbesteding, is de leeftijd van de leerling leidend bij het bepalen van de afgifteduur. De beste uitstroomleeftijd voor een VSO-leerling varieert per leerling. Het VSO ZML is voor deze leerlingen eindonderwijs. Munio vindt dat er voor een leerling in het VSO een onderwijsinhoudelijke meerwaarde moet zijn bij het volgen van onderwijs op school. Sommige leerlingen hebben meer tijd nodig om zich te ontwikkelen dan andere leerlingen. De ene leerling kan al uitstromen richting arbeid of dagbesteding op 16- of 18-jarige leeftijd, voor een ander is dit pas aan de orde bij 20 jaar.

Binnen de regio van Munio is met de ZML-scholen (De Kleine Wereld en de Cirkel) een pilot gestart in schooljaar 2021-2022 waarin alle TLV's met bekostigingscategorie laag afgegeven worden tot en met het schooljaar waarin de leerling 20 jaar zal worden. Uiterlijk in 2027 zal besloten worden of en zo ja op welke wijze er een vervolg wordt gegeven aan de pilot.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Auti-structuurgroep ZML De Cirkel

Binnen ZML de Cirkel wordt er gewerkt met auti-structuurgroepen. De doelgroep die aangewezen is op onderwijs binnen de auti-structuurgroep kenmerkt zich door een lagere intelligentie in combinatie met psychiatrische problematiek (ASS) en heeft structureel een intensievere onderwijsondersteuningsbehoeften dan de leerlingen binnen de reguliere ZML-groepen. Randvoorwaarde is dat deze leerlingen in een kleine groep (maximaal 8 leerlingen) begeleid worden en er meer nabijheid geboden kan worden door deskundige professionals. Er is vanuit onderwijs altijd een vaste leerkracht en onderwijsassistent aanwezig gedurende de dag, aangevuld met uren zorgmedewerker die worden bekostigd vanuit de WLZ of de jeugdwet. Deze zorgmedewerkers zijn niet verantwoordelijk voor het onderwijsproces maar maken het mogelijk dat onderwijs haalbaar blijft voor de betreffende leerling. Om deze reden heeft Munio met De Cirkel de afspraak gemaakt dat de leerlingen binnen deze groep een TLV Midden ontvangen. Deze afspraak wordt vanuit de TLV-commissie gemonitord en geëvalueerd. De eerste TLV wordt toegekend voor de eerste drie schooljaren waarin aan het einde van de betreffende periode in overleg met de adviseur passend onderwijs van De Cirkel bekeken wordt of continuering binnen de auti-structuurgroep noodzakelijk is.

VSO binnen regulier onderwijs (VSO BB/KB)

In het kader van werken aan inclusiever onderwijs ontstaan binnen en buiten de regio meer initiatieven waarbij sprake is van een samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs. Omdat in dergelijke gevallen afgeweken wordt van de bestaande route, zijn hierover afzonderlijke afspraken gemaakt.

De Nova-route

Binnen Munio zal in 2026-2027 in dit kader een nieuwe klas starten: de Nova-route. Het betreft een intensieve samenwerking tussen Omnia College en Het Lingewaal College waarbij de leerlingen worden ingeschreven in het regulier onderwijs maar binnen een gespecialiseerde, kleinschalige setting onderwijs ontvangen. Binnen het traject zal in het bijzonder aandacht zijn voor uitstroom naar regulier onderwijs. Voor de TLV aanvragen hanteren we voor deze leerlingen dezelfde aanvraag- en beoordelingsroute. Echter wordt in dit geval de TLV niet verzilverd maar vindt directe facturatie plaats.

Munio is nauw betrokken bij de plaatsing van leerlingen die in aanmerking komen voor een plek binnen de Nova-route. In alle gevallen dient een preventieve bespreking plaats te vinden waarbij door de betrokkenen advies VSO gegeven wordt. Op basis van deze bespreking wordt een verslag geschreven dat dient als deskundigenverklaring voor onderbouwing van de aanvraag. Zo borgen we dat ook binnen deze uitzonderingen de zorgvuldigheid en uniformiteit in het proces behouden blijven.

Leerlingen van buiten de regio kunnen gebruik maken van de voorziening als er nog plek is. In die gevallen dient het desbetreffende samenwerkingsverband een TLV af te geven en akkoord te gaan met bovengenoemde procedure. Hiervoor is een plaatsingsovereenkomst opgesteld.

Het Schoonhovens College

Incidenteel stromen leerlingen binnen ons postcodegebied met een VSO-advies uit naar de speciale lesplaatsen op het Schoonhovens College. Ook voor deze leerlingen geldt de procedure voor VSO binnen regulier onderwijs. Uitzondering hierop is dat het preventieve vooroverleg in de meeste gevallen plaats zal vinden met het betrokken samenwerkingsverband uit de regio van het Schoonhovens College (SWV Midden-Holland & Rijnstreek). In het dossier dient terug te lezen te zijn dat het samenwerkingsverband nauw betrokken is geweest in het voortraject.

20+ leerlingen

De wet schrijft voor dat leerlingen het VSO uiterlijk verlaten aan het einde van het schooljaar waarin ze de leeftijd van 20 jaar bereiken. Voor voortgezet verblijf op het VSO na het bereiken van de 20-

jarige leeftijd moet de school een ontheffing aanvragen bij de inspectie met een motivering waarom een voortgezet verblijf op de school de kansen op de arbeidsmarkt dan wel het behalen van een diploma vergroot. Zie hiervoor het beslisschema 20+ op de website van de inspectie van het onderwijs (Verlenging van toelaatbaarheidsverklaringen | Inspectie van het onderwijs). De inspectie beoordeelt of de aanvraag aan de vereisten voldoet. Ook hierbij blijft de voorwaarde voor inschrijving dat de leerling toelaatbaar is verklaard door het samenwerkingsverband. In dit geval dient de procedure herbeoordeling TLV VSO gevolgd te worden waarbij de noodzaak voor verlenging dient te worden onderbouwd.

MBO-leerlingen naar VSO
Wanneer VO of VSO-scholen een positief advies geven om door te stromen naar het MBO is dit geen garantie op een succesvolle match. Bovendien hebben studenten (of hun ouders als ze nog minderjarig zijn) vrijheid wat betreft de keuze voor een opleiding. De overstap van het VSO naar het MBO of ander onderwijs is kwetsbaar. Het is raadzaam dat het VSO en het MBO vooraf afspraken maken over eventuele scenario's als de overstap toch niet de juiste blijkt te zijn. Mocht een MBO leerling zich aanmelden bij het VSO, dan wordt deze als een nieuwe aanmelding voor het VSO behandeld. Daarmee dient opnieuw een nieuwe aanvraag voor het VSO te worden gedaan. In de onderbouwing van de aanvraag voor de TLV zal goed onderbouwd moeten worden waarom voor deze overstap gekozen wordt. Ook hierbij geldt dat de leeftijd van de leerling bij het (opnieuw) instromen van belang is. De commissie beoordeelt de aanvraag op de haalbaarheid van het behalen van een diploma en de haalbaarheid van alternatieve mogelijkheden (bijvoorbeeld een route via het ZOW of uitstroom richting arbeid).

Residentieel geplaatste leerlingen
Wanneer een leerling residentieel geplaatst is en onderwijs ontvangt van een aan de instelling verbonden school, wordt voor de duur van die periode directe bekostiging afgegeven door DUO. Het samenwerkingsverband is niet betrokken bij deze procedure. Wanneer een leerling de residentiele plaats verlaat en aangewezen blijft op het VSO, dient wel een TLV bij het samenwerkingsverband te worden aangevraagd. Zie voor meer informatie: Beschrijving-bekostiging-residentiele-leerlingen-januari-2026.pdf

4. Procedure afgifte toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs

4.1 Doel en criteria
Voor het praktijkonderwijs (pro) is een toelaatbaarheidsverklaring vereist. De aanvraag van de TLV wordt door de deskundigen van de toelaatbaarheidscommissie PRO beoordeeld. Hierbij werkt Munio samen met een externe deskundige.
Om in aanmerking te komen voor een TLV praktijkonderwijs gelden landelijke criteria. De criteria hebben betrekking op de onderdelen leervorderingen en cognitief functioneren.
Een leerling komt voor praktijkonderwijs in aanmerking indien de leerling:

a. Een IQ heeft binnen de bandbreedte 55 tot en met 80,
   en
b. een leerrendement heeft op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en dit leerrendement is gelijk aan of kleiner dan 50%.

Voor het overzicht van de screenings- en testinstrumenten, die ten behoeve van de indicatiestelling voor praktijkonderwijs gebruikt kunnen worden, wordt verwezen naar de Staatscourant. Deze wordt jaarlijks landelijk vastgesteld en gepubliceerd. Zie voor de actuele toegestane screenings- en testinstrumenten Staatscourant 2024, 31082 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

4.2 Valt de leerling onder Munio?
De toelaatbaarheidsverklaring voor leerlingen die vanuit het basisonderwijs instromen in het praktijkonderwijs wordt aangevraagd door de praktijkschool binnen het samenwerkingsverband waarbij zij zijn aangesloten. Voor Munio betreft dit het Vita College en De Noordhoek.
Wanneer een leerling vanuit het vmbo overstapt naar het praktijkonderwijs, dient de betreffende vmbo-school de TLV bij Munio aan te vragen, mits de leerling naar De Noordhoek of het Vita gaat. Stroomt een leerling door naar een praktijkschool buiten SWV Munio, dan wordt de TLV aangevraagd bij het samenwerkingsverband van die betreffende school.

4.3 Aanvraagroute
Een TLV kan op twee verschillende manieren bij Munio worden aangevraagd: via een reguliere aanvraag of de bijzondere regeling.
Een ***reguliere aanvraag*** kan gebruikt worden voor leerlingen die voldoen aan (één van) de landelijke criteria voor het praktijkonderwijs én starten in het eerste jaar. Dit omvat de leerlingen uit groep 7 en 8, leerlingen die de overstap maken van de brugklas vmbo of pro-vmbo naar het praktijkonderwijs en de leerlingen die vanuit de ISK doorstromen naar de eerste klas in het praktijkonderwijs.

De ***bijzondere regeling*** kan gebruikt worden voor leerlingen die op een later tijdstip dan de brugklas instromen in het praktijkonderwijs en voor alle leerlingen uit alle leerjaren waarbij de TLV VSO omgezet moet worden naar een TLV praktijkonderwijs. Ook leerlingen die aan beide pro-criteria niet voldoen, maar waar het zorg- en onderwijsaanbod van het pro wel het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling, kunnen via de bijzondere regeling worden aangevraagd. In beide gevallen dient de aanvraag goed onderbouwd te worden met het advies van een externe deskundige. Nieuwkomers komen in aanmerking voor een TLV pro na het schooljaar dat de leerling voor het eerst werd meegeteld in het voortgezet onderwijs.
Het streven is om alle TLV-aanvragen binnen de wettelijke termijn van acht weken te beoordelen en af te handelen. Wanneer het door omstandigheden niet lukt om binnen de termijn van acht weken een besluit te nemen over de TLV, zal SWV Munio dit volgens artikel 4:14 lid 3 van de Awb aan de aanvragende school meedelen voordat de termijn van acht weken verstreken is. SWV Munio geeft daarbij aan binnen welke redelijke termijn wel een besluit genomen kan worden.

4.4 Stappenplan aanvraag
<u>Stap 1: Indienen</u>
Het praktijkonderwijs of de verwijzende school kan een TLV praktijkonderwijs digitaal aanvragen via Grippa (www.grippa.nl). Hiervoor is nodig:

- Volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier TLV praktijkonderwijs. Het formulier moet ondertekend zijn door het bevoegd gezag van de school, ouders kunnen op het formulier hun zienswijze weergeven.
- Overzicht recente (van het huidige schooljaar) didactische gegevens.
- Een ondertekende kopie van een recent intelligentieonderzoek, niet ouder dan 2 jaar.
- Indien aanwezig: recent geëvalueerd OPP of OKR.

In het geval van de bijzondere regeling dienen de volgende documenten ook toegevoegd te worden:

- Een onderbouwing van een externe deskundige. Voorafgaand aan de voorgenomen overstap naar het praktijkonderwijs wordt een praktijkschool geconsulteerd en is de adviseur passend onderwijs van Munio betrokken in het proces. In het dossier is terug te lezen wat de uitkomst van dit overleg is geweest en wie er betrokken zijn geweest.
- Recent geëvalueerd OPP van het huidige schooljaar. Voorwaarde is dat het OPP bij de aanvraag een looptijd heeft van minimaal 6 maanden en de evaluatie niet ouder is dan 6 maanden. Beschreven moet zijn welke ondersteuning reeds is geboden en waarom de ondersteuningsmogelijkheden en het niveau binnen het VMBO ontoereikend zijn. In het OPP

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

moet duidelijk te lezen zijn dat ouders en leerling gebruik hebben kunnen maken van het hoorrecht en dat er instemming is op het handelingsdeel van het OPP. Dit kan bekrachtigd worden middels een handtekening onder het OPP maar de handtekening is niet verplicht (wel gewenst).
- Recente toetsgegevens.
- Indien aanwezig: intelligentiegegevens/onderzoek.
- Indien aanwezig: de TLV VSO.
- Indien relevant: overige aanvullende informatie vanuit het leerlingvolgsysteem van de basisschool of onderzoeksverslagen.

Stap 2: Beoordelen
Wanneer de TLV-commissie de aanvraag heeft ontvangen, wordt de aanvraag beoordeeld op volledigheid. De TLV-commissie zal na indienen van het dossier, mits compleet, binnen uiterlijk 8 weken een advies geven over de toelaatbaarheid van de leerling tot het praktijkonderwijs waarbij wordt getoetst middels de landelijke criteria. Wanneer er op inhoud informatie ontbreekt, wordt het dossier geretourneerd naar de aanvrager en wordt de beslistermijn gepauzeerd. Op het moment dat het dossier weer opnieuw is ingediend, zal de beslistermijn weer doorlopen. De aanvrager ontvangt hierover bericht via Grippa.

Stap 3: Besluitvorming en communicatie
De commissie adviseert de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband over het toekennen van de TLV. De directeur-bestuurder neemt, op basis van het advies van de TLV-commissie, een definitief besluit over het verstrekken van de TLV. Via Grippa wordt dit besluit gecommuniceerd naar de aanvrager en per brief naar de wettelijk vertegenwoordigers.
Bij een *positief* besluit wordt de TLV formeel afgegeven. Op de TLV staat een korte motivatie van de TLV-commissie beschreven. De ingangsdatum is de eerste dag van de opvolgende maand na afgifte van de verklaring. Uitzondering hierop zijn de TLV's voor leerlingen die in het nieuwe schooljaar een start maken binnen het praktijkonderwijs en waarvan de beoordeling in verband met de zomervakantie nog niet heeft kunnen plaats vinden. Voorwaarde voor het toekennen van een TLV met terugwerkende kracht aan het begin van het schooljaar is wel dat de aanvraag voor de zomervakantie is gedaan, dit is de verantwoordelijkheid van de aanvragende school.
Bij een *negatief* besluit volgt een afwijzing welke voorzien wordt van een onderbouwing van de TLV-commissie en een advies met betrekking tot het vervolg.

5. Algemene bepalingen
5.1 Rol van ouders en derden bij de aanvraag
Een goede samenwerking met ouders is belangrijk in het TLV-proces. Soms gaat dit echter niet vanzelf. In de brochure TLV en ouders brochure (bron: steunpunt passend onderwijs) worden de verschillende fasen van het TLV-proces behandeld, speciaal gericht op de betrokkenheid van ouders hierbij en vanuit een juridisch kader.

Ouders en andere belanghebbenden dienen door de school in staat gesteld te worden om belangrijke informatie aan te kunnen leveren. Met de invoering van het hoorrecht in augustus 2025 is wettelijk bepaald dat zowel de ouders als de leerling moeten worden gehoord over (de bijstelling van) het OPP. In het OPP moet de school aangeven wat het met de mening van de ouders een leerling heeft gedaan. Daarnaast wordt de zienswijze van ouders en leerling opgenomen in de TLV-aanvraag op het aanvraagformulier. Indien ouders vertrouwelijke stukken alleen met de TLV-commissie willen delen, kunnen zij contact opnemen met het secretariaat van SWV Munio voor een passende aanleverroute.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

5.2 Geldigheid en verhuizing

Elke TLV VSO, die door het samenwerkingsverband is afgegeven, is landelijk geldig gedurende de looptijd. Indien er een herbeoordeling plaats moet vinden, wordt deze gedaan bij het samenwerkingsverband die de eerste TLV af heeft gegeven.
Elke TLV Praktijkonderwijs, die door het samenwerkingsverband is afgegeven, is geldig gedurende de (rest van de) voortgezet onderwijs schoolloopbaan. De geldigheid is landelijk. Wanneer de leerling verhuist tussen de afgifte TLV en de inschrijving bij een praktijkschool elders dan behoort de TLV bekostiging bij het nieuwe samenwerkingsverband. Bij verhuizing van een leerling *tijdens* de looptijd van de TLV dan blijft Munio de TLV bekostigen.

5.3 Bezwaarprocedure

Munio heeft de procedure voor toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) zo ingericht dat de beslissing over een TLV zo veel mogelijk in overleg tussen de school, de ouders en Munio tot stand komt. Er wordt in eerste instantie altijd gestreefd naar een beslissing die op instemming bij de ouders en school kan rekenen. Toch kan het voorkomen dat ouders, school en Munio het in de procedure niet eens worden, bijvoorbeeld omdat Munio kan beslissen een TLV af te geven zonder instemming van ouders. Het is voor ouders mogelijk om tegen deze beslissing in beroep te gaan. De termijn hiervoor is 6 weken na afgifte van de TLV. Let wel, de bezwaarprocedure kan een opschortende werking hebben. Er zijn goede afspraken nodig met alle betrokkenen over de schoolgang van de leerling zolang de bezwaarprocedure loopt.

<u>Indienen van een bezwaar</u>

1. Een schriftelijk bezwaarschrift voorzien van een motivering en die ingediend wordt bij de directeur bestuurder.
2. Op het ingediende bezwaar wordt de datum van ontvangst aangetekend.
3. Na ontvangst van het bezwaar, deelt de directeur-bestuurder de ouders binnen vijf werkdagen schriftelijk mee dat hij het bezwaar onderzoekt.
4. Ouders kunnen zich laten bijstaan of laten vertegenwoordigen door een gemachtigde.

<u>Wijze van afhandeling</u>

Er volgt een gesprek onder leiding van de directeur-bestuurder van Munio. Munio kan, in overleg met ouders, andere betrokkenen bij het overleg uitnodigen (deskundige van de TLV-commissie, adviseur Munio van de school, directeur van de school, ondersteuningscoördinator van de school, bestuurder van de school).
Na afloop van dit gesprek kan de directeur-bestuurder de TLV-beslissing handhaven, wijzigen of een second opinion procedure voorstellen. Een dergelijk besluit komt altijd in overleg met alle partijen (ouders, school en deskundigen) tot stand. Mocht het eerder genomen besluit gewijzigd worden, dan dient Munio deze keuze zorgvuldig te onderbouwen.
Ook kunnen ouders na afloop van het gesprek besluiten om het bezwaar in te trekken.

<u>Second opinion</u>

Een andere, onafhankelijke deskundige van een ander samenwerkingsverband wordt gevraagd naar het dossier te kijken en een advies te formuleren. Ouders moeten toestemming geven voor deze mogelijkheid, want het volledige dossier wordt dan ter inzage gestuurd naar de andere deskundige. Het dossier wordt door deze persoon bekeken en de deskundige brengt een advies uit aan de directeur-bestuurder van Munio. Na dit advies neemt de directeur-bestuurder het besluit over het bezwaar. Ouders ontvangen hierover een brief.

<u>Landelijke geschillencommissie</u>

Munio is aangesloten bij de Landelijke Bezwaarcommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) van Stichting Onderwijsgeschillen. Wanneer ouders en Munio er niet samen uitkomen, informeert Munio

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

ouders over de mogelijkheid van een formeel bezwaar bij de geschillencommissie. Zij behandelen de bezwaren tegen beslissingen van het samenwerkingsverband over een TLV.

5.4 Bewaartermijnen

SWV Munio houdt zich aan de wettelijke bewaartermijnen van de uitgewisselde gegevens via Grippa. Inhoudelijke adviezen en het onderliggende dossier van de TLV worden 3 jaar bewaard. Na deze tijd wordt het dossier vernietigd omdat het SWV wettelijk gezien geen gezondheidsgegevens van leerlingen langer dan 3 jaar mag bewaren. De gegevens die nodig zijn voor de berekening van de hoogte van de bekostiging moeten gedurende een termijn van 7 jaar worden bewaard. Een kopie van de TLV beschikking met daarin de noodzakelijke gegevens (te denken aan NAW gegevens, datum afgifte, looptijd en de hoogte van de TLV) wordt daarom 7 jaar bewaard. Zie hiervoor ook De-bewaartermijn-van-de-TLV-hoe-zit-het-nu-precies.pdf

6. Bijlagen

- Aanvraagformulier TLV VSO
- Aanvraagformulier TLV Praktijkonderwijs
- Overeenkomst VSO binnen regulier

Handige website:
FAQ: Veelgestelde vragen over TLV's en bekostiging → PDF-online

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Toelaatbaarheidsverklaringen binnen Munio

laatste update: 17-03-2026

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Bijlage 4

De Brug Over

MUNIO

sterk naar de toekomst

De Brug Over

Handreiking voor een goede start in het VO

Samenwerkingsverbanden
Driegang (PO 28.16) & Munio (VO 28.14)
September 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Jaarkalender PO naar VO 5

2. Keuzeproces & advies overgang PO – VO 8

2.1 Totstandkoming van het advies 8

2.2 Extra didactische ondersteuning/LWOO 9

2.3 Ouderparticipatie 9

2.4 Schooladvies centraal 10

3. De doorstroomtoets en de referentieniveaus 12

3.1 De doorstroomtoets 12

3.2 Deelname niet altijd verplicht 12

3.3 Tijdpad schooljaar 2025-2026 12

3.4 Bijstelling schooladvies 12

3.5 Doorstroomtoetsen in 2026 13

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte 15

4.1 Bij wie kun je terecht met welke vraag? 15

4.2 Contact met Munio 16

4.3 Preventieve besprekingen 17

4.4 De ZO! observatielijst 20

5. Overstap van PO naar het praktijkonderwijs 22

5.1 Aanmelding voor het praktijkonderwijs 23

5.2 Overstap leerlingen groep 7 naar het praktijkonderwijs 25

6. Overstap van Nieuwkomers 27

6.1 Wat is een NT2 leerling en/of een nieuwkomer? 27

6.2 ISK voor leerlingen vanaf 11 jaar 27

6.3 Overstap PO naar VO 27

7. Extra ondersteuning in het VO en Toelaatbaarheidsverklaring voor VSO 29

7.1 Extra ondersteuning in het VO 29

7.2 Overstap van het PO naar het VSO in Gorinchem 29

7.3 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor VSO 30

7.4 Procedure overstappers vanuit het PO naar het VSO 30

7.5 Aanvraag TLV 30

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO 33

8.1 Aanmeldprocedure 33

8.2 Aanmelding & inschrijving: 33

8.3 Organisatie inschrijfdagen 33

8.4 Vervolgacties voor PO en VO: 34

8.5 Zorgplicht 34

8.6 Onderwijskundig Rapport (OKR) 36

8.7 Gegevens uitwisselen via OSO 37

8.8 Handleiding OSO 37

Bijlage 1 - Overzicht scholen voortgezet onderwijs regio Munio 39

Overzicht externe bijlagen 42

B2. Excel-bestand Aanmelden telefonisch consult Munio

B3. OKR versie A en B

B4. School Advies Formulier voor aanmelding bij VO-school

Voorwoord

De Brug Over naar het Voortgezet Onderwijs

De overstap naar het voortgezet onderwijs is voor veel leerlingen een speciaal moment in hun leven. Een nieuwe fase voor de puber die van groot belang is voor zijn of haar verdere ontwikkeling. Als professionals uit het PO en VO doen we ons uiterste best om deze overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Deze brochure De Brug Over is al jaren een leidraad voor alle betrokkenen vanuit het PO en VO. Het doel van deze brochure is om jullie zo volledig mogelijk te informeren over de gezamenlijke afspraken en activiteiten om de leerlingen goed te laten starten in het VO.

De brochure is op meerdere punten weer geactualiseerd. Daarin zijn de ervaringen van het afgelopen jaar en de wijzigingen in de wet- en regelgeving met betrekking tot Passend Onderwijs meegenomen.

Belangrijke wijzigingen voor schooljaar 2025-2026:

- De testdagen voor leerlingen die naar het praktijkonderwijs en/of een brugklas praktijkonderwijs/vmbo gaan worden niet meer door Munio uitgevoerd. De nieuwe route richting een IQ-onderzoek komt via een apart schrijven van Driegang en geldt voor leerlingen die geen recente IQ- bepaling hebben.
- Al jaren werken we binnen de regio van Driegang en Munio met het preventief vooroverleg en de preventieve besprekingen. Vanaf dit schooljaar bekijken we grondiger waar welke vraag thuishoort. Zie hiervoor hoofdstuk 4.
- Schooljaar 2026-2027 wordt er gestart met een nieuwe route VSO BB en KB in Gorinchem. Zie de route richting VSO in hoofdstuk 9.
- Op 30 oktober wordt de Brug Over Live georganiseerd bij Munio. Een laagdrempelige bijeenkomst waarin het PO en het VO elkaar, op leerlingniveau, kan ontmoeten.

Mochten er nog vragen zijn over zaken die niet in deze brochure staan, dan kan er contact opgenomen worden met het expertiseteam van Munio of de ambulant begeleiders van Driegang. We staan jullie graag te woord.

We hopen dat we met elkaar ook dit jaar weer voor alle leerlingen een goede plek in het VO kunnen realiseren.

SWV Driegang en Munio

MUNIO
sterk naar de toekomst

De Brug Over

Jaarkalender PO naar VO

1. Jaarkalender PO naar VO

Wanneer	Wat
September 2025	Versturen brochure De Brug Over
18 september 2025	Informatieavond 'basiskennis VO voor PO' 19.00 – 21.00 uur, kantoor Munio
22 september – 16 oktober 2025	Telefonisch overleg voor specifieke doelgroep
1 oktober 2025	PO-VO middag 'Zelfregulerend leren' op het Gilde in Gorinchem 14.30 - 17.00 uur 13.00 – 14.30 uur inloopmoment voor vragen over leerlingen (zie hoofdstuk 4 over welke leerlingen).
30 oktober 2025	De Brug Over LIVE. Ontmoetingmiddag voor zowel het PO als het VO. 14.30-16.00 uur, kantoor Munio
5 november 2025	Lezing zelfregulerend leren en het inzetten van de ZO! observatielijst 14.00 – 16.00 uur, kantoor Driegang/Munio
12 november 2025	Informatiemiddag 'basiskennis VO voor PO' (zelfde inhoud als de avond in september, deze workshop wordt dit schooljaar 2x aangeboden) 15.00 – 17.00 uur, kantoor Munio
12 november 2025	Ouderavond PO-VO 19.30 – 21.30 uur, kantoor Driegang/Munio
November 2025 – februari 2026	Preventieve besprekingen op de basisschool
Tussen 10 en 31 januari 2026	Voorlopig advies basisschool aan ouders
26 januari t/m 15 februari 2026	Doorstroomtoets
Uiterlijk 15 maart 2026	Uitslag Doorstroomtoets
Uiterlijk 24 maart 2026	Definitief schooladvies verstrekken (schriftelijk), gebaseerd op de gehele schoolloopbaan van de leerling

1. Jaarkalender PO naar VO

Wanneer	Wat
25 en 26 maart 2025	Aanmelden van leerlingen bij een VO-school in de regio van Munio. Aanmelding voor PrO- en VSO-scholen gaat niet via deze inschrijfdagen
Vóór 1 april 2026	Terugkoppeling naar het PO van de aangemelde leerlingen in het VO
8 april 2026	Vóór 8 april is alle benodigde informatie op de VO-school aanwezig
April – juli 2026	Contacten en warme overdracht PO-VO scholen
Vóór 9 juni 2026	Plaatsingsbesluit leerlingen in VO (school en leerweg), communicatie en informatie aan ouders over plaatsing.

MUNIO
sterk naar de toekomst

Keuzeproces & advies overgang PO – VO

2. Keuzeproces & advies overgang PO – VO

Ervaring leert dat het geven van een goed advies met betrekking tot het starten in het voortgezet onderwijs soms ingewikkeld kan zijn. Welke schoolsoort, welk niveau, welke leerweg en welke school past het best bij de leerling? Welke ondersteuning is nodig en mogelijk? Het is van belang dat basisscholen en het voortgezet onderwijs hierin samen optrekken. Dit moet leiden tot een gefundeerd advies, een passende plek in het VO en een realistisch ontwikkelingsperspectief voor iedere leerling. De overheid heeft de handreiking schooladvisering uitgegeven. Hier staat alle informatie in om een gefundeerd advies te kunnen geven. Deze handreiking is als bijlage bijgevoegd.

2.1 Totstandkoming van het advies

Uiteraard is het van groot belang dat het schooladvies zorgvuldig tot stand komt. Dit *advies is gebaseerd op de gehele schoolloopbaan van een leerling*. Driegang kan betrokken worden bij twijfel bij het tot stand komen van het advies. Basisscholen geven in een schooladvies aan welk type voortgezet onderwijs volgens hen het best bij een leerling past. Hierbij wordt uitgegaan van:

- **Het leerlingvolgsysteem (LVS):** minimaal de resultaten van de afgelopen 3 jaar, bij voorkeur van de gehele schoolloopbaan. Vooral de onderdelen Begrijpend Lezen en Rekenen spelen een belangrijke rol in het onderbouwen van het schooladvies. Een relatief hoge/lage score voor begrijpend lezen kan aanleiding zijn om voor een hogere/lagere leerweg te kiezen, vanwege de grote impact die deze vaardigheid heeft bij nagenoeg alle vakken.
- **Leerlingkenmerken:** bijvoorbeeld informatie uit de Kanjervragenlijst, Kindbegrip, de tool sociaal-emotioneel functioneren uit de Cito of IEP LVS.
- **Eventueel aanvullend onderzoek bijv. het Drempelonderzoek**
- **Eventueel de resultaten van een intelligentieonderzoek:** de uitslag van de IQ test zegt iets over het potentieel van de leerlingen, de *mogelijke* schoolprestaties.

De toetsen van het LVS zeggen iets over de *feitelijke* schoolprestaties. In het algemeen komen de uitslagen van een intelligentietest en schoolvorderingentoetsen goed overeen. Dit hoeft echter niet het geval te zijn en dan kan dit verschil tot verwarring leiden.
Bijvoorbeeld als een LVS een zwakker beeld geeft dan de uitkomst van een intelligentieonderzoek kan dit duiden op leerlingkenmerken en/of omstandigheden die beperkend zijn op

2. Keuzeproces & advies overgang PO – VO

de prestaties (ziekte, ouders in scheiding, beperking). Andersom is het natuurlijk ook mogelijk dat een kind bijvoorbeeld door een sterk doorzettingsvermogen beter presteert dan op grond van de intelligentietest verwacht zou worden.

De (werk)houding van de leerling en de wijze waarop hij/zij leerstof opneemt en verwerkt, is ook van groot belang. Dat is nauwelijks te vangen in een score. Inzicht hierin is vaak het meest aanwezig bij hen die langere tijd met het kind hebben gewerkt en de ontwikkeling hebben gevolgd. Ook het sociaal-emotioneel functioneren, de emotieregulatie, het doorzettingsvermogen, de zelfstandigheid en zelfredzaamheid spelen een grote rol in het uiteindelijke succes in het voortgezet onderwijs.

Door alle bovenstaande factoren mee te laten wegen in het advies, kan hiermee een completer beeld van de mogelijkheden van een leerling worden verkregen. De bedoeling is dat we op deze manier gezamenlijk tot een realistisch ontwikkelingsperspectief voor iedere leerling in het VO komen.

Iedere basisschool is verplicht om in de schoolgids duidelijke informatie te geven over de manier waarop de advisering tot stand komt.

2.2 Extra didactische ondersteuning/LWOO

Per schooljaar 2023-2024 is Munio overgegaan op het loslaten van de individuele LWOO toewijzingen per leerling. Dit betekent dat alle VMBO scholen vanuit Munio een budget krijgen en zij zelf mogen bepalen welke leerlingen zij in aanmerking vinden komen voor extra didactische ondersteuning. De ondersteuning voor leerlingen (het 'oude' LWOO) verdwijnt dus niet, alleen de administratie rondom het aanvragen ervan vervalt. Het is belangrijk dat goed in het OKR aangeven wordt dat de leerling in aanmerking zou moeten komen voor extra didactische ondersteuning.

2.3 Ouderparticipatie

Het tijdig betrekken van ouders bij het tot stand komen van het schooladvies is van groot belang.

Hierbij kan op de volgende zaken gelet worden:

- Start bij voorkeur in groep 6 met voorbereidende *activiteiten richting ouders*. Verstrek hen informatie over procedure en tijdpad en creëer voldoende overlegmomenten om het voorlopige en definitieve advies met hen te bespreken.
- *Bied ouders voldoende begeleiding en ondersteuning bij de schoolkeuze*: meer begeleiding en ondersteuning vergroten de kans dat ouders het advies opvolgen.
- *Geef ouders op papier of digitaal inzage in het advies en de onderbouwing ervan.*

Een zorgvuldige adviesprocedure beschermt de school tegen druk van ouders en scholen om een hoger of juist lager onderwijsniveau te adviseren.

2. Keuzeproces & advies overgang PO – VO

2.4 Schooladvies centraal

Bij de toelating tot het VO is het schooladvies leidend. Basisscholen dienen uiterlijk 24 maart een definitief schriftelijk schooladvies aan al hun leerlingen te verstrekken. Leerlingen worden vervolgens conform dit advies in het VO geplaatst. Daarbij geldt dat VO-scholen leerlingen desgewenst wel hoger mogen plaatsen dan het advies van de basisschool. Een lagere plaatsing is alleen mogelijk op verzoek van ouders en leerling zelf.

Omdat het schooladvies bij de toelating tot het VO centraal staat, mogen VO-scholen geen andere gegevens gebruiken of eisen. Dit geldt zowel voor toelatingstoetsen die de VO-school zelf eventueel zou willen afnemen, als voor andere toetsen die leerlingen op de basisschool maken (bijv. Entreetoets, Drempelonderzoek of een IQ-test). De basisschool kan deze gegevens wel gebruiken als onderbouwing van het schooladvies.

3

De doorstroomtoets en de referentieniveaus

3. De doorstroomtoets en de referentieniveaus

3.1 De doorstroomtoets

Sinds schooljaar 2023-2024 is de doorstroomtoets ingevoerd. Deze wordt afgenomen voordat het definitief schooladvies gegeven wordt. Iedere school is verplicht om de doorstroomtoets af te nemen. Ook leerlingen op scholen voor speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO) zijn verplicht om deel te nemen aan een doorstroomtoets. Het gaat om leerlingen met een IQ van 75 of hoger en het uitstroomprofiel voortgezet onderwijs.

3.2 Deelname niet altijd verplicht

Voor onderstaande groepen leerlingen is het maken van de doorstroomtoets wettelijk niet verplicht. Deze leerlingen *mogen* wel aan de doorstroomtoets deelnemen.

- leerlingen die volgens hun ontwikkelingsperspectief uitstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs binnen de uitstroomprofielen arbeidsmarkt of dagbesteding;
- leerlingen met een IQ lager dan 75;
- leerlingen die 4 jaar of minder in Nederland zijn en het Nederlands nog niet voldoende beheersen.

Is bovenstaande niet van toepassing, neemt de leerling deel aan de doorstroomtoets ook wanneer een leerling mogelijk naar het praktijkonderwijs (pro) of speciaal voortgezet onderwijs gaat. Zie voor meer informatie de website van de Rijksoverheid

→ Wanneer hoeft mijn kind geen doorstroomtoets te maken? | Rijksoverheid.nl

3.3 Tijdpad schooljaar 2025-2026

- Van 10 tot en met 31 januari: voorlopig advies
- Van 26 januari tot en met 15 februari: doorstroomtoets
- Uiterlijk 15 maart: toetsadvies
- Uiterlijk 24 maart: definitief schriftelijk advies
- 24 en 25 maart: centrale aanmelddagen
- Uiterlijk 9 juni: In principe moet voor 12 mei een besluit genomen zijn over toelating tot de middelbare school (beslistermijn van 6 weken). Deze beslistermijn mag met maximaal 4 weken verlengd worden.

3.4 Bijstelling schooladvies

De doorstroomtoets is een “medekijker” naast het schooladvies. Krijgt de leerling een hoger toetsadvies dan het voorlopig schooladvies, dan stelt de school het definitieve advies naar boven bij. Wanneer bijstelling niet in het belang is van de leerling, kan de school besluiten het advies niet of slechts gedeeltelijk aan te passen. Dit moet goed onderbouwd worden en vastgelegd in het leerlingadministratiesysteem.

Schooladvies praktijkonderwijs (pro) als uitzondering

Voor toelating tot het praktijkonderwijs geldt een toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs (TLV pro) en landelijke criteria. Aangezien de doorstroomtoets geen apart pro-advies kan geven, is bijstellen bij een voorlopig advies pro niet verplicht, ook niet als de toets pro/vmbo-bb aangeeft.

3. De doorstroomtoets en de referentieniveaus

Bij het bijstellen van het schooladvies staat het belang van de leerling altijd voorop.
Zie voor meer informatie de handreiking schooladvisering, → Handreiking schooladvisering (versie februari 2025) | Brochure | Rijksoverheid.nl

3.5 Doorstroomtoetsen in 2026

Scholen kunnen voor de doorstroomtoets kiezen uit de doorstroomtoets van de overheid of een andere eindtoets die de minister heeft toegelaten. Van de volgende toetsaanbieders is tot nu toe bekend dat ze in het schooljaar 2025-2026 een doorstroomtoets aanbieden:

- AMN Doorstroomtoets – digitaal aangeboden door AMN
- Dia-toets – digitaal aangeboden door Diataal
- IEP Doorstroomtoets – zowel op papier als digitaal aangeboden door Bureau ICE
- Leerling in beeld doorstroomtoets – zowel op papier als digitaal aangeboden door CITO B.V.
- Route 8 doorstroomtoets – digitaal aangeboden door A-VISION
- DOE-toets – digitaal aangeboden namens de overheid (overheidsdoorstroomtoets)

De school kiest voor 1 toetsaanbieder, zodat alle leerlingen (op alle locaties van de school) in februari 2026 dezelfde toets maken. Scholen die onder hetzelfde bestuur vallen, hoeven niet allemaal voor dezelfde toets te kiezen. Scholen hoeven niet te betalen voor de doorstroomtoets.

Voor actuele informatie verwijzen we graag naar de websites van de aanbieders van de doorstroomtoetsen:

→ AMN Doorstroomtoets - AMN.nl
→ Doorstroomtoets van Dia - Diatoetsen - Leerlingvolgsystemen
→ IEP Doorstroomtoets: alles wat je wilt weten - Bureau ICE (bureau-ice.nl)
→ Leerling in beeld-doorstroomtoets (cito.nl)
→ Doorstroomtoets | A-VISION
→ DOE – Overheidsdoorstroomtoets – Home

Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

Een warme overdracht vormt een belangrijk onderdeel voor een goede overstap van het basis- naar het voortgezet onderwijs. Door leerlingen tijdig in beeld van het voortgezet onderwijs te krijgen kunnen gezamenlijk de juiste stappen worden gezet voor een goede start in het voortgezet onderwijs.

4.1 Bij wie kun je terecht met welke vraag?

Al jaren werken we binnen de regio van Driegang en Munio met het preventief vooroverleg en de preventieve besprekingen. Vanaf dit schooljaar bekijken we grondiger waar welke vraag thuishoort. In de praktijk blijkt namelijk dat veel vragen ook direct aan de VO-scholen of bij Driegang gesteld kunnen worden in plaats van aan Munio. Ook geven deze brochure en de kennisavond al antwoord op veel vragen die nu nog telefonisch of in gesprek gesteld worden. Mocht je vraag niet in De Brug Over staan, dan kun je terecht bij Driegang, de V(S)O-scholen of bij Munio.

Je kunt terecht bij Driegang met vragen als:

- vragen over begeleiding van de leerlingen in het PO in de opmaat naar het VO
  voorbeeld: hoe kan ik de leerling ondersteunen om meer zelfstandig te worden in zijn taakaanpak?
- vragen over niveaubepaling en school(type) advies
  voorbeeld: aan welke eisen moet de leerling voldoen voor het vmbo basisadvies?

Tijdens het eerste schoolondersteuningsteam (SOT) wordt de doorstroom naar het voortgezet onderwijs geagendeerd.
Leerlingen waar nog twijfels zijn over het passende uitstroomniveau of waar zorgen zijn over de doorstroom naar het VO worden besproken met de ABG'er en/of ortho.

Je kunt terecht bij de V(S)O-scholen met vragen over:

- Uitstroom praktijkonderwijs na groep 7
- Hoogbegaafdheid en het aanbod op de VO-school
- NT2 en het aanbod op de VO-school
- Aanbod voor langdurig zieke leerlingen
- Mogelijkheden voor ondersteuning omtrent leren en sociaal-emotionele ontwikkeling op de VO-school
  voorbeeld: leerling heeft behoefte aan structuur en een éénduidige aanpak, wat kunnen jullie hierin bieden?

Voor een overzicht van alle scholen en de contactgegevens verwijzen we naar bijlage 1.

Je kunt terecht bij Munio met vragen over:

- Thuiszittende leerlingen (al dan niet met een schoolinschrijving):

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

voorbeeld: moeten we de vrijstelling van de leerling continueren of is er binnen het aanbod van Munio een passende plek beschikbaar?

- Leerlingen bij wie een maatwerkconstructie nodig is:
  voorbeeld: de leerling gaat deels naar de zorgboerderij. Is het mogelijk om hierin een samenwerking met een school te zoeken?
- Een overstap naar het VSO of wanneer er vragen zijn over wel of geen VSO
  Voorbeeld: de leerling ontvangt intensieve individuele ondersteuning, is het haalbaar dat hij overstapt naar het regulier voortgezet onderwijs?

4.2 Contact met Munio

Indien duidelijk is dat je met je vraag bij Munio moet zijn, dan is het mogelijk om contact met Munio te zoeken om te sparren. Munio kan meedenken en desgewenst advies geven over de te lopen route. Dit kan op de volgende manieren:

1. **Telefonisch consult** Dit overleg geeft de IB'ers en leerkrachten van groep 7/8 de mogelijkheid om leerlingen door te spreken. Zo kan er met elkaar een afweging gemaakt worden of een preventieve bespreking noodzakelijk is of dat er volstaan kan worden met de advisering tijdens het telefonisch overleg.

   Van 22 september t/m 16 oktober 2025 is er de mogelijkheid om een aanvraag te doen bij Munio voor dit telefonische overleg. Aanmelden kan door het Excel-bestand in te vullen (Bijlage 2) en deze te mailen naar → pb@munio.nl. Zodra de aanmelding is verwerkt, nemen de adviseurs van Munio binnen twee weken contact op.

2. **Basiskennisavond- en middag VO voor PO** op 18 september (19.00 – 21.00 uur) en op 12 november (15.00 – 17.00 uur) locatie Munio.

   Munio organiseert, zoals ieder jaar, een basiskennisavond- en middag over het VO voor alle IB'ers en leerkrachten van groep 7/8. Alles wat je moet weten over het V(S)O in onze regio komt dan aan bod. Zie voor het aanmelden en meer informatie de website van de Driegang academie → Driegang Academie - Driegang

3. **Inloopmoment voorafgaande aan de PO-VO middag** op 1 oktober. Voorafgaand aan het programma zullen adviseurs van Munio aanwezig zijn om al je vragen te beantwoorden en mee te denken over de te lopen route. Locatie het Gilde, 13.00 – 14.30 uur.

4. **De Brug Over LIVE** op 30 oktober van 14.30 – 16.00 uur bij Munio. Op deze middag kunnen leerkrachten uit groep 7/8 en IB'ers met specifieke vragen terecht bij de ondersteuningscoördinatoren van de VO-scholen en bij de adviseurs van Munio. Aanmelden hiervoor kan via de Driegang Academie. → Driegang Academie - Driegang

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

4.3 Preventieve besprekingen

Indien uit het telefonisch overleg of uit andere bovengenoemde momenten blijkt dat een breder overleg over de leerling nodig is, dan kan een preventieve bespreking gepland worden op de basischool. De basisschool neemt hierin het initiatief en nodigt de ouders, adviseur van Munio, de VO-school van voorkeur (indien bekend) en andere betrokkenen uit. Vanuit de basisschool sluiten de IB'er en/of de leerkracht van groep 7/8 aan. Indien de AB'er of orthopedagoog van Driegang veelvuldig betrokken is bij de leerling dan is het van belang dat hij/zij ook aansluit. Het gesprek heeft als doel om te onderzoeken of het ondersteuningsaanbod van de VO-school van voorkeur past en/of passend gemaakt kan worden bij de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling zodat de leerling een 'gouden start' krijgt op de ontvangende V(S)O-school. De conclusie kan ook zijn dat een andere V(S)O-school beter aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Tijdens het gesprek wordt gezamenlijk een advies geformuleerd. Dit is geen bindende uitspraak.

De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een verslag dat door de basisschool wordt aangeleverd.

De preventieve besprekingen voor de leerlingen die uitstromen in schooljaar 2026/2027 zullen plaatsvinden vanaf oktober 2025 t/m eind februari 2026. Het is de bedoeling dat alle gesprekken voor de voorjaarsvakantie zijn afgerond. Dit i.v.m. de inschrijfdagen op 24 en 25 maart 2026.

LET OP: Alle aanmeldingen voor een preventieve bespreking na de inschrijfdagen in maart, worden niet meer in behandeling genomen tenzij dit zo is afgesproken met de betrokken adviseur van Munio.

4.3.1 Route aanmelding preventieve bespreking

Minimaal een week voorafgaand aan de preventieve bespreking wordt door de basisschool de aanmelding via Grippa aangeleverd. Als er voorafgaand aan het gesprek geen informatie is aangeleverd, kan het gesprek niet doorgaan omdat het gesprek dan niet voorbereid kan worden. Het aanvragen van een preventieve bespreking via Grippa kun je doen op de volgende manier:

1. Log in op → www.grippa.nl
2. Ga naar leerlingen, leerlingenoverzicht
3. Selecteer de juiste leerling en klik op de knop naar leerling module. Staat de leerling nog niet in Grippa, voeg hem of haar dan toe via de knop Nieuwe leerling. Het is ook mogelijk de leerling te importeren vanuit ParnasSys (zie handleiding 1.6 Dossiers uit ParnasSys via OSO)
4. Het tabblad aanvraag ondersteuning wordt automatisch geselecteerd
5. Klik op nieuwe aanvraag
6. Selecteer Preventieve bespreking

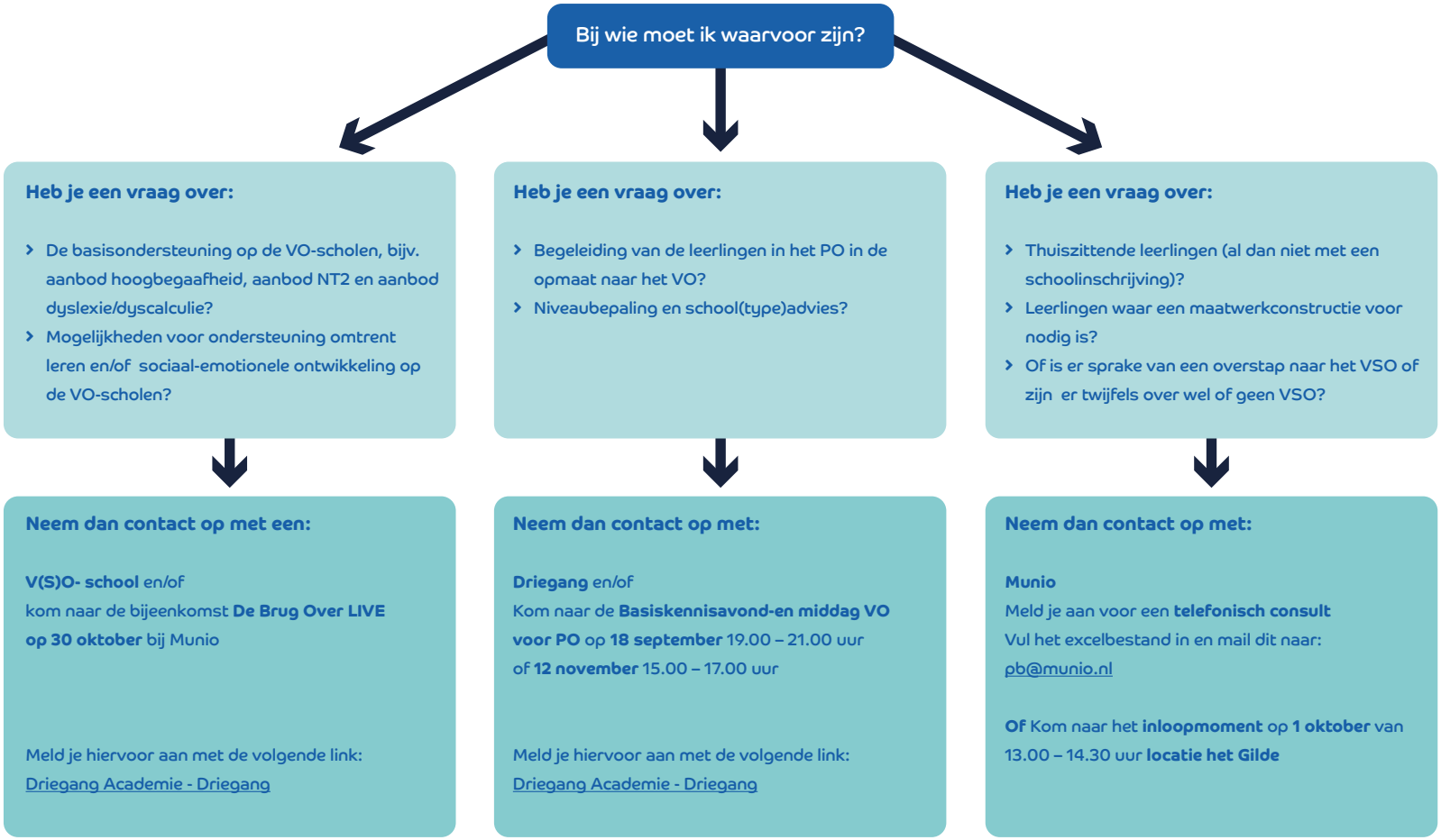
4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

7. Upload het verplichte formulier ‘Aanmeldformulier preventieve bespreking. Het aanmeldformulier kun je downloaden via de laatste blauwe knop. Het bestand eerst opslaan op de computer, invullen en vervolgens uploaden via de eerste groene knop. Zorg ervoor dat dit document is ondertekend door ouders.
8. Voeg ook het Overzicht niet-methode-toetsen LVS (incl. vermelding DLE’s) toe. Download de leerlinggrafiek uit Parnassys, kies voor DLE-grafiek en sla het bestand op op de computer. Het bestand kun je daarna uploaden via de eerste groene knop
9. Upload aanvullende relevante informatie (zoals het recent geëvalueerde OPP, onderzoeksverslagen, alleen indien beschikbaar en relevant)
10. Als je alle verplichte formulieren geüpload heeft verschijnt er rechtsboven een blauwe knop met aanvraag indienen
11. Zodra je deze knop indrukt, zal de aanvraag van vooraanvraag veranderen in ingediend
12. De adviseur van Munio kan zich nu voorbereiden op het gesprek en zal indien nodig de informatie verspreiden onder eventueel andere aanwezigen vanuit het VO
13. De basisschool zorgt ervoor dat een kopie van het verslag van de preventieve bespreking in Grippa wordt toegevoegd zodat ouders dit in kunnen zien. Tevens wordt er een exemplaar meegestuurd bij de overdracht naar het VO.

LET OP: de adviseurs van Munio zijn niet gemachtigd voor het leerlingdossier in Grippa. Aanvullende informatie en het verslag moet via een bericht in Grippa worden verstuurd.

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

Bovenstaande informatie samengevat in een stroomschema:

4. Preventieve besprekingen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

4.4 De ZO! observatielijst

Bij het geven van een schooladvies is het belangrijk om niet alleen te kijken naar cognitieve prestaties en didactisch niveau maar ook naar de ondersteuningsbehoeften, sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling en de gehele schoolloopbaan. Binnen het basisonderwijs worden verschillende onderzoeksinstrumenten ingezet om de ontwikkeling van leerlingen voor één of meerdere gebieden inzichtelijk te krijgen.

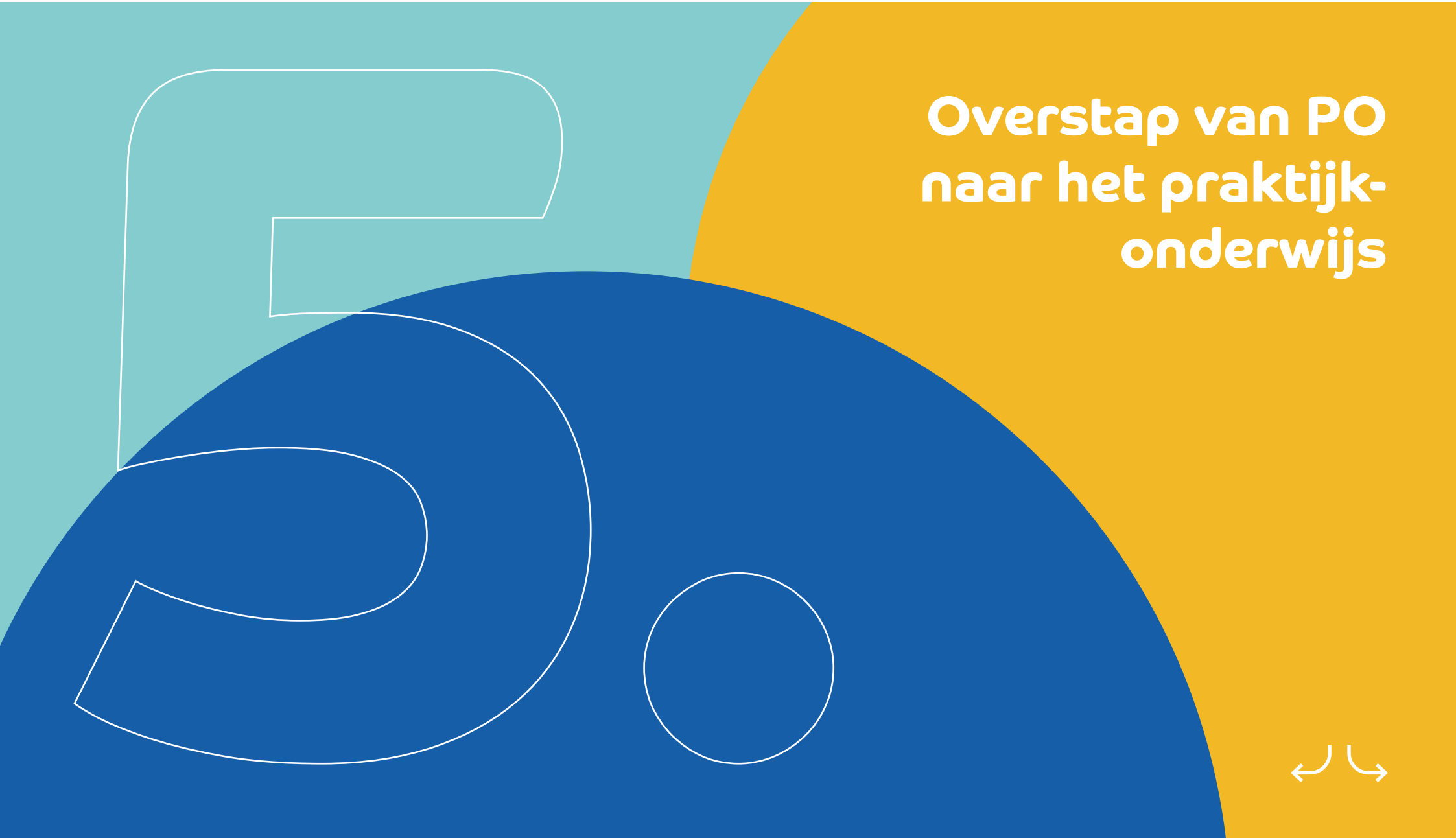
Het instrument **ZO! observatielijst** is hier een voorbeeld van en geeft inzicht in de zelfregulatie van een leerling (taakgerichtheid, sociale interactie en zelfinzicht). Het verkregen inzicht is helpend voor basisscholen om een passend advies te formuleren en ontwikkelingsdoelen vast te stellen voor de overgang naar het voortgezet onderwijs. Verder wordt met behulp van deze observatielijst inzichtelijk met welke vaardigheden een leerling kan oefenen. De observatielijst kan zowel door reguliere basisscholen als SBO-scholen ingezet worden om onderwijsbehoeften voorafgaand aan preventieve besprekingen in kaart te brengen.

Voor meer informatie kun je terecht bij collega's van SWV Driegang en Munio. Ook is de handleiding bij hen opvraagbaar.

Tijdens de PO/VO middag is er een lezing met betrekking tot zelfregulerend leren en hoe de omgeving kan bijdragen aan zelfregulerend leren. Daarnaast is er op woensdag 5 november 2025 een bijeenkomst voor leerkrachten uit groep 6,7 en 8 over hoe je leerlingen optimaal kan voorbereiden op de overstap naar het VO en op welke manier je daarbij de ZO! observatielijst kunt gebruiken.

MUNIO
sterk naar de toekomst

Overstap van PO naar het praktijk-onderwijs

5. Overstap van PO naar het praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs (PrO) is een vorm van regulier onderwijs wat wordt geboden op een praktijkschool. Om in aanmerking te komen voor het praktijkonderwijs zijn er twee zaken belangrijk. Ten eerste moeten de leerlingen minimaal twee leerrendementen hebben van 50% of lager op het gebied van inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, waarvan één onderdeel in ieder geval of begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen is. Is er alleen sprake van een achterstand bij spellen en technisch lezen, dan komt een leerling ***niet*** in aanmerking voor PrO. Ten tweede moet het intelligentieniveau tussen de 55 en de 80 liggen, vastgesteld met een recent intelligentieonderzoek (<2 jaar geleden). Deze regels zijn vastgesteld vanuit de overheid. Vanuit Munio dienen we ons hieraan te houden.

Voordat leerlingen kunnen starten op het praktijkonderwijs, hebben zij een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het praktijkonderwijs vraagt dit aan bij het SWV waaronder zij vallen. De basisschool kan dus niet via het schooladvies bepalen of een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring. Ook is het praktijkonderwijs geen vervanging van of een alternatief voor het VSO.

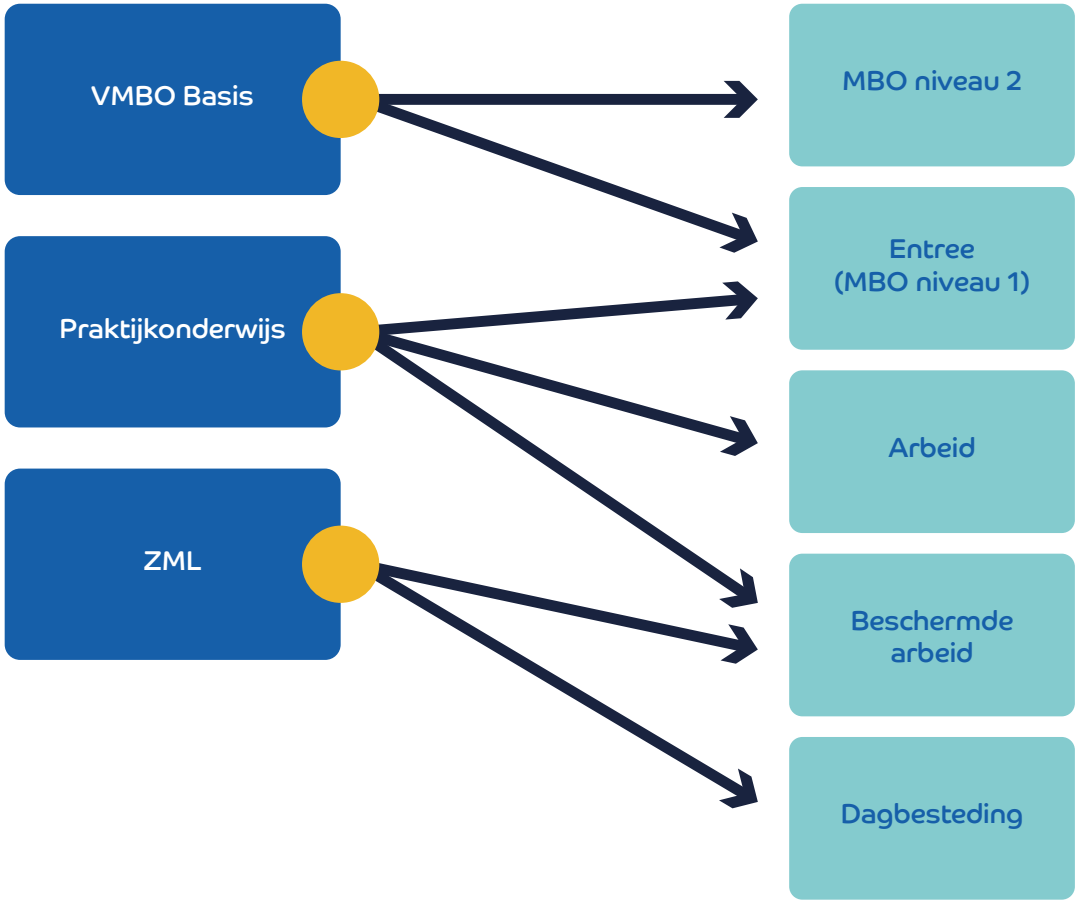
Let op: Leerlingen die (mogelijk) naar het praktijkonderwijs gaan of zullen starten in de brugklas Pro/vmbo op de Noordhoek moeten altijd in het bezit zijn van een geldig intelligentieonderzoek (<2 jaar geleden).

Twijfel praktijkonderwijs of ZML onderwijs
Wanneer een leerling aan de ondergrens van het praktijkonderwijs zit, is het soms moeilijk te bepalen of ZML wellicht beter passend is. Bijvoorbeeld omdat een leerling didactisch weinig ontwikkeling heeft laten zien, qua IQ op de grens van praktijkonderwijs zit en/of beperkt zelfredzaam en kwetsbaar is. Het uitstroomperspectief van beide vormen van onderwijs kent een overlap (zie onderstaand schema). Bij twijfel over advisering kan de school van voorkeur in samenwerking met de adviseur van Munio meekijken.

Twijfel praktijkonderwijs of vmbo
Voor sommige leerlingen is het fijn om de definitieve keuze tussen praktijkonderwijs en het vmbo nog een jaar uit te stellen. Zij kunnen profiteren van een jaar in de PrO-vmbo brugklas. Leerlingen die bijvoorbeeld qua leerrendementen tegen het PrO aan schuren of juist op begrijpend lezen of rekenen zeer zwakke leerrendementen behalen kunnen in een jaar tijd in een kleine klas onderzoeken welke onderwijsvorm het beste bij hen past. In de brugklas PrO-BB wordt er lesgegeven op het vmbo niveau. Na een jaar kunnen leerlingen uitstromen naar een praktijkschool of een vmbo-school naar keuze. In Gorinchem bieden de Noordhoek en het Omnia/Vita een brugklas PrO-BB aan.

5. Overstap van PO naar het praktijkonderwijs

Uitstroomperspectieven

5.1 Aanmelding voor het praktijkonderwijs

In de volgende gevallen is het van belang eerst contact op te nemen met de school van voorkeur voor overleg. Desgewenst kan de adviseur van Munio aansluiten om mee te denken.

- Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte/complexe hulpvraag;
- Leerlingen waarvoor het nog onduidelijk is of het praktijkonderwijs de best passende plek is;
- Leerlingen waarbij gedacht wordt aan een overstap naar het praktijkonderwijs eerder dan eind groep 8.

In Gorinchem zijn er twee praktijkscholen. Beide scholen bieden de mogelijkheid om kennis te maken met het onderwijs op een praktijkschool. Kijk voor specifieke informatie en mogelijkheden per school op de websites van beide praktijkscholen: → Inschrijven Vita College – Vita-College en → Wanneer naar het PRO? | Nieuwe leerlingen (denoordhoek.com)

5. Overstap van PO naar het praktijkonderwijs

De leerlingen waarbij het duidelijk is dat ze zullen gaan overstappen naar het praktijkonderwijs kunnen zich al eerder aanmelden bij de PrO-scholen dan de centrale inschrijfdagen. Wanneer het definitieve schooladvies gegeven is, kan de aanmelding bij de praktijkschool in gang gezet worden. Het aanmelden bij het praktijkonderwijs volgt een individuele route. Voordat ouders hun kind in gaan schrijven vindt er een oriënterend gesprek plaats op de praktijkschool naar keuze (of beide praktijkscholen). Bij het maken van een afspraak voor het oriënterend gesprek zal er voorafgaand door de school aan ouders toestemming worden gevraagd om informatie bij de basisschool op te vragen. Hierbij kan gedacht worden aan LVS/Cito/ drempelonderzoek uitslagen, een verslag van een intelligentie onderzoek of OKR. Op deze manier kan er al eerder meegekeken worden of het praktijkonderwijs inderdaad de meest passende plek lijkt te zijn voor de leerling.

Na het oriënterend gesprek volgen de volgende stappen:

1. Aanmelding kan buiten de aanmeldweek om.
2. De basisschool levert de volledige dossiergegevens aan via OSO.
3. Zodra het aanmeldformulier en het dossier binnen zijn, stuurt de praktijkschool een ontvangstbevestiging en start de feitelijke aanmeldprocedure. Binnen maximaal 6 weken moet de school het besluit met ouders delen. Deze periode kan eventueel met 4 weken verlengd worden als meer onderzoek nodig is.
4. De Commissie van Aanname maakt een analyse van de dossiergegevens.
5. De leerling wordt door de Commissie van Aanname besproken.
6. Eventueel wordt er aanvullend onderzoek gedaan. Denk aan een gesprek op de basisschool, observatie of het invullen van de Doelgroepmatrix.
7. De Commissie van Aanname neemt een besluit, brengt verslag uit aan ouders en stelt de basisschool op de hoogte.
8. Als de leerling plaatsbaar wordt geacht voor het Praktijkonderwijs, wordt de TLV (toelaatbaarheidsverklaring) PrO door de praktijkschool aangevraagd.
9. De TLV-commissie van Munio geeft binnen 8 weken na de aanvraag de praktijkschoolbeschikking (de TLV-PrO) af.
10. De leerling kan worden ingeschreven middels het inschrijfformulier en wordt geplaatst.

5. Overstap van PO naar het praktijkonderwijs

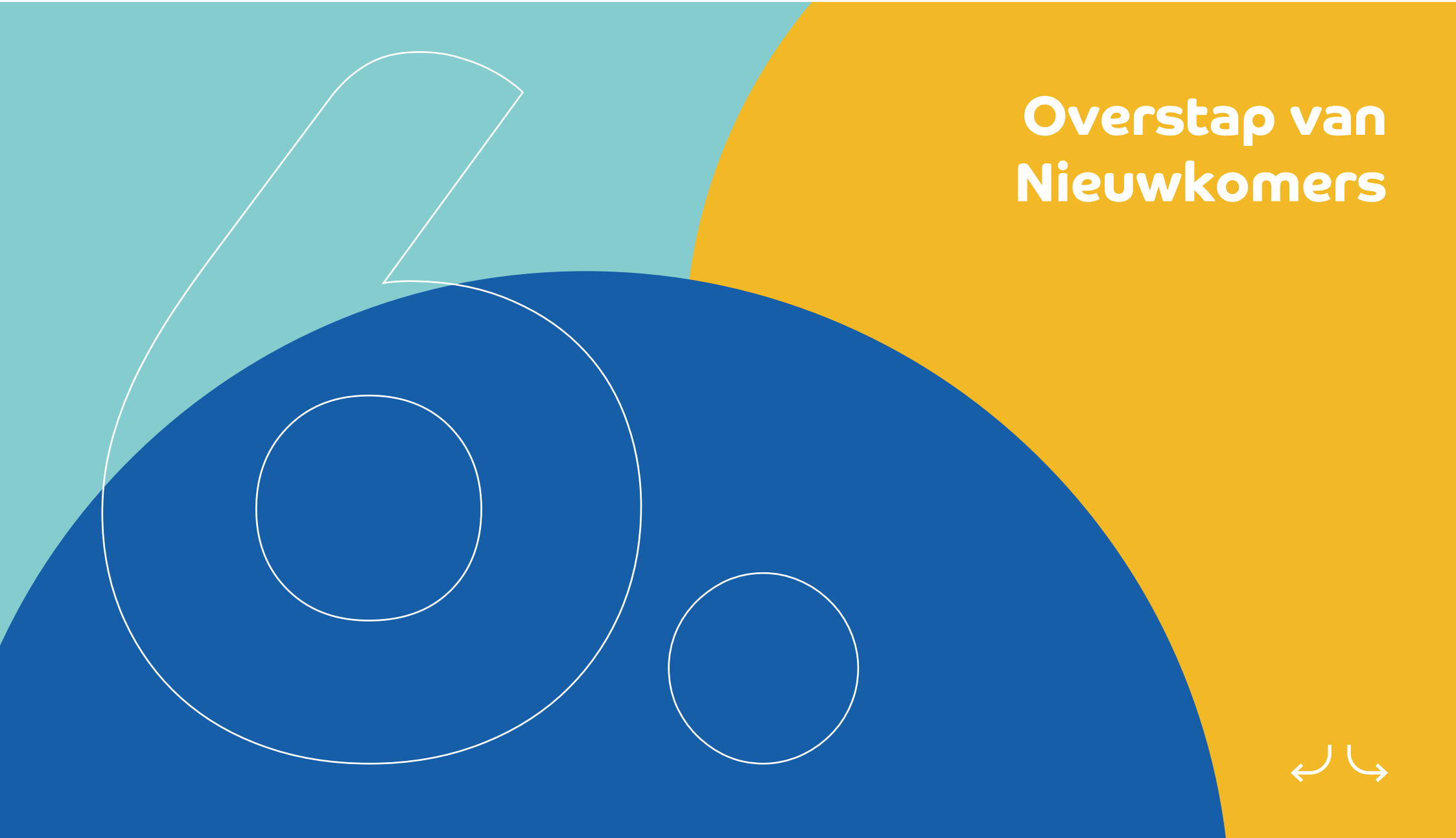
5.2 Overstap leerlingen groep 7 naar het praktijkonderwijs

Soms zijn er leerlingen die vanuit groep 7 de overstap maken naar het praktijkonderwijs. Voor deze leerlingen worden de standaard criteria voor toelating tot het PrO gehanteerd. Daarnaast is er nog een aantal punten die belangrijk zijn in de besluitvorming:

1. Is er voldoende nagedacht over het aanbieden van alternatieven op de basisschool, zoals het aanbieden van meer praktische vakken?
   Vanuit SWV Driegang is er een aanbod bij de Levend Leren groep op SBO Beatrix de Burcht voor leerlingen vanaf 9 jaar met een praktische leerstijl en een uitstroomperspectief praktijkonderwijs of lager. Zie voor meer informatie: Levend leren voor professionals *(beatrixdeburcht.nl) of kijk op de socials Instagram: @levendleren en Facebook: levendleren.*
2. Wanneer de leerling nog steeds in staat is om nieuwe dingen te leren en actief deelneemt aan de sociale activiteiten van de klas, is het advies om deze leerling ook groep 8 op de basisschool te laten doorlopen, zodat hij of zij ook de leuke dingen van musical en schoolkamp kan meemaken en daarmee de basisschool positief kan afsluiten.
3. Als de leerling aan zijn of haar plafond zit en daardoor buiten de groep staat en musical en schoolkamp geen meerwaarde hebben, is een overstap te overwegen.
4. Let ook op de leeftijd van de leerling: meestal gaat het om een 12-jarige leerling omdat er een kleuterverlenging of doublure is geweest. In het jaar dat de leerling op de praktijkschool start, moet deze uiterlijk vóór 1 januari 12 jaar worden. Anders kan de leerling in klas 3 nog geen stage lopen in verband met de jonge leeftijd.
5. Ga ook na hoe zelfstandig de leerling is. Is de leerling in staat om zelfstandig naar school te reizen, op de fiets of met vervoer? Verwacht je dat de leerling zich voldoende staande zal kunnen houden binnen de VO school?

Website:
Voor meer informatie over het praktijkonderwijs verwijzen we u naar de volgende website van de sectorraad Praktijkonderwijs: → Daarom praktijkonderwijs - Praktijkonderwijs

Overstap van Nieuwkomers

6. Overstap van Nieuwkomers

6.1 Wat is een NT2 leerling en/of een nieuwkomer?

NT2 is de afkorting van 'Nederlands als tweede taal'. Er zijn meerdere leerlingen die thuis een andere taal spreken dan op school en Nederlands als tweede taal hebben. Niet al deze leerlingen hebben een NT2 status. Leerlingen met een niet-Nederlandse nationaliteit die minder dan 6 jaar onderwijs hebben genoten in Nederland, hebben de NT2 status en worden nieuwkomer genoemd. In het PO wordt voor de NT2 status een termijn van 4 jaar Nederlands onderwijs gehanteerd.

6.2 ISK voor leerlingen vanaf 11 jaar

Om de overstap naar het VO zo soepel mogelijk te laten verlopen kunnen leerlingen vanaf 11 jaar die korter dan 2 jaar in Nederland zijn instromen op de Internationale Schakelklas (ISK). Wanneer een (bijna) 11- of 12-jarige leerling bij de basisschool wordt aangemeld, is het goed om plaatsing op de ISK te overwegen en indien nodig deze optie met Driegang en/of Munio te bespreken. Binnen ons samenwerkingsverband wordt nieuwkomersonderwijs vormgegeven op ISK De Toekomst in Gorinchem. In omliggende regio's zijn er eveneens ISK's (Dordrecht, Breda, Waalwijk, Tiel en Utrecht). Hier wordt dagonderwijs geboden, waarbij Nederlands als tweede taal centraal staat en daarnaast rekenen/wiskunde, Engels en zaakvakken worden aangeboden. Leerlingen die ISK onderwijs hebben gevolgd, hebben doorgaans een betere Nederlandse taalbeheersing en daarmee een passender uitstroomperspectief.

6.3 Overstap PO naar VO

Ook voor NT2 leerlingen beogen we een doorgaande lijn van PO naar VO. Vragen omtrent de talige ontwikkeling en een passend (uitstroom-)niveau kunnen in een vroeg stadium al worden besproken met Driegang. Zij hebben daarbij ook de mogelijkheid om voor de NT2 leerling (vanaf groep 7) een TOA toets in te zetten.

Elke school binnen Munio is voorbereid op het bieden van passend onderwijs aan een NT2 leerling. De precieze invulling hiervan verschilt per school en kan bij de betreffende VO school worden opgevraagd. Te denken valt aan een NT2-coördinator binnen de school, extra taallessen en inzet van specifieke materialen of methodes. Om leerlingen en ouders in hun eigen taal te kunnen informeren over de verschillende VO scholen, heeft Munio samen met de scholen een brochure gemaakt in zeven verschillende talen. Deze zijn te vinden op onze website;
→ Documenten (munio.nl)

Bij de overstap naar het VO is het belangrijk dat de NT2 status van de leerling bekend wordt gemaakt, inclusief de tijd die de leerling in Nederland is. Deze leerlingen hebben in het VO namelijk recht op specifieke compensaties en dispensaties. Wanneer er in het PO specifieke inzet van lessen, materialen en/of toetsen (bijvoorbeeld TOA) is geweest, is het belangrijk om ook dit te delen met het VO voor het kunnen creëren van een doorgaande leerlijn.

Extra ondersteuning in het VO en Toelaatbaarheids-verklaring voor VSO

7. Extra ondersteuning in het VO en Toelaatbaarheidsverklaring voor VSO

7.1 Extra ondersteuning in het VO

In het VO zijn er geen vaste arrangementen met betrekking tot een bepaalde problematiek zoals gedrag, langdurige ziekte of taal/rekenen. De VO-school bekijkt wat de ondersteuningsbehoefte is op basis van een **ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)** waarbij de belemmerende en stimulerende factoren de kern vormen. Vanuit Munio is een budget aan de VO-scholen toegekend op basis waarvan zoveel mogelijk leerlingen extra ondersteund kunnen worden. De meeste scholen richten dit in als zijnde begeleiding vanuit een groepsarrangement of begeleiding door een leerlingbegeleider/coach. Dit geeft de VO-school de ruimte om zoveel als mogelijk op maat ondersteuning in te zetten voor de leerling. Voor leerlingen waarbij extra ondersteuning wordt ingezet, dient een individueel OPP geschreven te worden waarin beschreven staat aan welke doelen gewerkt wordt. Dit OPP wordt minimaal 1x per jaar geëvalueerd met de leerling en ouders en eventuele andere betrokkenen.

Het is dus voor het PO belangrijk om een goede overdracht te doen, zodat de VO-school – indien nodig - genoeg in handen heeft om een goede inschatting te kunnen maken of extra ondersteuning nodig is. Wanneer er vragen zijn over de extra ondersteuning in het VO voor een specifieke leerling of meer informatie in het algemeen, kan er rechtstreeks contact opgenomen worden met de betreffende VO-school. Zie voor een overzicht bijlage 1.

7.2 Overstap van het PO naar het VSO in Gorinchem

Leerlingen worden verwezen naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) wanneer er sprake is van ondersteuningsbehoeften, die de basis- en extra ondersteuning van een reguliere VO-school overstijgen. Binnen de regio van Munio wordt gespecialiseerd onderwijs geboden door het Lingewaal College voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op sociaal-emotioneel en gedragsmatig gebied. Het Lingewaal College richt zich daarbij op de niveaus havo, vmbo tl en sinds vier jaar ook op het niveau vmbo kader.

Vanaf schooljaar 2026-2027 zal er ook onderwijs worden geboden op het niveau vmbo basis. Dit wordt georganiseerd binnen een gespecialiseerde context vanuit een samenwerking tussen de besturen OVO en Yulius. Het zal gaan om een klas op vmbo basis en kader gesitueerd aan de Willem de Vries Robbéweg waar ook het Lingewaal College gevestigd zal zijn. Door middel van een intensieve samenwerking tussen OVO en Yulius zal het onderwijs- en ondersteuningsprogramma worden vormgegeven. Vanuit een stevige basis kan indien mogelijk een doorgroei plaatsvinden naar regulier onderwijs in de bovenbouw. Voor de leerlingen voor wie de structuur van het vso blijvend nodig zal zijn, is er een mogelijkheid om uit te stromen binnen de richting Economie en Ondernemen aan de Willem de Vries Robbéweg.

7. Extra ondersteuning in het VO en Toelaatbaarheidsverklaring voor VSO

Voor de leerlingen die functioneren op zeer moeilijk lerend niveau, wordt er binnen de regio van Munio gespecialiseerd onderwijs geboden door de Cirkel en de Kleine Wereld.

7.3 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor VSO

Leerlingen in groep 8 waarvoor de basis-/ SBO-/SO-school VSO wil adviseren, hebben een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig om op een VSO-school te kunnen starten. Basisscholen kunnen geen directe aanvraag voor een TLV doen bij het samenwerkingsverband VO. Dit dient altijd via de VO- of VSO-school te gebeuren waar de leerling wordt ingeschreven. Het samenwerkingsverband waar de aanvraag gedaan moet worden is afhankelijk van de woonplaats van de leerling.

7.4 Procedure overstappers vanuit het PO naar het VSO

Munio heeft hiervoor de volgende procedure opgesteld:

1. Leerlingen die vermoedelijk naar het VSO cluster 3 en 4 gaan, dienen altijd eerst besproken te worden met de adviseur van Munio *tijdens het telefonisch consult (zie hoofdstuk 4).*
2. De school van herkomst (basisschool) verzorgt het dossier, waarvan een recent *geëvalueerd Ontwikkelingsperspectief plan (OPP)* een wezenlijk onderdeel vormt.
3. De ouders melden hun kind aan bij de gewenste VSO-school. Als het advies voor VSO duidelijk is, mogen ouders gelijk aan gaan melden op de VSO-school van voorkeur. Het is niet nodig om hiervoor te wachten tot en met de centrale aanmeldweek eind maart. Iedere VSO-school hanteert een eigen aanmeldprocedure, voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de betreffende school.
4. De VSO-school vraagt de TLV aan bij het samenwerkingsverband van de woonplaats van de leerling. Indien de leerling niet geplaatst kan worden op de betreffende school, geldt voor de VSO-school van aanmelding de zorgplicht en moeten zij op zoek gaan naar een passend alternatief.
5. Indien de leerling bij een reguliere VO-school is aangemeld, maar deze school van mening is dat zij niet aan de ondersteuningsbehoeften kan voldoen en de leerling beter op zijn plek is op het V(S)O, dan *dient de VO-school waar de leerling is aangemeld de TLV-aanvraag te verzorgen.*

7.5 Aanvraag TLV

Voor het aanvragen van een TLV dienen de volgende gegevens aangeleverd te worden:

1. Een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier.
2. Een volledig ingevuld en ondertekend recent geëvalueerd OPP (niet ouder dan 6 maanden) met doelen op didactisch en sociaal

7. Extra ondersteuning in het VO en Toelaatbaarheidsverklaring voor VSO

emotioneel gebied waaraan gewerkt is en waarin ook de ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn beschreven.

Nadat de gegevens bij het samenwerkingsverband zijn binnengekomen wordt de aanvraag, mits compleet, binnen 8 weken door de commissie behandeld.

In het kort komt het erop neer dat de PO-/SBO-/SO-school waar de leerling zit, de gegevens aanlevert en het dossier in orde maakt (zij kennen de leerling, hebben jaren met de leerling gewerkt) en de VO-/VSO-school de TLV aanvraag indient.

MUNIO
sterk naar de toekomst

De Brug Over

Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

8.1 Aanmeldprocedure

Het is in ieders belang dat op tijd bekend wordt naar welke vervolgschool een kind kan. Het VO kan de start van de leerlingen op deze manier goed voorbereiden. De VO-scholen in de regio van Munio hebben ervoor gekozen om 2 dagen in de landelijke aanmeldweek te kiezen voor de inschrijving de leerlingen. Deze inschrijfdagen zijn op dinsdag 25 en woensdag 26 maart 2025. Deze vorm van aanmelden geldt voor alle VO-scholen, met uitzondering van de VSO-scholen. PO-scholen ontvangen flyers met daarop informatie over alle VO-scholen van Munio en wat er nodig is voor inschrijving op een VO-school. Daarnaast kan ook de site van de VO-gids gebruikt worden om informatie over de scholen op te zoeken (→ De VO Gids helpt jou en je ouders bij je schoolkeuze.) en we verwijzen u graag naar de Brochure schoolkeuze NL op de website van Munio → Documenten (munio.nl)

8.2 Aanmelding & inschrijving

De nieuwe leerling komt met de ouder(s)/ verzorger(s) naar de inschrijfdag van de gekozen VO-school. Voor inschrijving is het volgende nodig:

1. **Het aanmeldingsformulier**
   Dit is verkrijgbaar via de website van de VO-school. Het formulier dient *volledig ingevuld en ondertekend* te zijn door ouders.
2. **Het tonen van een geldig identiteitsbewijs van de leerling**
   Er kan uit de volgende documenten gekozen worden:
   a. Paspoort
   b. Identiteitskaart (ID)
   c. Uittreksel uit het persoonsregister van de gemeente
3. **De adviesverklaring van de basisschool (schooladvies)**
   De basisschool heeft ouders voor 24 maart een *schriftelijk* schooladvies gegeven. Het origineel van dit schooladvies dient aan de VO-school te worden overhandigd. De basisschool kan hiervoor ook het *Formulier School Advies* van Munio gebruiken, ondertekend door de directie van de basisschool.
4. **Eventueel: een kopie van onderzoeksrapporten**
   Indien van toepassing kunnen kopieën van *relevante onderzoeksrapporten* ook worden overhandigd. Het kan dan gaan om specifieke zaken als dyslexie, ADHD, e.d. Dit kan overigens ook aangeleverd worden via de *digitale overdracht* door de basisschool. Deze overdracht verloopt via de landelijke standaard: *Overstap Service Onderwijs (OSO)*. De basisschool geeft ouders inzage voordat de gegevens worden overgedragen.

8.3 Organisatie inschrijfdagen

Per school kan er verschil zijn in de organisatie van de inschrijfdagen. De gang van zaken zal in grote lijnen als volgt zijn:

- De VO-school stuurt naar alle basisscholen een infobrochure en vermeldt de dagen

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

waarop er ingeschreven kan worden

- De basisschool informeert de ouders en geeft daarbij aan hoe de inschrijving op de gekozen VO-school in zijn werk gaat:
  * bij sommige VO-scholen is sprake van een vrije inloop
  * bij andere VO-scholen moeten ouders eerst via e-mail aangeven dat men wil komen inschrijven; de ouders krijgen dan van de administratie van de school weer bericht wanneer men verwacht wordt.
- De VO-scholen zullen de PO-scholen duidelijk informeren hoe de procedure is op de betreffende VO-school.
- Ouders overhandigen bij aanmelding het officiële formulier **School Advies** (zie bijlage 2), ondertekend door de basisschool, of een kopie van het wettelijk voorgeschreven schriftelijke schooladvies.

*De aanmeldingen voor het VSO verlopen op een andere manier.

8.4 Vervolgacties voor PO en VO

- Voor 1 *april 2026* stuurt de VO-school een overzicht van de aangemelde leerlingen naar de basisschool.
- De basisschool controleert dit overzicht. De eventuele fouten worden aan de VO-school gemeld.
- De basisschool zet de digitale overdrachtsdossiers (OSO's) klaar en voegt hier het Onderwijskundig rapport (2a of 2b) of uitdraai van Parnassys met bijlages die van belang zijn toe.
- Voor *8 april 2026* is de overdrachtsprocedure rond.

8.5 Zorgplicht

Om iedere leerling, maar zeker de leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, een passend aanbod te kunnen geven in het VO is een warme overdracht nodig. Hiervoor is met de invoering van passend onderwijs de zorgplicht in het leven geroepen. De zorgplicht betekent dat, wanneer de school van aanmelding na de onderzoeksperiode van 6 weken (die eenmalig verlengd mag worden met 4 weken) tot de conclusie komt dat zij zelf niet de benodigde ondersteuning kan bieden, zij op zoek moet naar een andere school die wel een passend onderwijs- en/of ondersteuningsaanbod voor de leerling heeft en bereid is de leerling aan te nemen. Aanmelden betekent dus dat, ook wanneer een leerling niet plaatsbaar is bij de aangemelde school, deze wel de plicht heeft om te zoeken naar een andere passende V(S)O-school die plek heeft. Uitgangspunten zijn dat dit een school is zo dicht mogelijk bij huis en dat ouders en leerling in dit proces optimaal begeleid worden zodat ze zich betrokken en gehoord

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

voelen. De adviseur die vanuit Munio gekoppeld is aan de betreffende VO-school, kan in dit proces meedenken. Zo geven we samen concreet inhoud aan de 'zorgplicht'. '

Alleen in de volgende gevallen geldt de zorgplicht niet en kan de school de leerling afwijzen (zie ook → Mag een school voor voortgezet onderwijs mijn kind weigeren? | Rijksoverheid.nl en → Zorgplicht voor kinderen op school - Ouders & Onderwijs):

- De school zit vol en/of de leerling is uitgeloot. In de schoolgids staat bij het toelatingsbeleid omschreven wanneer de school vol is. Er mag hierbij geen onderscheid gemaakt worden tussen leerlingen met en zonder extra ondersteuningsbehoefte. Als de school een wachtlijst hanteert gaat de zorgplicht pas gelden op het moment dat de leerling aan de beurt is. Bij loting gaat de zorgplicht pas gelden als de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, ingeloot wordt.
- De leerling en zijn ouders onderschrijven of respecteren de levensbeschouwelijke grondslag van de school niet. Wanneer er binnen redelijke afstand van de woonplaats van de leerling geen openbare school is, moet een bijzondere school de leerling toch toelaten.
- Er is bijzondere kennis of vaardigheden nodig en de leerling beschikt hier niet over. Bijvoorbeeld op een middelbare school met tweetalig onderwijs of een Topsport Talentschool.
- Wanneer de inschrijving op het voortgezet onderwijs op een ander niveau gedaan wordt dan het schooladvies van de basisschool.

Het schoolbestuur neemt binnen zes weken na ontvangst van de schriftelijke aanmelding een besluit over de toelating van de leerling. Uitstel van dit besluit mag niet langer dan vier weken duren. Als het schoolbestuur na tien weken nog geen besluit over de toelating heeft genomen en de leerling is niet ingeschreven op een andere school, dan dient de leerling op de school van aanmelding tijdelijk te worden geplaatst en te worden ingeschreven. Wanneer ouders niet minimaal tien weken voor het begin van het schooljaar hun kind hebben aangemeld, hoeft de school niet over te gaan tot tijdelijke plaatsing. Tijdelijke plaatsing is tevens niet aan de orde indien de leerling is ingeschreven op een andere school.

Ouders kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen het besluit de leerling niet toe te laten. Het schoolbestuur moet binnen vier weken beslissen op dat bezwaar. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Ouders kunnen ook het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs. Deze Commissie behandelt ook de geschillen over toelating tot een instelling voor cluster 1 of

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

2, hoewel deze instellingen geen deel uitmaken van passend onderwijs. Als ouders daarnaast ook bezwaar hebben gemaakt bij het schoolbestuur tegen het besluit om de leerling niet toe te laten, moet het schoolbestuur wachten met zijn beslissing op bezwaar totdat hij het oordeel van de Commissie heeft ontvangen.

Het verzoek om een geschil in behandeling te nemen moet volgens het reglement van de Commissie worden ingediend binnen zes weken na het besluit van de school dat de leerling niet wordt toegelaten. De Commissie geeft binnen tien weken een oordeel over het geschil. De Commissie bestaat uit leden die beschikken over onder andere (ortho) pedagogische, psychologische, onderwijskundige, maatschappelijke, bestuurlijke, juridische en medische deskundigheid. De Commissie brengt een advies uit dat niet bindend is voor het schoolbestuur, maar wel zwaar weegt. Het Schoolbestuur moet schriftelijk aan de ouders en aan de Commissie mededelen wat er met het oordeel wordt gedaan. Als het advies van de Commissie niet wordt gevolgd, moet daarbij de reden worden vermeld. De Commissie is laagdrempelig; zo kan bijvoorbeeld een geschil via internet worden ingediend, is het inschakelen van een advocaat niet vereist en zijn er geen proceskosten aan verbonden.

8.6 Onderwijskundig Rapport (OKR)

Om de leerlingen zo goed mogelijk over te dragen van het PO naar de VO-school maken we binnen SWV Driegang en Munio gebruik van het afgesproken OKR of de passende uitdraaien van Parnassys. Deze informatie helpt de VO-school om op een passende wijze te kunnen aansluiten bij de onderwijsbehoeften en talenten van onze leerlingen. We wisselen deze informatie op een veilige manier met elkaar uit en gebruiken hiervoor OSO.

Het overdragen van het OKR is een wettelijke taak van het PO. Het OKR bestaat uit 5 onderdelen, te weten:

- administratieve gegevens
- gegevens over leerresultaten en de onderwijsloopbaan
- gegevens over de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag
- gegevens over de begelediing die het kind krijgt op school
- verzuimgegevens over het jaar voorafgaand aan het OKR

Het overdragen van het OKR is een wettelijke taak van het PO. Er is geen toestemming van ouders/ handtekeningen nodig voor de uitwisseling van het OKR. Ouders hebben wel recht op inzage en verbetering van de gegevens. De professionele indruk van leraren kan niet worden gecorrigeerd maar bezwaren en/of opmerkingen van ouders worden wel geregistreerd in het OKR. De school moet vastleggen als ouders inzage hebben gekregen. In OSO kan dit aan worden gegeven middels de volgende 3 opties:

8. Aanmelding & Handleiding Overdracht PO-VO via OSO

- Ja, akkoord
- Ja, gezien
- Nee, niet gezien

8.7 Gegevens uitwisselen via OSO

De scholen gebruiken het OKR uit deze brochure en kiezen versie A of B. Zie hiervoor de bijlagen.
Versie A: School heeft alle benodigde data al in het LVS staan en vult alleen nog deze gegevens in.
Versie B: School gebruikt OSO en vult ontbrekende informatie in het OKR in.

8.8 Handleiding OSO

Voor de overdracht van leerlingen van het PO naar het VO
In overeenstemming met de wensen van het PO en VO over de informatieoverdracht van leerlingen, zijn vertegenwoordigers van zowel het PO als het VO tot de volgende procedure gekomen.

De algemene leerlinggegevens worden overgedragen via OSO. Zie hiervoor de handleiding OSO in Bijlage C. Deze kan ook via de helpfunctie van Parnassys gedownload worden. Via onderstaande link is voor alle gebruikers van Parnassys een korte instructievideo te bekijken.
→ https://parnassys.zendesk.com/hc/nl/articles/360008096379-OSO-dossier-klaarzetten-of-ophalen

Aan het OSO dossier kunnen, indien relevant, maar niet verplicht de volgende bestanden te worden toegevoegd:

1. **Relevante notities of de ondersteunings-behoeften van de leerling**
2. **Leerlinggrafiek uit Parnassys**
   Deze leerlinggrafiek wordt op de volgende manier opgeslagen in Parnassys:
   Overzichten > Leerlingvolgsysteem > Nietmethodegebonden toetsen leerling > Leerlinggrafiek > Leerling selecteren > Volgende > Toetsseries kiezen: AVI / DMT - Spelling - Begrijpend lezen - RekenenWiskunde > score-eenheden: niveauwaarde en vaardigheidsscores > Variant(en): per toetsserie > Aanvinken: overzicht opslaan in de leerlingenmap. Het document staat nu in de leerlingkaart onder "Documenten".
3. **Indien relevant een uitdraai van een instrument om de sociale- en emotionele ontwikkeling te volgen bijvoorbeeld:**
4. **Indien van toepassing: Ontwikkelingsperspectief**
5. **Indien van toepassing: Relevante onderzoeken**
   Op dezelfde manier toevoegen aan de leerlingkaart van desbetreffende leerling als het OKR onder punt 1.
6. **Hulpplan**
   Indien er vermoedens zijn dat een leerling mogelijk dyslexie of dyscalculie heeft, moeten alle hulpplannen overgedragen worden.

Bijlagen

B1

Overzicht scholen voortgezet onderwijs regio Munio

Raadpleeg www.munio.nl voor de betrokken adviseur passend onderwijs per school.

	ZML	Pro	PrO-VMBO	VMBO BB	VMBO KB	VMBO GL	VMBO TL	HAVO	VWO	Gymnasium
De Cirkel (VSO)	X									
De Kleine Wereld (VSO)	X									
Vita College		X								
Noordhoek		X	X							
Omnia College			X	X	X	X				
Windroos				X	X	X				
De Joost				X	X	X				
Yuverta				X	X	X	X			
Schans				X	X	X	X			
Gilde Vakcollege Techniek				X	X	X	X	X		
Calvijn						X	X	X	X	
Uilenhof						X	X	X		
Lingewaal College (VSO)				Per school-jaar 26-27	X	X	X	X		
Het Heerenlanden							X	X	X	
Altena College							X	X	X	
Fortes Lyceum							X	X	X	
Lyceum Oudehoven								X	X	X
Camphusianum										X
Delta (Agora Onderwijs)		X	X	X	X	X	X	X	X	X

B1 Overzicht scholen voortgezet onderwijs regio Munio

Bestuur	Locatie	Onderwijs	Adres
Stichting LOGOS 41396	**De Noordhoek** **Brin: 26MP00**	Praktijkonderwijs, Brugklas PrO-VMBO	Hoefslag 8, 4205 NK Gorinchem, Tel. 0183-625350 www.denoordhoek.com
Stichting OVO 41386	**Vita College** **Brin: 24TP03**	Praktijkonderwijs	Merwedekanaal 8, 4206 BC Gorinchem, Tel. 0183-626460 www.vita-college.nl
Stichting OVO 41386	**Omnia College** **Brin: 24TP02**	VMBO basis/kader/GL; Economie & ondernemen, Zorg & Welzijn, Groen, Horeca, Bakkerij & Recreatie, Bouwen, Wonen & Interieur, Produceren, installeren & Energie, Mobiliteit & Transport	W. de Vries Robbeweg 27, 4206 AK Gorinchem Tel. 0183-622728 Postadres: Postbus 122, 4200 AC Gorinchem www.omniacollege.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Gilde** **Brin: 00YH05**	VMBO basis/kader/GL; Techniekhavo	Grote Haarsekade 123, 4205 NC Gorinchem Tel. 0183-632288 www.gilde.cvo-av.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Windroos** **Brin: 00YH06**	VMBO basis/kader/GL, Economie & Ondernemen; VAKCOLLEGE Zorg & Welzijn, Media & Vormgeving	Koningin Wilhelminalaan 2, 4205 ET Gorinchem Tel. 0183-611111 https://windroos.cvo-av.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**De Joost** **Brin: 17XU01**	VMBO bb/kb; zorg & welzijn, dienstverlening & product	Joost de Jongestraat 45, 4142 AV Leerdam Tel. 0345-638678 Welkom op De Joost (cvo-av.nl)
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Schans** **Brin: 00YH01**	VMBO, Economie & ondernemen, Zorg & Welzijn, Dienstverlening & producten	Munnikenland 27, 4254 EA Sleeuwijk, Tel. 0183-304100, Postadres: Stichting CVO-AV, Postbus 667, 4200 AR Gorinchem www.schans.cvo-av.nl
St. Yuverta 41100	**Yuverta** **Brin: 01OE32**	VMBO, groen, techniek, natuur	B 140, 2975 BK Ottoland, Tel. 0184-641409 https://www.yuverta.nl/ottoland
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Calvijn** **Brin: 00YH02**	VMBO gl/tl, onderbouw HAVO/atheneum, Techniekhavo	Bellefleur 2, 3371 NA, Hardinxveld-Giessendam Tel. 0184-620850 https://calvijn.cvo-av.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Uilenhof** **Brin: 00YH00**	VMBO gl/tl; nieuwe MAVO, Havo-junior, TOT	Oude Hoven 8, 4205 AK Gorinchem, Tel. 0183-610120 www.uilenhof.cvo-av.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Het Heerenlanden** **Brin: 17XU00**	VMBO tl/MAVO, HAVO, VWO, TTO VWO/HAVO	Eksterlaan 48, 4143 AC Leerdam Tel. 0345-613531 www.heerenlanden.nl

B1 Overzicht scholen voortgezet onderwijs regio Munio

Stichting OZHW voor PO & VO 42709	**Willem de Zwijger College** **Brin: 20AE01**	VMBO-T, HAVO, VWO	Bellefleur 4, 3371 NA Hardinxveld-Giessendam Tel. 0184-613711 www.wdezwijger.nl
Stichting OVO 41386	**Fortes Lyceum** **Brin: 24TP00**	Technasium, Atheneum, HAVO, MAVO	Wijdschildlaan 4, 4207 EA Gorinchem Tel: 0183-656868 www.forteslyceum.nl
Vereniging PCPO Sleeuwijk 91092	**Altena College** **Brin: 02XS00**	VMBO T, HAVO, Atheneum	Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleeuwijk Tel. 0183-302944 www.altenacollege.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**Lyceum Oudehoven** **Brin: 00YH03**	HAVO, Techniekhavo, Zorghavo, atheneum, tweetalig atheneum, gymnasium, tweetalig gymnasium	Hoefslag 4, 4205 NK Gorinchem, Tel. 0183-646620 Postadres: Stichting CVO-AV, Postbus 667, 4200 AR Gorinchem www.oudehoven.cvo-av.nl
Stichting OVO 41386	**Gymnasium** **Camphusianum** **Brin: 19ZUOO**	Gymnasium	Vroedschapstraat 11, 4204 AJ Gorinchem Tel. 0183-622388 www.camphusianum.nl
Stichting Willem van Oranje Onderwijsgroep 59282	**De Delta** **Brin: 00YH09**	Agora onderwijs Voor kinderen van 10-14 jaar om talenten te ontwikkelen	Hoefslag 4, 4205 NK Gorinchem, Tel. 0183-640682 www.dedelta.cvo-av.nl
Stichting OVO 41386	**ISK** **De Toekomst** **Brin: 24TP05**	Voortgezet onderwijs voor nieuwkomers (vanaf 11;6 jaar)	W. de Vries Robbeweg 27, 4206 AK Gorinchem Tel. 06-12870285 www.isk-gorinchem-de-toekomst.nl
Yulius 85256	**Lingewaal College VSO** **Brin: 01UC19**	Voortgezet Speciaal Onderwijs VMBO-TL, VMBO- KBL; HAVO	Merwedekanaal 8a, 4206 BC Gorinchem Tel. 088-4051890 Postadres: Postbus 1001, 3300 BA Dordrecht www.yulius.nl/locatie/lingewaal-college
Stichting LOGOS 41396	**De Cirkel ZML** **Brin: 26MR00**	Speciaal onderwijs, van 4 – 20 jaar	Stalkaarsen 17B, 4205 PG Gorinchem Tel: 0183-649445 www.decirkelzml.nl
SPON 41417	**De Kleine Wereld ZML** **Brin: 14OH01**	Speciaal onderwijs, van 4 – 20 jaar	Dr. Bauerstraat 154-156, 4205 KE Gorinchem Tel. 0183-620456 www.kleinewereld.spon.nu

De Gomarus locatie Gorinchem valt niet onder Munio. Zij zijn aangesloten bij een eigen samenwerkingsverband: het reformatorisch samenwerkingsverband (https://www.refsvo.nl/).

Overzicht externe bijlagen

De volgende bijlagen worden als aparte bestanden bij de brochure gevoegd:

2. **Excel-bestand Aanmelden telefonisch consult Munio**
3. **OKR versie A en B**
4. **School Advies Formulier voor aanmelding bij VO-school**

Naslagwerk:

Handreiking schooladvies **te downloaden via →** Handreiking schooladvisering (versie februari 2025) | Brochure | Rijksoverheid.nl

Brochure schoolkeuze NL **te downloaden via →** Documenten (munio.nl)

→ De VO Gids helpt jou en je ouders bij je schoolkeuze.

→ Daarom praktijkonderwijs - Praktijkonderwijs

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl

Bijlage 5

Maatwerk visual

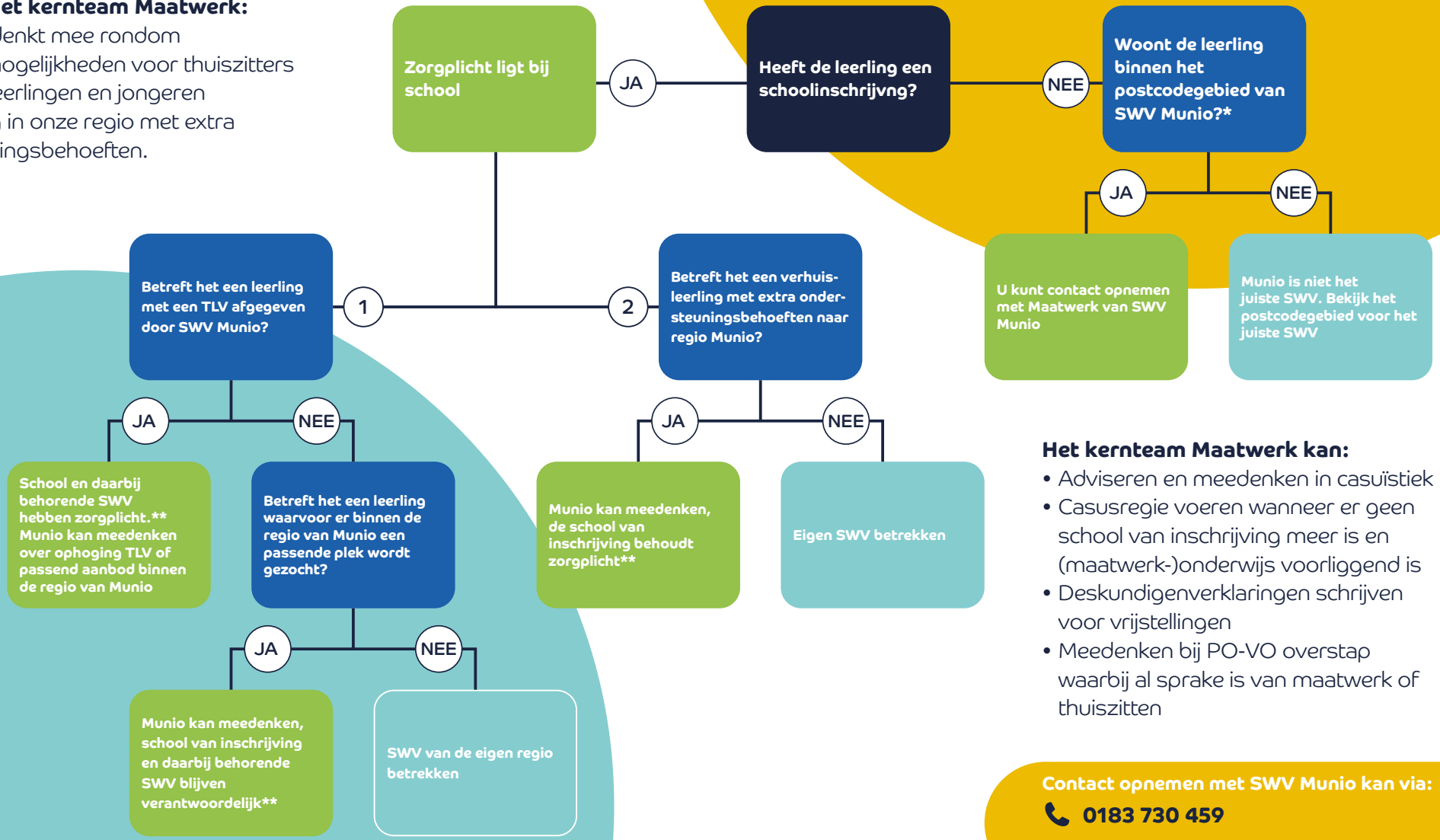
MUNIO

sterk naar de toekomst

Maatwerk

Stroomschema: wanneer kan Maatwerk van Munio benaderd worden?

Wat doet het kernteam Maatwerk:
Maatwerk denkt mee rondom onderwijsmogelijkheden voor thuiszitters en verhuisleerlingen en jongeren woonachtig in onze regio met extra ondersteuningsbehoeften.

Het kernteam Maatwerk kan:

- Adviseren en meedenken in casuïstiek
- Casusregie voeren wanneer er geen school van inschrijving meer is en (maatwerk-)onderwijs voorliggend is
- Deskundigenverklaringen schrijven voor vrijstellingen
- Meedenken bij PO-VO overstap waarbij al sprake is van maatwerk of thuiszitten

Contact opnemen met SWV Munio kan via:

0183 730 459

info@munio.nl

* Postcodegebied SWV: wetten.nl - Regeling - Regeling regio-indeling samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO - BWBR0032324

** Zorgplicht passend onderwijs - Steunpunt Passend Onderwijs

Bijlage 6

Plan van aanpak Schoolaanwezigheid

MUNIO

sterk naar de toekomst

Plan van aanpak Schoolaanwezigheid

December 2025

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	**3**
2. Missie en visie schoolaanwezigheid	**5**
3. Schoolaanwezigheidsdenken	**7**
3a. Inleiding/context	8
3b. Doelen	10
3c. Evaluatie en borging	10
4. Thuiszittersanalyse	**12**
4a. Inleiding/context	13
4b. Definitie thuiszitters	13
4c. Doelen	14
4d. Evaluatie en borging	15
5. Vrijgestelde leerlingen	**16**
5a. Inleiding/context	17
5b. Doelen	17
5c. Evaluatie en borging	18
6. Interventies	**19**
7. Financiën	**22**
8. Tijdpad	**24**

1.0 Aanleiding en inleiding

1. Aanleiding en inleiding

Het in 2024 gepubliceerde rapport 'Thuiszitters tellen 2024, een ander licht op passend onderwijs', brengt zorgwekkende cijfers aan het licht. In Nederland zitten naar schatting minstens 70.000 kinderen al meer dan drie maanden thuis. Daarbovenop ontvangen 280.000 kinderen geen volwaardig onderwijs. En dit beeld is waarschijnlijk nog onvolledig: het werkelijke aantal 'verborgen thuiszitters' – leerlingen die wel ingeschreven staan, maar (deels) niet naar school gaan – blijft onder de radar. Ondanks de ambities rondom passend onderwijs stijgt het aantal thuiszitters in ons land ieder jaar.
Sinds 2024 voert Munio tweemaal per jaar een analyse uit om het aantal thuiszitters in de regio en de achterliggende oorzaken nauwkeurig te monitoren. Ook binnen Munio is de stijging van het aantal thuiszitters zichtbaar: van 160 geregistreerde thuiszitters in juni 2024 naar 219 in juni 2025. Deze toename is deels te verklaren door verbeterde registratie en uitvraag, maar ook door een groeiende complexiteit van de problematiek onder leerlingen.

Munio zet zich actief in om deze trend te keren. Onze missie is om de schoolaanwezigheid te vergroten en ervoor te zorgen dat elke leerling zichtbaar is en zich blijft ontwikkelen. Door preventief en gestructureerd te werken, willen we voorkomen dat leerlingen uitvallen en streven we ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen betrokken blijven bij het onderwijsproces. Daarbij willen we helder in kaart brengen welke leerlingen geen (volledig) onderwijs volgen, wie de regie voert en welke acties worden ondernomen om hen weer in ontwikkeling te brengen of te houden.

In dit plan van aanpak leggen we onze visie en doelen uit, met aandacht voor schoolaanwezigheid, de analyse van thuiszitters en de aanpak van vrijgestelde leerlingen. Met deze drie pijlers werken we aan onze missie: alle leerlingen in beeld en in ontwikkeling! Verder beschrijven we in dit plan van aanpak de interventies van Munio gericht op schoolaanwezigheid en thuiszitters, de financiële kaders en de planning om de doelen te behalen. Op deze manier streven we ernaar het aantal thuiszitters te verminderen en iedere leerling gelijke kansen te bieden.

2

Missie en visie schoolaanwezigheid

2. Missie en visie schoolaanwezigheid

Missie: alle leerlingen in beeld en in ontwikkeling!

Visie: alle leerlingen in beeld en continu aandacht voor onderwijs en ontwikkeling.

Dit visiedocument is opgesteld om richting en houvast te bieden aan het beleid en de werkwijze rondom schoolaanwezigheid binnen Munio. Het doel is het creëren van een gedeeld referentiekader, waarmee gezamenlijke afspraken, uniforme processen en effectieve samenwerking tussen alle betrokken partners worden geborgd. Door onze visie te expliciteren, maken we duidelijk waarom aanwezigheid op school de norm is en hoe we samen streven naar een inclusievere onderwijsomgeving. Zo willen we verzuim voorkomen en het aantal leerlingen dat met een diploma het voortgezet onderwijs afrondt verhogen.

Iedere leerling heeft recht op kwalitatief hoogwaardig onderwijs en optimale ontwikkelingsmogelijkheden. Schoolaanwezigheid zien we als een collectieve verantwoordelijkheid van scholen, ouders, leerlingen en ketenpartners. We werken preventief door vroegtijdig te signaleren, proactief te handelen en data-gestuurd samen te werken binnen het regionale netwerk. Uniform beleid en gezamenlijke terminologie zorgen dat verzuim tijdig wordt gesignaleerd en aangepakt. Wij streven naar een inclusievere omgeving waarin iedere leerling wordt erkend en ondersteund, ongeacht achtergrond, ondersteuningsbehoefte of (tijdelijke) afwezigheid.

Om zicht te hebben op regionale cijfers over thuiszitters worden de cijfers over thuiszitters twee maal per jaar grondig geanalyseerd. Daarnaast worden vier keer per jaar gesprekken gevoerd op schoolniveau om verzuimontwikkelingen op casusniveau en schoolbreed te monitoren en doelgerichte interventies te bespreken (zie hoofdstuk 4).

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bieden we maatwerktrajecten, waarbij we aandacht hebben voor de balans tussen onderwijs én zorg. Per casus wordt de regiehouder afgestemd op basis van de situatie en de positie van de leerling tussen onderwijs en zorg, zodat altijd maatwerk mogelijk is en belangen optimaal worden behartigd.
Ten aanzien van leerlingen met een vrijstelling blijft Munio zich actief inzetten om waar mogelijk onderwijs- en/of ontwikkelingscomponenten toe te voegen in nauwe samenwerking met ouders, professionals en het bredere netwerk. Door voortdurend te blijven zoeken naar mogelijkheden om onderwijs in te vlechten, streven wij ernaar het aantal vrijstellingen te verminderen en zoveel mogelijk leerlingen actief te betrekken bij onderwijs passend bij de mogelijkheden van de jongere.

Schoolaanwezigheid is de norm bij Munio: iedere leerling telt mee. Door gezamenlijke inzet, data-analyse, kennisdeling en maatwerk voorkomen we uitval en zorgen we dat alle leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen en het liefst met een diploma volwaardig participeren in de samenleving.

School-aanwezigheids-denken

3. Schoolaanwezigheidsdenken

3a. Inleiding/context

Schoolaanwezigheidsdenken is een benadering die uitgaat van de visie dat aanwezigheid op school een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle betrokken partijen: leerling, ouders, school, gemeente en het bredere netwerk rondom de leerling. In plaats van uitsluitend te kijken naar verzuim en de oorzaken daarvan bij de leerling of ouders, richt deze visie zich op het creëren van een positieve aanwezigheidscultuur binnen scholen. Het accent verschuift van reactief handelen naar proactief versterken van verbondenheid en participatie.

Wat schoolaanwezigheidsdenken écht onderscheidt van de traditionele, vaak reactieve inzet rondom thuiszitten, is dat het niet alleen gaat om het veranderen van taal, maar om een fundamentele paradigmaverschuiving in denken. Waar thuiszittersbeleid zich meestal richt op het oplossen van problemen zodra ze zich voordoen, zet schoolaanwezigheidsdenken in op preventie en het versterken van aanwezigheid vóórdat verzuim ontstaat. Binnen Munio bestaan de begrippen schoolaanwezigheid en thuiszitters nog naast elkaar, maar de beweging is duidelijk: van probleemgericht naar kansen- en aanwezigheidsgericht werken.

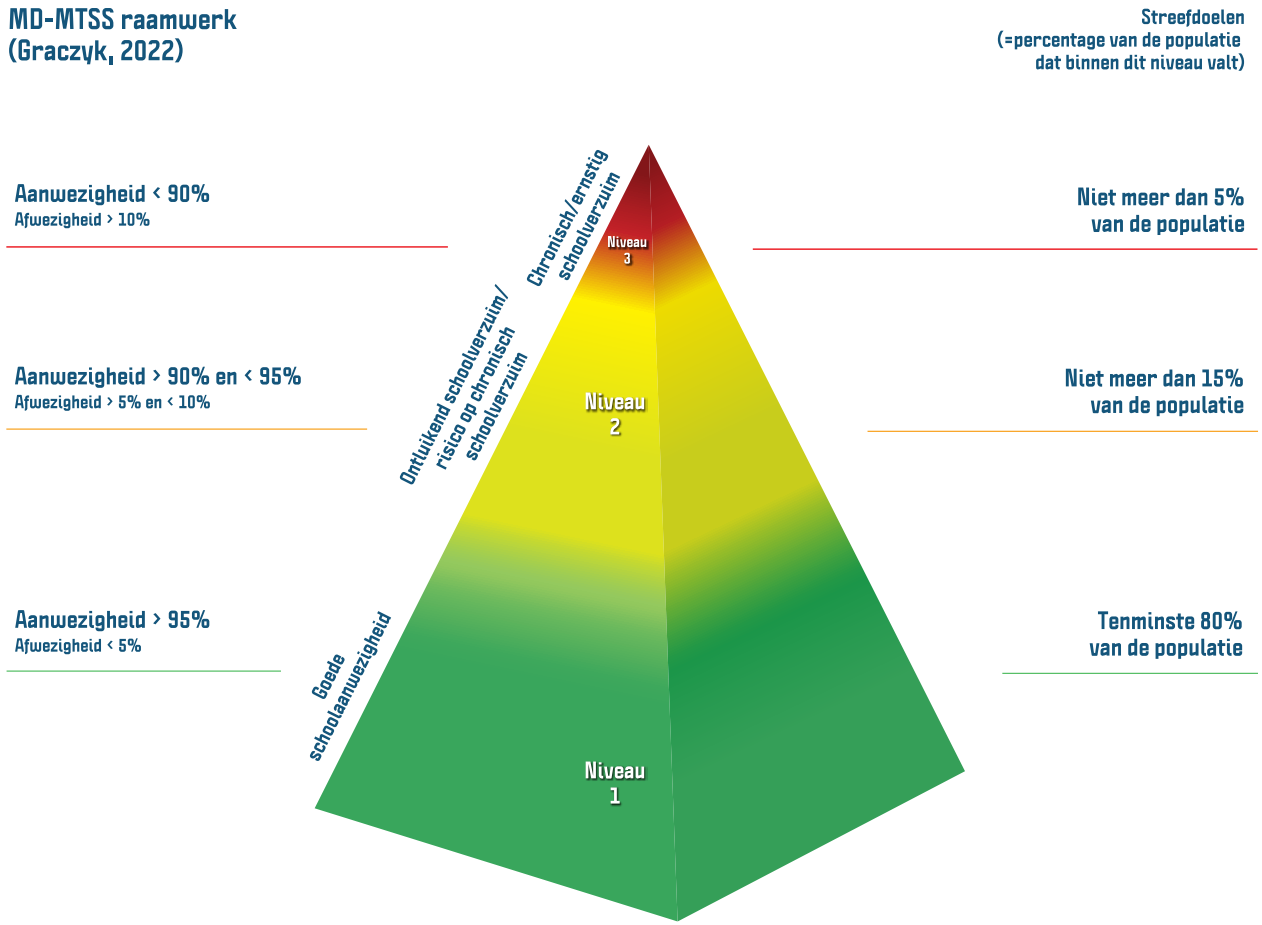
Een belangrijk onderdeel van deze aanpak is sturen op aanwezigheid op basis van data. Door gegevens uit het leerlingvolgsysteem te analyseren, krijgen scholen inzicht in patronen en trends. Dit maakt het mogelijk om gerichte interventies te plannen en de effecten van interventies zichtbaar te maken.

De piramide van schoolaanwezigheid (figuur 1) vormt hierbij een krachtig instrument. Dit internationaal ontwikkelde model maakt de mate van aanwezigheid concreet zichtbaar en helpt scholen om interventies op verschillende niveaus (groen, geel, rood) te structureren. Schoolaanwezigheidsdenken sluit daarmee aan bij een bredere (inter) nationale beweging waarin het aanpakken van verzuim en het versterken van schoolparticipatie hoog op de agenda staan. Het is een preventieve strategie die niet alleen kijkt naar de rode laag van zorgwekkend verzuim, maar juist inzet op de groene laag: om daarmee het aantal leerlingen met goede aanwezigheid te vergroten. Dit vraagt om samenwerking, data-gestuurd werken en een gezamenlijke inzet van alle partners in het onderwijsveld.
Met de inzet van tenminste twee pilotscholen zet Munio een beweging in gang die niet alleen binnen de regio van Munio effect heeft, maar ook als voorbeeld dient voor partners van andere regio's. Door resultaten meetbaar en zichtbaar te maken in de piramide, werken we toe naar duurzame borging van schoolaanwezigheidsdenken in ons hele netwerk.

Ambitie van Munio

Munio streeft ernaar om deze aanpak niet te beperken tot de pilots, maar uit te rollen naar alle aangesloten scholen. Door kennisdeling, training en het zichtbaar maken van successen willen we een regionale cultuurverandering realiseren waarin aanwezigheid de norm is. Het uiteindelijke doel is dat schoolaanwezigheidsdenken verankerd wordt in beleid, praktijk en samenwerking, zodat iedere leerling optimaal kan deelnemen aan onderwijs.

3. Schoolaanwezigheidsdenken

Figuur 1: Het MD-MTSS raamwerk (Graczyk, 2022)[1]

[1]Graczyk, P. (2022, 17 mei). Shifting the Paradigm to a Focus on Attendance & Prevention [Masterclass]. Youtube. Geraadpleegd op 8-12-2025, https://www.steunpuntpassendonderwijspovo.nl/terugblik/vierde-bijeenkomstontwikkelgroep-masterclass-werkenaan-aanwezigheid/

3. Schoolaanwezigheidsdenken

3b. Doelen

Voor schooljaar 2025-2026 hebben we de volgende doelen gesteld rondom de verspreiding van gedachtegoed van schoolaanwezigheid:

1. Het gedachtegoed van schoolaanwezigheid is verspreid binnen Munio en de scholen

Het gedachtegoed van schoolaanwezigheid vormt de basis voor ons beleid en onze aanpak om verzuim en thuiszitten terug te dringen. Om dit effectief te laten landen binnen Munio en op de scholen, is het van belang dat alle betrokkenen dezelfde visie en uitgangspunten kennen en toepassen. Het overbrengen van het gedachtegoed gebeurt o.a. via MunioWIJS en intervisie met de scholen. Intern zorgen we tijdens bestaande overlegmomenten voor een goede overdracht richting de collega's. Dit bevordert een gedeelde verantwoordelijkheid en zorgt ervoor dat alle adviseurs en medewerkers dezelfde lijn volgen in gesprekken met scholen en partners.

Indicatoren voor evaluatie:

- Aantal scholen dat actief deelneemt aan MunioWIJS en intervisie
- Aantal interne overlegmomenten waarin het gedachtegoed wordt besproken en geborgd

2. Tijdens schooljaar 2025-2026 starten minimaal twee scholen een pilot rondom schoolaanwezigheid, begeleid vanuit kernteam Thuiszitters

Door te werken met pilotscholen:

- Kunnen we knelpunten en succesfactoren identificeren voordat we breder implementeren.
- Ontstaat er een lerend effect tussen scholen onderling.
- Bieden we intensieve begeleiding vanuit Munio, zodat scholen zich gesteund voelen en resultaten goed gemonitord worden.
- Andere scholen worden geënthousiasmeerd over het werken met schoolaanwezigheid.

De opgedane kennis uit deze pilots vormt de basis voor verdere opschaling naar andere scholen binnen het samenwerkingsverband.

Indicatoren voor evaluatie:

- Aantal scholen dat daadwerkelijk gestart is met een pilot

3. Binnen 5 jaar is het slagingspercentage op de pilotscholen verhoogd

Het uiteindelijke doel van de pilots rondom schoolaanwezigheid is niet alleen het terugdringen van verzuim, maar ook het verbeteren van de onderwijskansen en resultaten van leerlingen. Een hoger slagingspercentage op de betrokken scholen is een belangrijke graadmeter voor succes: het laat zien dat leerlingen niet alleen vaker aanwezig zijn, maar ook bijdraagt aan betere leerresultaten en het vergroten van het toekomstperspectief voor leerlingen.

Indicatoren voor evaluatie:

- Het slagingspercentage per schooljaar op pilotscholen

3c. Evaluatie en borging

De implementatie van schoolaanwezigheidsdenken op de pilotscholen vraagt om een zorgvuldige evaluatie en een strategie om de beweging duurzaam te verankeren binnen Munio en de aangesloten scholen.
Om de voortgang van het plan van aanpak schoolaanwezigheid en thuiszitters te bewaken, hanteert Munio een systematische evaluatiecyclus:

- Alle gegevens worden jaarlijks verzameld en besproken in het kernteam en met het MT van Munio.
- Aan het eind van ieder schooljaar wordt een voortgangsrapportage opgesteld die wordt gebruikt om het beleid bij te stellen.
- Evaluatie is een doorlopend proces: inzichten leiden tot verbeterde interventies en samenwerking.

3. Schoolaanwezigheidsdenken

Borging binnen Munio

- **Structurele rapportage:**
  De resultaten van de pilots worden teruggekoppeld naar de collega's binnen Munio waarbij er gekeken wordt naar de dwarsverbanden met andere thema's, zodat de beweging zichtbaar wordt in het bredere beleid.
- **Kennisdeling:**
  Munio vraagt pilotscholen om hun ervaringen, goede voorbeelden en successen actief te verspreiden tijdens bestaande bijeenkomsten binnen Munio.
- **Uitbreiding:**
  Op basis van positieve resultaten worden andere scholen gestimuleerd om ook een pilot te starten en met data-gestuurde interventies te werken. Munio begeleidt scholen hier actief in.
- **Verankering in beleid:**
  Schoolaanwezigheidsdenken wordt opgenomen in regionale afspraken en beleidsdocumenten, zodat het niet afhankelijk blijft van losse initiatieven.

Impact en ambitie

Het uiteindelijke doel is dat schoolaanwezigheidsdenken niet alleen op pilotscholen zichtbaar is, maar een brede beweging wordt binnen het netwerk van Munio. Door meetbare resultaten en zichtbare verbeteringen in de piramide van aanwezigheid ontstaat draagvlak en enthousiasme bij andere scholen. Zo werken we samen aan een cultuur waarin aanwezigheid de norm is en thuiszitten wordt voorkomen.

Thuiszitters-analyse

4. Thuiszittersanalyse

4a. Inleiding/context

Als samenwerkingsverband hebben we de wettelijke opdracht om 4 keer per jaar het aantal thuiszitters door te geven aan de inspectie. Deze cijfers gaan over langdurig relatief verzuim (langer dan 4 weken aaneengesloten ongeoorloofd afwezig) en absoluut verzuim (leerlingen zonder schoolinschrijving). Deze cijfers geven geen volledig beeld van het aantal leerlingen dat geen onderwijs volgt. Binnen Munio voeren we daarom twee keer per jaar een thuiszittersanalyse uit om een volledig beeld te krijgen van alle leerlingen die thuis zitten of dreigen thuis te zitten. In deze analyse maken we geen onderscheid in ge – of ongeoorloofd verzuim, wat maakt dat het beeld van het aantal leerlingen dat thuiszit completer is dan de aantallen die naar de inspectie worden verstuurd.

De Munio-adviseurs voeren 4 keer per jaar op de scholen het gesprek over de leerlingen die thuiszitten of zorgwekkend verzuim laten zien. Daarbij kijken we niet alleen naar ongeoorloofd verzuim, maar ook naar geoorloofd verzuim, zoals ziekteverzuim. Het doel is om alle vormen van afwezigheid in kaart te brengen, zodat we tijdig kunnen signaleren en passende ondersteuning kunnen bieden.

In de thuiszittersanalyse worden diverse variabelen meegenomen, waaronder:
- Leeftijd, leerjaar, niveau en woonplaats van de leerling
- Oorzaken van de problematiek
- Betrokkenheid van leerplicht en sociaal team

Door deze gegevens te bundelen, kunnen we als Munio gericht sturen op acties en interventies. Zo werken we samen met scholen, ouders en partners aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid: iedere leerling in beeld en zoveel mogelijk aanwezig op school. Door ook de woonplaats van iedere leerling helder te hebben kunnen we ook richting de gemeente een signaal afgeven en gesprekken voeren over onderwijs en jeugdhulp a.d.h.v. concrete cijfers. Ook kan bekeken worden wie welke rol waarin pakt.

4b. Definitie thuiszitters

Het begrip thuiszitter kent in Nederland geen eenduidige, wettelijke definitie. Dit maakt het lastig om uniformiteit te creëren in beleid en uitvoering. De overheid hanteert vaak het criterium van langdurig relatief verzuim (langer dan 4 weken aaneengesloten afwezig) als indicatie voor een thuiszitter, maar deze benadering is beperkt en doet niet altijd recht aan de diversiteit van situaties waarin leerlingen langdurig niet deelnemen aan onderwijs.

Binnen de thuiszittersanalyse van Munio hanteren we een bredere indeling om grip te krijgen op de verschillende vormen van afwezigheid. Deze categorieën zijn:
- **Vrijstelling 5a**
  Leerlingen die op grond van artikel 5a van de Leerplichtwet zijn vrijgesteld van onderwijs.
- **Absoluut verzuim**
  Leerlingen die helemaal niet staan ingeschreven bij een school.
- **Relatief verzuim**
  Leerlingen die wel ingeschreven staan, maar niet of nauwelijks aanwezig zijn.
- **Zorgwekkend verzuim**
  Leerlingen met frequent of langdurig verzuim waarbij zorgen bestaan over welzijn en ontwikkeling.
- **Langdurig ziek**
  Leerlingen die door medische omstandigheden langdurig niet naar school kunnen.
- **Residentiële plaatsing**
  Leerlingen die verblijven in een instelling en daardoor niet regulier onderwijs volgen.

Door deze indeling te hanteren, creëren we een duidelijker kader voor analyse, interventie en samenwerking.

4. Thuiszittersanalyse

De Inspectie maakt onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim, maar Munio doet dat bewust niet. Voor ons staat niet de onrechtmatigheid centraal, maar het feit dat iedere leerling in beeld is, aanwezig is op school en in ontwikkeling blijft.

4c. Doelen

1. Binnen 2 jaar hanteren alle scholen van Munio gelijke verzuimcodes in hun leerlingvolgsysteem

In de huidige praktijk gebruiken scholen binnen Munio verschillende verzuimcodes in hun leerlingvolgsystemen. Dit leidt tot onduidelijkheid over wanneer een bepaalde code moet worden toegepast. Bovendien bestaan er momenteel veel codes die geen directe relatie hebben met aanwezigheid, waardoor het risico op verkeerde interpretatie toeneemt. Door binnen twee jaar één uniforme set verzuimcodes te hanteren bereiken we het volgende:

- Eenduidigheid: docenten en administratief personeel weten precies welke codes bij welke situatie hoort
- Betere analyse: uniforme registratie maakt het mogelijk om verzuimgegevens betrouwbaar te vergelijken tussen scholen
- Gerichte interventies: heldere data helpen om sneller patronen te herkennen en passende maatregelen te nemen
- Efficiëntie: minder verwarring en fouten in registratie bespaart tijd en voorkomt miscommunicatie.

Dit doel is een belangrijke stap om verzuimbeleid transparanter en effectiever te maken, draagt bij aan onze gezamenlijke ambitie om iedere leerling in beeld te houden en een betere data-analyse te kunnen maken.

Indicatoren voor evaluatie:

- Er is een door Munio goedgekeurde lijst met verzuimcodes beschikbaar en gecommuniceerd naar alle scholen.
- Percentage scholen dat de uniforme verzuimcodes heeft ingevoerd in het leerlingvolgsysteem (streefwaarde: 100% na 2 jaar).

2. Het aantal thuiszitters in december 2026 is afgenomen t.o.v. de thuiszitters december 2024

In december 2024 is de eerste thuiszittersanalyse uitgevoerd. Deze analyse fungeert als nulmeting en geeft inzicht in het aantal leerlingen dat op dat moment niet naar school ging. Het doel is om in december 2026 een meetbare daling te realiseren ten opzichte van deze nulmeting. Waarom is dit belangrijk?

- Effect van beleid zichtbaar maken: Door de cijfers van 2026 te vergelijken met 2024 kunnen we beoordelen of onze inspanningen rondom schoolaanwezigheid en thuiszitters daadwerkelijk resultaat opleveren.
- Gerichte verbeteringen: De analyse helpt om te zien waar de grootste uitdagingen blijven bestaan en waar aanvullende maatregelen nodig zijn.
- Focus op pilotscholen: Naast de totale daling kijken we ook of de afname op de pilotscholen groter is. Dit geeft inzicht in de effectiviteit van de pilots en biedt aanknopingspunten voor uitbreiding van het werken volgens schoolaanwezigheidsdenken.

Indicatoren voor evaluatie:

- Percentage daling van het totaal aantal thuiszitters in december 2026 ten opzichte van december 2024.
- Afname per categorie uit de thuiszittersanalyse (vrijstelling 5a, absoluut verzuim, relatief verzuim, zorgwekkend verzuim, langdurig ziek, residentiële plaatsing).
- Grotere daling van het aantal thuiszitters op pilotscholen vergeleken met niet-pilotscholen (indicatie van effectiviteit van interventies).

4. Thuiszittersanalyse

4d. Evaluatie en borging

De werkwijze rondom de thuiszittersanalyse is geborgd binnen Munio. De adviseurs doorlopen jaarlijks de cyclus van de uitvraag en gesprekken op en met de scholen. Het kernteam thuiszitters monitort structureel het aantal thuiszitters aan de hand van de thuiszitterslijst. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de aantallen, maar ook naar de inhoudelijke situatie van deze leerlingen. Door deze systematische monitoring kunnen eventuele trends en patronen rondom de thuiszitters tijdig worden gesignaleerd. De resultaten van de analyse worden binnen kernteam Thuiszitters besproken en intern en extern gedeeld met collega's, scholen en samenwerkingspartners. Vanuit de analyse wordt bekeken welke beleidsvraagstukken opgepakt dienen te worden n.a.v. de uitkomsten.

Vrijgestelde leerlingen

5. Vrijgestelde leerlingen

5a. Inleiding/context

Een vrijstelling van onderwijs in het voortgezet onderwijs (VO) betekent dat een leerling op basis van wettelijke gronden niet verplicht is onderwijs te volgen.

Met het schoolaanwezigheidsdenken streven we ernaar het aantal vrijstellingen zoveel mogelijk te verlagen. Toch kan het in sommige gevallen passend zijn om voor een leerling een onderwijsvrijstelling aan te vragen, bijvoorbeeld wanneer dit de ruimte biedt voor noodzakelijke behandeling die in het belang is van het welzijn van de leerling.

Ook voor deze leerlingen binnen de regio blijft Munio zich verantwoordelijk voelen: zij verdwijnen niet uit beeld. Munio blijft deze leerlingen actief volgen en monitort hun ontwikkeling zorgvuldig. Door structureel met ouders, zorgpartners en de leerling zelf in gesprek te blijven, wordt er voortdurend gekeken naar de ontwikkelbehoeften en naar mogelijkheden om waar mogelijk onderwijs te integreren. Munio denkt mee in maatwerktrajecten die zijn gericht op groei en onderwijs, afgestemd op de unieke situatie van elke leerling. Hiervoor is een vaste werkwijze ontwikkeld waarin iedere vrijgestelde leerling wordt gevolgd door een adviseur passend onderwijs van Munio, zodat niemand tussen wal en schip valt en kansen op ontwikkeling centraal blijven staan. Daarnaast willen we de samenwerking met leerplicht verder verstevigen en trekken we samen op in zowel de aanloop naar het aanvragen van een vrijstelling als bij het volgen van de vrijgestelde leerling. Op deze manier zorgen we ervoor dat het proces zorgvuldig wordt doorlopen en dat iedere leerling blijvend in beeld blijft.

5b. Doelen

Gericht op de vrijstellingen zijn voor schooljaar 2025-2026 de volgende doelen geformuleerd:

1. Het aantal vrijgestelde leerlingen in december 2026 is afgenomen ten opzicht van het aantal vrijgestelde leerlingen in juni 2025

Het doel is het aantal vrijgestelde leerlingen te verlagen door in te zetten op preventie en maatwerk. Door nauwe samenwerking met ouders, zorgpartners en leerplicht blijft Munio zoeken naar oplossingen binnen het reguliere onderwijs. Vrijstellingen worden alleen toegepast als er geen passend alternatief is, zodat leerlingen in beeld blijven en hun ontwikkelkansen worden vergroot.

Indicatoren voor evaluatie:

- Effect van beleid zichtbaar maken: Door de cijfers van december 2026 te vergelijken met juni 2025 kunnen we beoordelen of onze inspanningen rondom de vrijgestelde leerlingen daadwerkelijk resultaat opleveren.
- Stijging van het aantal leerlingen met een vrijstelling dat (gedeeltelijk) terugkeert naar een vorm van onderwijs gedurende het schooljaar 2025-2026, als gevolg van maatwerkoplossingen.

2. Leerlingen met een vrijstelling worden gemonitord en waar mogelijk wordt onderwijsontwikkeling toegevoegd

Het doel is om leerlingen met een vrijstelling actief te volgen en waar mogelijk onderwijsontwikkeling toe te voegen, zodat hun leer- en participatiekansen behouden blijven. Door systematische monitoring en samenwerking met ouders, zorgpartners en Leerplicht kan Munio maatwerk bieden, onderwijsactiviteiten toevoegen en de terugkeer naar onderwijs bevorderen.

Indicatoren voor evaluatie:

- Het percentage leerlingen met een vrijstelling waarmee gedurende het schooljaar minimaal één keer contact wordt gelegd en waarvan de voortgang wordt geregistreerd.

5. Vrijgestelde leerlingen

- Het aantal leerlingen met een vrijstelling waarvoor een individueel ontwikkelplan of maatwerktraject is opgesteld en uitgevoerd.
- Het aantal leerlingen met een vrijstelling dat tijdens het schooljaar (gedeeltelijk) weer deelneemt aan onderwijsactiviteiten.

3. De samenwerking tussen Munio en Leerplicht op het thema vrijstellingen is verstevigd

Het doel van het verstevigen van de samenwerking tussen Munio en Leerplicht op het thema vrijstellingen is om gezamenlijk effectiever te kunnen inspelen op signalen, knelpunten en ontwikkelingen rondom vrijgestelde leerlingen. Door structureel overleg, kennisdeling en een eenduidige werkwijze wordt de afstemming verbeterd, wat leidt tot passende ondersteuning voor leerlingen en een efficiënter proces.

Indicatoren voor evaluatie:

- Het aantal structurele overleggen per schooljaar tussen Munio en Leerplicht waarbij vrijstellingen expliciet op de agenda staan.
- Het percentage vrijstellingsdossiers waarbij beide partijen actief betrokken zijn bij besluitvorming en opvolging.

5c. Evaluatie en borging

Het kernteam thuiszitters van Munio bewaakt structureel het contact met elke leerling met een vrijstelling en zorgt ervoor dat waar mogelijk een individueel ontwikkelplan of maatwerktraject wordt opgesteld en uitgevoerd. Er is regelmatig overleg met Leerplicht, waarbij vrijstellingen standaard op de agenda staan. Tijdens deze overleggen worden actuele ontwikkelingen en knelpunten besproken, zodat beide partijen gezamenlijk kunnen inspelen op veranderingen in het proces rondom vrijgestelde leerlingen. Binnen teamvergaderingen wordt relevante kennis gedeeld met het expertiseteam van Munio, wat zorgt voor een continue uitwisseling van expertise. De werkwijze rondom vrijgestelde leerlingen is verankerd in het structurele beleid van Munio, met duidelijke momenten in de jaarplanning waarop acties worden uitgevoerd. Het kernteam vervult hierin een monitorende en aanjagende rol, zodat het beleid daadwerkelijk wordt gerealiseerd en geborgd blijft.

6 Interventies

6. Interventies

Hieronder wordt weergegeven welke interventies er kunnen worden ingezet vanuit Munio. De interventies kunnen preventief worden ingezet om (volledige) uitval te voorkomen, maar ook op het moment dat een leerling al wel volledig thuiszit.

Inclusieve Lesplaatsen (ILP)

Bijna iedere school van Munio heeft een inclusieve lesplaats. Vanuit de ILP wordt tijdelijk extra ondersteuning geboden aan leerlingen die vastlopen in de klassikale setting binnen de school of aan leerlingen die (deels) thuis zijn komen te zitten. De ondersteuning wordt door elke school op een eigen wijze vormgegeven, passend bij de mogelijkheden en cultuur van de school. De ILP is een fysieke ruimte in de school met een vaste begeleider waar leerlingen naar toe kunnen om b.v. te ontprikkelen, een time-out te nemen of intensieve begeleiding krijgen in een kleine setting. Op deze manier streven scholen ernaar om zoveel mogelijk leerlingen binnen het regulier onderwijs een passende plek te bieden.

Jeugdhulp op school

Binnen Munio Onderwijs, de twee praktijkscholen en de VSO school binnen Munio is jeugdhulp op school aanwezig. Een zorgaanbieder heeft de mogelijkheid om in de schoolse setting een stuk jeugdhulp te bieden aan leerlingen die dit nodig hebben. Zo wordt de hulp laagdrempelig en zonder indicatie aangeboden wat het snel en eenvoudiger maakt om leerlingen te ondersteunen bij hun hulpvraag.

Ambulant Begeleider thuiszitters

De AB thuiszitters wordt ingezet bij leerlingen die volledig zijn uitgevallen en voor wie schoolgang nog een te grote stap is. Ook kan de AB thuiszitters ingezet worden bij leerlingen waar het verzuim zorgelijke vormen begint aan te nemen en is erop gericht om verdere schooluitval te voorkomen. De AB thuiszitters bouwt relatie op en kan ondersteuning bieden bij het schoolwerk wat thuis gemaakt wordt. Het doel is om terugkeer naar school weer mogelijk te maken, maar wanneer dit nog niet het geval is te monitoren wat een leerling thuis aan schoolwerk kan doen.

Maatwerk

Als er geen school van inschrijving is bij een thuiszittende leerling die woonachtig is in de regio van Munio wordt deze casus opgepakt door Maatwerk. Vanuit Maatwerk wordt er op casusniveau gekeken of er een passende onderwijsplek kan worden gevonden of op welke andere manier een leerling weer in ontwikkeling kan komen. Hierin worden 1x per jaar standaard de jongeren met een vrijstelling van onderwijs en hun ouders benaderd om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn. Daarbij hoeft niet direct gedacht te worden aan onderwijs, die ontwikkeling mag breed zijn. Samen met leerling, ouders en betrokken partners wordt een casusregisseur aangewezen en worden acties bepaald.

Extra stagebegeleiding

Voor de vmbo scholen binnen Munio zijn er in kalenderjaar 2025 en 2026 gelden beschikbaar voor extra stagebegeleiding voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften. Het gaat om vmbo leerlingen die moeite ervaren rondom het lopen van stage en hierdoor mogelijk hun diploma niet zouden behalen.

6. Interventies

Casuïstiek overleg
Binnen Munio vindt er wekelijks een casuïstiek overleg plaats. De adviseur of AB brengt een leerling in met een specifieke vraag. Die vraag kan zijn gericht op het meedenken in de koers rondom een leerling. Er wordt advies gegeven over wat een school nog kan doen als passende interventie. Ook kan er gekeken worden of een leerling toegelaten kan worden tot Munio Onderwijs als dit mogelijk aan de orde is. Inbrengen van een casus gaat in nauw overleg met de school (als er een schoolinschrijving is en na toestemming van ouders).

Munio Onderwijs
Het OPDC binnen Munio. Leerlingen volgen hier tijdelijk onderwijs en werken aan vastgestelde doelen uit het OPP. De kleinschalige setting zorgt voor een veilige omgeving waarin schoolgang ook langzaamaan opgebouwd kan worden. De school van inschrijving blijft verantwoordelijk voor de leerling en het aanleveren van de lesstof. Na een aantal weken/maanden stroomt een leerling uit naar een vervolgplek.

No Isolation
De No Isolation/AV1 robot kan worden ingezet om een thuiszittende leerling op afstand toch te laten deelnemen aan klassikaal onderwijs. De robot wordt in de klas geplaatst en de leerling maakt via een app verbinding waardoor hij/zij toch op afstand kan participeren in de klas.

Partners
Munio maakt onderdeel uit van diverse gemeentelijke – en jeugdhulpregio's. Dit maakt dat we veel samenwerken met diverse partners rondom de leerling. Naast het inzetten van gerichte interventies op schoolniveau is goede afstemming en samenwerking met externe partners cruciaal om in te zetten op het vergroten van schoolaanwezigheid en thuiszitten effectief aan te pakken. Leerlingen die langdurig of zorgwekkend verzuim laten zien, hebben vaak te maken met complexe problematiek waarbij onderwijs, zorg en ondersteuning samenkomen.

Daarom werkt Munio nauw samen met onder andere:
- Leerplicht: denkt op scholen mee rondom verzuim. Curatief waar nodig en preventief waar het kan. Daarnaast levert leerplicht ook gegevens van thuiszitters aan Munio. Tevens maken zij onderdeel uit van het ZAT van een school. Leerplicht is betrokken voor het bewaken van wettelijke kaders, meedenken en zo nodig handhaven.
- Sociaal team en hulpverlening: indien het sociaal team of hulpverlening betrokken is bij een casus wordt er (met toestemming van ouders) altijd met hen contact gezocht om samen af te stemmen rondom een leerling. Belangrijk hierin is helderheid over wie de casusregie heeft. Voor het bieden van passende ondersteuning op het gebied van jeugdhulp, welzijn en gezinssituatie.

Schoolaanwezigheid is een verantwoordelijkheid van het hele systeem rondom de leerling. Door samen deze verantwoordelijkheid te voelen en vanuit die gezamenlijke basis heldere afspraken te maken, creëren we kansen voor de leerling om weer deel te nemen aan onderwijs en zich optimaal te ontwikkelen.

7.0 Financiën

7. Financiën

Het actief opvolgen van leerlingen met een vrijstelling en het onderzoeken welke onderwijsontwikkelkansen er voor hen zijn, vraagt om inzet van maatwerktrajecten. Deze trajecten dienen bekostigd te worden en het maatwerkbudget wordt hiervoor aangesproken. Munio kan in sommige gevallen een deel van deze bekostiging op zich nemen, maar dit betekent dat het beschikbare maatwerkbudget onder druk kan komen te staan. Het is daarom van belang om bij iedere casus zorgvuldig af te wegen wat mogelijk en noodzakelijk is binnen de financiële kaders, zodat er voor alle betrokken leerlingen passende ondersteuning geboden kan worden.

Bij het financiering van maatwerktrajecten voor leerlingen waarbij sprake is van een schoolinschrijving wordt altijd gekeken welke financiële bijdrage de school van inschrijving en mogelijk de gemeente hierin kan leveren. Afspraken over de bekostiging van maatwerktrajecten zijn samen met de scholen opgesteld en vastgelegd.

Tijdpad

7. Tijdpad

Doelstelling	2025		2026				2027			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Het gedachtegoed van schoolaanwezigheid is verspreid binnen Munio en de scholen	V	U	U	U	U	E	U	U	U	E
Tijdens schooljaar 2025-2026 starten minimaal 2 scholen een pilot rondom schoolaanwezigheid, begeleid vanuit kernteam Thuiszitters vanuit Munio	V	U	U	U	U	E	B			
Binnen 5 jaar is het slagingspercentage op de pilotscholen verhoogd	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Binnen 2 jaar hanteren alle scholen van Munio gelijke verzuimcodes in hun leerlingvolgsysteem			V	V	V	U	U	U	E	B
Het aantal thuiszitters in december 2026 is gedaald t.o.v. de thuiszitters december 2024						E	B			
Het aantal vrijgestelde leerlingen in december 2026 is afgenomen ten opzicht van het aantal vrijgestelde leerlingen in juni 2025	V	V	U	U	U	U	E	B		
Leerlingen met een vrijstelling worden gemonitord en waar mogelijk wordt onderwijsontwikkeling toegevoegd	V	V	U	U	U	E	B			
De samenwerking tussen Munio en Leerplicht op het thema vrijstellingen is verstevigd			V	V	U	U	U	E	B	

Legenda:

- Voorbereiding
- Uitvoering
- Evaluatie
- Borging

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl

Bijlage 7

Jaarplan 2026

MUNIO

sterk naar de toekomst

Jaarplan 2026

Maart 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	3
1. Speerpunten	5
2. Focus Munio 2026	7
3. De doelen per speerpunt	9
4. Structureel beleid na 2025	21
5. Structureel beleid sinds 2024	24
6. Opbouw van de organisatie in 2025	26
Bijlagen	28

Voorwoord en inleiding

Voorwoord en inleiding

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan van Munio voor kalenderjaar 2026. De doelen die specifiek voor het aanstaande kalenderjaar 2026 van toepassing zijn, zijn zo scherp mogelijk geformuleerd. Per speerpunt is een toelichting gegeven welke focus en accenten voor het jaar 2026 aan de orde zijn en waarom. In bijlage 1 is de ondersteunende illustratie toegevoegd die door Munio gebruikt worden om zo (zelf)bewust, effectief en efficiënt mogelijk te werken.

In het jaarplan is duidelijk onderscheid gemaakt tussen nieuwe doelen per 2026 of doelen die vanuit voorgaande kalenderjaren worden gecontinueerd. Daarnaast zijn de afgeronde doelen uit kalenderjaar 2024 en 2025 in een eigen hoofdstuk verwoord.

Inleiding

In het jaarverslag 2025 zal worden teruggeblikt op kalenderjaar 2025 en geëvalueerd worden in hoeverre doelen zijn behaald, op welke wijze en met welk effect. In de praktijk is het logischerwijs zo dat een jaarplan niet op zichzelf staat maar in de regel voortvloeit uit doelen, plannen en werkzaamheden gedurende het voorgaande jaar. Wat betreft Munio is er sprake van een nieuw ondersteuningsplan met de termijn 2026-2030. In 2026 wordt er op papier dus voor het eerst gewerkt aan de doelen die vallen onder de speerpunten van dit ondersteuningsplan. In de praktijk is de inzet in 2026 uiteraard een logisch vervolg op de inzet van 2025.

Speerpunten

1. Speerpunten

Speerpunt ↓	Startdatum	Einddatum
Werken aan inclusiever onderwijs	01-01-2026	31-12-2030
Versterken van de doorgaande lijnen	01-01-2026	31-12-2030
Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijs-ondersteuningsbehoeften	01-01-2026	31-12-2030
Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht	01-01-2026	31-12-2030
Munio Onderwijs	01-01-2026	31-12-2030
Samenwerking, communicatie en interne organisatie	01-01-2026	31-12-2030

In de nieuwe ondersteuningsplanperiode 2026 – 2030 worden inhoudelijk gezien dezelfde speerpunten uit de vorige vierjarige planperiode gebruikt als uitgangspunten voor verdere voortgang en ontwikkeling. Deze speerpunten vormen een goede afspiegeling van de opdrachten en taken die Munio voorliggen. In het ondersteuningsplan 2026 – 2030 is de terugblik op de zes speerpunten terug te lezen met daarin de belangrijkste ontwikkelingen en opbrengsten uit deze beleidsperiode.

Focus Munio 2026

2. Focus Munio 2026

In 2026 zal er door Munio aandacht gaan naar het verankeren en duurzaam continueren van vastgestelde beleidsdocumenten. In het bijzonder gaat het hier om de documenten 'De Wissel', Next Level, 'De Brug Over', TLV-visie en beleidsdocument, de halfjaarlijkse thuiszittersanalyse en het plan van aanpak schoolaanwezigheid.

De focus rondom werken aan inclusiever onderwijs gaat uit naar het volgende: het verder ontwikkelen van zo effectief mogelijke inzet van de inclusieve lesplaatsen in relatie tot ondersteuningsvraagstukken, verzuimanalyses, schoolaanwezigheidsdenken en complexe vraagstukken in de samenwerking van jeugdhulp en het onderwijs. Georganiseerde intervisie zal hiertoe de sleutel vormen.

Binnen de doorgaande lijnen ligt de focus op continueren en verder uitbouwen van ingezet beleid. Het bewust en doelgericht omgaan met maatwerkvraagstukken krijgt in 2026 meer aandacht. In het bijzonder het doorlopen van bijbehorende stappen en (inhoudelijke en financiële) afwegingen. In 2026 verwachten we wederom dat alle inzet rondom de thuiszittersanalyses en pilots rondom schoolaanwezigheidsdenken nieuwe inzichten opleveren die allerlei thema's en inzet van Munio zullen beïnvloeden doordat er nieuwe inzichten ontstaan waardoor nieuw beleid zal worden overwogen en ontwikkeld. Ten opzichte van de samenwerking met de belangrijke ketenpartners zal er in 2026 vooral inzet worden gepleegd op pilots en doorbraken rondom de samenwerking met gemeenten, leerplicht, jeugdhulporganisaties en de inzet van jeugdhulp met en binnen het onderwijs. Binnen het OPDC Munio Onderwijs ligt de focus op duurzame inzet van de (benodigde) interne expertise. In relatie met deze inzet worden enkele belangrijke onderzoeksvragen geprioriteerd. In 2026 zet Munio de professionalisering van de organisatie voort met een sterke focus op projectmatig werken, eigenaarschap en rolbewust handelen, ondersteund door een centrale projectplanner. Vanuit de strategische inzichten van 2025 wordt bewust vertragen ingezet om doelgericht te werken, met aandacht voor zorgvuldige afwegingen, effectieve gespreksvoering en samenwerking op team- en individueel niveau. Daarnaast wordt de in 2025 opgebouwde kennis over jeugdhulp en onderwijs in 2026 verdiept en praktisch toegepast om complexe casuïstiek beter op te schalen en samen met ketenpartners tot duurzame doorbraken te komen. Tot slot zullen er in dialoog met de directeuren uit de regio nieuwe kansen tot een impactvolle inzet onderzocht worden.

3.

De doelen per speerpunt

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 1: Werken aan inclusiever onderwijs

Doelen	Status
Scholen binnen Munio hebben voldoende deskundigheid over passende onderwijsondersteuning aan NT2-leerlingen	Structureel beleid geworden
Duidelijk en transparant beleid rondom het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor voorgezet speciaal onderwijs met inachtneming van de wettelijke kaders	Structureel beleid geworden
Deelnemende scholen aan het MHB-traject hebben beleid ontwikkeld op het gebied van MHB	Structureel beleid geworden
Realisatie VSO BB/KB in de regio van Munio	Continueren
Scholing en deskundigheidsbevordering ten behoeve van de versterking van de scholen	Continueren
Uitbouw en doorontwikkelen van het concept inclusieve lesplaatsen	Continueren

Toelichting:

De eerste drie doelen in bovenstaande tabel zijn structureel beleid geworden. De activiteiten worden jaarlijks uitgevoerd en geëvalueerd. Dit doel is ondergebracht bij hoofdstuk 4 ‘Structureel beleid’.

Realisatie VSO BB/KB in de regio van Munio

Het afgelopen jaar is het definitieve scenario voor de opzet van een vmbo vso bb/kb klas(sen) binnen het reguliere onderwijs bepaald en aan de hand daarvan is het projectplan met bijbehorende businesscase gemaakt. De uitwerking van verschillende themavragen die hieruit voortkomen worden binnen diverse project- en werkgroepen behandeld. In 2026 ligt binnen dit doel de focus op eigenaarschap en regie op zowel proces en inhoud bij de directie en professionals van het Omnia College teneinde in schooljaar 2026/2027 goed van start te kunnen gaan. Munio zal in 2026 zich inspannen om dit nieuwe aanbod voldoende bekend te maken bij de basisscholen in de regio. Daarnaast blijft Munio ook in 2026 in nabijheid meedenken over de verdere ontwikkeling van deze nieuwe schoolklas.

Scholing en deskundigheidsbevordering ten behoeve van de versterking van de scholen

In 2025 is MunioWIJS van start gegaan met een gevarieerd en ambitieus scholingsprogramma voor de scholen. Na evaluatie van de gehanteerde vorm en werkwijze is een nieuw plan geschreven waarbij scherper gekaderd is waar Munio wel en niet van is en hoe daaraan invulling te geven binnen MunioWIJS. Daarnaast zal ingezet worden op het aantrekken van een breder publiek en op het nog meer betrekken van de scholen bij de vormgeving en uitvoering van het programma.
Na dit jaar zal na evaluatie vastgesteld worden of MunioWIJS onderdeel van het structurele beleid van Munio gaat worden.

Uitbouw van het concept inclusieve lesplaatsen

Geconstateerd wordt dat er sprake is van een gestage progressie van de inclusieve lesplaatsen (ILP) op de scholen. De ILP’s worden minimaal twee keer per jaar geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. De evaluaties laten zien dat de ontwikkelingen voorspoedig verlopen. De ILP’s voorzien in een behoefte om de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte nog beter te bedienen.

3. De doelen per speerpunt

Het ontlast de ondersteuningsstructuur en direct de docenten. Doordat je een faciliteit binnen je school hebt waardoor er met de leerling aan de slag gegaan kan worden door iemand anders dan de docent. Scholen durven sneller leerlingen aan te nemen en ze nemen leerlingen met meer vertrouwen aan.

De kennisuitwisseling tussen de scholen middels intervisiemomenten tussen de ILP coördinatoren heeft plaatsgevonden. De bijeenkomsten worden goed bezocht en enthousiast ontvangen. Door deze bijeenkomsten zijn nieuwe onderlinge (ook schoolbestuur overstijgende) contacten ontstaan waaruit werkbezoeken zijn voortgevloeid ter inspiratie voor de eigen ILP's. Gezien het enthousiasme voor en de opbrengsten van de intervisiemomenten is besloten deze te continueren in 2026.

In 2026 zal de ILP als concept overstijgend beoordeeld worden in termen van effect, impact en doelmatigheid. Daarnaast zal er onderzocht worden hoe de analyse van verzuim en thuiszitters zich verhoudt tot deze ILP-evaluatie. Vanuit deze rapporten zal gedurende 2026 opgemaakt worden welke ontwikkelkansen geprioriteerd zullen worden.

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 2: Versterken van de doorgaande lijnen

Doelen	Status
Doorgaande PO-VO lijn voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte	Structureel beleid geworden
Uniforme werkwijze bij de scholen voor leerlingen met een ondersteunings-behoefte die de overstap maken van VO naar MBO	Gecontinueerd
Uniforme werkwijze bij de scholen voor leerlingen met een ondersteunings-behoefte die de overstap maken van VO naar VO	Nieuw

Toelichting:

Het doel 'Doorgaande PO-VO lijn voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte' in bovenstaande tabel is structureel beleid geworden. De activiteiten worden jaarlijks uitgevoerd en geëvalueerd. Dit doel is ondergebracht bij hoofdstuk 4 'Structureel beleid'.

Uniforme werkwijze bij de scholen voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die de overstap maken van VO naar MBO

In 2025 is ingezet op verdere kennismaking en toenadering tussen de VO-scholen en het Da Vinci College. Het belang van een goede overstap is besproken alsmede de behoefte aan een handreiking waarin beschreven staat hoe een zorgvuldige overstap vorm kan krijgen gedurende de schoolloopbaan binnen het VO. Deze handreiking (Next Level) is in samenwerking met het Da Vinci College geschreven en vormgegeven en zal in 2026 met de scholen worden gedeeld waarbij Munio een ondersteunende rol kan spelen voor de scholen wat betreft de implementatie hiervan.

Uniforme werkwijze bij de scholen voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die de overstap maken van VO naar VO

Iedere leerling dient gelijke kansen te krijgen waar het gaat om plaatsing op de school van zijn of haar voorkeur. Een eenduidige wijze van handelen tussen de scholen met betrekking tot het plaatsen van zij-instromers en het volgen van de wettelijke kaders hierin, is daarvoor van belang. Het overdrachtsdocument VO-VO 'De Wissel' dat hier een helpend instrument voor is, is verouderd en niet alle scholen binnen Munio maken er gebruik van. De wens vanuit de scholen is uitgesproken om De Wissel te herijken en hier een beleidsdocument van te maken waar de scholen zich aan committeren. In het eerste kwartaal van 2026 zal deze nieuwe versie van De Wissel gereed zijn, binnen diverse gremia besproken worden en geïmplementeerd worden op de scholen. Vervolgens zal gemonitord worden, onder andere via de adviseurs van Munio, hoe de afspraken uit De Wissel in de praktijk vorm krijgen en of op basis hiervan actie of aanpassing nodig is.

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 3: Iedere leerling is in beeld: maatwerk voor leerlingen met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften

Doelen	Status
Voor iedereen is duidelijk voor wie commissie Maatwerk is en wie welke verantwoordelijkheid heeft	Structureel beleid geworden
Zo snel als mogelijk is er een perspectief voor de leerling met een onderwijsondersteuningsbehoefte helder	Nieuw
Uitvoering van beleid thuiszitters en zorgwekkend verzuim	Gecontinueerd
Schoolaanwezigheidsdenken wordt geïmplementeerd bij de scholen	Nieuw

Toelichting:

Het doel 'Voor iedereen is duidelijk voor wie commissie Maatwerk is en wie welke verantwoordelijkheid heeft' in bovenstaande tabel is structureel beleid geworden. De activiteiten worden jaarlijks uitgevoerd en geëvalueerd. Dit doel is ondergebracht bij hoofdstuk 4 'Structureel beleid'.

Zo snel als mogelijk is er een perspectief voor de maatwerkleerling helder

Voor 2026 ligt de focus op de afwegingen die de professional van Munio maakt bij maatwerkcasuïstiek. Het betreft hier afwegingen rondom verantwoordelijkheden, afspraken, doelen, ureninzet, financiën en kwaliteit van eventuele externe partijen. Hierbij wordt te allen tijde het welzijn en perspectief van de leerling voor ogen gehouden.

Uitvoering van beleid thuiszitters en zorgwekkend verzuim

Binnen Munio wordt vier keer per jaar een uitvraag bij de scholen gedaan met betrekking tot de thuiszittende leerlingen en de leerlingen die zorgwekkend verzuim laten zien. Dit is een werkwijze die aantoonbaar goed werkt en belangrijke data en daarmee inzichten oplevert. Voor 2026 gaat binnen dit doel de focus uit naar het vertalen van de uitkomsten van deze data naar beleidsvoorstellen met daarbij oog voor de samenhang tussen de verschillende thema's waar de kernteams binnen Munio actief mee bezig zijn. Daarbij is het voor 2026 belangrijk dat er verbinding wordt gemaakt tussen dit doel en doelen die vallen onder het speerpunt 'Werken aan inclusiever onderwijs'.

In 2026 wil Munio verder een vervolg geven aan de aanpak in wording betreft het in ontwikkeling brengen van leerlingen met een vrijstelling. Bij leerlingen met een vrijstelling wordt onderzocht op welke manier/voor welk percentage onderwijs wel mogelijk is. Dit in versterkte samenwerking met leerplicht maar ook met SWV Driegang waar het gaat om leerlingen in groep acht.
Komend jaar zal er inzet gepleegd worden op dit thema, mede vanuit diverse toegekende subsidies. Deze subsidies zijn: Van School Naar Duurzaam Werk, Innovatiebudget af- en ombouw gesloten jeugdhulp, Digitaal afstandsonderwijs, Ondersteuning preventie thuiszitters.

3. De doelen per speerpunt

Schoolaanwezigheidsdenken wordt geïmplementeerd bij de scholen

Binnen MunioWIJS is een bijeenkomst gehouden rondom schoolaanwezigheid. Dit was een succesvolle bijeenkomst met aanwezigheid van scholen, Leerplicht, inspectie en DUO. In november 2025 volgde een tweede bijeenkomst om het gedachtegoed van schoolaanwezigheid uit te dragen naar de aanwezigen. Hieruit zijn scholen naar voren gekomen die aan de slag willen met de implementatie van schoolaanwezigheidsdenken en beleid. Concreet beoogt Munio voor schooljaar 2025-2026 dat er minimaal twee scholen starten met een pilot rondom schoolaanwezigheid, met begeleiding vanuit kernteam Thuiszitters. Komend jaar en de vier opvolgende jaren wordt ernaar gestreefd om het percentage schoolaanwezigheid op de pilotscholen te vergroten en daarmee het verzuim te verkleinen.
Tot slot wordt in 2026 een start gemaakt met het verkennen in hoeverre er in de toekomst gewerkt kan gaan worden met gelijke verzuimcodes in de leerlingvolgsystemen van de scholen in de regio van Munio.

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 4: Samenwerking met gemeenten en andere partners ten behoeve van dezelfde brede maatschappelijke opdracht

Doelen	Status
De ontwikkelagenda zoals die is vastgesteld in de REA is in uitvoering	Gecontinueerd
Waar nodig werken onderwijs en jeugdhulp samen in het bieden van passende ondersteuning	Gecontinueerd
Het realiseren van extra begeleiding op stageplekken in het VMBO door middel van samenwerking met sociale dienst Avres	Gecontinueerd

Toelichting:

De ontwikkelagenda zoals die is vastgesteld in de REA is in uitvoering

De ontwikkelagenda zoals die is vastgesteld in de REA is in uitvoering en ook in 2026 van toepassing. Sinds 2024 is er door gemeenten in de REA bestuurlijk een opdracht gegeven om te onderzoeken op welke wijze er jeugdhulp op school beschikkingsvrij en gemeente/regio-overstijgend ingezet kan worden. In 2025 is geëvalueerd dat de pilot van Jeugdhulp op het OPDC kan worden voortgezet tot augustus 2027. Verder is een handreiking voor gemeenten gemaakt op het gebied van huisvesting in relatie tot inclusiever onderwijs die in 2026 bij iedere LEA van de omliggende gemeenten geagendeerd zal worden.

Waar nodig werken onderwijs en jeugdhulp samen in het bieden van passende ondersteuning

Munio is sinds 2024 doorlopend aan het onderzoeken op welke wijze Munio kan experimenteren met een pilot op gebied van jeugdhulp en onderwijs. In 2025 is actief met de school De Calvijn en gemeente Hardinxveld-Giesendam een onderzoekende pilot lopende hoe hier een verbeterproject kan ontstaan. Jeugdhulp op school (JHOS) is momenteel alleen nog beschikbaar binnen het speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en het OPDC Munio Onderwijs. In 2026 ligt net als in 2025 de focus enerzijds op de uitvoer van de bestuurlijke opdracht vanuit de REA om jeugdhulp op alle reguliere scholen van Munio te realiseren. Anderzijds ligt er vanuit de REA een bestuurlijke opdracht om uiterlijk einde van kwartaal 1 2026 een uitvoerplan te hebben gemaakt. De deadline van deze ambities met de partners in de REA zijn een volledig kalenderjaar opgeschoven van 2025 naar 2026. In dit plan wordt helder hoe álle gemeenten van de REA mee bekostigen aan de bestaande JHOS op de PRO- en VSO-scholen van Munio.

Munio heeft voor kalenderjaar 2026, net als in 2025, subsidie toegekend (innovatiebudget) vanuit een bovenregionale coalitie betreft het thema ‘af en ombouw gesloten jeugdhulp’. De verwachting voor 2026 is wederom dat er voor een klein aantal jeugdigen een complexe samenstelling van ambulante jeugdhulp van toepassing gaat zijn. Voor deze doelgroep is het waarschijnlijk nodig om een maatwerkaanbod te creëren waar indien mogelijk een onderwijscomponent aan wordt toegevoegd. De beschikbare financiële middelen voor deze nieuwe opgave zijn mede ondergebracht bij bestaande inzet en interventiemogelijkheden vanuit Munio.

3. De doelen per speerpunt

Het realiseren van extra begeleiding op stageplekken in het VMBO door middel van samenwerking met sociale dienst Avres

In samenwerking met Avres zullen er in 2026, net als in 2025, vanuit het ambitiefonds financiële middelen worden vertaald naar extra stagebegeleiding van leerlingen op de aan Munio verbonden VMBO-scholen. Leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben kunnen zo extra stagebegeleiding ontvangen. Met deze inzet wordt preventief gewerkt aan schooluitval in het VMBO en MBO en er wordt op deze wijze bijgedragen aan het terugdringen van werkloosheid onder jongvolwassenen. In 2026 zal er doelgericht gewerkt worden aan de borging van de inzet op scholen, ook wanneer de financiële middelen vanuit de pilot wegvallen in 2027.

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 5: Munio Onderwijs

Doelen	Status
De mogelijkheid tot aanbod van specifiek vakgeschoolde docenten aan leerlingen bij Munio Onderwijs	Structureel beleid
Er wordt methodisch gewerkt om leerling startklaar te maken voor overstap naar passende plek	Gecontinueerd
Leerlingen worden maximaal versterkt in hun vaardigheden door jeugdhulpexpertise toe te voegen aan het aanbod van Munio Onderwijs	Nieuw
Binnen Munio Onderwijs is pedagogisch en didactisch handelen van de docent kwalitatief versterkt	Gecontinueerd
Er is zicht op de doelgroepontwikkeling (en hun in-stroom/uitstroom) binnen Munio Onderwijs vertaald naar beleid en visie op lange(re) termijn	Nieuw

Toelichting:

Het doel ‘De mogelijkheid tot aanbod van specifiek vakgeschoolde docenten aan leerlingen bij Munio Onderwijs’ in bovenstaande tabel is structureel beleid geworden. De activiteiten worden jaarlijks uitgevoerd en geëvalueerd. Dit doel is ondergebracht bij hoofdstuk 4 ‘Structureel beleid’.

Er wordt methodisch gewerkt om leerling startklaar te maken voor overstap naar passende plek

Eerder is hard gewerkt aan het vergroten van de kwaliteit van het voortraject en de intake van de leerling, waardoor alle betrokkenen weten wat de leerling te ontwikkelen heeft of wat onderzocht moet worden om een goede start te kunnen maken bij Munio Onderwijs. Het volledige traject dat een leerling doorloopt op Munio Onderwijs is uitgewerkt in het fasedocument. Dit document is een leidraad voor het proces van de leerling, waarin de verschillende fasen waaruit het Munio Onderwijs traject is opgebouwd en de acties en afspraken die daarbij horen staan beschreven. Een proces- en kwaliteitsdocument. Samen met het OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP), een leerlinggericht document met de nadruk op leerdoelen en vorderingen per leerling, vormt dit de basis van elk leerlingtraject. Het fasedocument is als het ware de handleiding waarmee het OPP leerlingspecifiek gevuld wordt. Tevens wordt geconstateerd dat door het fasedocument de leerling een volwaardig traject doorloopt en dit leidt naar een passende onderwijsplek.

Om een efficiëntieslag te maken en tegelijk gefocust en planmatig te werken met elke leerling, is in 2025 het besluit genomen om alle vorderingen en leerdoelen te beschrijven in het OPP. Het OPP wordt daarmee hét leidende plan/document van de leerling, zonder dat er aanvullend nog evaluatieverslagen geschreven worden. Methodisch en handelingsgericht werken in de klassen vormt een blijvende cyclus van evalueren en aanpassen, waarvan de basis inmiddels stevig staat.

De medewerkers van Munio hebben in 2025 een tweedaagse training Geweldloos Verzet / Verbindend Gezag gevolgd. Ook op deze manier wordt methodisch werken door alle medewerkers bij Munio Onderwijs als basis verstevigd.

3. De doelen per speerpunt

Leerlingen worden maximaal versterkt in hun vaardigheden door jeugdhulpexpertise toe te voegen aan het aanbod van Munio Onderwijs

Jeugdhulpexpertise is sinds maart 2025 toegevoegd voor alle leerlingen. Jeugdhulpverleningsorganisatie Psychofysiek heeft met Munio Onderwijs een vacature opgesteld en een passende kandidaat aangenomen, volgend op de JHOS medewerker die vorig schooljaar hierin een rol vervulde. De huidige JHOS medewerker biedt individueel jeugdhulpverlening onder schooltijd, met focus op ervarend leren. Om de integratie van het geleerde maximaal te stimuleren vindt structureel zorgoverleg plaats tussen onderwijsmedewerkers en de JHOS medewerker. Ook wordt zij gevraagd om mee te denken in leerlingtrajecten waarbij ze nog niet actief is, om blijvend de afweging te maken of jeugdhulp van meerwaarde is voor een leerling. In het komende jaar wordt onderzocht of de JHOS medewerker ook in kleine groepen ervaringsgerichte lessen ‘levensvaardigheden’ kan geven, gezamenlijk met de docent. Tot slot is gewijzigd dat JHOS expliciet bij elke leerling overwogen wordt bij aanmelding en onderwerp van gesprek is tijdens het voorgesprek en de intake.

Binnen Munio Onderwijs is pedagogisch en didactisch handelen van de docent kwalitatief versterkt

Het versterken van de pedagogische en didactische kwaliteiten van de docenten en onderwijsassistenten is een blijvend aandachtspunt. De herstelopdracht vanuit de inspectie is voltooid. Dit heeft de structuur en de kwaliteit zichtbaar versterkt. De structuur in de klassen is kritisch bekeken en er zijn onder andere vaste afspraken gemaakt over (klassikale en individuele) instructiemomenten, lesdoelen en het evalueren ervan (klassikaal en individueel), zelfstandige werkmomenten en structureel leerlingen laten reflecteren op de eigen leerdoelen uit het OPP. Onderdeel hiervan is het visualiseren van de leerdoelen van de leerling. Kijkwijzers voor beide klassen zijn ontwikkeld. In de komende maanden vinden observaties en onderlinge klassenbezoeken aan de hand van deze kijkwijzers plaats. Handelingsgericht werken blijft een onderwerp dat periodiek aandacht krijgt. Voor het gehele schooljaar 25-26 zijn doelen voor het team gesteld, zodat structureel gewerkt blijft worden aan het pedagogisch en didactisch klimaat in de klassen.

Inzicht in de doelgroepontwikkeling (en hun instroom/uitstroom) binnen Munio Onderwijs wordt vertaald naar beleid en visie op lange(re) termijn

Gezien wordt dat de complexiteit van de problematiek van de doelgroep van Munio Onderwijs is toegenomen. Dit is te merken aan het gedrag van de leerlingen, aan de ondersteuning die deze leerlingen al hebben ontvangen voorafgaand aan of gedurende hun plaatsing bij Munio Onderwijs en het maatwerk dat nodig is om deze leerlingen te stimuleren in hun orthopedagogisch didactische ontwikkeling. Er wordt gezien dat er veelal hybride constructies worden toegepast waarin de leerlingen deels naar Munio Onderwijs komen en deels elders zijn (thuis/hulpverlening/stage/andere onderwijsplek). De verwachting is dat de positieve ontwikkeling van de ILP’s (zowel in aantal als inhoud) ervoor zal zorgen dat scholen een complexere doelgroep leerlingen kunnen bedienen hetgeen in dat geval zal leiden tot een verdere doelgroepverzwaring binnen Munio Onderwijs.

De absolute cijfers rondom instroom, uitstroom, leeftijds- en niveauverdeling van de leerlingen van de afgelopen jaren zijn al in beeld. Met een analyse van de dagelijkse bezetting van de klassen in relatie tot het beeld van de doelgroep en de inhoud van de trajecten kunnen er onderbouwd uitspraken gedaan worden over de doelgroepontwikkeling afgelopen half jaar. Op basis van deze uitspraken kan er nagedacht worden of en zo ja hoe dit vraagt om een verdere ontwikkeling van het OPDC (methodiek, beleid en inzet).

3. De doelen per speerpunt

Speerpunt 6: Samenwerking, communicatie en interne organisatie

Doelen	Status
Betrokken partners, waaronder de scholen, delen kennis en expertise	Gecontinueerd
Het samenwerkingsverband is zichtbaar, herkenbaar en vindbaar voor iedere relevante doelgroep	Gecontinueerd
Professionalisering van de interne organisatie van Munio	Gecontinueerd
Strategisch afwegingskader maken voor duurzame inzet vanuit Munio	Nieuw

Toelichting:

Strategisch afwegingskader maken voor duurzame inzet vanuit Munio

Dit doel is nieuw. In 2026 wil Munio binnen het vierkant Munio intern, OPR, schooldirecteuren en bestuurders afwegen op welke wijze de inzet van Munio komende jaren duurzaam kan worden, bestendigd. Er wordt zowel inhoudelijk als financieel afgewogen waar we welke keuzes kunnen en willen maken en zo ja, in welke mate.

Betrokken partners, waaronder de scholen, delen kennis en expertise

Betrokken partners, waaronder de scholen, delen kennis en expertise. Dit doel wordt gecontinueerd. In 2026 zal scholing, intervisie en andere vormen van kennis- en expertisedeling worden ingezet vanuit de paraplu MunioWIJS. In 2026 is een afbakening van kracht waarbij het aanbod terug gebracht wordt naar een geprioriteerde lijst waar de inschatting is gemaakt dat er urgentie ligt op de meerwaarde en impact van het aanbod. De intervisievormen voor (zorg) ondersteunende professionals van scholen heeft hierbij de hoogste prioriteit. De intervisiebijeenkomsten rondom de inclusieve lesplaatsen is daarbij het meest treffende voorbeeld.

Het samenwerkingsverband is zichtbaar, herkenbaar en vindbaar voor iedere relevante doelgroep

Ook in 2026 wordt beoogd om te werken aan verdere inzet rondom vindbaarheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid door middel van nieuwsbrieven, professionalisering website en verdere inrichting van het ouder- en jeugdsteunpunt. In 2026 zal er net als voorgaande jaren aandacht gaan naar het maken van beeldmateriaal en andere digitale en/of online content waardoor ouders en belangrijke ketenpartners meer inzicht krijgen in de inzet van Munio. Een voorbeeld hiervan is de extra pagina op de website rondom de overstappende leerling van PO naar VO en de bijbehorende infographic, zie bijlage 2 van dit jaarplan. Om deze reden wordt dit doel gecontinueerd met nieuwe accenten en activiteiten.

Professionalisering van de interne organisatie van Munio

Wat betreft de professionalisering van de gehele organisatie zijn er nieuwe activiteiten en ontwikkelkansen om dit doel verder te bereiken. Daarom wordt dit doel gecontinueerd. In het verlengde van de beweging in 2025 zal in 2026 een stap worden gezet in het bewust werken vanuit het jaarplan door

3. De doelen per speerpunt

middel van een uitgebreide projectplanner waar voortgang op de gestelde doelen doorlopend gemonitord wordt. De focus gaat uit naar ontwikkeling op het gebied van projectmatig werken, rol- en opgave bewust werken van het expertiseteam, zowel op team- als individueel niveau, zie bijlage 1 van dit jaarplan. Binnen het team Munio Onderwijs staat het volgende centraal: professionalisering eigenaarschap, bewustzijn van ieders rol, pedagogisch en didactisch handelen.

Vanuit de strategische sessie op de tweedaagse in 2025 is stilgestaan bij de vraag hoe wezenlijke verandering bij jezelf en de ander echt ontstaat. Er is gesproken over de daarbij helpende en belemmerde factoren. We hebben als organisatie afgesproken om in 2026 het inzicht vast te houden dat vertragen helpt om vanuit daar bewust en doelgericht aan het werk te gaan. In meer praktische zin is aan bod gekomen om stappen te doorlopen, eventuele inzet van Munio af te wegen bij de afweging, projectmatig te werken en op bewuste wijze vormen van gespreksvoering in te zetten.
Zie bijlage 1.

In 2026 staat blijvend op de planning om de kennis en kunde te vergroten rondom het thema jeugdhulp en onderwijs. Diverse ingewikkelde casuïstiek op scholen wordt gekenmerkt door belemmerende factoren rondom de inzet van jeugdhulp.
De kennis en inzichten die we in 2025 hebben opgedaan op het gebied van jeugdhulpverlening vertalen we in 2026 naar een wijze waarop we casuïstiek opschalen en de betrokken partners om tafel zetten om doorbraken te realiseren.

Structureel beleid na 2025

4. Structureel beleid na 2025

In onderstaande tabel is zichtbaar welke doelen na 2025 structureel beleid zijn geworden in 2026.

Doelen
1. **Scholen binnen Munio hebben voldoende deskundigheid over passende onderwijsondersteuning aan NT2 leerlingen (speerpunt 1)**
2. **Duidelijk en transparant beleid rondom het afgeven van toelaatbaarheids-verklaringen voor voorgezet speciaal onderwijs met inachtneming van de wettelijke kaders (speerpunt 1)**
3. **Deelnemende scholen aan het MHB-traject hebben beleid ontwikkeld op het gebied van MHB (speerpunt 1)**
4. **Doorgaande PO-VO lijn voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (speerpunt 2)**
5. **Voor iedereen is duidelijk voor wie commissie Maatwerk is en wie welke verantwoordelijkheid heeft (speerpunt 3)**
6. **De mogelijkheid tot aanbod van specifiek vakgeschoolde docenten aan leerlingen bij Munio Onderwijs (speerpunt 5)**

Scholen binnen Munio hebben voldoende deskundigheid over passende onderwijsondersteuning aan NT2 leerlingen

Kennis rondom NT2 is gedeeld binnen de scholen. Scholen zijn actief en hebben een eigen NT2 beleid binnen de school. De rol van NT2 coördinator binnen Munio wordt uitgefaseerd. Indien nodig kan de adviseur passend onderwijs worden benaderd m.b.t. vragen rondom NT2.

Duidelijk en transparant beleid rondom het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor voorgezet speciaal onderwijs met inachtneming van de wettelijke kaders

Beleid en afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen PrO en VSO is een wettelijke en daarmee structurele taak van een SWV. Daarmee is dit structureel, duidelijk en transparant beleid binnen Munio. Ieder jaar wordt afgewogen of het beleid nog volstaat of aangepast moet worden.

Deelnemende scholen aan het MHB-traject hebben beleid ontwikkeld op het gebied van MHB

De deelnemende scholen aan het MHB-traject hebben een goed basisaanbod ontwikkeld op het gebied van MHB. MHB-beleid in samenwerking met de scholen is gestoeld op 4 pijlers: signalering, begeleiding, aanbod en borging. Wat betreft aanbod en signalering in de klassen is nog meer aandacht nodig. Twee keer per jaar worden naar tevredenheid van de scholen netwerkbijeenkomsten georganiseerd, waarbij expliciet aandacht besteed wordt aan uitwisseling en kennisdeling. Daarnaast kan Munio vraag gestuurd meedenken bij het ontwikkelen van aanbod en mogelijkheden voor deze doelgroep binnen de scholen, zoals recentelijk gebeurd is bij twee scholen bij het opstellen van het beleidsplan.

4. Structureel beleid na 2025

Doorgaande PO-VO lijn ten behoeve van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

Binnen dit structurele beleid is voorliggend het voornemen om de komende jaren een voor andere partijen voorspelbare werkwijze te hanteren passend bij de visie van Munio. Daarbij blijven activiteiten zoals het voeren van preventieve besprekingen, het organiseren van kennisoverdracht over het VO voor diverse partners, het verzorgen van het overstapdocument ‘De Brug Over’ en de samenwerking tussen Munio en Driegang net als voorgaande jaren van kracht.

Voor iedereen is duidelijk voor wie commissie Maatwerk is en wie welke verantwoordelijkheid heeft

Er is een stroomschema gemaakt waarin alle afspraken en afwegingen rondom maatwerk casuïstiek helder is. Het stroomschema is zowel intern als extern gedeeld. Het gebruik en de inhoud van het document wordt doorlopend gemonitord en waar nodig bijgesteld.

De mogelijkheid tot aanbod van specifiek vakgeschoolde docenten aan leerlingen bij Munio Onderwijs

Er is in 2025 een werkdocument opgesteld waarmee de werkwijze is vastgelegd hoe specifiek vakgeschoold aanbod bij Munio Onderwijs kan worden ingezet.

Structureel beleid sinds 2024

5. Structureel beleid sinds 2024

In onderstaande tabel is zichtbaar welke doelen na 2024 structureel beleid zijn geworden in 2025.

Doelen
Middels een structurele en transparante werkwijze werken we samen met de scholen aan het plaatsen van meer leerlingen in het reguliere onderwijs (KOOS)

Middels een structurele en transparante werkwijze werken we samen met de scholen aan het plaatsen van meer leerlingen in het reguliere onderwijs (KOOS)

In het kader van inclusiever onderwijs trachten we zoveel mogelijk leerlingen (met het belang van de leerling voorop) te plaatsen in het reguliere VO. Omdat de benadering vanuit Munio is dat scholen zich dienen te versterken vraagt dit van het KOOS-gesprek dat Munio voert met scholen om concrete planvorming hoe iedere school hier in 2025 stappen in kan zetten. Een kwaliteitsmonitoringssysteem wordt gebruikt om concrete activiteiten, doelen en resultaten te formuleren en evalueren. Tevens wordt er gekeken naar de financiële middelen die de scholen ontvangen om hun extra ondersteuning te verstevigen en de inclusieve lesplaatsen in te richten en door te ontwikkelen.

Overig structureel beleid/structurele werkwijze 2025 voortgekomen uit activiteiten jaarplan 2024

Iedere ZOW-leerling wordt binnen 12 maanden toegeleid naar passend vervolgtraject

We zien dat als leerlingen eenmaal op het ZOW (Zorg, Onderwijs en Werk) zitten, dat de toeleiding naar een vervolg binnen 12 maanden gebeurt. Het ZOW-traject is een voorbereiding op MBO niveau 1 waar leerlingen door middel van stage of werk in combinatie met de basisvakken werken aan hun vaardigheden richting het MBO. Alleen als leerlingen na het ZOW een MBO1 Maatwerk traject volgen binnen het ZOW, dan zitten zij soms langer dan 12 maanden op de ZOW locatie. Wel behalen ze dan een MBO1 diploma.
Bij ieder ZOW-traject is de school van herkomst betrokken door aan te sluiten bij de intakes en de evaluaties. Kernteam VO-Vervolg wordt op de hoogte gehouden van de trajecten en is betrokken bij de aanmelding en administratieve handelingen rondom het traject.

Intensiveren en stimuleren van een goede overdracht bij de overstap van VO naar vervolgonderwijs

Een adviseur van Munio sluit aan bij de stuurgroep VSV (Voortijdig Schoolverlaten) om ook de regionale ontwikkelingen te volgen en deze te bespreken binnen het kernteam VO-vervolg van Munio. Daarnaast sluit de directeur-bestuurder aan bij het bestuurlijk overleg. Daarnaast zijn scholen gewend om met Intergrip te werken en dit blijft ook zo bestaan.

6

Opbouw van de organisatie in 2025

6. Opbouw van de organisatie in 2025

Sturing:

De directeur-bestuurder is (statutair/wettelijk bevoegd) eindverantwoordelijke van stichting Munio.
De sturing van de professionals in dienst zijn belegd bij drie leidinggevenden. De controller/HR-adviseur is leidinggevende binnen team support. De manager bij Munio is leidinggevende van het Expertiseteam. De teamleider Munio Onderwijs is leidinggevende van de collega's van het OPDC van Munio.

De manager is samen met de directeur-bestuurder en de controller/ HR-adviseur strategisch kartrekker van de inhoudelijke vraagstukken gerelateerd aan inzet van Munio gerelateerd aan interactie met de belangrijke ketenpartners (scholen/gemeenten/e.d.).

Het managementteam, bestaande uit bovenstaande vier personen/functies, zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de gezamenlijke kwesties aangaande de inzet van de interne organisatie.

In de driehoek controller/HR, directeur-bestuurder en leidinggevende van ofwel Munio Onderwijs of het Expertiseteam wordt gewerkt aan de inzet per team.

Team Support:

In team Support werken drie personen. Binnen dit team worden de volgende rollen vervuld; leidinggevende/controller, HR-advies, interne vertrouwenspersoon, financiële administratie, secretarieel werk, ICT-functionaris, verlof en verzuimbeheer, schoonmaak, websitebeheer.

Team Munio Onderwijs:

Binnen dit team werkt de teamleider, drie docenten, een educatief jongerenwerker, een onderwijsassistent, een praktijkinstructeur en twee coördinerende professionals die zich richten op zowel leerling trajecten als op de organisatorische aspecten. Daarnaast werkt een externe professional van een hulpverleningsorganisatie en een externe stagebegeleider binnen het team.

Expertiseteam:

Dit team bestaat uit de manager bij Munio, adviseurs passend onderwijs en twee medewerkers in de rol van (deels) ambulant begeleider.

In bijlage 3 is het bijbehorende organogram weergegeven.

Overzicht bijlagen

Bijlage 1 Afwegingskader vraagstukken Munio
Bijlage 2 Stroomschema bespreking overstappende leerling
Bijlage 3 Opbouw organisatie per 1-9-2025

Bijlage 1

Afwegingskader vraagstukken Munio

Afwegingskader Fase 0 met stap 1: ga je de onderzoeksfase in?

Start onderzoeksfase 1 met stap 2 en 3: is het project een rots, steen of kiezel?

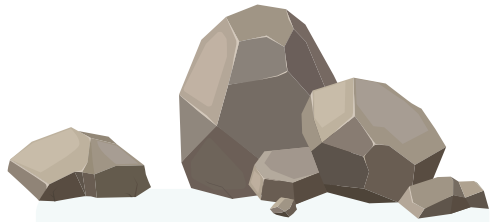
Aanleiding

Valt het werk/de opgave onder wat wettelijk moet?

JA

NEE

Doorlopen stappen stroomschema

Aan de slag

Is het project een Rots, steen of kiezel?

1. Verder onderzoek (zoals data verzamelen)
2. Voorstel/driver schrijven
3. Projectplan schrijven
4. Benodigde Talenten en Rollen verzamelen

Stap 1

1. Hoort dit bij Munio?
2. Is dit van Munio?
3. Vereist dit beinvloeding vanuit Munio?
4. Past dit bij onze rol/opdracht?
5. Verificatie aanleiding (echt spanning enz. dubbelcheck bij stakeholders)

JA

NEE

Stap 2

Weeg inhoudelijk hoe belangrijk het project is a.d.h.v. 4 pijlers

1. Impact op leerlingen
   (aantal, kwantitatief)
   (effect, kwalitatief)
2. is er een driver op te formuleren?
   (signalen van opschaling e.d.)
   intern/extern - echt een probleem?
3. Onderdeel van onze top 5 geprioriteerde thema's?
4. Passend bij jaarplan, ondersteuningsplan, visie en koers

Stap 3

(Tijds)investering 5 pijlers

1. Kan het aansluiten op bestaande aanpak?
2. Hoeveel tijd in uren en is er noodzaak tot een einddatum waarbinnen realisatie moet?
3. Bemensing (intern & extern)
4. Wat vraagt het aan andere middelen?
5. Is er al draagvlak of nog weerstand?

Resteren 2 opties

1. Niet doen
2. Delegeren
   - Aan wie wilen we dit delegeren?
   - Willen we richting meegeven wat de gedelegeerde gaat doen?

Top 5 prio

1. Adviseursrol Munio op school
2. Inclusiever onderwijs
3. Schoolaanwezigheid verzuim/thuiszitters
4. Doorgaande lijnen
5. Maatwerk

MUNIO
sterk naar de toekomst

Bijlage 2

Stroomschema bespreking overstappende leerling

Iedere leerling een zachte landing in het VO

Binnen de regio van Munio en Driegang werken we samen aan een soepele overstap van leerlingen tussen het PO en het VO. Het is altijd mogelijk om de vragen die je hebt rondom overstappende leerlingen te bespreken. Middels deze infographic kun je zien met welke vraag je bij wie terecht kunt.

MUNIO
sterk naar de toekomst

SOORT VRAAG?

Ondersteuning

- NT2 ondersteuning op het VO?
- Dyslexie
- Dyscalculie
- Welke school past het beste bij het ondersteuningsprofiel/gedrag/didactische profiel van deze leerling?
- Vervroegd uitstromen na groep 7?
- Ondersteuning voor leerlingen met autisme/ hoogbegaafdheid etc.?
- Aanpassingen op medisch gebied?

Over

- VSO
- Thuiszitters
- Maatwerk

Overige vragen

Weet je niet waar je moet zijn met je vraag?

Doorstromen

- Hoe kunnen we de leerling voorbereiden op de overstap richting het VO?
- Welk schoolniveau is passend voor deze leerling?
- Intelligentiebepalingen voor het VO?

BIJ WIE KAN IK TERECHT?

STAP 1 Spreek onderling af wie gaat bellen. IB/leerkracht?

STAP 2 Stel je hulpvraag aan degene die over de aanmeldingen gaat.

STAP 3 VO maakt afweging welke gegevens nodig zijn en vraagt deze bij het PO op.

STAP 4 Bij twijfel of VO de juiste ondersteuning kan bieden stemt het VO af met de adviseur van Munio of warme overdracht of PB passend is.

STAP 5 VO koppelt dit terug naar het PO.

Bel of stuur een mailtje naar het aanspreekpunt van de betreffende VO-school.

Zie hiervoor de lijst met contactpersonen per school in de Brug Over.

VO school

Mail het excel-bestand naar pb@munio.nl. Je ontvangt binnen 1 werkweek een reactie.

Munio

Stuur een mailtje naar pb@munio.nl

Driegang

WAT GAAN WE DOEN?

STAP 1 Het VO organiseert het gesprek.

STAP 2 Hiervoor is het dossier en toestemming van ouders nodig. VO vraagt dit op.

STAP 3 VO noteert de uitkomsten van dit gesprek.

Oriënterend gesprek op VO-school

Een preventieve bespreking

STAP 1 PO organiseert een overleg waarbij voorkeur VO aansluit en adviseur van Munio.

STAP 2 PO levert maximaal een week voorafgaand het dossier aan, inclusief handtekeningen formulier via Grippa.

STAP 3 PO schrijft verslag en hangt dit in Grippa.

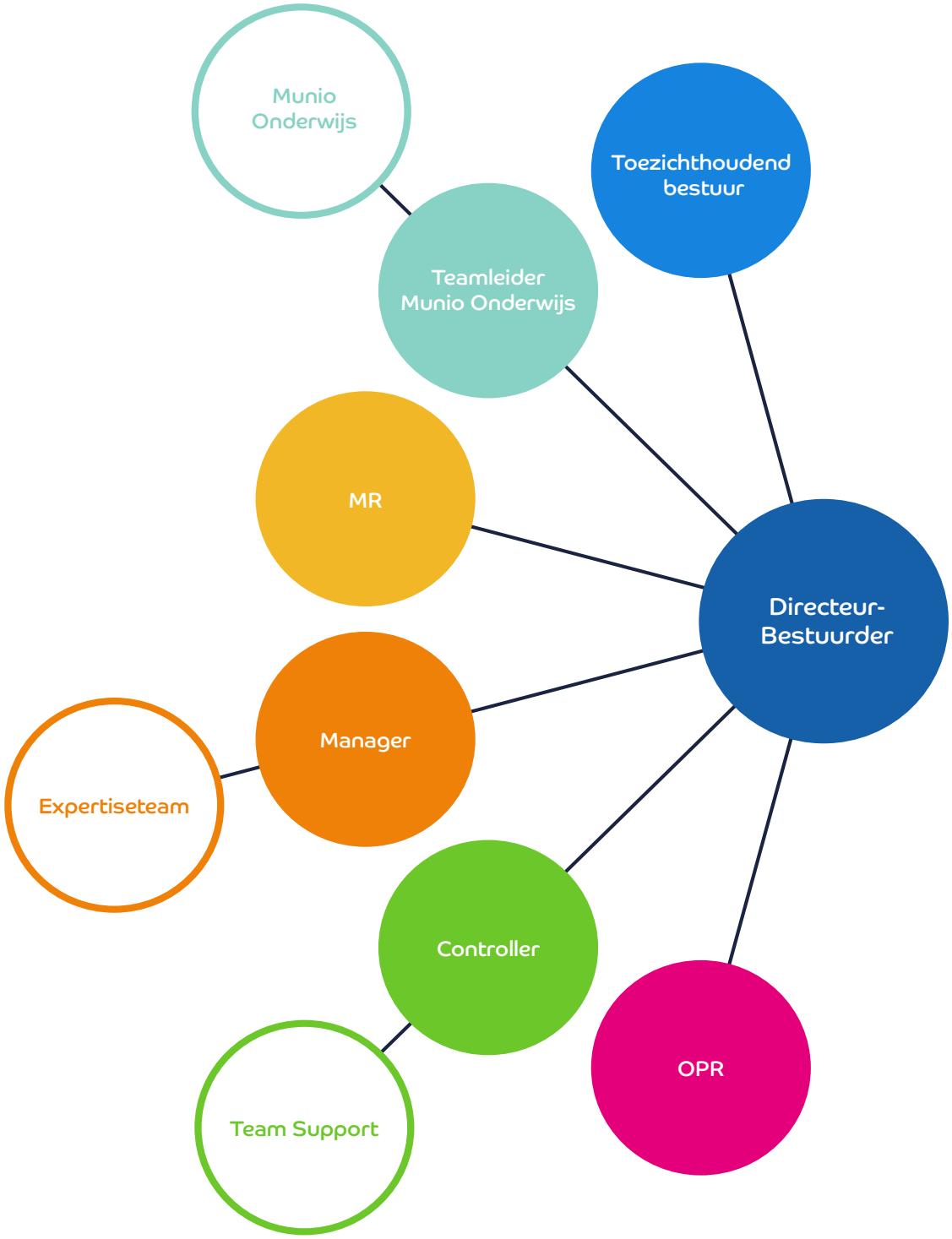
Warme overdracht

In juni gaat de leerling mee in de reguliere warme overdracht.

Bijlage 3

Opbouw organisatie per 1-9-2025

Opbouw organisatie per 1-9-2025

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl

Bijlage 8

De Wissel

MUNIO

sterk naar de toekomst

De Wissel

Overstappen binnen het Voortgezet Onderwijs

Maart 2026

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en voorwoord **3**

2. Wettelijke kaders & Zorgplicht **5**

2.1 AVG, WVO 2020 en Wet Passend Onderwijs - Wettelijke kaders rondom het delen van informatie 6

2.1.1 Wettelijke grondslag voor gegevensuitwisseling 6

2.1.2 Wat mag er worden gedeeld? 6

2.1.3 Rechten van ouders en leerlingen 6

2.1.4 Privacywetgeving (AVG) 6

2.1.5 Uitzondering: delen bijzondere persoonsgegevens 6

2.1.6 Praktische aandachtspunten 7

2.2 Zorgplicht bij zij-instroom 7

2.2.1 Onderzoeksplicht 7

2.2.2 Wanneer informatie ontbreekt 7

2.2.3 Wanneer heeft een school geen zorgplicht? 8

2.2.4 Uitgangspunten van zorgplicht 8

2.2.5 Kan de VO-school van aanmelding passende ondersteuning bieden? 8

2.2.6 Zorgplicht bij verhuizing 8

2.2.7 Verwijderen van een leerling 9

2.2.8 Bezwaar door ouders 9

2.3 Doorzettingsmacht samenwerkingsverband 9

3. Overstap VO-VO **10**

3.1 Procedure overstap VO – VO 11

3.2 Procedure overstap vanuit de ISK naar een andere VO-school 12

3.3 Procedure overstap VO – Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) 13

3.4 Procedure overstap VO – Praktijkonderwijs (Pro) 13

3.5 Procedure overstap vanuit Munio Onderwijs naar een andere VO-school 13

3.6 Procedure overstap leerlingen zonder schoolinschrijving 14

3.7 Observatieplaatsing 14

3.8 Afspraken 15

4. Bekostiging overstappende leerlingen **16**

Overzicht bijlagen **18**

Aanleiding en voorwoord

1. Aanleiding en voorwoord

Munio streeft ernaar dat leerlingen binnen de regio van Munio passend onderwijs volgen. Ondanks dat komt het toch voor dat leerlingen niet op de juiste plek zitten en tussentijds overstappen, soms tijdelijk elders onderwijs volgen (plaatsing Munio Onderwijs) of bij wijze van observatieplaats tijdelijk op een andere plek naar school gaan. Uitgangspunten hierbij zijn dat het belang van de leerling altijd voorop staat en het samenwerkingsverband altijd betrokken is bij situaties van overstappen als het gaat om een leerling met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften.

Vanuit de intervisie met de ondersteuningscoördinatoren en het directeurenoverleg in oktober 2025 is de wens naar voren gekomen om de bestaande afspraken zoals gebundeld in de eerdere versie van ‘de Wissel’ te herijken en met elkaar een bindende werkwijze en afspraken te maken binnen de regio van Munio.

De Wissel beschrijft de procedure en afspraken rondom het overstappen van leerlingen binnen het voortgezet onderwijs (VO) in de regio van Munio. Het doel van deze overstapprocedure is om een uniforme werkwijze binnen de regio vast te leggen om eenieders verantwoordelijkheid helder te hebben, zodat dit bijdraagt aan een soepele overstap. Samenwerking tussen de huidige en de nieuwe school van aanmelding is essentieel om continuïteit in het onderwijs en welzijn van de leerling te waarborgen.

In deze brochure zullen eerst de wettelijke kaders beschreven worden en vervolgens de algemene werkwijze die binnen Munio is afgesproken. Daarna komen de overstappen uit speciale voorzieningen (zoals het OPDC, de ISK en het VSO) aan bod om vervolgens af te sluiten met de afspraken rondom de bekostiging van deze overstappende leerlingen.

De Wissel is tot stand gekomen met input vanuit de klankbordgroep VO-VO bestaande uit een aantal directeuren en ondersteuningscoördinatoren van de scholen van Munio en de leden van het kernteam VO-VO van Munio.

2.0 Wettelijke kaders & Zorgplicht

2. Wettelijke kaders & Zorgplicht

2.1 AVG, WVO 2020 en Wet Passend Onderwijs - Wettelijke kaders rondom het delen van informatie

Het is niet wettelijk verplicht dat ouders toestemming moeten geven voor het delen van relevante informatie over de schoolontwikkeling van hun kind bij een overstap van de ene voortgezet onderwijs school naar een andere. Er is sprake van een wettelijke grondslag om deze gegevens te delen zonder expliciete toestemming van ouders, mits dit zorgvuldig en volgens de privacywetgeving gebeurt.

2.1.1 Wettelijke grondslag voor gegevensuitwisseling

Bij een VO-VO overstap van een leerling mag de huidige school van inschrijving een overstapdossier overdragen aan de nieuwe school van aanmelding.

Dit mag zonder toestemming (van ouders of leerlingen vanaf 16 jaar), omdat dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de school (kwalitatief goed onderwijs en begeleiding).

De wetgever heeft dit expliciet zo geregeld om te voorkomen dat een leerling onderwijsachterstand of onjuiste begeleiding krijgt door gebrek aan informatie. De school heeft de plicht om ouders actief te informeren over de overdracht en inzage te bieden in het dossier voordat het verstuurd wordt.

2.1.2 Wat mag er worden gedeeld?

Alleen relevante en noodzakelijke gegevens, zoals:

- administratieve gegevens zoals naam, adres en onderwijsnummer
- leerresultaten en voortgang
- onderwijsniveau en leerroute
- onderwijsondersteuningsbehoeften
- informatie die nodig is voor passende begeleiding

De school mag niet meer delen dan nodig is. Zie hiervoor *2.1.5 Uitzondering: delen bijzondere persoonsgegevens.*

2.1.3 Rechten van ouders en leerlingen

Hoewel toestemming niet verplicht is, hebben ouders (en leerlingen vanaf 16 jaar):

- recht op inzage in het overstapdossier
- recht op correctie van feitelijke onjuistheden
- recht om een eigen zienswijze toe te voegen

Ouders kunnen de overdracht niet blokkeren puur op grond van privacy bezwaar, zolang de school binnen de wettelijke kaders blijft.

2.1.4 Privacywetgeving (AVG)

Scholen moeten voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG):

- alleen noodzakelijke gegevens delen
- zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens
- ouders informeren over welke gegevens worden gedeeld en waarom
- gegevens veilig overdragen (bijvoorbeeld via een beveiligd systeem)

2.1.5 Uitzondering: delen bijzondere persoonsgegevens

Voor het delen van bijzondere persoonsgegevens die niet standaard in het overstapdossier horen, zoals:

- medische gegevens
- psychologische rapporten
- externe zorgverslagen

is er wel expliciete toestemming van ouders of de leerling (>16 jaar) nodig. In het VO-VO Overstapformulier is er ruimte om aan te geven of deze dossiergegevens beschikbaar zijn op de huidige school van inschrijving. Ouders zijn niet verplicht om bijzondere persoonsgegevens te delen. Wel is

2. Wettelijke kaders & Zorgplicht

het zo dat de school haar zorgplicht invult op basis van de informatie die beschikbaar gesteld is. Informatie niet delen mag, maar kan betekenen dat de school niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor ondersteuning waarvan zij redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn.

2.1.6 Praktische aandachtspunten

- De school moet in het privacyreglement en de schoolgids uitleggen hoe gegevens in het algemeen worden gedeeld.
- Bij vragen of zorgen kunnen ouders in gesprek gaan met:
  - de ondersteuningscoördinator
  - de schoolleiding
  - of de functionaris gegevensbescherming

2.2 Zorgplicht bij zij-instroom

Scholen hebben de wettelijke verantwoordelijkheid om iedere leerling een passende onderwijsplek te bieden, zowel voor ingeschreven leerlingen als voor nieuw aangemelde leerlingen. In het geval van een VO-VO overstap bij een leerling met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften behoudt de huidige school van inschrijving de zorgplicht. Bij een VO-VO overstap van een leerling zonder verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften, geldt de zorgplicht niet. In de onderstaande tekst wordt de procedure voor een leerling met verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften beschreven.

Wanneer een leerling mondeling wordt aangemeld bij een nieuwe school, is deze school verplicht ouders erop te wijzen dat een schriftelijke aanmelding noodzakelijk is om de onderzoeksplicht te laten ingaan. Op het moment van inschrijven krijgt de nieuwe school de zorgplicht. De meeste scholen hanteren een aanmeldingsformulier. Echter wanneer een ouder een e-mail stuurt of een brief waarin wordt aangegeven dat zij hun kind aan willen melden op de betreffende school, dan geldt dit ook als een schriftelijke aanmelding. Een aanmelding dient altijd in behandeling te worden genomen, behalve wanneer de school vol zit. Zie hiervoor ook *2.2.3 Wanneer heeft een school geen zorgplicht?*

Het kan voorkomen dat ouders hun kind bij meerdere scholen aanmelden. Ouders zijn dan verplicht hiervan melding te maken bij de nieuwe school van aanmelding. Ouders moeten hierbij ook aangeven welke school hun eerste voorkeur heeft.

2.2.1 Onderzoeksplicht

Vanaf het moment van schriftelijke aanmelding start de onderzoeksplicht. De school begint een onderzoek om vast te stellen of zij aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling kan voldoen. Dit wordt de onderzoeksfase genoemd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gegevens in het overstapdossier dat door de huidige school van inschrijving aangeleverd wordt. De onderzoeksfase duurt maximaal zes kalenderweken en kan eenmalig verlengd worden met vier weken. Binnen deze termijn moet het schoolbestuur een besluit nemen over aanname van de leerling. Na tien kalenderweken zonder besluit heeft de leerling het recht om tijdelijk te worden geplaatst, tenzij hij al elders is ingeschreven.

2.2.2 Wanneer informatie ontbreekt

Wanneer ouders onvoldoende informatie verstrekken en de school daardoor te weinig gegevens heeft om een besluit te kunnen nemen, kan de school van aanmelding besluiten de aanmelding nog niet te behandelen. De school geeft ouders de gelegenheid om binnen een door de school bepaalde termijn de gegevens alsnog aan te leveren. De wettelijke beslistermijn wordt dan gepauzeerd totdat de ontbrekende informatie alsnog is aangeleverd. Wanneer ouders weigeren de ontbrekende informatie aan te leveren, mag het schoolbestuur de leerling weigeren op grond van onvoldoende informatie.

2. Wettelijke kaders & Zorgplicht

2.2.3 Wanneer heeft een school geen zorgplicht?

Alleen in de volgende gevallen geldt de zorgplicht niet en kan de school de leerling afwijzen:

1. Er is aantoonbaar geen plek in het gewenste niveau/leerjaar, het toelatingsbeleid is transparant voor ouders en vastgelegd in de schoolgids. Daarnaast wordt het toelatingsbeleid consequent toegepast. Er mag hierbij geen onderscheid gemaakt worden tussen leerlingen met en zonder verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften. Van belang is dat alle leerlingen een gelijke kans hebben op toelating.
   Hoe toont een school aan dat deze vol zit? De school vermeldt het totaal aantal leerlingen in de gehele school en de maximale klassengrootte per klas en leerjaar. Wanneer de klassen vol zitten, hanteert de school een wachtlijst en licht ouders in over de plek op de wachtlijst. School hanteert ook een wachtlijst wanneer de aanmelding het volgende schooljaar betreft en er nog onduidelijkheid is over het aantal beschikbare plekken in het gewenste niveau/leerjaar. School maakt daarmee de volgorde van plaatsing transparant. Indien de school een wachtlijst hanteert gaat de zorgplicht pas gelden op het moment dat de leerling aan de beurt is. Zolang de leerling op de wachtlijst staat, registreert de school van aanmelding geen gegevens anders dan de contactgegevens van de leerling en het gewenste niveau/leerjaar.
2. Ouders de grondslag van de school weigeren te onderschrijven.
3. Een leerling niet voldoet aan aanvullende toelatingseisen (zoals profielvereisten of het Inrichtingsbesluit). Scholen mogen geen extra toelatingseisen stellen aan gediplomeerde leerlingen die willen doorstromen naar havo of vwo.
4. Een leerling wordt aangemeld bij een cluster 1- of 2-instelling met een eigen toelatingsprocedure.

2.2.4 Uitgangspunten van zorgplicht

Slechts één schoolbestuur kan tegelijk zorgplicht hebben.

2.2.5 Kan de VO-school van aanmelding passende ondersteuning bieden?

Indien de nieuwe school van aanmelding aan de onderwijsondersteunings-behoeften van de leerling kan voldoen, wordt de leerling toegelaten. Wanneer de school niet aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling kan voldoen, volgt er een schriftelijke afwijzing. De huidige school van inschrijving heeft nog steeds de zorgplicht en moet in overleg met ouders zorgen voor een passend alternatief waarbij zij de afwijzingsbrief van de school van aanmelding kunnen gebruiken. Dit betekent in de praktijk een plaatsing op een andere (reguliere) school of een plaats op het VSO. Daarbij moet de ontvangende school plek hebben en kunnen voldoen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. De school heeft hiermee nog niet aan de volledige zorgplicht voldaan. Het is aan de ouders om hun kind vervolgens op de school die wordt aangedragen als passend alternatief, in te schrijven. Op het moment van inschrijving gaat de zorgplicht over naar de nieuwe school van inschrijving.

Wanneer er sprake is van een verwijzing naar het VSO, vraagt de VO-school waar de zorgplicht ligt, de vereiste TLV aan. Zie hiervoor ook het TLV-beleid van Munio.

Transparante communicatie hierover met ouders is essentieel, evenals een helder omschreven ondersteuningsaanbod in de schoolgids. Wanneer ouders het niet eens zijn met het voorgestelde alternatief, kunnen zij bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de school of de tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering om een oordeel vragen. Of ouders kunnen besluiten om hun kind op een andere school aan te melden.

2.2.6 Zorgplicht bij verhuizing

Bij verhuizing melden ouders hun kind aan bij de school van voorkeur. Deze school mag enkel afwijzen wanneer er geen plek is, mits de school voldoet

2. Wettelijke kaders & Zorgplicht

aan het transparante plaatsingsbeleid genoemd in 2.2.3. Juridisch gezien bestaat er geen recht op plaatsing via de zogeheten 'vol + 1-regeling'. Doordat het samenwerkingsverband de opdracht heeft om thuiszitten te voorkomen en te zorgen voor een dekkend netwerk, is er regionale beleidsruimte om hier aanvullende afspraken over te maken.
In de praktijk betekent dit dat de 'vol +1-regeling' wel toegepast kan worden bij de volgende situaties:

- verhuizing midden in het schooljaar
- dreigend of feitelijk thuiszitten
- geen enkel alternatief binnen redelijke afstand
- leerling heeft al een TLV (in het geval van een VSO-plaatsing)
- SWV vraagt expliciet om tijdelijke plaatsing

Bij verhuizing kan een school een leerling ook weigeren wanneer zij niet kan voldoen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. De school moet dan de verplichte onderzoeksfase hebben doorlopen en heeft dan de plicht om te zorgen voor een ander passend alternatief zoals omschreven in *3.1 Procedure overstap VO-VO.*

2.2.7 Verwijderen van een leerling

Een leerling mag pas worden verwijderd en uitgeschreven als een andere school de leerling inschrijft. Tot die tijd heeft de school van inschrijving nog steeds de plicht om de leerling te blijven bedienen. De ontwikkeling van de leerling mag niet onderbroken worden en de school van inschrijving is verplicht om de leerling een vorm van onderwijs aan te bieden. Deze plicht duurt totdat de leerling de overstap maakt naar een andere school en daar is ingeschreven.

2.2.8 Bezwaar door ouders

Ouders kunnen binnen zes kalenderweken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen het besluit de leerling niet toe te laten. Het schoolbestuur moet binnen vier kalenderweken beslissen op dat bezwaar. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op het bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Het verzoek om een geschil in behandeling te nemen moet volgens het reglement van de Geschillencommissie Passend Onderwijs worden ingediend binnen zes kalenderweken na het besluit van de school dat de leerling niet wordt toegelaten. De Commissie geeft binnen tien kalenderweken een oordeel over het geschil. De Commissie bestaat uit leden die beschikken over onder andere (ortho)pedagogische, psychologische, onderwijskundige, maatschappelijke, bestuurlijke, juridische en medische deskundigheid. De Commissie brengt een advies uit dat niet bindend is voor het schoolbestuur, maar wel zwaar weegt. Het schoolbestuur moet schriftelijk aan de ouders en aan de Commissie mededelen wat er met het oordeel wordt gedaan. Als het advies van de Commissie niet wordt gevolgd, moet daarbij de reden worden vermeld. De Commissie is laagdrempelig; zo kan bijvoorbeeld een geschil via internet worden ingediend, is het inschakelen van een advocaat niet vereist en zijn er geen proceskosten aan verbonden.

2.3 Doorzettingsmacht samenwerkingsverband

Sinds de invoering van de Wet passend onderwijs in 2014 heeft Munio, bij monde van de directeur-bestuurder, doorzettingsmacht bij het plaatsen van een leerling op een school en het wijzen van een school op de zorgplicht. Indien nodig zal het samenwerkingsverband daar gebruik van maken.
Met deze doorzettingsmacht heeft een samenwerkingsverband de mogelijkheid om te bepalen of een school een leerling moet aannemen en plaatsen. Het samenwerkingsverband wijst de leerling dan formeel toe aan de school vanuit de wet passend onderwijs. De doorzettingsmacht is intentioneel niet bedoeld om frequent in te zetten en alleen daar waar noodzakelijk.

Overstap VO-VO

3. Overstap VO-VO

Er kunnen verschillende redenen zijn voor een overstap van de ene VO-school naar een andere, zoals bijvoorbeeld op – of afstroom, een wens van ouders en/of leerling, of een verhuizing. Het is van belang om transparant te communiceren met ouders, leerling en betrokken school van inschrijving over procedures en termijnen. Daarbij is het ook belangrijk dat alle stappen zorgvuldig gedocumenteerd worden door de school van aanmelding en er een vast aanspreekpunt van zowel de school van inschrijving als de school van aanmelding beschikbaar is. Per individu kan het verschillend zijn welke functionaris van de betreffende school het aanspreekpunt is.

3.1 Procedure overstap VO – VO

Stap 1: Gesprek op de huidige school met ouders, leerling en de mentor of ondersteuningscoördinator

Doel van dit gesprek:

- Bespreken van de motivatie voor de overstap, de schoolresultaten, verzuimgegevens en gegevens uit het leerlingvolgsysteem.
- Vaststellen van de onderwijsondersteuningsbehoeften.
- Bepalen van het passende onderwijsniveau.
- Bespreken van mogelijke vervolgscholen en gezamenlijk vaststellen van een school van voorkeur.
- Vastleggen van bovenstaande informatie in het VO-VO Overstapformulier.

School hoeft ouders niet om toestemming te vragen voor het delen van informatie met de nieuwe school van aanmelding, mits de gedeelde informatie voldoet aan de eisen van de AVG-wet *(zie hoofdstuk 2.1 AVG)* en ouders actief geïnformeerd worden over de overdracht en inzage krijgen in het dossier voordat het verstuurd wordt. Wanneer er een OPP meegestuurd wordt, is het van belang dat het hoorrecht van ouders en leerling is toegepast. Het laten tekenen van het OPP door ouders en de leerling van 12 jaar of ouder is niet wettelijk verplicht, wel wenselijk in verband met het op overeenstemming gerichte overleg over het OPP.

Aandachtspunten:

1. Voor schooljaar 2025-2026 geldt het volgende dringende advies aan de scholen: ouders van leerlingen die aan het einde van het schooljaar naar verwachting een overstap moeten maken naar een ander onderwijsniveau en daardoor van school moeten wisselen, worden in april hierover geïnformeerd.
2. Het komt regelmatig voor dat ouders al in een eerder stadium zelf contact opnemen met een school van voorkeur, zonder dit vooraf met de huidige school te bespreken.

3. Overstap VO-VO

- De school van voorkeur wijst ouders erop dat ze bij de huidige school van inschrijving kenbaar moeten maken dat er een wens om over te stappen is. Wanneer de huidige school niet op de hoogte wordt gebracht van de aanmelding op een andere school, kan er ook geen informatie worden uitgewisseld.
- Huidige school van inschrijving nodigt ouders uit voor een gesprek en doorloopt daarna het proces zoals beschreven is in de te volgen stappen.

Stap 2: Ouders oriënteren zich op een andere VO-school

Voorafgaande aan een officiële aanmelding oriënteren ouders en leerling zich veelal door contact te zoeken met de andere scholen in de regio. De school geeft algemene informatie en zal aangeven of er plek is binnen niveau, leerjaar en sector *(zoals omschreven in 2.2.3)*.

Stap 3: Ouders melden hun kind aan bij de school van voorkeur

a) Wanneer er geen plek is op de school van aanmelding, wordt dit door de school van aanmelding aan de ouders schriftelijk gecommuniceerd. In dat geval heeft de school van aanmelding geen zorgplicht. De school heeft een transparant plaatsingsbeleid waarbij duidelijk in de schoolgids omschreven is wanneer de school vol zit. Let op: zoals eerder omschreven *(zie 2.2.6 Zorgplicht bij verhuizing)* zijn er andere afspraken gemaakt binnen de regio over verhuisleerlingen.
b) Wanneer er wel plek is, start de verplichte onderzoeksfase van de school van aanmelding.

Stap 4: Start onderzoeksfase school van aanmelding

a) De school van aanmelding vraagt het overstapdossier, waar het VO-VO Overstapformulier onderdeel van uitmaakt, op bij de huidige school.
b) De school van aanmelding neemt indien nodig, contact op met de huidige school voor aanvullende vragen en informeert ouders hierover.
c) De school van aanmelding nodigt ouders en leerling uit voor een kennismakingsgesprek. De huidige school kan op verzoek van de school van aanmelding worden uitgenodigd.

Stap 5: Besluit over plaatsing door school van aanmelding

De school van aanmelding neemt binnen zes kalenderweken na de schriftelijke aanmelding een besluit over plaatsing. De school heeft de mogelijkheid om de onderzoeksfase één keer te verlengen met vier kalenderweken waardoor er uiterlijk binnen tien kalenderweken een besluit over plaatsing genomen moet worden.

a) De leerling wordt intern besproken bij de school van aanmelding; bij twijfel wordt de adviseur Passend Onderwijs van Munio betrokken.
b) De school van aanmelding communiceert schriftelijk het plaatsingsbesluit aan ouders en aan de huidige school.
c) Bij plaatsing worden ouders en leerling door de school van aanmelding op de hoogte gesteld van het verdere vervolg.
d) Wanneer de school van aanmelding de leerling afwijst vanwege specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften, dan dient altijd de adviseur van Munio betrokken te zijn. De afwijzing moet schriftelijk onderbouwd worden. De huidige school van inschrijving behoudt de zorgplicht totdat de leerling op een andere school ingeschreven wordt.
e) Zowel de huidige als de ontvangende school informeren hun eigen adviseur van Munio over de overstap (voor zover de adviseur nog niet betrokken is).

Aandachtspunt:

Wanneer de school van aanmelding twijfels heeft over plaatsing in verband met specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften, dan dient de adviseur van Munio altijd betrokken te worden. Dit kan in ieder stadium van het proces.

3. Overstap VO-VO

3.2 Procedure overstap vanuit de ISK naar een andere VO-school

Het overstapdossier van ISK-leerlingen bevat vaak andere gegevens dan dat van leerlingen die ingeschreven staan op een reguliere VO-school. De ISK formuleert in principe binnen twee jaar een advies voor een passende uitstroombestemming van de betreffende leerling. Daarna verloopt de procedure hetzelfde als hierboven beschreven. De ISK zorgt voor een zo volledig mogelijk ingevuld overstapdossier inclusief VO-VO Overstapformulier.

3.3 Procedure overstap VO – Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Soms kan het reguliere onderwijs onvoldoende tegemoetkomen aan de intensieve onderwijsondersteuningsbehoeften van een leerling en is een overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) noodzakelijk. Afwijkend op bovenstaande VO-VO procedure geldt dat voor een overstap naar het VSO een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) moet worden aangevraagd door de VO-school waar de leerling staat ingeschreven. Zie hiervoor het TLV-beleid van Munio. Er hoeft voor deze leerlingen geen VO-VO Overstapformulier ingevuld te worden.

3.4 Procedure overstap VO – Praktijkonderwijs (Pro)

Soms start een leerling op het vmbo maar wordt gedurende de schoolcarrière duidelijk dat dit niveau niet passend is en kan een overstap naar het Praktijkonderwijs overwogen worden. De procedure overstap VO-VO wordt dan gevolgd. De eerste stap hierin is dat er samen met ouders en de betrokken adviseur van Munio zorgvuldig onderzocht moet worden wat de reden is dat de leerling het beoogde niveau niet lijkt te kunnen behalen en welk uitstroomperspectief wel realistisch is. Wanneer blijkt dat het praktijkonderwijs beter aansluit bij het cognitieve niveau en de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling, wordt er contact gezocht met de praktijkschool van voorkeur om de mogelijkheden te bespreken. De procedure VO-VO wordt dan gevolgd. Wanneer na de onderzoeksfase blijkt dat de praktijkschool een passende plek is, moet er een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) Praktijkonderwijs aangevraagd worden bij Munio door de betreffende vmbo-school. Dit is enkel het geval mits de leerling naar De Noordhoek of het Vita College gaat. Stroomt een leerling door naar een praktijkschool buiten Munio, dan wordt de TLV aangevraagd bij het samenwerkingsverband van die betreffende praktijkschool. De verwijzende school en de praktijkschool maken in dat geval afspraken over wie de TLV aan zal vragen.

De aanvraag voor de TLV Praktijkonderwijs wordt getoetst aan de hand van de landelijke criteria voor het IQ en de leerresultaten. Voor meer informatie over de procedure en criteria verwijzen we naar het TLV-beleid van Munio.

3.5 Procedure overstap vanuit Munio Onderwijs naar een andere VO-school

Bij Munio Onderwijs doorlopen leerlingen diverse fases. De tweede fase is de onderzoeks- en ontwikkelfase. In deze fase wordt met alle betrokkenen in dit traject nagedacht en gesproken over het meest passende uitstroomperspectief. Wanneer hier een advies en voorkeur over is uitgesproken en dit een andere VO-school betreft dan waar de leerling is ingeschreven, wordt onderstaande procedure doorlopen.

1. De coördinator Munio Onderwijs betrekt de adviseur van Munio die verbonden is aan de school van voorkeur.
2. Aan de adviseur van Munio wordt gevraagd of er plek is. De adviseur van Munio bespreekt dit met de school waaraan zij verbonden is.
3. Wanneer er plek is, wordt het OPP gedeeld met de school van voorkeur.
4. De school van voorkeur gaat de onderzoeksfase in en nodigt leerling,

3. Overstap VO-VO

ouders, betrokken adviseur van Munio en coördinator van Munio Onderwijs uit voor een kennismakingsgesprek en neemt kennis van de inhoud van het OPP.
5. De school van voorkeur neemt een besluit over de eventuele aanname van de leerling.
6. Wanneer er overeenstemming is over de mogelijke overstap, worden er afspraken gemaakt over het te volgen traject.
7. Vanaf dat moment begint de uitstroomfase van de leerling bij Munio Onderwijs en sluit de ondersteuningscoördinator van de school van voorkeur en de daaraan verbonden adviseur van Munio aan bij de evaluatiegesprekken.
8. Gedurende de uitstroomfase kan worden bepaald of de leerling definitief gaat overstappen en per wanneer dit zal zijn. Dit kan in één keer (bijvoorbeeld na een zomervakantie), maar dit kan ook in een hybride vorm, waarbij de aanwezigheid bij Munio Onderwijs afgebouwd wordt en de leerling steeds meer aanwezig zal zijn op de nieuwe school.
9. De nieuwe school schrijft de leerling in. Er volgt een afsluitend gesprek bij Munio Onderwijs. Het definitieve OPP van de leerling wordt aangevuld met de meest recente informatie.

3.6 Procedure overstap leerlingen zonder schoolinschrijving

In sommige situaties komt het voor dat een leerling geen schoolinschrijving heeft. Dit kan het gevolg zijn van een vrijstelling van onderwijs of van absoluut verzuim, waarbij de leerling om andere redenen niet is ingeschreven bij een school. In dergelijke gevallen wijkt het overstapdossier van deze leerling af van de standaardprocedure.

Het kernteam maatwerk van Munio wordt in deze gevallen betrokken om samen met de betrokken partijen, waaronder de beoogde VO-school en de adviseur van Munio behorend bij de beoogde school, te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de leerling weer te laten instromen in het onderwijs en welk onderwijsperspectief het meest passend is.

Zodra het onderwijsperspectief helder is, nemen de ouders het initiatief om contact op te nemen met de school van hun voorkeur. Zij melden hun kind daar schriftelijk aan. Met deze schriftelijke aanmelding start voor de school van aanmelding de onderzoeksfase en ontstaat de zorgplicht voor deze school. Het kernteam maatwerk verzamelt de benodigde gegevens in het overstapdossier en zorgt ervoor dat het VO-VO Overstapformulier samen met ouders en leerling wordt ingevuld. De school van aanmelding volgt vervolgens de stappen zoals beschreven onder paragraaf *4.1, Procedure VO-VO, stap 3.* Op het moment dat de leerling ingeschreven is, vervalt de betrokkenheid van kernteam Maatwerk.

3.7 Observatieplaatsing

Wanneer er twijfel is over een overstap naar een andere school (gedurende het schooljaar, kan voorafgaande aan een overstap een observatieplaatsing plaatsvinden. Dit gebeurt alleen in uitzonderlijke gevallen, waarbij ook de adviseur van Munio is betrokken. Gedurende de observatieplaatsing blijft de leerling ingeschreven op de huidige school. Deze blijft ook verantwoordelijk voor de leerling mocht de plaatsing niet passend blijken (de school van inschrijving behoudt dus de zorgplicht).
Het doel van een observatieplaatsing is om zorgvuldig met elkaar te onderzoeken of de school van voorkeur tegemoet kan komen aan de verhoogde onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling.

We onderscheiden:
- Observatieplaatsing van vso naar vo (dit is op basis van art. 24 WEC);
- Observatieplaatsing van vo naar vo (dit is op basis van art. 25a WVO).

3. Overstap VO-VO

Bij een observatieplaatsing dient er een overeenkomst opgesteld te worden tussen de huidige school en de school van voorkeur waarin de volgende zaken in ieder geval opgenomen zijn:

- Duur van de plaatsing. Hierbij geldt een maximum van 12 kalenderweken, waarvan beredeneerd afgeweken kan worden indien noodzakelijk. Voorwaarde is dat alle betrokken partijen hier mee instemmen en er duidelijk is met hoeveel kalenderweken de plaatsing verlengd zal gaan worden;
- Doelen waaraan gewerkt moet worden/ duidelijkheid over verkregen moet worden;
- Evaluatiemomenten en wie daarbij aanwezig zijn;
- Afspraken over wie de regierol heeft in welke fase van het traject;
- Afspraken over bekostiging *(zie ook 5. Bekostiging overstappende leerlingen)*.

3.8 Afspraken

De scholen binnen SWV Munio spreken met elkaar af dat:

- Iedereen die betrokken is bij een VO – VO overstap, op de hoogte is en gebonden is aan deze vastgestelde werkwijze genoemd in de meest actuele versie van dit document.
- Scholen hebben de intentie om vanaf schooljaar 2025-2026 uiterlijk tien kalenderwerken voor de start van de zomervakantie een voorlopig plaatsingsadvies te geven. Ouders worden hierover geïnformeerd zodat zij hun kind tenminste tien kalenderweken voor de zomervakantie schriftelijk kunnen aanmelden. Daarbij geven ouders aan bij welke andere school of scholen ook om toelating is verzocht. Hiervoor is een kopje opgenomen in het VO-VO overstapformulier. Mocht het tijdelijke plaatsingsadvies anders zijn dan het definitieve plaatsingsadvies, dan kunnen ouders de aanmelding bij de andere school intrekken. De concretisering van dit tijdspad volgt in het schooljaar 2026-2027.
- Het overstapdossier zo volledig en uitgebreid mogelijk wordt ingevuld. Ouders hebben recht op inzage alvorens het dossier met de school waar de leerling is aangemeld gedeeld wordt.
- Voor tussentijdse VO-VO overstappers gedurende het schooljaar geldt in principe dat na de meivakantie het laatste moment is om in te kunnen stromen. Hier mag beredeneerd van afgeweken worden.

Bekostiging overstappende leerlingen

4. Bekostiging overstappende leerlingen

In situaties van tussentijdse overstap, tijdelijke plaatsingen en observatieplaatsingen is het van belang dat er adequate bekostiging plaatsvindt voor de ontvangende school, zodat de financiering voor de benodigde ondersteuning gegarandeerd is. Daarom is beleid op dit punt vastgelegd en wordt dit jaarlijks door het Toezichthoudend Bestuur van Munio vastgesteld. Voor het meest actuele besluit wordt verwezen naar het Besluit verrekening overstappende leerlingen, inclusief tijdelijke overstappen en observatieplaatsingen van het betreffende kalenderjaar. Dit stuk is op te vragen bij Munio via info@munio.nl.

De verrekening gebeurt op maandbasis, waarbij een deel van de maand telt als hele maand. De verrekening vindt plaats tussen de betreffende schoolbesturen indien van toepassing. Het samenwerkingsverband speelt hier geen rol in. De ‘ontvangende school’ factureert aan de ‘leverende school’, na afloop van de periode.

Overzicht bijlagen

Bijlage 1 VO-VO Overstapformulier

Bijlage 2 Stroomschema zorgplicht

Links:

- https://www.vo-raad.nl
- https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl
- https://www.rijksoverheid.nl

Bijlage 1

VO-VO Overstapformulier

VO-VO Overstapformulier

versie maart 2026

Ter inleiding
Binnen de regio van Munio hebben de schoolbesturen afgesproken dat *elke* overstappende leerling een warme, handelingsgerichte overdracht verdient. Daarom gebruiken scholen binnen Munio **altijd** dit formulier bij een VO-VO overstap. Doel van dit formulier is bij te dragen aan een warme, handelingsgerichte overdracht van de leerling.

De school van herkomst vult dit formulier **digitaal** in als een leerling een overstap gaat maken naar een andere VO-school binnen de regio van Munio. Indien er sprake is van instroom vanaf een school van buiten de regio van Munio, vraagt de nieuwe school van aanmelding met dit formulier informatie op bij de huidige school van inschrijving.

In het VO-VO Overstapformulier kan er, indien van toepassing, verwezen worden naar bijlagen zoals een OPP, uitdraai uit Magister/SOM, onderzoeksverslagen, etc. Zo wordt dubbel invulwerk voorkomen.

Ouders[1] en leerling hebben recht op inzage in het overstapdossier, waar dit formulier onderdeel van uitmaakt. Voor het delen van onderzoeksverslagen en (bepaalde informatie uit) OPP's is expliciet toestemming van ouders nodig, of van de leerling als die 16 jaar of ouder is.

De school van herkomst vult dit VO-VO Overstapformulier *samen* in met leerling en ouders. Als ouders en/of de leerling >16 jaar bepaalde informatie *die relevant is voor een succesvolle overstap*, niet via dit formulier willen delen met de andere VO-school, dan kan dit onderaan in dit formulier vermeld worden (zie kopje bijlagen). De nieuwe school van aanmelding moet hierover vervolgens zelf navraag doen bij ouders en de leerling.

---

1. Personalia van de leerling

Naam leerling	
Geboortedatum	
Geslacht	
Adres	(straatnaam + huisnummer, postcode, plaats)
Naam ouder 1[1]	
Contactgegevens	(telefoonnummer + e-mailadres)
Naam ouder 2[1]	
Contactgegevens	(telefoonnummer + e-mailadres)
Gezag bij	

2. Gegevens huidige school

☐ Leerling heeft een vrijstelling van onderwijs

Naam school van herkomst	
Adres school van herkomst	(straatnaam + huisnummer, postcode, plaats)
Naam contactpersoon voor deze leerling	

[1] Waar ouders staat kunt u ook ouder of verzorger(s) of andere wettelijke vertegenwoordiger(s) lezen.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Functie contactpersoon	
Contactgegevens contactpersoon	(telefoonnummer + e-mailadres)
Inschrijfdatum huidige school	
Huidig leerjaar	
Huidig niveau	
Huidige sector- of profielkeuze	(indien van toepassing)
Advies school wat betreft leerjaar bij overstap	(tijdens schooljaar of bij wisseling schooljaar)
Advies school wat betreft niveau bij overstap	(tijdens schooljaar of bij wisseling schooljaar)

3. Schoolloopbaan

Schooladvies basisschool (niveau)	
Schoolverloop basisschool (evt. doublures aangeven)	

VO-school:	**Schooljaar:**	**Leerjaar:**	**Niveau:**

4. Reden van overstap

a) Wat is de reden of aanleiding dat deze leerling een overstap wil gaan maken?

b) Van wie gaat het initiatief om van school te wisselen uit?

☐ ouders
☐ leerling
☐ huidige school
☐ anders, namelijk:

c) Is de leerling ook nog op een andere school aangemeld?

☐ Nee, gaat door naar vraag 5
☐ Ja, ga door naar vraag d

d) Op welke andere school/scholen is de leerling nog meer aangemeld? Geef ook aan welke school de eerste voorkeur van ouders en leerling heeft. Dit moet verplicht ingevuld worden.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

5. Onderwijsondersteuningsbehoeften

a) Is er een geëvalueerd en ondertekend OPP? En is er toestemming van ouders om dit te delen?

☐ Ja, stuur dit mee als bijlage, ga door naar vraag 6
☐ Ja, ouders geven geen toestemming om te delen (ga door met vraag b)
☐ Nee (ga door met vraag b)

b) Is er ondersteuning nodig op het gebied van:

Leren

☐Nee
☐Ja, namelijk:

Noteer hier wat de feitelijke onderwijsondersteuningsbehoeften zijn, hoe en eventueel met wie de huidige school de ondersteuning heeft ingezet, wat daarvan het effect is geweest (helpend of juist niet helpend) en of ouders en leerling open staan voor deze ondersteuning. Noteer hier ook de beschermende en bevorderende factoren. Noteer tot slot wat het advies is voor de andere school op dit punt. *Als er onderzoeksrapportages zijn, stem dan af met ouders en/of leerling >16 jaar of deze als bijlage toevoegt kunnen worden.*

Gedrag

☐Nee
☐Ja, namelijk:

Noteer hier wat de feitelijke onderwijsondersteuningsbehoeften zijn, hoe en eventueel met wie de huidige school de ondersteuning heeft ingezet, wat daarvan het effect is geweest (helpend of juist niet helpend) en of ouders en leerling open staan voor deze ondersteuning. Noteer hier ook de beschermende en bevorderende factoren. Noteer tot slot wat het advies is voor de andere school op dit punt. *Als er onderzoeksrapportages zijn, stem dan af met ouders en/of leerling >16 jaar of deze als bijlage toevoegt kunnen worden.*

Medische zaken

☐Nee
☐Ja, namelijk:

Noteer hier wat de feitelijke onderwijsondersteuningsbehoeften zijn, hoe en eventueel met wie de huidige school de ondersteuning heeft ingezet, wat daarvan het effect is geweest (helpend of juist niet helpend) en of ouders en leerling open staan voor deze ondersteuning. Noteer hier ook de beschermende en bevorderende factoren. Noteer tot slot wat het advies is voor de andere school op dit punt.

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Als er onderzoeksrapportages zijn, stem dan af met ouders en/of leerling >16 jaar of deze als bijlage toevoegt kunnen worden.

6. Schoolaanwezigheid

a) Is er sprake van afwezigheid?

☐ Nee
☐ Ja, geoorloofde afwezigheid (af- of aanwezigheidsoverzicht toevoegen)
☐ Ja, ongeoorloofde afwezigheid (af- of aanwezigheidsoverzicht toevoegen)

b) Indien er sprake is van schoolafwezigheid, zijn de volgende partners betrokken geweest?

☐ Leerplichtambtenaar
☐ Jeugdarts

Toelichting (noteer hier de contactgegevens van de betrokken partners en licht toe wat de gemaakte afspraken zijn).

7. Externe instanties

Zijn er externe instanties betrokken (denk hier bijvoorbeeld aan het sociaal team, SWV, Leerplichtambtenaar, medisch specialisten, andere hulpverleningsinstanties)

☐ Nee
☐ Ja, namelijk:

Toelichting (noteer de contactgegevens van de betrokkenen en licht toe wat de inzet is en wat de gemaakte afspraken zijn).

8. Overeenstemming en ondertekening:

a. Is er overeenstemming met ouders en/of leerlingen over de inhoud van dit overstapformulier?

☐ ja, met zowel ouders als leerling
☐ wel met de ouders, niet met de leerling
☐ wel met de leerling, niet met de ouders
☐ nee, ouders en leerling hebben een andere zienswijze

Zienswijze ouders:
Zienswijze leerling:

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

b. Ondertekening

Naam en handtekening schoolvertegenwoordiger	
Naam en handtekening ouder/verzorger Akkoord/ gezien*	
Naam en handtekening leerling Akkoord/ gezien*	
Datum	

* Doorhalen wat niet van toepassing is

9. Bijlagen

Verplicht toevoegen:
☐ Rapportcijfers
☐ Overige relevante LVS-gegevens
☐ Af- of aanwezigheidsoverzicht

Indien van toepassing en met toestemming van ouders en leerling > 16 jaar:
☐ OPP
☐ Gegevens basisschool (OKR, LVS)
☐ Relevante onderzoeksverslagen (medische gegevens, IQ-onderzoek, psychologische rapportages)
☐ Er zijn overige relevante gegevens. Ouders en leerling >16 jaar geven geen toestemming om dit te delen.

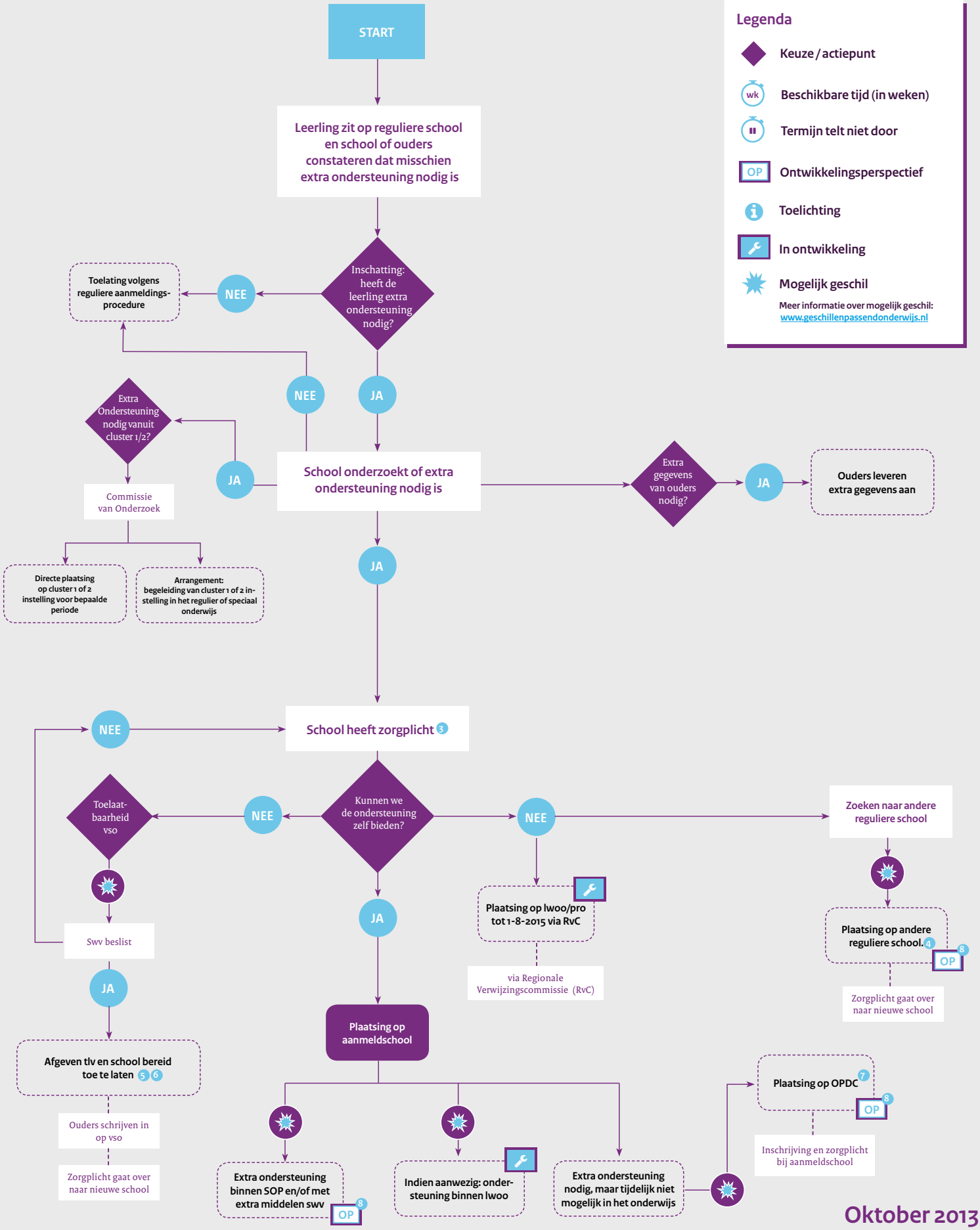
Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 73 04 59 ○ info@munio.nl

Bijlage 2

Stroomschema Zorgplicht

Zorgplicht als leerling al op school zit (voor po en vo)

Stroomschema 4

Oktober 2013

Teksten en toelichtingen bij stroomschema's

1 Voorwaarden aanmelding bij reguliere school

De aanmeldingsprocedure van de school is leidend. Natuurlijk kunnen ouders voor de inschrijving het schoolondersteuningsprofiel in de schoolgids raadplegen. Nadat de ouders hun kind schriftelijk hebben aangemeld, kan de zorgplicht ingaan. Hiervoor moet wel zijn voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- Er is plaatsruimte op de school van aanmelding (de school is niet vol).
- Ouders respecteren de grondslag van de school.
- Voor primair onderwijs: aanmelden kan vanaf de leeftijd van 3 jaar. Kinderen die jonger zijn, kunnen op een wachtlijst ('lijst van vooraanmeldingen') worden geplaatst.
- Voor voortgezet onderwijs: de leerling moet voldoen aan het Inrichtingsbesluit, dat wil zeggen dat er uitzicht moet zijn op het behalen van een diploma. Dit betekent dat een leerling met een vmbo-advies niet toelaatbaar is tot het vwo.
- Het gaat om een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Ouders moeten bij de aanmelding aangeven dat ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft.
- Bij aanmelding op meerdere scholen moeten ouders doorgeven bij welke school hun kind nog meer is aangemeld. Dan is het aan de scholen of het samenwerkingsverband om aan te geven hoe ze hiermee omgaan:
  - Optie a: de scholen vragen, eventueel via het samenwerkingsverband, aan de ouders welke school hun voorkeur heeft. Deze school krijgt de zorgplicht als dat nodig is.
  - Optie b: centrale aanmelding via het samenwerkingsverband. De school die ouders als eerste voorkeur opgeven, heeft de zorgplicht als dat nodig is. Als ouders bij scholen van verschillende samenwerkingsverbanden aanmelden, kan na overleg met de ouders 1 school worden aangewezen de zorgplicht krijgt als dat nodig is.

De termijn om een passende plek voor een leerling te vinden, gaat in vanaf het moment dat de school de aanmelding heeft ontvangen. Dat is doorgaans op de datum dat de ouders het aanmeldingsformulier hebben ingevuld. De school kan dit bijvoorbeeld in een ontvangstbevestiging aangeven. Vervolgens heeft de school 6 weken de tijd om een passende plek te vinden. Dit zijn gewone weken, geen schoolweken. Eventueel kan deze termijn met 4 weken worden verlengd.

2 Hoe stelt de school vast of extra ondersteuning nodig is?

De school schat op basis van de door de ouders aangeleverde informatie in of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Dit doet een school op basis van eigen ervaring en kennis van bijvoorbeeld welke ondersteuning de leraren op de school zelf kunnen bieden. De school maakt een inschatting op basis van de beschikbare informatie, ook als die beperkt is. Als de school vindt dat de informatie daar aanleiding voor geeft, kan de school onderzoeken of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Als er geen aanleiding is om verder onderzoek te doen, is dat niet nodig.

Om te onderzoeken of een leerling extra ondersteuning nodig heeft, gebruikt de school de informatie van de ouders, eventueel aangevuld met informatie van het kinderdagverblijf, de peuterspeelzaal of het onderwijskundig rapport van de voorgaande school voor primair onderwijs (bij aanmelding in het voortgezet onderwijs). Als het kind al op een school zit, vormt de informatie van die school ook een belangrijke bron voor de school waar het kind is aangemeld. Heeft de school onvoldoende informatie voor een goede beoordeling, dan kan de school extra informatie vragen aan de ouders. Wil de school dat een psycholoog of een orthopedagoog aanvullend onderzoek doet, dan moeten de ouders daar toestemming voor geven. Ook als de school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen, moeten de ouders toestemming geven. Wanneer deze aanvullende informatie niet beschikbaar is of komt, moet de school werken met informatie die er wel is. Ook als de ouders aangeven dat ze geen informatie willen leveren, moet de school het onderzoek uitvoeren met de informatie die wel beschikbaar is.

De school kan de extra ondersteuning aan leerlingen op veel manieren vormgeven. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de mogelijkheden van de school, zet de school de extra ondersteuning in. De ondersteuning is er altijd op gericht om de leerling verder te helpen in zijn onderwijsontwikkeling.

3 Wanneer geldt de zorgplicht?

De zorgplicht gaat in als blijkt dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft om het onderwijs goed te kunnen doorlopen. Voordat de zorgplicht ingaat, moet zijn voldaan aan de aanmeldingsvoorwaarden (zie 1) en moet de school hebben vastgesteld dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft (zie 2).

De zorgplicht geldt juridisch gezien voor het bevoegd gezag: het schoolbestuur. In de praktijk vult de school waar de leerling is aangemeld de zorgplicht in.

4 Voorwaarden voor plaatsing op een andere reguliere school

Als een reguliere school constateert dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft en de school kan die ondersteuning zelf niet bieden, gaat de school in overleg met de ouders. In dat gesprek geeft de school aan of er een reguliere school is die wel een passend programma kan bieden en zo ja, welke school dit is. Dit kan een school binnen het eigen samenwerkingsverband zijn, maar dat is niet verplicht.

De school heeft hiermee nog niet aan de volledige zorgplicht voldaan. De school van aanmelding moet op basis van het gesprek met de ouders een voorstel doen voor plaatsing op een andere reguliere school of een school voor speciaal onderwijs. Deze school moet plek hebben en bereid zijn om de leerling toe te laten. Het is dan aan de ouders om hun kind vervolgens op die school in te schrijven. Pas op dat moment gaat de zorgplicht over naar de nieuwe school.

Zijn ouders het niet eens met het voorgestelde aanbod, dan kunnen zij bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de (eerste) school of de tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering om een oordeel vragen. Of ze kunnen besluiten om hun kind bij een andere school aan te melden. Deze nieuwe school krijgt dan de zorgplicht.

5 Wat is een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) en wat zijn voorwaarden?

Een voorwaarde voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs (sbo) of (voortgezet) speciaal onderwijs (v)so is dat het samenwerkingsverband daarmee instemt. In dat geval krijgt de leerling een toelaatbaarheidsverklaring. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat in de vorm van processen en criteria beschreven welke leerlingen in aanmerking komen voor plaatsing in het sbo en (v)so.

Om te beoordelen of een leerling een tlv krijgt, vraagt het samenwerkingsverband in elk geval advies aan deskundigen. Bij een positief besluit geef het samenwerkingsverband een tlv af. Daarop staat het nummer van het samenwerkingsverband, van de toelaatbaarheidsverklaring, de start- en einddatum en het bekostigingsniveau (laag/midden/hoog). Verder gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school van aanmelding vraagt de tlv aan. Dit is dus niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor het sbo is dit een school voor basisonderwijs of sbo-school. Voor een tlv voor het vso, is dit een school voor voortgezet onderwijs of een vso-school.
- De school en ouders kunnen bij het samenwerkingsverband bezwaar aantekenen tegen het besluit van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband moet zich dan door de bezwaaradviescommissie van het samenwerkingsverband laten adviseren.

Als het samenwerkingsverband geen tlv afgeeft, moet de school waar de leerling is aangemeld of geplaatst op zoek naar een andere passende plek voor de leerling. De zorgplicht blijft dan bij de aanmeldingsschool of de school waar de leerling al zit.

6 Verhuizen met een toelaatbaarheidsverklaring (tlv)

Bij de eerste inschrijving is het samenwerkingsverband van de woonplaats van de leerling verantwoordelijk voor het afgeven en betalen van de toelaatbaarheidsverklaring. Ook als de leerling verhuist. Na afloop van de termijn moet hetzelfde samenwerkingsverband indien nodig een nieuwe tlv afgeven. Wordt een leerling verwezen vanuit het regulier onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs ((v)so), dan geeft het samenwerkingsverband van de verwijzende school de tlv af en betaalt voor plaatsing in het (v)so. Dit samenwerkingsverband beoordeelt ook of de leerling nog steeds in aanmerking komt voor een tlv. Ouders kunnen alleen bij dit samenwerkingsverband bezwaar maken tegen deze beslissing. Bij de overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs is sprake van een eerste inschrijving. Het samenwerkingsverband van de nieuwe woonplaats van de leerling is dan aan zet.

Voorbeeld: een leerling verhuist van Zoetermeer naar Groningen en de tlv is nog geldig. De leerling kan dan direct worden ingeschreven bij een (v)so-school in Groningen. Zoetermeer blijft betalen. Na afloop van de termijn moet het samenwerkingsverband van Zoetermeer bepalen of plaatsing in het (v)so nog steeds aan de orde is en eventueel een nieuwe tlv afgeven. De ouders kunnen alleen bij dit samenwerkingsverband bezwaar maken.

7 Verhuizen met extra ondersteuning

Een leerling functioneert nu goed met extra ondersteuning in het regulier onderwijs. Hij verhuist naar een andere woonplaats en wil daar ook graag extra ondersteuning op een reguliere school ontvangen. De ouders melden de leerling dan aan op deze nieuwe school en de school schat op basis van de ontvangen informatie (bijvoorbeeld het ontwikkelingsperspectief van de oude school) in of de leerling ook op de nieuwe school extra ondersteuning nodig heeft. Maar het verschilt per school hoe die extra ondersteuning is ingericht. Het is mogelijk dat de nieuwe school op een andere manier extra ondersteuning biedt. Elke school maakt zelf opnieuw de inschatting of de leerling inderdaad extra ondersteuning nodig heeft en hoe de school dit het beste kan invullen.

8 Wat is het ontwikkelingsperspectief OP

De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Hierin staat het verwachte uitstroomniveau van de leerling. Ook staat in het ontwikkelingsperspectief welke ondersteuning en begeleiding de leerling krijgt om dit uitstroomniveau te halen. De school voert op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het ontwikkelingsperspectief. Scholen in het voortgezet onderwijs betrekken ook de leerling zelf hierbij. Als de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, is dit zelfs verplicht.

9 Aanmelding bij een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so)

De aanmelding bij het (v)so gebeurt altijd schriftelijk. Nadat de leerling schriftelijk is aangemeld, , kan de zorgplicht ingaan. Hiervoor moet wel zijn voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- Er is plaatsruimte op de school van aanmelding (de school is niet vol).
- Ouders respecteren de grondslag van de school.
- Voor speciaal basisonderwijs: aanmelden kan vanaf de leeftijd van 3 jaar.
- Voor voortgezet speciaal onderwijs: als de leerling wordt aangemeld voor het diplomagerichte uitstroomprofiel, moet de leerling voldoen aan het Inrichtingsbesluit. Dat wil zeggen dat er uitzicht moet zijn op het behalen van een diploma.
- Bij aanmelding op meerdere scholen moeten ouders doorgeven bij welke school hun kind nog meer is aangemeld. Dan is het aan de scholen of het samenwerkingsverband om aan te geven hoe ze hiermee omgaan:
  - Optie a: de scholen vragen, eventueel via het samenwerkingsverband, aan de ouders welke school hun voorkeur heeft. Deze school krijgt de zorgplicht als dat nodig is.
  - Optie b: centrale aanmelding via het samenwerkingsverband. De school die ouders als eerste voorkeur opgeven, heeft de zorgplicht als dat nodig is. Als ouders bij scholen van verschillende samenwerkingsverbanden aanmelden, kan na overleg met de ouders 1 school worden aangewezen de zorgplicht krijgt als dat nodig is.

De zorgplicht geldt ook als er voor een leerling (nog) geen toelaatbaarheidsverklaring (tlv) is afgegeven. De aanmeldingsschool moet voor deze leerling op zoek naar een andere passende plek.

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl

Bijlage 9

Next Level

MUNIO

sterk naar de toekomst

Next Level

Overstap VO-MBO

Van doorstroom tot aankomst:

een gedeelde verantwoordelijkheid

MUNIO

sterk naar de toekomst

Leeswijzer

Doel en doelgroep (hoofdstuk 3)
Dit document is een handreiking voor professionals in het voortgezet onderwijs (vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo), met als doel de overstap van leerlingen van vo naar mbo soepel en zorgvuldig te laten verlopen. Het richt zich vooral op leerlingen die nog onder de kwalificatieplicht vallen.

Aanleiding en gezamenlijke doelstelling (hoofdstuk 2)
Tijdens een bijeenkomst in januari 2025 is de gezamenlijke doelstelling geformuleerd: het zoveel mogelijk voorkomen van voortijdig schoolverlaten (vsv). Maatwerk, samenwerking en warme overdracht zijn cruciaal om dit te bereiken.

Voortraject in het vo (hoofdstuk 4)
Leerlingen worden in het vo voorbereid op de overstap naar het mbo via profielkeuze, loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB), en diverse maatwerktrajecten zoals het Windroosproject, extra stagebegeleiding en het ZOW-traject (Zorg Onderwijs Werk).

Aanmeldprocedure vo-mbo (hoofdstuk 5)
De brochure beschrijft de stappen voor aanmelding op het mbo, de kwalificatieplicht, toelatingseisen, en het verschil tussen bbl (beroepsbegeleidende leerweg) en bol (beroepsopleidende leerweg). Er wordt aandacht besteed aan warme overdracht en intakegesprekken voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften.

Op het mbo (hoofdstuk 6)
Op het mbo staat persoonlijke begeleiding centraal (“Groei door Aandacht”). Studenten krijgen een studiecoach en eventueel extra ondersteuning. Er zijn mogelijkheden voor maatwerk, interne overstap bij verkeerde opleidingskeuze, en reken- en taalondersteuning.

Nazorg en uitstroom (hoofdstuk 7)
Mbo-scholen hebben een wettelijke taak om studenten op niveau 1 en 2 te begeleiden naar werk (Wet van school naar duurzaam werk). Er zijn ook mogelijkheden voor doorstroom naar andere opleidingen of het hbo. Voor jongeren zonder kwalificatie zijn er regionale initiatieven zoals doorstroomcoaches.

Wetgeving en kaders (hoofdstuk 8)
Het document behandelt relevante wet- en regelgeving: leerplicht, kwalificatieplicht, urennormen, maatwerk, passend onderwijs, AVG (privacy), en de nieuwe wet ‘Van school naar duurzaam werk’ die vanaf 2026 ingaat.

Bijlagen
Er zijn diverse bijlagen met extra informatie, zoals brochures over maatwerk, passend examineren, leer-werktrajecten, en de overstap vo-hbo/wo.

Inhoudsopgave

1. Inleiding **5**

2. Aanleiding en doelstelling **6**

3. Doelgroepomschrijving **7**

4. Voortraject op het vo **8**
4.1 Profielkeuze 8
4.2 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) 8
4.2.1 Windroosproject 8
4.3 Vervroegd voorsorteren op mbo 9
4.3.1 Maatwerk binnen het PTA 9
4.3.2 Extra stagebegeleiding kwetsbare vmbo-leerlingen 9
4.3.3 ZOW voortraject 10
4.3.4 Leer-werktraject 10
4.4 Doorlopende leerweg: aanbod mbo binnen de vmbo school. 11

5. Aanmeldprocedure vo-mbo **12**
5.1 Kwalificatieplicht 12
5.2 Vooropleiding – niveau van instroom 12
5.3 Bbl versus bol 12
5.4 Inschrijven op het mbo (Da Vinci College) 13
5.5 Doorgaande lijnen 13

6. Op het mbo **14**
6.1 Visie 14
6.2 Passend onderwijs 14
6.3 Nazorg – contact met vo 14
6.4 Stage 14
6.5 Verkeerde opleidingskeuze – interne overstap 15
6.6 Reken- en taalondersteuning 15
6.7 Maatwerkmogelijkheden 15
6.8 ZOW 15

7. Na het mbo **16**
7.1 Plicht op de nazorg 16
7.2 Uitstroommogelijkheden binnen het onderwijs 16
7.3 Uitstroom arbeid 17

8. Wetgeving en kaders **18**
8.1 Leerplicht en kwalificatieplicht 18
8.2 Variawet 19
8.3 Wet op passend onderwijs in het vo 21
8.4 AVG 21
8.5 Wet van school naar duurzaam werk 22

Bijlagen
Bijlage A.1: Ruimte in regels voortgezet onderwijs
Bijlage A.2: Brochure Maatwerk – wat kan en mag?
Bijlage B: De handreiking Passend Examineren
Bijlage C: Brochure Leer-werktrajecten – wat moet en wat mag
Bijlage D: Opleidingen Da Vinci
Bijlage E: Handreiking overstap vo-hbo/wo
Bijlage F: AVG wetgeving

1. Inleiding

De overstap van het voortgezet onderwijs (vo) naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) is een belangrijke stap in de schoolloopbaan van iedere leerling. In deze fase ontwikkelen jongeren hun talenten verder en werken ze toe naar een toekomst in studie en beroep. Net als bij de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs vraagt ook deze stap om duidelijke afspraken, goede samenwerking en zorgvuldige afstemming tussen scholen en betrokken professionals.

Next Level biedt professionals binnen het vo en mbo handvatten om deze overgang zorgvuldig vorm te geven. Het document beschrijft een gezamenlijke aanpak met informatie en afspraken die bijdragen aan een soepele doorstroom en versterking van de doorgaande leerlijn. Zo zorgen we er samen voor dat iedere leerling passende begeleiding krijgt bij zijn of haar volgende stap.

De brochure richt zich op leerlingen die nog onder de kwalificatieplicht vallen (zie hoofdstuk 5.1) en is daarmee specifiek bedoeld voor de overstap van vo naar mbo. De overgang vanuit het vo naar het hbo of wo valt buiten de scope van dit document. Informatie hierover kunt u wel vinden in Bijlage E.

Eerst worden de doelstelling en doelgroep toegelicht. Vervolgens komt het voortraject binnen het vo aan bod, waarin leerlingen worden voorbereid op de overstap naar het mbo. Daarbij is maatwerk van groot belang, omdat deze overstap niet voor iedere leerling volgens de gebruikelijke route verloopt.

Daarna volgt de beschrijving van de aanmeldprocedure en de organisatie binnen het mbo, inclusief de visie, begeleiding, ondersteuning en de mogelijkheden voor maatwerk binnen deze fase. Ook de periode na het mbo krijgt aandacht, met nadruk op nazorg, vervolgonderwijs en arbeidsmarkttoeleiding.

Tot slot wordt het juridisch kader uiteengezet, waarin de relevante wet- en regelgeving rondom leerplicht, passend onderwijs en gegevensbescherming wordt behandeld.

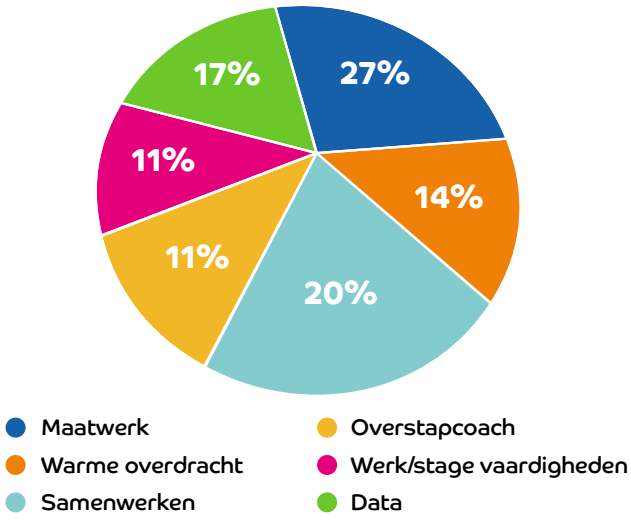
Next Level is tot stand gekomen in samenwerking tussen het Da Vinci College en Samenwerkingsverband Munio. Waar in de tekst wordt gesproken over het mbo, verwijst dit specifiek naar het Da Vinci College.

Het document wordt jaarlijks herzien en geactualiseerd op basis van eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving rondom Passend Onderwijs. Daarnaast is het onze intentie om vanaf volgend jaar ook informatie op te nemen over andere mbo-scholen in de regio.

2. Aanleiding en doelstelling

In januari 2025 organiseerden Munio en het Da Vinci college een bijeenkomst waaraan o.a. vo-directeuren en partners uit het mbo deelnamen. Hier is gezamenlijk nagedacht over de visie en missie rondom het thema 'vo-vervolg'.

In deze brainstormsessie is een gezamenlijke doelstelling geformuleerd: "Het zoveel mogelijk voorkomen van voortijdig schoolverlaten."
Aansluitend is besproken welke factoren kunnen bijdragen aan deze doelstelling, in relatie tot de overstap van vo naar mbo. Daarbij kwam naar voren dat maatwerk – zowel binnen het vo als binnen het mbo – een cruciale rol speelt. Ook werd benadrukt dat het belangrijk is om out of the box te durven denken en dat goede samenwerking en overdracht tussen onderwijsniveaus essentieel zijn (zie figuur 1).
Deze inzichten vormden de aanleiding voor het ontstaan van Next Level: een gezamenlijke aanpak van vo en mbo waarin wordt gekeken naar wat wél mogelijk is – juist voor de jongeren die een verhoogd risico lopen op voortijdig schoolverlaten.

Figuur 1. Opbrengst gezamenlijke brainstorm vo-mbo (20-01-2025)

Een voortijdig schoolverlater (vsv) is een jongere tussen 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaat zonder een startkwalificatie (zie hoofdstuk 8.1). De gemeente en het doorstroompunt (voormalig RMC) sporen deze jongeren op en bieden begeleiding naar een nieuwe opleiding of werk, of een combinatie daarvan, om terugkeer naar het onderwijs te bevorderen (zie hoofdstuk 7.3 en 8.5).

Voortijdig schoolverlaten vraagt om een brede aanpak. Uit ervaring blijkt dat maatwerk en warme overdracht essentieel zijn om leerlingen in beeld te houden en goed te begeleiden. Samenwerking tussen scholen, ouders en stagebedrijven, ondersteund door overstapcoaches, speelt daarbij een grote rol. Ook praktijkgerichte leerervaringen helpen leerlingen gemotiveerd te blijven. Decanen en de inzet van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op het vo ondersteunen de leerlingen in het voorbereiden op de overstap naar vervolgonderwijs.

De gezamenlijke opdracht vanuit het vo en mbo is dat iedere leerling een startkwalificatie behaalt. Daarnaast staat het verstevigen van doorgaande leerlijnen centraal. Binnen het vo zijn er leerlingen die vroegtijdig, zonder het behalen van een vo-diploma, de overstap naar het mbo willen maken. Voor vo-scholen is niet altijd helder wat er kan, mag en wenselijk is in (het traject richting) deze overstap. Deze brochure geeft informatie en stimuleert het vo en mbo om de overstap zo vorm te geven dat leerlingen een goede start maken op het mbo en de kans op het succesvol afronden van hun opleiding vergroot wordt.

3. Doelgroepomschrijving

Het mbo sluit aan op de middelbare school. Leerlingen met een diploma van het vmbo (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs) kunnen de overstap maken naar het mbo. Het mbo is bovendien een goede optie voor wie moeite heeft met de havo of nog niet klaar is voor het hbo. Leerlingen die een overgangsbewijs van 3 naar 4 havo of vwo hebben, kunnen instromen in een mbo-opleiding op niveau 4 (of lager). Leerlingen die zonder vmbo-diploma van school af gaan kunnen zonder vooropleiding starten in het mbo op niveau 1 - Entree (zie hoofdstuk 5.5).

De mbo-opleidingen bereiden leerlingen voor op het uitoefenen van een vak of beroep. Er zijn veel beroepen in bijvoorbeeld de zorg, de bouw, de techniek, het groen of de kunst. Er zijn ongeveer 500 beroepsopleidingen (zie voor Da Vinci opleidingen Bijlage D). Het mbo is praktijkgericht, wat betekent dat de student vanaf het eerste jaar aan de slag gaat in het toekomstige beroepenveld. De student volgt praktijkvakken en loopt stage. Daarnaast worden ook belangrijke vakken zoals Nederlands, Engels en rekenen gegeven. Op het mbo leert de student niet alleen uit boeken, maar vooral door ervaring op te doen in de praktijk (de werkomgeving). Na het diploma kan de geslaagde aan het werk gaan, maar er kan ook voor gekozen worden om door te leren binnen het mbo of verder in het hbo (hoger beroepsonderwijs).

De laatste jaren maken steeds meer havisten de overstap naar het mbo. Leerlingen met een vmbo-gl/tl diploma kunnen sinds 2020 doorstromen naar de havo, mits ze op het vmbo een extra (examen)vak hebben gevolgd. Dit extra vak is een onderdeel van hun examenpakket. In de praktijk zien we dat velen van hen alsnog afhaken. Dan blijkt de havo toch te hoog gegrepen. In andere gevallen spelen persoonlijke omstandigheden een rol waardoor de focus op school lastig vol te houden is. Het mbo biedt dan een passend alternatief: een omgeving waar theorie en praktijk elkaar ontmoeten en waar studenten sneller zicht krijgen op hun toekomst. Toch is het maken van deze stap niet vanzelfsprekend. Een goede overdracht en begeleiding zijn belangrijk, juist omdat iedere student zijn of haar eigen beweegredenen heeft. Havisten kunnen soms sneller de uitdaging missen, omdat ze gewend zijn aan een ander tempo of een andere manier van werken. Het is dan nodig om hen extra uitdaging te bieden wat bij kan dragen aan het behouden van motivatie. Uiteindelijk draait het erom dat iedere student tot zijn recht komt – op de plek waar hij of zij het beste kan groeien.

4. Voortraject op het vo

4.1 Profielkeuze

Het vmbo kent verschillende niveaus, variërend van vmbo basisberoepsgerichte leerweg tot en met vmbo theoretische leerweg. Elk niveau sluit aan bij de manier van leren die het best bij de leerling past: sommige leerlingen leren vooral door te doen, terwijl anderen meer theoretisch zijn ingesteld. Om hierop in te spelen, bieden veel vmbo-scholen meerdere niveaus aan, doorgaans twee of drie, zodat er beter kan worden aangesloten bij de verschillende leerstijlen en niveaus.

Voor een goede doorgaande lijn naar de vervolgopleiding op het mbo is het belangrijk dat er binnen het vmbo naast de reguliere theorievakken vanaf het eerste leerjaar aandacht wordt besteed aan praktijk- en projectlessen. Deze lessen worden vaak georganiseerd binnen een leerplein of vakcollege. Leerlingen krijgen daar de gelegenheid om hun zelfstandigheid te ontwikkelen en hun interesses verder te ontdekken. Op die manier kunnen zij beter bepalen welke richting bij hen past. Aan het einde van het eerste of tweede leerjaar maken leerlingen een profielkeuze. Soms is het zelfs mogelijk de profielkeuze pas in het derde leerjaar te maken (uitgestelde profielkeuze).

4.2 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)

Tijdens de schoolperiode op het vmbo staan leerlingen voor belangrijke keuzes, zoals het samenstellen van een vakkenpakket, het kiezen van een profiel en het bepalen van een vervolgopleiding. De decaan verzorgt de beroepskeuzebegeleiding, geeft voorlichting en adviseert, samen met de mentor, ook de ouders en verzorgers.

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) is het geheel van activiteiten en begeleiding binnen het onderwijs (vo en mbo) dat leerlingen helpt hun kwaliteiten, interesses en mogelijkheden te ontdekken. Het doel is dat zij bewuste en passende keuzes leren maken voor hun vervolgstudie en toekomstig beroep.

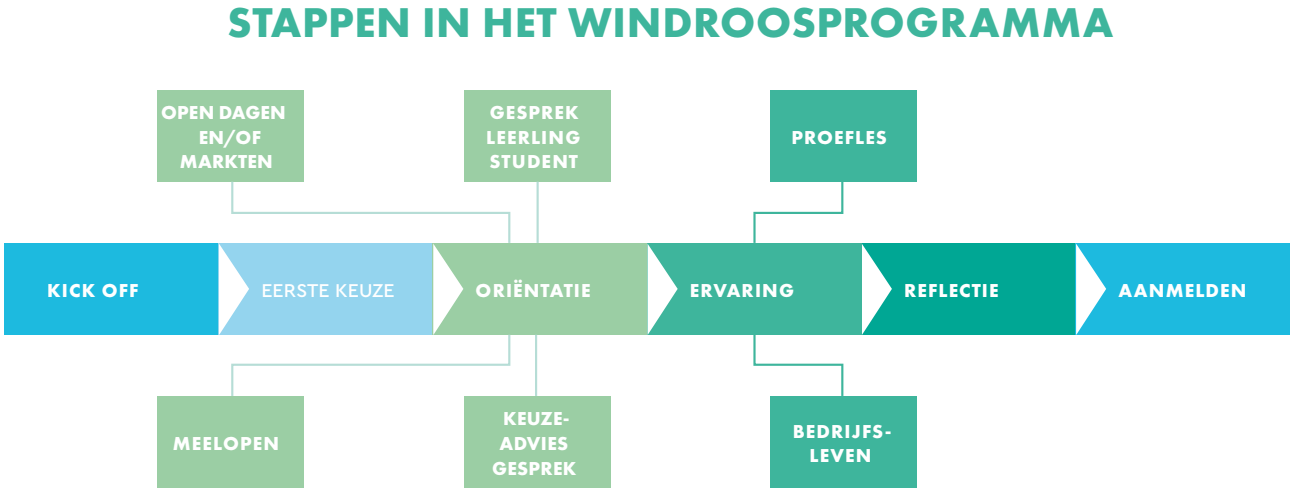
Binnen LOB worden diverse activiteiten aangeboden, zoals persoonlijke gesprekken, meeloopdagen, bedrijfsbezoeken, excursies, stages en de jaarlijkse avond voor school en bedrijf. Deze ervaringen helpen leerlingen een realistisch beeld te vormen van hun mogelijkheden en dragen bij aan het maken van een passende keuze voor de toekomst.

4.2.1 Windroosproject

Om de keuze voor een opleiding zorgvuldig af te wegen en de leerlingen een nog beter beeld te geven van de verschillende opleidingen, is het Windroosproject gestart door Da Vinci.

Het Windroos-studiekeuzeprogramma is een LOB programma ontwikkeld voor de bovenbouw leerlingen van het vmbo. Het programma is gemaakt in samenwerking met de vo-scholen in de regio. In het programma ontdekt en ervaart de vmbo-leerling welke (mbo) vervolgopleiding het beste bij hem of haar past. Het programma bestaat uit een aantal stappen (zie figuur 2). Een goede oriëntatie op de studiekeuze en het ontwikkelen van mbo-vaardigheden verkleinen de kans dat studenten in het eerste jaar van het mbo uitvallen of willen overstappen naar een andere opleiding. Op dit moment zijn er in de regio ruim 40 vo-scholen die deelnemen aan dit programma. Zie voor meer informatie →

Figuur 2. Stappen in het Windroosprogramma

4.3 Vervroegd voorsorteren op mbo

Wanneer er geen zicht (meer) is op een vo-diploma, maar de leerling nog niet oud genoeg is om op het mbo in te stromen, is het belangrijk af te wegen of deze leerling vervroegd kan voorsorteren op het mbo. Hier is maatwerk voor nodig. In de volgende tussenkopjes wordt een aantal maatwerkregelingen toegelicht. Deze maatwerkopties moeten mogelijk zijn binnen de huidige wet- en regelgeving. Voor de mogelijkheden binnen deze kaders verwijzen wij u naar hoofdstuk 8.2.

4.3.1 Maatwerk binnen het PTA

Je kunt onderzoeken of er mogelijkheden liggen binnen het versmallen van het vakkenpakket of het maken van een vervroegde profielkeuze. Binnen het PTA mag onder bepaalde voorwaarden een toets op een andere manier worden afgenomen als de omstandigheden daarom vragen.

Informatie over maatwerkmogelijkheden bij examens kun je teruglezen in de handreiking Passend Examineren (zie Bijlage B), daarin staat een overzicht van mogelijkheden voor leerlingen met een beperking voor de centrale examinering in dat schooljaar. Deze brochure bevat ook algemene hoofdlijnen en uitgangspunten en is daardoor tevens bruikbaar bij het overwegen van mogelijkheden voor leerlingen met een beperking voorafgaand aan de start van de bovenbouw of soms zelfs al bij de start in het voortgezet onderwijs.

Heb je na het raadplegen hiervan nog vragen over wet- en regelgeving, dan kan je hiervoor terecht bij het Examenloket →

4.3.2 Extra stagebegeleiding kwetsbare vmbo-leerlingen

Regionaal zijn er diverse interventies om vroegtijdig schoolverlaten te verminderen en te voorkomen. De laatste jaren zien we dat steeds meer jongeren moeite hebben met het lopen van stage in de bovenbouwklassen van het vmbo. Mogelijk spelen de effecten van de Corona-tijd daarin mee. We zien dat jongeren door een periode van isolatie en lagere frequentie aan sociale contacten, steeds meer moeite hebben met het lopen van stage. Deze stages zijn voorwaarde voor het halen van een vmbo-diploma, het kunnen functioneren op de arbeidsmarkt en voorwaarde om een succesvolle start te kunnen maken op een mbo-opleiding en deze opleiding ook af te ronden. Door de moeizame stagetrajecten zien we dat er een hoger risico is op thuiszitters na het vmbo of dat leerlingen zelfs hun vmbo-diploma niet halen en/of vervolgens niet aankomen op het mbo.

Om deze kwetsbare leerlingen intensievere ondersteuning te kunnen bieden bij het vinden en succesvol afronden van hun stage zijn er gelden beschikbaar vanuit het Ambitiefonds van Avres.

Middels een projectplan hebben de vmbo-scholen binnen Munio een beroep kunnen doen op deze gelden. De looptijd is tot en met december 2026.

4.3.3 ZOW voortraject

Sommige leerlingen binnen het vo lukt het niet om een middelbare schooldiploma te behalen. Diverse problematiek rondom een leerling maakt dat de motivatie niet meer aanwezig is, of een leerling wil heel graag aan het werk en het lukt niet meer om zich vijf dagen per week op schoolwerk te richten. In dat geval wordt er gekeken of een overstap richting een mbo opleiding passend kan zijn via het ZOW: Zorg Onderwijs Werk.

Het ZOW is een onderwijsvoorziening vanuit het Da Vinci college (mbo) waar studenten onderwijs volgen die tijdelijk zijn uitgevallen op het mbo (zie hoofdstuk 6.8) of vroegtijdig vanuit het vo de stap richting het mbo willen gaan maken. Leerlingen uit het vo dienen bij de start op het ZOW minimaal 15,5 jaar oud te zijn. In een halfjaar worden deze leerlingen voorbereid op het mbo. Deze voorbereiding gebeurt door middel van het volgen van Nederlands en rekenen, het zoeken en starten van een stage en het maken van een keuze voor een opleiding. Wanneer de leerling 16 jaar is en goed voorbereid is op de overstap, kan de leerling vervolgens doorstromen naar het mbo.

Munio en Da Vinci zijn een samenwerking aangegaan rondom het ZOW programma voor de leerlingen uit het vo. Wanneer een vo-school een leerling aan wil melden voor het ZOW, bespreekt de vo-school dit eerst met de betrokken adviseur passend onderwijs van Munio. Daarnaast is het belangrijk de betrokken leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen en mee te nemen in dit proces. Na overleg kan er een aanvraag gedaan worden middels het systeem Grippa voor het arrangement ZOW. Munio monitort deze aanvragen en verzorgt in samenwerking met het ZOW dat deze leerlingen geplaatst kunnen worden. Tijdens het traject blijft de leerling ingeschreven op de vo-school van herkomst en betaalt deze school voor de plaatsing op het ZOW. Gedurende het ZOW-traject blijft de vo-school betrokken door middel van aansluiten bij de intake en evaluaties op het ZOW. De vo-school behoudt de zorgplicht totdat de leerling daadwerkelijk ingeschreven wordt op het mbo.

Als er rondom een leerling extra zorgen zijn wordt jeugdhulp ingeschakeld. Bij iedere intake is standaard een jeugdprofessional vanuit de gemeente aanwezig om mee te denken en de lijnen met jeugdhulp zo kort mogelijk te houden.

4.3.4 Leer-werktraject

Het leer-werktraject is een speciale route binnen het vo voor vmbo-basisleerlingen. Dit traject kan worden ingezet voor leerlingen die het lastig vinden om het reguliere schoolprogramma te volgen. De leerling werkt toe naar het diploma vmbo-basis volgens landelijke regelgeving, echter ligt de nadruk meer op de praktijkvakken. In het leer-werktraject volgen de leerlingen onderwijs en moeten ze stagelopen bij een door SBB erkend leerbedrijf. Deze stage moet ten minste 640 en maximaal 1280 uur omvatten. Een van de eisen is dat de leerling in staat moet zijn om deze stage qua uren, competenties en vaardigheden te kunnen volgen.

Op een aantal vo-scholen binnen ons samenwerkingsverband bestaat de mogelijkheid een leer-werktraject in te zetten voor leerlingen die meer nabijheid en ondersteuning nodig hebben. De vo-school maakt een zorgvuldige afweging of de leerling past binnen het leerwerktraject.
De leerlingen wisselen theorie en praktijk op school af met stage, waarin ze actief worden begeleid. Er is een nauwe samenwerking met het mbo, zodat er doorstroom mogelijk is naar mbo niveau 2. Echter blijft de zorg aanwezig dat deze leerlingen een hoge mate van behoefte aan structuur hebben, waardoor de overstap naar niveau 2 voor veel leerlingen groot is. Er dient aandacht te zijn voor deze overstap, zowel in voorbereiding op het vo als in begeleiding bij de start op het mbo.

Meer informatie over leer-werktrajecten, wat moet en wat mag; zie Bijlage C.

4.4 Doorlopende leerweg: aanbod mbo binnen de vmbo school.

Binnen samenwerkingsverband Munio zijn er 2 vmbo-scholen die een doorlopende leerweg aanbieden. Dit zijn het Gilde in Gorinchem en Yuverta in Ottoland.

Mbo bbl techniek het Gilde
Het Gilde biedt een mbo-bbl-opleiding aan voor leerlingen die na hun vmbo eindexamen willen gaan werken, maar tot hun 18e jaar nog kwalificatieplichtig zijn. Zij kunnen op het Gilde op mbo-niveau verder studeren. Deze opleiding wordt door het Gilde samen met ROC Rivor uit Tiel vormgegeven. De leerling gaat dan 4 dagen per week werken bij een erkend leerbedrijf en komt 1 dag per week naar school waarin hij of zij, naast een aantal theorievakken, ook werkt aan de beroepsgerichte vaardigheden.
In deze opleiding is er veel contact tussen leerling, werkgever en school. De leerling is bekend binnen de school. Door te blijven studeren in de eigen vertrouwde omgeving, met dezelfde docenten en veel bekende oud-klasgenoten, wordt de kans om de vervolgopleiding op mbo-niveau 2 of 3 (bbl-2 en bbl-3) met succes af te ronden, aanmerkelijk vergroot. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om na een niveau 2 diploma door te gaan op niveau 3. Op de website van het mbo Gilde is een overzicht terug te vinden met de opleidingen die aangeboden worden. Om te worden toegelaten tot niveau 2 is een vmbo-diploma basisberoepsgerichte leerweg nodig; voor niveau 3 minimaal een vmbo-diploma kaderberoepsgerichte leerweg. Het vmbo-diploma dient op het Gilde te zijn behaald.

De vakroute Yuverta Ottoland
Wanneer de leerling op het Yuverta vmbo basis of kader volgt dan kan de leerling vanaf de derde klas de vakroute volgen. De leerling volgt dan een vmbo- én mbo-opleiding (niveau 2) in één. In 5 of 6 jaar word je als leerling in de praktijk opgeleid voor één van deze richtingen: Groen, grond en groene infra, Hovenier óf Melkveehouderij.

De vakroute is in samenwerking met het Yuverta mbo Houten en het bedrijfsleven ontwikkeld. De lessen worden gegeven in Ottoland, op leerbedrijven en op de locatie in Houten.

In een doorlopende leerlijn wordt de leerling begeleid van vmbo naar mbo en ontwikkelt zo de kennis, vaardigheden en competenties die passen bij het vak. De leerling leert veel door te doen in de praktijk en kan in de vertrouwde omgeving zijn of haar mbo-diploma niveau 2 halen. Door de vele uren stage doet de leerling veel werkervaring op. Dit geeft hen de mogelijkheid om zich binnen het leerbedrijf verder te ontwikkelen.

Door de samenwerking met de locatie in Houten is het voor leerlingen, na het behalen van hun niveau 2 mbo-diploma, gemakkelijk om door te stromen naar een niveau 3 opleiding in Houten.

5. Aanmeldprocedure vo-mbo

5.1 Kwalificatieplicht

In Nederland zijn leerlingen van hun 5e tot hun 16e levensjaar leerplichtig. Ze mogen dus niet zomaar halverwege het jaar stoppen. Daarna geldt de kwalificatieplicht: jongeren zonder diploma moeten doorleren tot ze 18 jaar zijn of een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is een diploma op havo-, vwo- of mbo-niveau 2 of hoger. Jongeren zonder startkwalificatie worden tot hun 23e jaar gestimuleerd om alsnog een diploma te halen. Vanaf januari 2026 is een jongere kwalificatieplichtig tot hun 27e levensjaar. De gemeente en het doorstroompunt ziet hierop toe.

Zodra een jongere een startkwalificatie heeft behaald, mag hij of zij stoppen met school, ook als de leerling nog geen 18 jaar oud is.
Sommige leerlingen hoeven niet tot hun 18e naar school, ook als zij geen startkwalificatie hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor leerlingen die het praktijkonderwijs hebben afgerond, of voortgezet speciaal onderwijs (vso) volgen met een uitstroomprofiel arbeidsmarkt of dagbesteding (zie ook hoofdstuk 8.1).

5.2 Vooropleiding – niveau van instroom

Iedereen die een diploma heeft behaald op een voschool is welkom op het mbo.

Wanneer een leerling zich na het vo wil aanmelden voor een mbo-opleiding op niveau 2, dan beschikt hij of zij over:
- een diploma van het vmbo beroepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg of gemengde/theoretische leerweg;
- een diploma van een entreeopleiding;
- of een overgangsbewijs van leerjaar 3 naar leerjaar 4 van havo of vwo.

Wanneer een leerling zich na het voortgezet onderwijs wil aanmelden voor een mbo-opleiding op niveau 3 of 4, dan beschikt hij of zij over:
- een diploma van het vmbo beroepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg of gemengde/theoretische leerweg;
- een diploma op mbo-niveau 2 of 3;
- een overgangsbewijs van leerjaar 3 naar leerjaar 4 van havo of vwo;
- of een havodiploma.

Leerlingen zonder vo-diploma kunnen zich aanmelden voor een entreeopleiding op niveau 1. Zij moeten dan wel minimaal 16 jaar oud zijn. Leerlingen die jonger zijn dan 16 jaar, hebben vrijstelling van leerplicht nodig om te kunnen starten op niveau 1. Een gesprek over maatwerk is altijd mogelijk. Hierbij is het van belang dat leerplicht altijd betrokken is.

Zie ook de schematische weergave bij 5.5 Doorgaande lijnen.

5.3 Bbl versus bol

Op het mbo kunnen studenten op twee verschillende manieren hun studie volgen: veel tijd op school doorbrengen (bol) of werken combineren met leren (bbl).

Beroepsopleidende leerweg (bol)

Een bol-opleiding staat voor beroepsopleidende leerweg. De student gaat 5 dagen per week naar school en loopt stages om praktijkervaring op te doen.

Beroepsbegeleidende leerweg (bbl)

Een bbl-opleiding staat voor beroepsbegeleidende leerweg. Hier werkt het precies andersom. De student begint direct met werken en gaat bij de meeste opleidingen één dag in de week naar school. Wanneer de student een bbl-opleiding wil volgen, dan heeft hij of zij een baan nodig bij een erkend leerbedrijf. Niet alle opleidingsrichtingen bieden een bbl-opleiding aan.

5.4 Inschrijven op het mbo (Da Vinci College)

Iedereen die zich aanmeldt voor 1 april en de juiste diploma's heeft, heeft toelatingsrecht. Voor de zomervakantie worden alle nieuwe studenten uitgenodigd op school voor een kennismakingsgesprek. Bij de inschrijving kan de nieuwe student of de ouders (in het geval de student nog geen 18 jaar oud is) aangeven dat een gesprek met de begeleidingscoördinator gewenst is. Men kan dit ook aangeven bij de mentor van de vo-school.
Het mbo vindt het waardevol om te weten hoe het met de student gaat en of er bijzonderheden zijn. Een warme overdracht is hierbij belangrijk. Het vormt een belangrijke bijdrage in de mate van succes van de gemaakte studiekeuze.

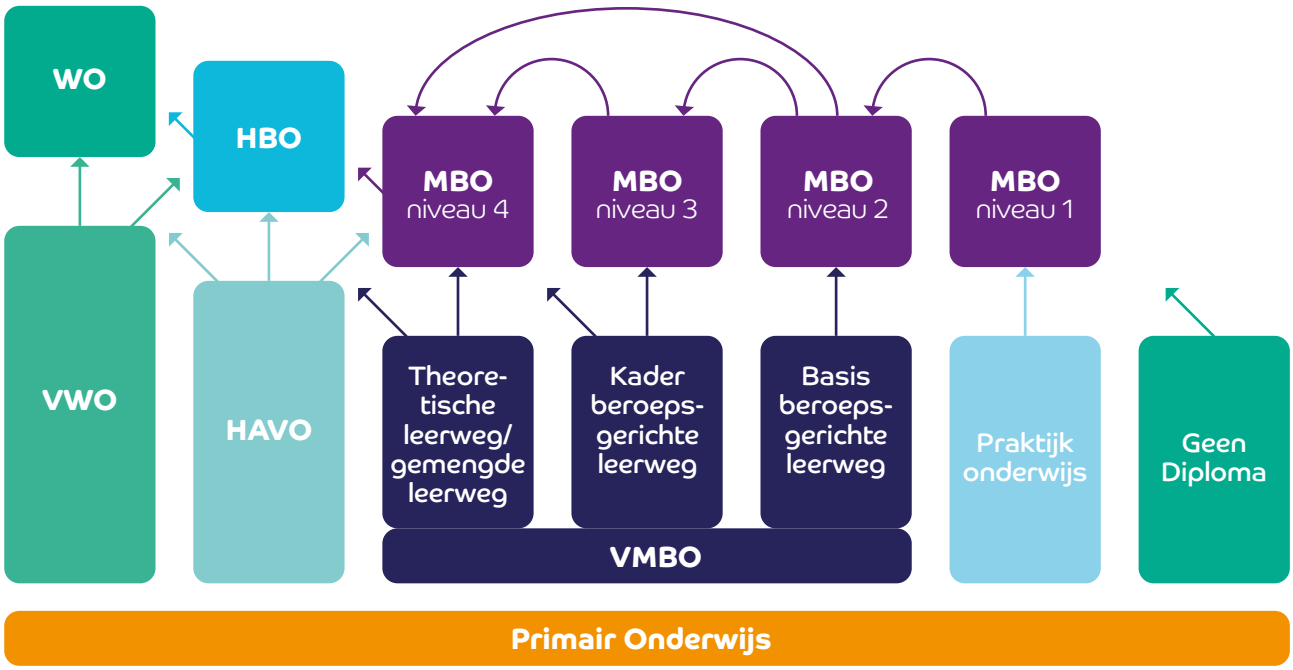
Indien bij de overdracht is aangegeven door de student dat een gesprek met de begeleidingscoordinator gewenst is, wordt er tijdens dit gesprek ingezoomd op de extra ondersteuningsbehoeften van de student. Dit gebeurt voordat de student wordt ingeschreven. Dit gesprek richt zich daarnaast op de gekozen opleiding, de stage en de benodigde ondersteuning om het diploma te behalen.

Iedere student krijgt een studiecoach die voor hem of haar het eerste aanspreekpunt is en de studieloopbaan begeleidt.

Daarnaast is er een verzuimbegeleider, welke contact opneemt met de student als er sprake is van verzuim. Indien de student jonger dan 18 jaar is en er sprake is van veelvuldig verzuim, neemt de verzuimbegeleider contact op met ouder(s).

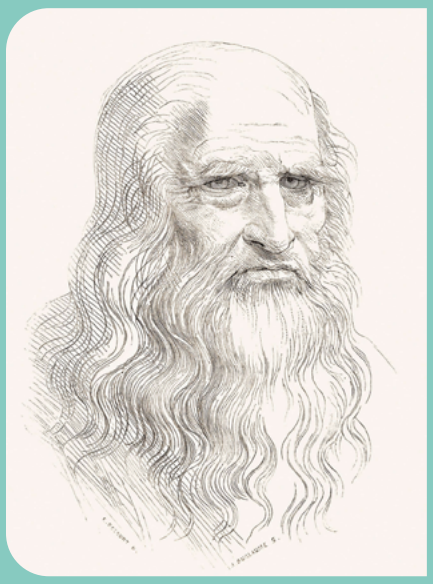
5.5 Doorgaande lijnen

In onderstaande afbeelding ziet u de doorgaande lijnen binnen het onderwijs, van primair onderwijs tot aan wo.

Figuur 3. Doorgaande lijnen

6. Op het mbo

6.1 Visie

Groei door Aandacht

Dat is niet alleen de naam van de strategische koers, maar ook de visie van Da Vinci. Da Vinci gelooft in de kracht van 'Groei door Aandacht'. Met gerichte focus op de ontwikkeling van de studenten, medewerkers en regionale samenwerking wordt gebouwd aan een omgeving waar talent bloeit en ambities werkelijkheid worden. Deze aanpak draait om het bieden van persoonlijke begeleiding aan elke student, het vormgeven van inspirerend onderwijs en het versterken van professioneel leiderschap. Door bewust keuzes te maken en de aandacht te richten op wat écht telt, wordt de basis gelegd voor duurzame groei en gedeeld succes.

6.2 Passend onderwijs

Bij passend onderwijs op het mbo kun je denken aan:

- Studenten met een ondersteuningsbehoefte en belemmering op het gebied van leren en gedrag (ADHD, ADD, autisme, depressie, dyscalculie en dyslexie);
- Studenten met een chronische beperking die belemmeringen geeft in het volgen van het onderwijs.

Samen met de begeleidingscoördinator wordt er een leerroute op maat gemaakt zodat de student met succes de opleiding kan volgen. Soms wordt pas tijdens de opleiding duidelijk dat de student een leerroute op maat nodig heeft, ook dan kan de student hiervoor doorverwezen worden naar een begeleidingscoördinator van de opleiding.

6.3 Nazorg – contact met vo

Wanneer de studiecoach behoefte heeft aan meer informatie van de vo-school dan kan er contact gezocht worden met de verlatende vo-school. Dit laatste wordt altijd eerst met de student besproken.

6.4 Stage

Bij het volgen van een beroepsopleiding leert de student net zoveel buiten de school als in de school. Dat gebeurt tijdens de verplichte stages. De student heeft een overeenkomst met een stagebedrijf. Er kan geen overeenkomst getekend worden tussen de school en de student als het stagebedrijf niet aan de gestelde opleidingseisen voldoet (SBB erkend leerbedrijf). Tijdens de lessen worden de studenten hierin begeleid. Deze overeenkomst is nodig om aan de stage te kunnen beginnen.

Per opleiding zijn de stage eisen vastgesteld. Zo zijn er verschillen in de start van de stage, het aantal uren bij de start van de stage en het aantal dagen. Voor de bol- en de bbl-opleiding zijn de stage-eisen anders (zie hoofdstuk 5.3).

Tijdens de stageperiode krijgt de student een bpv-docent (beroepsvormende praktijk) toegewezen. Deze docent geeft begeleiding tijdens de stage en zal ook de stageplaats bezoeken. Op deze manier leert de student zowel op school als in de praktijk en wordt een beginnend beroepsbeoefenaar. Ook de examinering voor het diploma is gedeeltelijk op school en bij het stagebedrijf.

6.5 Verkeerde opleidingskeuze – interne overstap

Het kan voorkomen dat de student een verkeerde keuze heeft gemaakt. De gekozen opleiding valt tegen of sluit niet goed aan bij de belangstelling van de student. Het eerste aanspreekpunt in een dergelijke situatie is de studiecoach. Indien uiteindelijk blijkt dat er geen toekomst in de huidige opleiding zit, zal de studiecoach een afspraak maken voor de student en een loopbaanadviseur. Tijdens het loopbaantraject ligt de focus op het vinden van een andere, passende opleiding. Een interne overstap naar een andere opleiding binnen de school kan een goede oplossing zijn.

6.6 Reken- en taalondersteuning

Mocht er aanleiding zijn om extra te oefenen met taal- en /of rekenen, dan kan er remedial teaching (rt) en Nederlands als tweede taal (NT2) aangeboden worden.

6.7 Maatwerkmogelijkheden

Binnen de opleidingen van Da Vinci wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het leer- en verwerkingstempo van de studenten. Soms heeft een student meer tijd of meer rust nodig. In overleg met de student, de studiecoach en de begeleidingscoördinator zal dan een passende route uitgewerkt worden. Het gevolg kan zijn dat de student dan langer (een half jaar of een jaar) over de opleiding zal doen, maar wel met een diploma de opleiding zal verlaten.

6.8 ZOW

Het Zorg Onderwijs Werk (ZOW) is een onderwijs- en begeleidingsprogramma gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door maatwerktrajecten aan te bieden voor zowel vo-leerlingen (zie hoofdstuk 4.3.3) als mbo-studenten die extra ondersteuning nodig hebben. Binnen ZOW-Gorinchem wordt een combinatie van onderwijs en praktijkleren geboden, waarbij studenten intensieve begeleiding krijgen om hun kans op doorstroom naar regulier mbo of de arbeidsmarkt te vergroten. De focus ligt op individuele ontwikkeling, maatwerk en samenwerking met onderwijs- en zorgpartners om jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften succesvol te laten participeren in onderwijs en werk.

7. Na het mbo

7.1 Plicht op de nazorg

Mbo-scholen hebben de wettelijke taak om studenten die een diploma behalen op niveau 1 (entree) of niveau 2 te begeleiden bij het vinden van werk. Volgens het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' behoudt de school deze verantwoordelijkheid maximaal een jaar na het afstuderen (zie ook hoofdstuk 8.5).

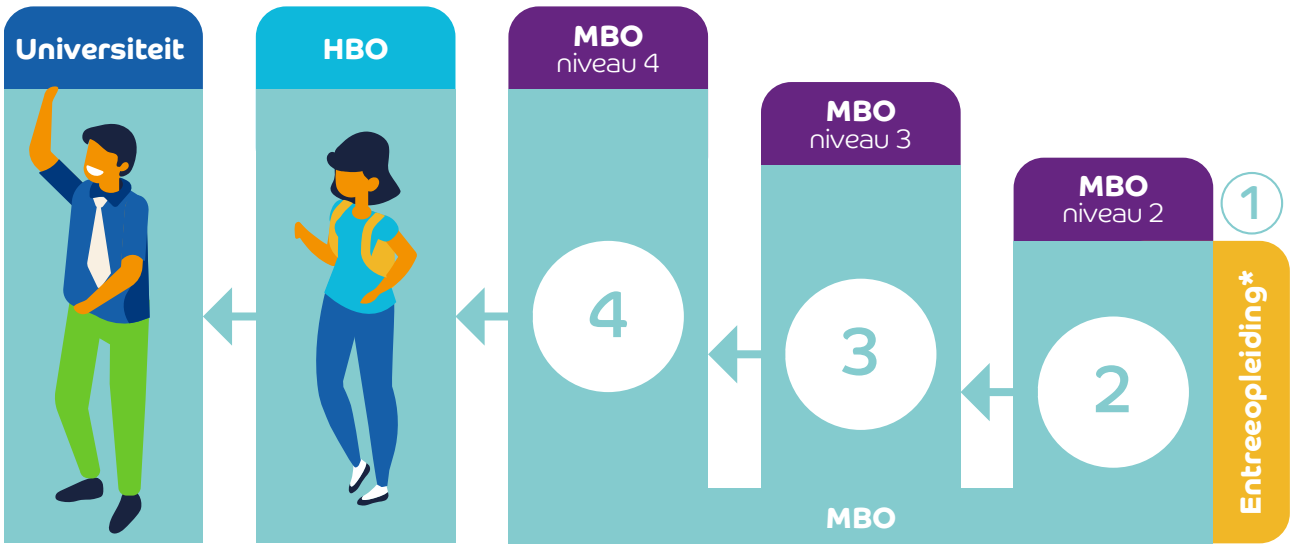
Het wetsvoorstel heeft als doel om jongeren die niet eenvoudig aan werk komen te helpen bij het vinden van een baan. In deze periode, de eindfase van de opleiding en de eerste periode na afstuderen, krijgt de school de opdracht aanvullende begeleiding te bieden.

Deze verplichte nazorg sluit aan bij de begeleiding die de school nu al organiseert in het kader van loopbaanoriëntatie en -begeleiding. De ondersteuning door de school kan bestaan uit persoonlijke gesprekken, aanvullende trainingen of begeleiding op de werkvloer. Omdat de school de jongere goed kent, kan de begeleiding goed aansluiten bij de specifieke behoefte van de jongere. Maximaal een jaar blijft de mbo-school betrokken bij de nazorg.

7.2 Uitstroommogelijkheden binnen het onderwijs

Wanneer de student een mbo-diploma heeft behaald van een opleiding dan kan hij of zij doorstromen naar een andere mbo-opleiding of een vervolgopleiding.

Met een mbo 4 diploma op zak kan de student ook een hbo-opleiding gaan volgen. Wel is het soms nodig om een toelatingstoets te maken. Ook moet bij sommige hbo-opleidingen de mbo-opleiding aansluiten. Op het mbo wordt een keuzedeel aangeboden dat 'Doorstromen naar het hbo' heet. Dit kan helpen bij de keuze en de voorbereiding op het hbo.

* Heb je geen diploma van de middelbare school, dan kun je beginnen met het volgen van een entreeopleiding.

Figuur 4. Doorgaande leerlijnen

7.3 Uitstroom arbeid

Het kan voorkomen dat het de student niet goed lukt om de opleiding te volgen en dat de student vooral wil gaan werken. In die situatie is vaak de keuze voor een bbl-opleiding de beste optie. Op die manier kan de student meer werken en toch het diploma halen. Daardoor wordt aan de kwalificatieplicht voldaan, als dit een mbo niveau 2 opleiding of hoger betreft.

Echter zijn er ook jongeren die zonder kwalificatie van school gaan. Voor jongeren tussen 18 en 27 jaar kan in de regio Zuid-Holland-Zuid de Doorstroom-coach (voorheen MatchMakers) worden ingezet. Het Da Vinci (en ook locatie ZOW) maakt hier gebruik van.

Vanuit het Doorstroompunt Zuid-Holland Zuid kan er kosteloos hulp of advies gegeven worden over school, werk of wonen. Voorbeelden zijn: er zijn vragen over (weer) gaan leren, over leren en werken, dagbesteding of niet weten welke keuze er gemaakt moet worden op het gebied van werken.

Voor meer informatie →

8. Wetgeving en kaders

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van alle wet- en regelgeving aangaande het onderwijs.

8.1 Leerplicht en kwalificatieplicht

Leerplicht

Alle kinderen tussen 5 en 16 jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. In uitzonderingsgevallen (zoals een begrafenis of huwelijk) kan een kind een vrijstelling van leerplicht voor hele korte duur krijgen. Het kan ook voorkomen dat een kind door lichamelijke of psychische oorzaken langere tijd of helemaal geen onderwijs kan volgen, waarvoor een vrijstelling voor langere duur kan worden aangevraagd.
De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar. Een kind dat 16 jaar wordt, moet het schooljaar dus eerst nog afmaken. Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli. Als een kind minimaal 12 volledige schooljaren naar school is geweest, is de leerplicht ook afgelopen. Een groep overslaan op de basisschool telt mee als volledig schooljaar.

Na de leerplicht geldt de kwalificatieplicht voor jongeren die nog geen startkwalificatie hebben behaald. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere 18 jaar wordt, of eerder als hij of zij een startkwalificatie heeft behaald (zie ook hoofdstuk 5.1).

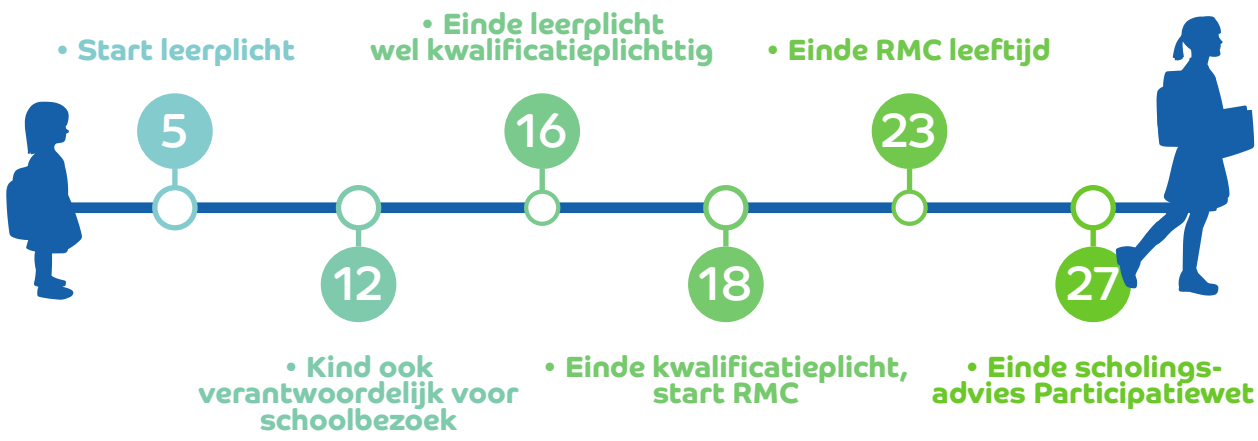
Ouders/verzorgers zijn verplicht om hun kind in te schrijven op een school en ervoor te zorgen dat het de leerplicht en kwalificatieplicht nakomt. Leerlingen zijn vanaf 12 jaar zelf ook verantwoordelijk om naar school te gaan.

Kwalificatieplicht

Een startkwalificatie is minimaal een diploma op havo-, vwo-, of mbo-niveau 2, waarmee je kunt doorstromen naar het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt.

De kwalificatieplicht geldt niet voor jongeren die onderwijs hebben gevolgd in het praktijkonderwijs. Als een leerling onderwijs heeft gevolgd in het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht of dagbesteding op het vso, is deze ook niet meer kwalificatieplichtig. De kwalificatieplichtige jongeren moeten volledig dagonderwijs volgen. Ze mogen niet voltijd werken. Volgt een leerling de bbl-opleiding in het mbo dan kan hij leren en werken combineren.

Leerplicht kan meedenken (en/of toestemming verlenen middels een verklaring) in maatwerktrajecten, waarbij er afgeweken kan worden van onderwijstijd. Zowel het vo als het mbo werken samen met leerplicht om deze maatwerktrajecten vorm te geven binnen de kaders en regelgeving (zie ook hoofdstuk 8.2).

Figuur 5. Leerplicht en kwalificatieplicht

De RMC-functie (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) helpt jongeren van 18 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie dreigen uit te vallen of al zijn uitgevallen. Het doel is om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Medewerkers van het RMC – vaak ook aangeduid als het Doorstroompunt – registreren deze jongeren, adviseren hen en begeleiden hen naar een geschikte opleiding of baan. (zie ook de hoofdstukken 7.3 en 8.5).

8.2 Variawet

Soms kunnen kinderen vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk niet of niet volledig naar school. De school kan voor deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aanbieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag van de school vraagt hiervoor instemming van de inspectie via het Internet Schooldossier (ISD). Het afwijken van de verplichte onderwijstijd is een mogelijkheid om extra ondersteuning aan de leerling te bieden. Zo kan de school er optimaal aan werken dat de leerling ondanks de lichamelijke en/of psychische problemen de onderwijsdoelen en de vooraf bepaalde uitstroombestemming behaalt.

Wettelijke urennorm in het voortgezet onderwijs

De wettelijke urennormen in het vo gelden per opleiding, niet per leerjaar of per leerling. Voor het vmbo betekent dit dat iedere leerling de mogelijkheid moet krijgen een programma te volgen van in totaal 3700 uur.

Dankzij deze urennorm per opleiding kunnen scholen de onderwijsuren flexibel over de leerjaren verdelen. Zij mogen dus zelf bepalen hoe zij hun onderwijsprogramma inrichten, zolang elke leerling maar de kans krijgt om een programma te volgen dat aan de wettelijke urennorm voldoet. Daarnaast moeten leerlingen minimaal 189 dagen per schooljaar onderwijs krijgen.

Binnen deze urennorm is veel ruimte voor maatwerk. Dat biedt scholen de mogelijkheid om een passend programma samen te stellen voor hun leerlingen. De onderwijstijd kan worden ingevuld met reguliere lessen, maar ook met andere vormen van leren, zoals stages of projecten bij bedrijven of maatschappelijke organisaties, colleges of vakken aan een universiteit, afstandsonderwijs of werken in leerpleinen. Zo kunnen scholen onderwijs bieden dat zowel voldoet aan de wettelijke eisen als aansluit bij de talenten en interesses van hun leerlingen.

Voor meer informatie over mogelijkheden rondom maatwerk: zie Bijlagen A.1 en A.2.

Afwijken van de urennorm

De beleidsregel afwijking onderwijstijd geldt voor het vo en het vso. Met deze regeling kunnen scholen – in het belang van de leerling – afwijken van de verplichte onderwijstijd. Dat kan voor verschillende groepen leerlingen nodig zijn. Denk aan leerlingen die door psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk niet het volledige programma kunnen volgen, leerlingen die meer of juist minder onderwijstijd nodig hebben of leerlingen die baat hebben bij een aangepast rooster of een andere verdeling van vakken.
Het doel is om onderwijs op maat te bieden en thuiszitten of voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Binnen de wettelijke kaders is daar ruimte voor. Zo kan een leerling bijvoorbeeld 2 in plaats van 3 uur een vak volgen en de vrijgekomen tijd gebruiken voor een ander vak of voor zelfstudie.

De afspraken hierover worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), met een ingroeiplan om – waar mogelijk – weer volledig mee te doen in het onderwijs. Vanaf 1 augustus 2025 geldt het ‘Hoorrecht op het OPP’, wat betekent dat scholen leerlingen actief moeten betrekken bij het opstellen, aanpassen en evalueren van het OPP (zie Bijlage F).

Ook als een jeugdarts aangeeft dat een leerling volledig belastbaar is, kan de school op onderwijskundige gronden toch besluiten tot aanpassing. Het is een hulpmiddel, geen verplichting: de school bepaalt altijd wat het beste past bij de leerling. De regeling geldt niet voor ziekgemelde leerlingen.

Daarnaast geldt vanuit de inspectie dat onderwijsgelden alleen besteed mogen worden aan een andere school of OPDC, maar niet aan particuliere instanties die geen erkende onderwijsinstelling zijn (zoals een zorgboerderij).

Keuzehulp onderwijstijd
Weet je niet zeker of je een aanvraag afwijking onderwijstijd moet doen voor een leerling? Deze keuzehulp helpt je hierbij →

Procedure aanvraag 'instemming afwijking onderwijstijd leerling'
Doel: Het vastleggen van de werkwijze voor het aanvragen van instemming van de inspectie om een leerling een aangepast onderwijsprogramma met afwijkende onderwijstijd aan te bieden.

Voorwaarden:
- De leerling heeft behoefte aan een aangepast onderwijsprogramma met minder onderwijstijd op school.
- Er is een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld waarin deze behoefte wordt onderbouwd.
- De wettelijk vertegenwoordiger(s) van de leerling zijn geïnformeerd en hebben het handelingsdeel van het OPP ondertekend, indien de leerling nog geen 18 jaar is.

Onderbouwing in het OPP:
Het bevoegd gezag onderbouwt in het OPP:
- Waarom afwijking van onderwijstijd noodzakelijk is voor de leerling;
- Hoe het maatwerkprogramma eruitziet;
- Om hoeveel uren onderwijstijd per week het gaat;
- Hoe en in welk tempo de leerling kan ingroeien naar volledige deelname aan het reguliere onderwijsprogramma.
- Het OPP moet actueel zijn en jaarlijks worden herzien.

Jaarlijkse herziening:
- Zolang de leerling niet volledig kan deelnemen aan het onderwijs, moet ieder schooljaar opnieuw een aanvraag voor afwijking van onderwijstijd worden ingediend.
- In het OPP moet worden beschreven welke maatregelen de school neemt om de leerling te laten ingroeien naar volledige deelname.

Indienen van de aanvraag:
Het bevoegd gezag dient de aanvraag voor instemming in via het ISD (Inspectie Servicedocument). In de aanvraag verklaart het bevoegd gezag dat:
- Er een actueel OPP en ingroeiplan aanwezig is;
- De wettelijk vertegenwoordiger(s) zijn geïnformeerd en hebben ingestemd.

Beoordeling door de inspectie:
- De inspectie streeft ernaar binnen 8 weken een besluit te nemen over de aanvraag.
- Tijdens de behandelperiode mag de school al maatwerkonderwijs bieden aan de leerling.
- Het besluit van de inspectie wordt verstuurd naar het bevoegd gezag en is geldig voor het lopende schooljaar.

Tijdigheid van de aanvraag:
- De aanvraag moet tijdig worden ingediend.
- Zonder geldige beschikking:
  - Wordt de leerling als ongeoorloofd afwezig beschouwd;
  - Voldoet de school niet aan de wettelijke vereisten voor onderwijstijd.

Begeleiding bij overstap of ingroei:
Indien de aanvraag betrekking heeft op ingroei naar een andere school, blijft de huidige school verantwoordelijk voor de noodzakelijke begeleiding zolang de leerling daar ingeschreven staat. Doel is dat de leerling zich blijft ontwikkelen en de overgang soepel verloopt.

Verantwoordelijkheden:
- Het bevoegd gezag dient de aanvraag in en stelt het OPP op en actualiseert dit. Zij informeren de ouders/verzorgers.
- De school voert het maatwerkprogramma uit, biedt begeleiding aan de leerling en evalueert jaarlijks het OPP.

- Inspectie beoordeelt en besluit over de instemmingsaanvraag.

8.3 Wet op passend onderwijs in het vo

Het doel van de Wet passend onderwijs is dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. Een school moet elke leerling die bij de school is aangemeld een zo passend mogelijke vorm van onderwijs aanbieden (zorgplicht). Kan de school dat niet zelf, dan moet zij de ouders een voorstel doen voor een ander, wél passend aanbod binnen hun samenwerkingsverband. Alle scholen, ook scholen in het vso, ontvangen vanuit het Rijk een vast budget per ingeschreven leerling.

De financiële middelen worden naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de samenwerkingsverbanden. Het samenwerkingsverband verdeelt het budget voor extra ondersteuning over de scholen, zodat er meer maatwerk mogelijk is. Samenwerkingsverbanden stellen een ondersteuningsplan op waarin zij onder meer aangeven welk niveau van basisondersteuning zij bieden, hoe zij met elkaar een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen hebben gecreëerd, hoe de beschikbare middelen worden verdeeld, op welke wijze verwijzing naar het (voortgezet) speciaal onderwijs plaatsvindt en hoe zij ouders informeren. Ouders en leraren hebben via de ondersteuningsplanraad instemmingsrecht op het beleid en de verdeling van het budget van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is verplicht hun ondersteuningsplan af te stemmen op het beleidsplan over jeugdhulp van de gemeente. Soms is het ook nodig dat onderwijs, jeugdhulp en gemeente afstemmen rondom individuele ondersteuning.

8.4 AVG

Doordat de leerling zelf zijn aanmelding verzorgt bij het mbo, heeft de leerling de keuze wat hij wel en niet wil delen met de school van aanmelding. Wanneer er sprake is van overdracht van het dossier dient de leerling daar toestemming voor te geven. Da Vinci acht een warme overdracht door de toeleverende vo school van grote meerwaarde.

Middelbare scholen hoeven geen toestemming meer te vragen aan ouders voor het overstapdossier bij een overstap naar het mbo of een andere middelbare school, omdat er een wettelijke basis is voor deze gegevensuitwisseling. Alleen noodzakelijke gegevens mogen worden gedeeld.

Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP. Het OPP kan niet worden vastgesteld door de school voordat ouders met het handelingsdeel hebben ingestemd. Het is belangrijk dat de school met ouders op overeenstemming gericht overleg voert over het hele OPP. Zo begrijpen ouders beter wat er in handelingsdeel staat en hoe de school hiertoe is gekomen. Op het moment dat leerlingen 18 jaar oud zijn EN handelingsbekwaam zijn moeten zij instemmen met het handelingsdeel in plaats van hun ouders. Deze leerlingen hebben hoorrecht EN instemmingsrecht. Het gaat om hun eigen OPP (zie ook Bijlage F).

Voor het monitoren of de aanmeldprocedure (op tijd) in gang gezet is door de leerling wordt het systeem Intergrip gebruikt door de vo-scholen Dit systeem monitort de verschillende stappen die de leerling dient te zetten voor aanmelding. De decaan van de vo-school monitort en stuurt aan op de aanmeldprocedure van de leerling. In het systeem Intergrip zit geen dossieroverdracht. Hier zijn geen AVG-rechten voor.

Da Vinci gebruikt het systeem Intergrip sinds het schooljaar 2025-2026 niet meer. Er wordt in schooljaar 2025-2026 door een overkoepelende werkgroep in de regio nagedacht over het wel of niet voortzetten van het systeem Intergrip. Des te meer is het van belang om de samenwerking in de overdracht goed te organiseren en te borgen.

8.5 Wet van school naar duurzaam werk

Vanaf 1 januari 2026 treedt de wet 'Van school naar duurzaam werk' in werking. Deze wet beoogt de overgang van jongeren van school naar duurzaam werk te verbeteren door scholen, doorstroompunten, arbeidsregio's en gemeenten meer samen te laten werken. Zo kent de wet criteria rondom het extra begeleiden van leerlingen op het praktijk- en speciaal onderwijs. Het doel is om de kansen van deze jongeren op een diploma of duurzaam werk te vergroten en de kansengelijkheid te bevorderen. De wet zorgt voor een meer doorlopende aanpak en brengt de aanpak van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid beter samen.

Samen met diverse regionale partners heeft Munio meegedacht over het praktisch vormgeven van deze wet binnen het onderwijsveld. Samen slaan we de handen ineen om het aantal vroegtijdig schoolverlaters terug te dringen binnen de regio en zoveel mogelijk jongeren een goede start te bieden op de arbeidsmarkt. Voor Munio geldt dat we dit doen door de doorgaande lijnen te bewaken en maatwerk te bieden waar nodig. Als dit maatwerk niet meer binnen het vo geboden kan worden, wordt gekeken of een vroegtijdige overstap richting het mbo tot de mogelijkheden behoort. Zo zetten we ons in om iedere leerling richting een startkwalificatie te begeleiden.

munio.nl

Bijlagen

Bijlage A.1: Ruimte in regels voortgezet onderwijs

Bijlage A.2: Brochure Maatwerk – wat kan en mag?

Bijlage B: De handreiking Passend Examineren

Bijlage C: Brochure Leer-werktrajecten – wat moet en wat mag

Bijlage D: Opleidingen Da Vinci

Bijlage E: Handreiking overstap vo-hbo/wo

Bijlage F: AVG wetgeving

Bijlage A.1: Ruimte in regels voortgezet onderwijs

Ontdek de ruimte

Ruimte in regels

Brochure Ruimte in regels voortgezet onderwijs

Zie voor meer informatie de link →

Bijlage A.2: Brochure Maatwerk – wat kan en mag?

VO RAAD
Vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs

VOORTGEZET LEREN Een campagne van de VO-raad
Leerlingen motiveren met toekomstgericht onderwijs

OVERZICHT
WELKE MOGELIJKHEDEN ZIJN ER VOOR MAATWERK?

Met maatwerk kunt u meer ruimte aan talentontwikkeling en persoonlijke kwaliteiten van leerlingen geven: laat álle leerlingen presteren in eigen tempo en naar eigen kunnen, van praktijkonderwijs tot vwo. Welke mogelijkheden zijn er om uw leerlingen maatwerk aan te bieden?

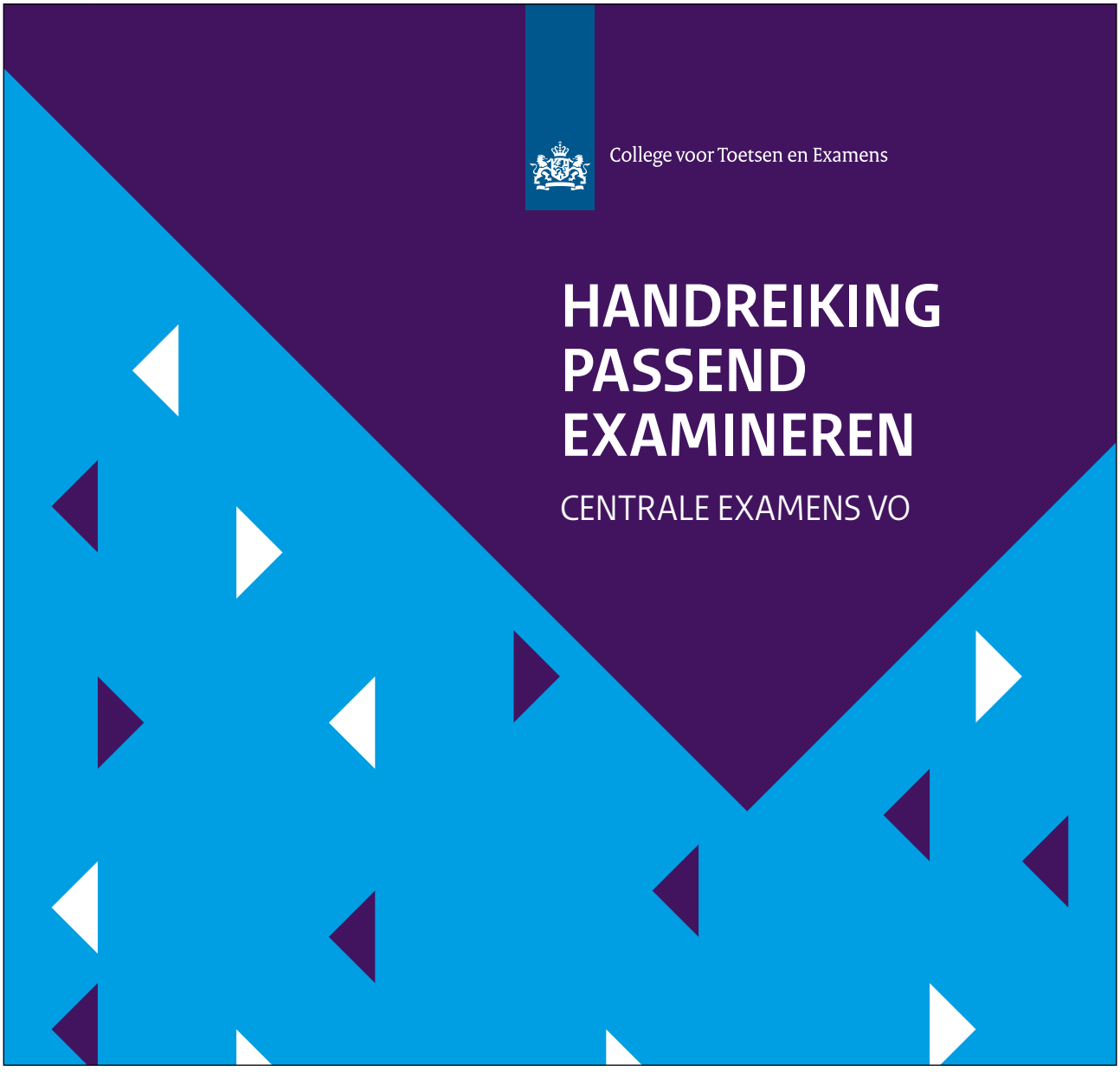
⚠ **Check voor gebruik op onze website of dit de meeste recente versie van de tabel is!**

DE LEERLING ...	WAT MAG EN WAT KAN?	WAAR MOET DE SCHOOL OP LETTEN?	TOEZICHT**
... wil een of meerdere vakken op een hoger niveau* volgen en afsluiten	Leerlingen kunnen alle vakken min één op een hoger niveau volgen en afsluiten. Indien één of meerdere vakken op een hoger niveau is/zijn afgesloten, wordt dit vanaf schooljaar 2017-2018 op diploma's eindexamen vermeld door middel van een aanvulling op de titel 'met vak(ken) op een hoger niveau' en vermelding van het aantal vakken. De specifieke vakken die het betreft staan op de cijferlijst. Voor diploma's staatsexamen geldt dit vanaf 1 september 2018. Als de leerling na het afronden van het eindexamen doorstroomt naar het hogere niveau, krijgt hij/zij vrijstelling voor de vakken die al op dat niveau zijn afgerond. Bron: Staatscourant 2017 nr. 53354	Wanneer vakken op een hoger niveau worden aangeboden, dient het Programma van Toetsing en Afsluiting aangepast te worden. Iedere leerling moet zijn voorzien van een PTA waarin zijn/haar weg naar het te maken centraal examen wordt behandeld, inclusief de schoolexamens. Wijzigingen in de 'normale gang van zaken' van het PTA moeten worden besproken met de betrokken docenten, leerlingen en ouders, en worden goedgekeurd in de MR. Daarnaast moet bij DUO worden gemeld dat de leerling examen op een hoger niveau doet in een of meer vakken. Ook moet DUO weten dat er extra leerlingen examen doen, zodat deze extra examens op tijd op school aanwezig zijn.	Om de onderwijsresultaten van een school te beoordelen, kijkt de inspecteur naar het gemiddelde van alle behaalde examencijfers per vak per afdeling. Dit vormt de basis voor het inspectieoordeel over de leerresultaten. Dit oordeel kan alleen gegeven worden na onderzoek door een inspecteur. Soms vormen de gegevens die de inspecteur hanteert voor het oordeel over de onderwijsresultaten, niet het volledige verhaal. Afhankelijk van de situatie kan een inspecteur afwijken van de rekenkundige score op de onderwijsresultaten. Zo kan de inspecteur meewegen dat er leerlingen zijn die voor één of meer vakken examen hebben gedaan op een hoger niveau. Zie: Hoe weegt de inspectie examens op een hoger niveau?
... wil gebruikmaken van de terugvaloptie	Vanaf het schooljaar 2017-2018 kan de leerling die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, alsnog eindexamen in dat vak afleggen op het niveau van de school-soort of leerweg waarvoor de leerling is ingeschreven, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid wordt niet als	Het PTA regelt per vak wat er gebeurt met het school-examencijfer als de leerling gebruik maakt van de terugval-optie bij het examen in een vak op een hoger niveau. Het uitgangspunt is dat het schoolexamencijfer blijft staan. Wanneer blijkt dat er een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma en het hogere	Eventuele discrepanties tussen de schoolexamenprogramma's op de verschillende niveaus worden bij voorkeur afgedekt voordat het centrale examen in het eerste tijdvak plaatsvindt. Zo kan de school ook op het eigen niveau een school-examencijfer genereren door de diverse onderdelen opnieuw

Maatwerk: wat kan en mag? - VO-raad

Zie voor meer informatie de link →

Bijlage B: De handreiking Passend Examineren

Handreiking Passend Examineren

Zie voor meer
informatie de link →

Bijlage C: Brochure Leerwerk-trajecten – wat moet en wat mag

Wat moet en wat mag - Leer-werktrajecten

Zie voor meer informatie de link →

Bijlage D: Opleidingen Da Vinci

Gorinchem →	Mollenburgseweg 82 4205NB Gorinchem Postbus 859 4200 AW Gorinchem
Dordrecht Leerpark →	Leerparkpromenade 100 3312 KW Dordrecht Postbus 1184 3300 BD Dordrecht
Dordrecht Azzurro →	Romboutslaan 34 3312 KP Dordrecht
Dordrecht Bouwcampus →	Maarten Harpertsz. Trompweg 229 3317 BS Dordrecht
Duurzaamheidsfabriek →	Leerparkpromenade 50 3312 KW Dordrecht
Dordrecht Gezondheidspark →	Karel Lotsyweg 20 3318 AL Dordrecht
Dordrecht Patersweg →	Patersweg 2 3314 HT Dordrecht
Dordrecht Romboutslaan →	Romboutslaan 105 3312 KP Dordrecht
Hardinxveld-Giessendam →	Davinci & Bouwmensen Griendaak 5 3371 KH Hardinxveld-Giessendam
BBL Techniek →	Wijk en Aalburg Perzikstraat 7A 4261 KC Wijk en Aalburg

Bijlage E: Handreiking overstap vo-hbo/wo

Handreiking - Succesvolle overgang vo naar hbo/wo

Zie voor meer informatie de link →

Bijlage F: AVG wetgeving

Geen toestemming van ouders meer nodig voor overstapdossier vo-vo en vo-mbo | Nieuwsbrieven Ministerie van OCW

Zie voor meer informatie de link →

Over hoorrecht en instemmingsrecht

Zie voor meer informatie de link →

MUNIO

sterk naar de toekomst

Dokter van Stratenweg 15
4205 LA Gorinchem
0183 - 660 641

munio.nl

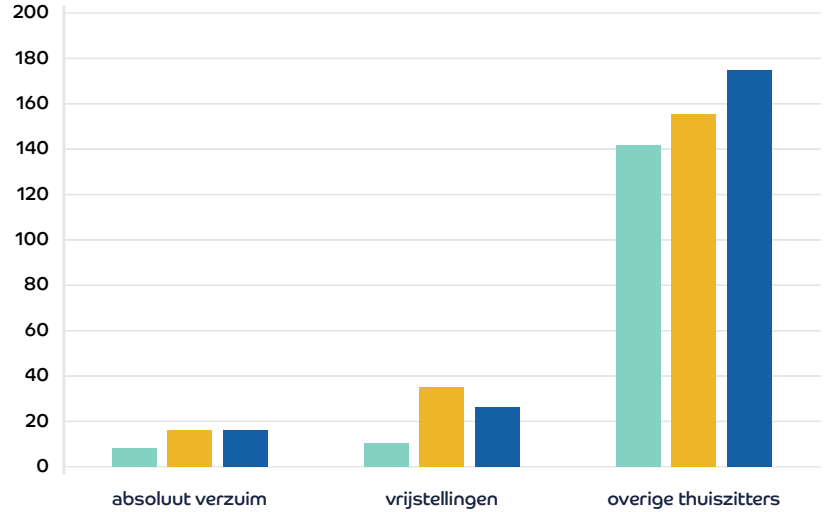
Bijlage 10

Thuiszittersanalyse impressie

Thuiszittersanalyse impressie

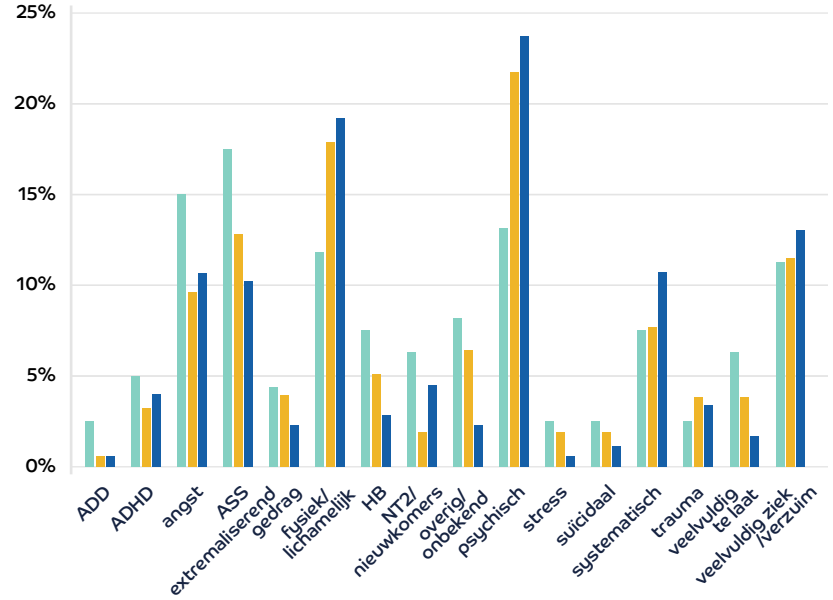
Soort verzuim	Toelichting
Vrijstelling 5a	leerling heeft een vrijstelling, er is geen schoolinschrijving.
Absoluut verzuim	leerling is niet ingeschreven op een school maar wel leerplichtig.
Relatief verzuim	leerling verzuimt zonder geldige reden (spijbelen).
Zorgwekkend verzuim	leerling wordt geoorloofd afwezig gemeld, maar er zijn zorgen.
Residentiele plaatsing	leerling volgt tijdelijk geen of elders onderwijs i.v.m. 24-uurs behandeling.
Langdurig ziek	leerling is met een geldige reden (fysiek of psychisch) geoorloofd langdurig niet op school.

Aantal thuiszitters

Legenda: Juni 2024 December 2024 Juni 2025

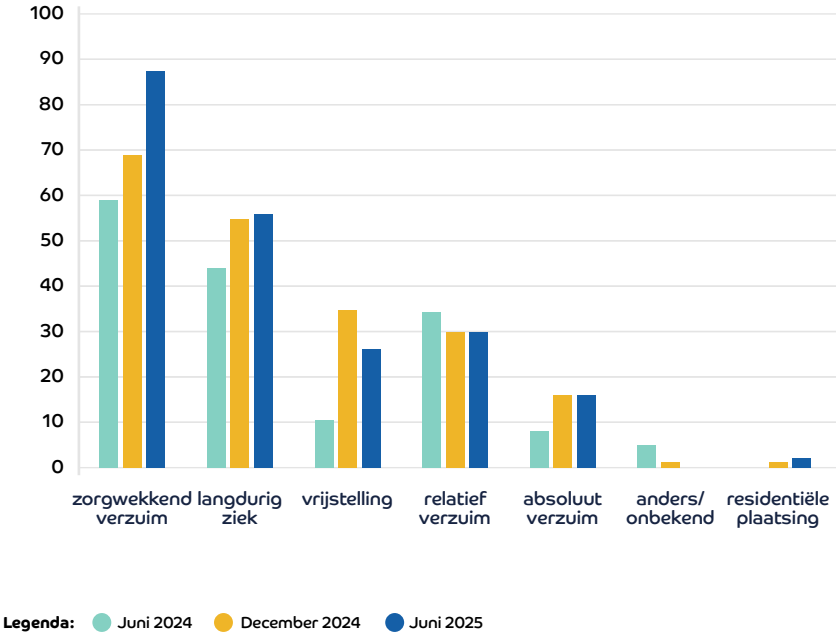
Problematiek thuiszitters

Legenda: Juni 2024 December 2024 Juni 2025

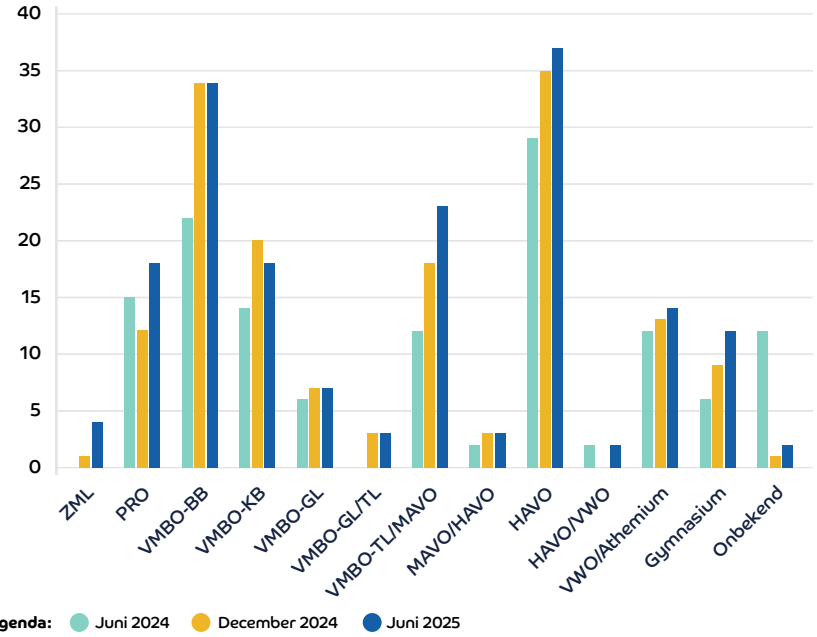
Thuiszittersanalyse impressie

Soort verzuim

Legenda: Juni 2024 December 2024 Juni 2025

Niveau thuiszitter

Legenda: Juni 2024 December 2024 Juni 2025

Bijlage 11

Munio Onderwijs beleidsplan

MUNIO onderwijs

Beleid en werkwijze

Juni 2023

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Doelstelling en doelgroep 5
2. Munio Onderwijs 8
3. Beschrijving werkwijze 10
   - 3.1 Pedagogisch klimaat 10
   - 3.2 Didactisch handelen 11
   - 3.3 Methodieken, fases en instrumenten 12
   - 3.4 Samenwerkingspartners 17
   - 3.5 Verantwoording en registratie 19
4. De medewerkers 21
5. Evaluatie schooljaar 2022-2023 24
6. Trajecten schooljaar 2022-2023 27
7. Ontwikkeling schooljaar 2023-2024 29
8. Toekomstperspectief Munio Onderwijs 32

Bijlage 1: Stappenplan m.b.t. plaatsing leerling op Munio Onderwijs 34

Bijlage 2: Stroomschema intake Munio Onderwijs 35

Bijlage 3: Gedragsverwachtingen binnen Munio Onderwijs 36

Bijlage 4: Fases traject Munio Onderwijs 37

Bijlage 5: Aanmeldformulier Munio Onderwijs 42

Bijlage 6: Intakeprocedure 43

Bijlage 7: Overeenkomst Munio Onderwijs 45

Bijlage 8: Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem 46

Bijlage 9: Onderwijs kalenderjaar 2022 51

Bijlage 10: Rollen binnen Munio Onderwijs 57

Inleiding

Sinds 2006 is er voor de VO scholen in de regio Gorinchem een bovenschoolse voorziening. Voor 30 leerlingen voorziet Munio Onderwijs in een behoefte om voor korte of langere tijd buiten de eigen school te worden opgevangen en onderwijs te kunnen (blijven) volgen.

In het ondersteuningsplan staat daarover het volgende:

Munio Onderwijs biedt onderwijs aan leerlingen met een intensieve ondersteuningsvraag die het (tijdelijk) niet redden op een reguliere VO-school. Dit kan te maken hebben met leerproblematiek, gedragsproblematiek, psychosociale problematiek, problemen in de context van de leerling of een combinatie hiervan. Leerlingen kunnen dan tijdelijk onderwijs op de locatie van SWV Munio (hierna 'Munio') volgen. Munio Onderwijs werkt nauw samen met ouders, leerling en de school van herkomst en mogelijk andere betrokken professionals. Wanneer nodig wordt hulpverlening ingezet, of wordt er samengewerkt met reeds betrokken hulpverlening. Vragen die zij stellen: wat kan een leerling nog wel? Op welke terreinen heeft hij of zij ondersteuning nodig? Inzet is de leerling terug- of doorleiden en/of naar jeugdhulp verwijzen. Een traject op Munio Onderwijs is altijd gericht op succesvol terugkeren naar de eigen onderwijsplek of toeleiden naar een nieuwe, passende onderwijsplek. Om dit te bereiken is nodig dat de leerling, maar ook zijn/haar context, meer zicht krijgt op de eigen (on) mogelijkheden en de daarbij behorende ondersteuningsbehoeften. Een traject op Munio Onderwijs biedt deskundigheid, ruimte en tijd om deze zaken uit te zoeken. Waar mogelijk wordt een symbiosetraject ingezet, waarbij de leerling bepaalde lessen op zijn/haar eigen school blijft volgen.

In dit beleidsstuk wordt dieper ingegaan op de doelgroep en de werkwijze van Munio Onderwijs. Er wordt teruggeblikt naar de ontwikkelingen van afgelopen schooljaar en vooruitgeblikt als het gaat om de ontwikkelpunten voor komend schooljaar en de verdere toekomst.

Doelstelling en doelgroep

1. Doelstelling en doelgroep

Doelstelling

Munio Onderwijs is een onderwijsvoorziening ter ondersteuning van scholen voor voortgezet onderwijs van het Samenwerkingsverband Munio. Munio Onderwijs richt zich in hoofdzaak op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en thuiszitten, door het opvangen en terugleiden van leerlingen uit en naar regulier voortgezet onderwijs. Om dit te kunnen realiseren worden binnen Munio Onderwijs de onderwijs(zorg) behoeften en het onderwijsperspectief van de leerlingen in beeld gebracht. De doelstelling wordt aan de situatie (kansen en belemmeringen) aangepast en de omgeving van de leerling speelt hierin een belangrijke rol. Er wordt maatwerk geboden om te kunnen toewerken naar dat de leerling zijn/haar ontwikkeling en opleiding vaardig genoeg en op positieve wijze kan vervolgen.

Visie

De visie van Munio Onderwijs is leerlingen uit het voortgezet onderwijs die zijn – of dreigen uit te vallen in het onderwijs, te zien en in beeld te krijgen, om een bijdrage te leveren aan doorstroom naar een passend perspectief.
Dit door de leerling zelf te versterken in samenwerking met ouders/school. Hierbij is het onderwijsperspectief voorliggend opgevolgd door alternatieve perspectieven.

Missie

Munio Onderwijs ziet én versterkt de leerlingen in hun ontwikkeling om samen met hen toe te werken naar een passende (onderwijs) plek.

Niet voor alle leerlingen die naar Munio Onderwijs komen blijkt het regulier voortgezet onderwijs het best passend. Andere uitstroommogelijkheden zijn dan ook:

- **Voortgezet speciaal onderwijs**
- **Middelbaar beroepsonderwijs**
- **Arbeid**

In enkele gevallen blijkt dat er een periode van behandeling (al dan niet gecombineerd met onderwijs) nodig is. In dat geval wordt de leerling onderwijs geboden tot er plek is binnen de behandelsetting.

Doelgroep

Munio Onderwijs is toegankelijk voor leerlingen die afkomstig zijn van de scholen die onder Samenwerkingsverband Munio vallen*. Het betreft leerlingen tussen de 12 en de 18 jaar, afkomstig van praktijkonderwijs tot en met het gymnasium. Sinds schooljaar 2022-2023 is Munio Onderwijs uitgebreid met een groep voor hoogbegaafde leerlingen. Het gaat daarbij in principe om leerlingen uit het regulier onderwijs. Bij uitzondering kunnen echter, wanneer betrokkenen van het samenwerkingsverband dit passend achten, ook leerlingen uit het VSO terecht. Dit is echter niet voor de hand liggend en komt nauwelijks voor. Er zijn 30 plaatsen beschikbaar op Munio Onderwijs. Leerlingen kunnen gedurende het hele schooljaar in- en

1. Doelstelling en doelgroep

uitstromen, waardoor er over een schooljaar genomen meer dan 30 leerlingen op Munio Onderwijs terecht kunnen.
De leerlingen waarop Munio Onderwijs zich richt, zijn leerlingen die vast dreigen te lopen in hun onderwijsontwikkeling. Soms wordt het een leerling even teveel; de puberteit, de soms hectische thuissituatie, de snelle ingrijpende ontwikkeling van de samenleving, de vele prikkels, de druk van de omgeving. De leerlingen die op Munio Onderwijs komen lopen vast vanwege problematiek op een combinatie van 2 of meer van de volgende gebieden:

- **Werkhouding/taakaanpak**
- **Motivatie voor school**
- **Aanwezigheid op school**
- **Gedrag**
- **Sociaal-emotionele ontwikkeling/welbevinden**
- **Thuissituatie**

Scholen die een leerling aanmelden bij Munio Onderwijs, hebben de zorgroute binnen hun huidige school reeds doorlopen. Er zijn meerdere disciplines betrokken geweest om mee te denken over wat deze leerling nodig heeft en of en hoe de school dit kan vormgeven (bijlage 1). School heeft interventies ingezet en vanuit Munio is altijd de SPO betrokken geweest in het voortraject. Ondanks de extra inzet, dreigt de leerling toch vast te lopen op school. De school ervaart op dat moment handelingsverlegen te zijn. Vaak ligt er een behoefte bij school om meer inzicht te krijgen in de problematiek van de leerling en vraagt school zich af wat de onderwijsbehoeften en de daarbij best passende onderwijsplek is. Onderwijs in een reguliere setting is, in ieder geval op dat moment, niet of slechts gedeeltelijk mogelijk.

Bij Munio Onderwijs is het doel om de ontwikkeling van de leerling weer in positieve richting te leiden. Over de werkwijze waarop dit is vormgegeven, is verderop te lezen.

** Bij bepaalde omstandigheden worden leerlingen vanuit een naburig SWV geplaatst op Munio Onderwijs of vanuit Munio bij een voorziening van een naburig SWV. Dit heeft vaak te maken met de woonplaats van de leerling. Er worden dan afspraken gemaakt tussen de twee SWV's en de school van herkomst.*

Munio Onderwijs

2. Munio Onderwijs

Wanneer een school de stappen heeft doorlopen die vooraf dienen te gaan aan een aanmelding bij Munio Onderwijs (bijlage 1 en 2), kan de school via hun Specialist Passende Onderwijs (SPO) een aanvraag doen om de casus te bespreken in het casuïstiek overleg van Munio. Aan dit overleg nemen Munio collega's deel vanuit verschillende expertises. Ook is hier altijd een orthopedagoog van Munio bij aanwezig. Tijdens dit overleg wordt de hulpvraag besproken, de achtergrond van de leerling en de hulp die al is ingezet door school en eventuele hulpverleners. Als er besloten wordt dat Munio Onderwijs een goede plek kan zijn voor de leerling dan dient school een officiële aanvraag in via het online systeem Grippa. School dient een recent OPP aan te leveren waarin beargumenteerd is wat de reden van aanmelding bij Munio Onderwijs is. Hierin wordt duidelijk dat de school handelingsverlegen is ondanks de ingezette interventies. Daarnaast wordt duidelijk omschreven wat de hulpvraag van de school aan Munio Onderwijs is.

Een arrangement wordt in principe afgegeven voor een periode van 13 weken. Er kan tijdens evaluaties met de betrokkenen worden besloten om het arrangement met 13 weken verlengen. In sommige gevallen is bij de aanmelding al bekend dat er een vraag ligt om de plaatsing gedurende een langere periode te laten plaatsvinden. In die gevallen wordt direct een arrangement voor 26 weken toegewezen. Het uitgangspunt is dat leerlingen maximaal een schooljaar (maar bij sterkte voorkeur korter) op Munio Onderwijs verblijven.

Leerlingen blijven tijdens de plaatsing op Munio Onderwijs ingeschreven staan bij hun eigen school. Ze werken verder met de stof van die school en maken toetsen. Boeken, toetsen en planners worden aangeleverd door een vaste contactpersoon van de school van herkomst. Wanneer blijkt dat het niveau niet aansluit, is het de verantwoordelijkheid van de school om de leerling van leerstof op het juiste niveau te voorzien. School draagt volgens de afspraken binnen het samenwerkingsverband 250,- per week van plaatsing over aan Munio, die wordt inzet om het onderwijsaanbod vorm te geven.

Bij terug- of doorplaatsing binnen de reguliere VO-scholen neemt Munio Onderwijs samen met de school de verantwoordelijkheid om voor iedere leerling een passend nazorg traject te organiseren.

Beschrijving werkwijze

3. Beschrijving werkwijze

3.1 Pedagogisch klimaat

Op Munio Onderwijs wordt gewerkt vanuit een positieve grondhouding gebaseerd op wat wel aanwezig is bij de leerling. Alles is gericht op een vervolgstap van de leerling richting regulier onderwijs of andere uitstroom met als lange termijndoel het zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren in de maatschappij. Hiervoor proberen we elke leerling inzicht te laten verwerven in wie hij is en wat hij kan. We gaan op zoek naar de aanpak en strategieën voor leren die het beste bij de leerling passen. Aandacht, erkenning en (zelf)verantwoordelijkheid staan voorop. Dit komt tot uitdrukking door de leerling echt te zien en te horen en hen sterk te betrekken bij hun eigen ontwikkelingsproces.

Communiceren, relativeren, humor, inspireren, activeren, reflecteren en stimuleren zijn wezenlijke competenties van de medewerkers. Er is respect voor het persoonlijk proces dat elke leerling doormaakt. De contextuele benadering van Nagy en het handelingsgericht werken zijn enkele theorieën die bouwstenen hebben geleverd voor deze werkwijze binnen de onderwijsvoorziening. Het werken met de leerling is verder gestoeld op het principe van de door prof. Luc Stevens genoemde psychologische basisbehoeften autonomie, competentie en relatie. Communicatie en interactie is cruciaal, in het omgaan met en verbinden van die behoeften. Praten met elkaar over concreet gedrag is voorwaarde om tot die doorgaande ontwikkeling te komen. Goede gedragsvaardigheden helpen mensen om onderdeel te kunnen uitmaken van de maatschappij. Dat inzicht proberen we de leerlingen aan te reiken. We begeleiden en coachen hen om de vaardigheden toe te passen in verschillende omstandigheden.

Uitgangspunten zijn:

1. Je prettig voelen in een veilige, gestructureerde omgeving

Welbevinden is een primaire voorwaarde om tot leren te komen. Iedere leerling is welkom en mag zijn wie hij is. In de individuele gesprekken zijn veiligheid en vertrouwen vaste gespreksonderwerpen. Voorspelbaarheid is een belangrijke factor voor veel leerlingen om tot leren te komen.

2. Elke keer een nieuwe kans

Om een veilig leerklimaat te creëren willen we de leerling laten voelen dat hij/zij elke keer een nieuwe kans krijgt. Als het even misgaat, krijgt de leerling als het lukt dezelfde dag nog, of anders de volgende dag, weer opnieuw de kans om ervoor te gaan. Dit vraagt aan de medewerkers elke keer uit te gaan van het positieve en deze positieve verwachting uit te dragen naar de leerling.

3. Succeservaringen opdoen staat op de voorgrond

Helaas zijn sommige leerlingen die op Munio Onderwijs starten, soms al enige tijd uit het onderwijsleerproces. Anderen hebben keer op keer slechte ervaringen gehad binnen het onderwijs of op sociaal gebied. Op beide vlakken proberen we op het juiste niveau bij de leerling aan te sluiten, zodat hij/zij succeservaringen kan opdoen en weer zelfvertrouwen kan opbouwen.

3. Beschrijving werkwijze

4. Zelfinzicht en zelfreflectie
De kwaliteiten en krachten (talenten) van de leerling worden aangesproken en waar nodig uitgedaagd. Zo kan het activeren en inzetten van interesses ook buiten school een positieve uitwerking krijgen in de vorm van een goede vrijetijdsbesteding. We vinden het belangrijk dat leerlingen praktijkervaring opdoen binnen de samenleving zodat ze kunnen ontdekken waarin ze goed zijn en welk werkveld het beste bij hun kwaliteiten past. Waar mogelijk wordt de leerling uitgedaagd om meer van zichzelf te laten zien en daarop feedback te krijgen. Munio Onderwijs biedt leerlingen de kans om uit te zoeken welke beroepsrichting bij hem/haar past om op een dergelijke manier, met een doel voor ogen, meer motivatie voor leren krijgen. Middelen hiervoor zijn onder andere de mogelijkheid om stage te lopen, de afname van de Educatiemeter (zie hoofdstuk 3.3) en het aanbod van Rots&Water en psychomotorische therapie (PMT).

5. Munio Onderwijs is een onderwijssetting
Dit lijkt voor de hand liggend, maar het blijkt in de praktijk een uitdaging om op schema te blijven en de nadruk op onderwijs te laten liggen. Leerlingen komen ten slotte vaak niet op Munio Onderwijs slechts omdat zij onvoldoendes staan. De eerste doelstelling is echter wel terug naar het regulier onderwijs. Ondanks dat de setting erg klein is en daarmee ver van het reguliere VO verwijderd lijkt, proberen we de aanpak zo veel mogelijk hetzelfde te houden. Regels en afspraken gelden op Munio Onderwijs net als in het regulier onderwijs, mogelijk met als verschil dat er meer tijd en geduld mogelijk is. Gedragsverwachtingen richting de leerlingen zijn in het gebouw zichtbaar gemaakt (bijlage 3). Ook zijn protocollen rondom de schoolveiligheid vormgegeven, toegespitst op de setting van Munio Onderwijs.

6. De leerling in zijn/haar context
De leerling begeeft zich in verschillende contexten en deze staan niet los van de ontwikkeling van de leerling op school. Belangrijke gebeurtenissen in de thuissituatie (bijv. scheiding ouders of overlijden van een familielid) zijn van invloed op het leergedrag en het welbevinden van de leerling op school, maar ook andersom. Op Munio Onderwijs zal altijd oog zijn voor de context van de leerling en is het daarom essentieel om samen te werken met ouders en hulpverlening.

3.2 Didactisch handelen

Op Munio Onderwijs zitten leerlingen van verschillende leeftijden uit verschillende niveaus en verschillende leerjaren met elkaar in één groep. De variëteit in leeftijd en intelligentie maakt een klassikaal aanbod ingewikkeld. Nieuwe leerlingen starten hun eerste dag met het invullen van hun weekrooster, samen met de mentor. Dit is afhankelijk van welke vakken ze vanuit hun school meenemen. De leerlingen werken in principe zelfstandig verder aan deze vakken, met begeleiding en hulp van de docenten op Munio Onderwijs. De docent ondersteunt de leerlingen bij het structureren en plannen van het werk en begeleidt bij de taakaanpak. De mate van begeleiding en de aandachtspunten hierin zijn gebaseerd op wat bekend is over de leerling. De individuele instructie sluit aan op het niveau van de leerling. Wanneer blijkt dat de leerling

3. Beschrijving werkwijze

vastloopt en de docent op Munio Onderwijs de leerling niet verder kan helpen, dan wordt contact gezocht met de school van herkomst. Er wordt een afspraak gemaakt waarbij de leerling op school langsgaat of de vakdocent op Munio Onderwijs komt, om individuele uitleg te geven. Op deze wijze wordt een zoveel mogelijk ononderbroken ontwikkelproces voor de leerling gerealiseerd.

Naast dit individuele programma worden er lessen verzorgd op het gebied van sport, creativiteit, techniek, themalessen, Rots&Water en horeca. Dit is enerzijds gericht op beweging, afwisseling en ontspanning, anderzijds op het aanleren van vaardigheden door het werken in groepsverband. Op Munio Onderwijs is een vast weekrooster vormgegeven. De lestijden zijn als volgt: maandag t/m donderdag : 8.30-14.00 uur; vrijdag: 8.30-12.00 uur.

3.3 Methodieken, fases en instrumenten

Handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnostiek

Handelingsgericht werken is binnen Munio een belangrijke pijler in de ondersteuning aan leerlingen. De uitgangspunten van het handelingsgericht werken zijn als volgt:

1. **De werkwijze is doelgericht**
2. **Het gaat om afstemming en wisselwerking**
3. **Onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal**
4. **Docenten en mentoren maken het verschil**
5. **Positieve aspecten zijn van groot belang**
6. **Betrokkenen werken constructief samen**
7. **De werkwijze is systematisch en transparant**

In alle trajecten en in de dagelijkse aanpak komen deze uitgangspunten zoveel mogelijk terug. De trajecten zijn vormgegeven volgens de cyclus van HGW/HGD. De trajecten binnen Munio hebben we opgedeeld in verschillende fases. Dit creëert overzicht mb.t.t. acties die ondernomen worden en de interventies die ingezet worden. Deze fases helpen ook in de communicatie richting leerling, ouders en overige betrokkenen. Zo zijn we transparant in wat we doen en welk doel dit dient. Hieronder staan beknopt de verschillende fases beschreven. Een uitgebreide weergave van de fases is terug te vinden in bijlage 4.

De tijdsindicatie die genoemd staat bij iedere fase is een handvat tijdens het Munio Onderwijs traject van de leerling. Hiervan kan worden afgeweken als dit in belang is van de leerling. Bij sommige leerlingen zal een fase sneller gaan, of langer duren dan genoemd staat.

Aanmeldfase (week 0)

Doel: alle noodzakelijke informatie/materiaal is aanwezig om te kunnen starten.

In de aanmeldfase staat het verzamelen van informatie centraal. Informatie wordt verzameld vanuit:

- **OPP bij aanmelding + aanmeldformulier Munio Onderwijs (bijlage 5)**
- **Intakegesprek**
- **Andere relevante (onderzoeks-)gegevens**

3. Beschrijving werkwijze

In deze fase vindt het casuïstiek overleg plaats en wordt er besloten dat Munio Onderwijs een goede onderwijsplek kan zijn voor de leerling. Het intakegesprek wordt gevoerd en alles wordt in gereedheid gebracht om de leerling te laten starten bij Munio Onderwijs. In bijlage 2 is in een stroomschema inzichtelijk gemaakt hoe het proces van aanmelding, intake en start bij Munio Onderwijs verloopt. Bij het intakegesprek zijn leerling, ouders, school van herkomst – en vanuit Munio: begeleider passend onderwijs of leerlingcoördinator, mentor en SPO aanwezig. Zie bijlage 6 voor hun rol tijdens dit gesprek. Tijdens het intakegesprek wordt door de wettelijke vertegenwoordigers en de leerling zelf een overeenkomst met Munio Onderwijs getekend (bijlage 7).

Startfase (week 1-4)

Doel: beeld krijgen van de leerling om te bepalen wat er nodig is.

De eerste vier weken van het traject van de leerling, behoren nog tot de startfase. Naast het maken van afspraken en doen van observaties, staat rust en wennen voor de leerling centraal. Na deze fase hebben we een goed beeld van de leerling en kunnen er samen met de leerling leerdoelen opgesteld worden. Tijdens het intakegesprek en alle evaluatiegesprekken wordt gesproken over het uitstroomperspectief van de leerling. Dit wordt zoveel mogelijk visueel gemaakt voor de betrokkenen. Ook als er nog geen duidelijkheid is wordt dit gecommuniceerd naar leerling, ouders en betrokkenen. Zo is voor leerling en ouders steeds duidelijk wat de beoogde route is.

Strategiefase (week 5-8)

Doel: formuleren van leerdoelen voor de leerling.

Na zes weken vindt een eerste evaluatie plaats. Hierin worden afspraken aangescherpt en worden de eerste bevindingen van Munio Onderwijs gedeeld. Op basis daarvan wordt in overleg met de betrokkenen de doelen en acties in het OPP vastgesteld. Bij alle evaluaties zijn leerling, ouders, school van herkomst en andere betrokkenen (hulpverlening, leerplicht) uitgenodigd. Er wordt bekeken welke onderzoeksvragen er zijn en wat er gedaan moet worden om deze beantwoord te krijgen.

Onderzoeksfase (week 9-13)

Doel: beter zicht krijgen op wat nodig is.

Deze periode wordt ingezet met de middelen zoals afgesproken bij de eerste evaluatie. Onderzoek kan worden gedaan in kleine zin, bijvoorbeeld het toetsen van hypotheses in de klassensetting. Wanneer nodig en gewenst kan er op Munio Onderwijs ook ortho-didactisch onderzoek worden gedaan. Regelmatig liggen er onderzoeksvragen als: Sluit het niveau aan bij de cognitieve capaciteiten van de leerling? Is er sprake van leerbelemmeringen of een leerstoornis? Er wordt bekeken of de onderzoeksvraag beantwoord kan worden met onderzoek dat op Munio gedaan kan worden. Wanneer er een onderzoeksvraag ligt waarvoor uitgebreider psychodiagnostisch onderzoek nodig is, worden ouders verwezen naar de

3. Beschrijving werkwijze

huisarts of wordt het jeugdteam ingeschakeld om een indicatie af te geven. Bij de tussentijdse evaluaties wordt gekeken of de doelen in het plan behaald zijn of aangepast moeten worden. Binnen Munio Onderwijs is er voor leerlingen de mogelijkheid om PMT te volgen. Hierin wordt samengewerkt met Psychofysiek, een jeugdhulpaanbieder. Tijdens PMT wordt er ook aandacht besteed aan onderzoeksvragen waardoor PMT in deze fase een waardevol instrument kan zijn om zicht te krijgen op wat nodig is.

Indicerings-en adviesfase (week 14-19)
Doel: bepalen van de uitstroomfase.

Tijdens de indicerings- en adviesfase wordt alle relevante informatie samengevoegd. Er is een totaalbeeld ontstaan van de context en de onderwijsbehoeften van de leerling. Er worden handelingsgerichte adviezen gegeven over de begeleiding die de leerling op school nodig heeft. Ook wordt er een advies gegeven over welke onderwijsplek hier het beste bij kan aansluiten. In afstemming met de hulpverlening wordt besproken wat de leerling (en ouders) aan begeleiding of behandeling buiten school nodig heeft.

Uitstroomfase (week 20-...)
Doel: realiseren van uitstroom naar de nieuwe plek.

In deze fase vindt de eindevaluatie bij Munio Onderwijs plaats. Wanneer de leerling wordt teruggeplaatst op zijn/haar school van herkomst of doorgeplaatst naar een nieuwe school, dan wordt door Munio Onderwijs een aangevuld dossier overgedragen. Met school, leerling en ouders worden afspraken gemaakt over hoe de overstap het beste vormgegeven kan worden en met de hulpverlening wordt afgestemd welke rol zij kunnen spelen. Munio Onderwijs en de school hebben de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het vormgeven van een passend nazorgtraject. De SPO van Munio is hier nauw bij betrokken. Ook wordt met de school besproken of het wenselijk is dat er extra ondersteuning wordt aangevraagd en vormgegeven voor de leerling. De SPO van Munio is hierbij betrokken.
In hoe de overstap wordt vormgegeven, spelen een aantal factoren mee. Dit is dan ook maatwerk. Het hangt in de eerste plaats af van de wens van leerling en school en van de onderwijsbehoeften van de leerling. Maar ook andere factoren, zoals bijvoorbeeld het goed bij kunnen blijven met de leerstof, spelen mee bij deze beslissing.
In sommige gevallen lijkt het wenselijk de overstap in één keer te laten plaatsvinden. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer een leerling na de zomervakantie start op de reguliere school en de behoefte heeft volledig bij de (nieuwe) klas te horen. In de meeste gevallen wordt er een opbouwschema gemaakt waarmee de leerling stapsgewijs kan instromen. Zo kan er ‘geoefend’ worden in de praktijk van de reguliere school en kan de leerling lastige situaties op Munio Onderwijs bespreken.

3. Beschrijving werkwijze

Monitoringsfase (week 20+)

Doel: zicht houden of leerling op de goede plek terecht gekomen is.

Ook hier draait het om maatwerk. Vragen die daarbij gesteld worden zijn:

- Wat heeft de leerling nog vanuit Munio Onderwijs nodig?
- Wat heeft de (nieuwe) school nodig vanuit Munio Onderwijs om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden?

In alle gevallen wordt er een aantal keer contact opgenomen met de onderwijsplek van de leerling om te vragen hoe het gaat. Ook wordt er binnen 4 weken telefonisch contact gezocht met ouders en leerling om te vragen hoe het gaat.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

De ervaring leert dat leerlingen een perspectief voor ogen dienen te hebben om hun motivatie voor school vast te houden. Bij Munio Onderwijs zorgen we er dan ook voor dat dit perspectief voor de leerling duidelijk is tijdens zijn/haar traject zodat we doelgericht te werk kunnen gaan (uitgangspunt 6). Wat moet je kunnen voor je terug- of door kan stromen?

Binnen het gehele SWV geldt dat voor leerlingen waar extra ondersteuning wordt ingezet op school een OPP wordt bijgehouden. In dit OPP zijn de doelen SMART geformuleerd:

- **Specifiek**
- **Meetbaar**
- **Acceptabel**
- **Realistisch**
- **Tijdgebonden**

Na de eerste evaluatie (na zes weken) vindt vervolgens iedere 6 weken een evaluatiegesprek plaats met leerling, ouders, school van herkomst en andere betrokkenen. De mentor van Munio Onderwijs bespreekt voorafgaand aan ieder evaluatiegesprek samen met de leerling de voortgang op de doelen. Waar nodig worden deze bijgesteld en worden nieuwe doelen geformuleerd. Tijdens het evaluatiegesprek wordt het OPP weer besproken en kunnen de betrokkenen nog aanvullingen geven. Tevens worden er weer afspraken gemaakt over wie wat doet. Zo blijft inzichtelijk voor de leerling, school en ouders welke vooruitgang de leerling boekt en waar naartoe gewerkt wordt.

Rots&Water

Iedere leerling van Munio Onderwijs krijgt één keer per week Rots&Water training door een gecertificeerde Rots&Water trainer binnen Munio. Het doel van Rots&Water is het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen en/of verminderen van problemen op het intrapersoonlijke domein (hoe zien leerlingen zichzelf) en het interpersoonlijke domein (hoe gaan leerlingen met elkaar om).

Onder het intrapersoonlijke domein valt o.a: psychologisch welbevinden, seksuele autonomie, internaliserend gedrag, depressieve gevoelens.

Onder het interpersoonlijke domein valt o.a.: het verminderen of voorkomen van agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, pesten en gepest worden.

3. Beschrijving werkwijze

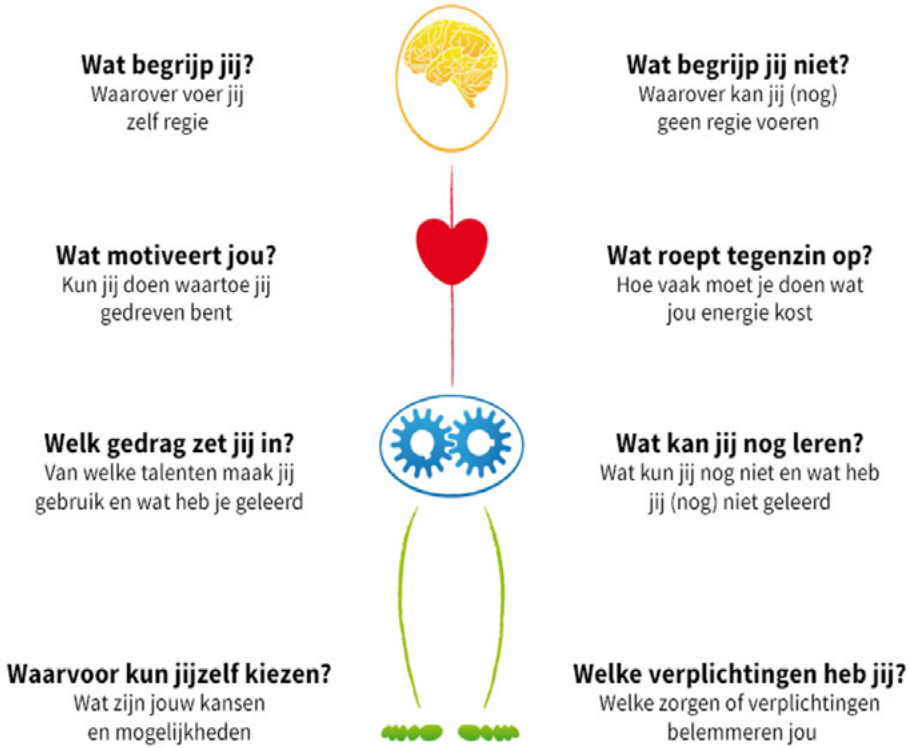
Naast dat er tijdens de training aan deze doelen wordt gewerkt, is het voor de mentor een kans om een leerling te zien functioneren in groepsverband. De Rots&Water trainer is op de hoogte van de leerdoelen van de leerlingen en evalueert na iedere training met de mentor op het gedrag van de individuele leerlingen.

Educatiemeter

De Educatiemeter is een methode bestaande uit verschillende vragenlijsten en tools om gedrag inzichtelijk te maken. De methode biedt met deze tools concrete handvatten om 'methodisch' met leerlingen het gesprek aan te gaan over bijvoorbeeld vraagstukken rondom studiekeuze en beroepsoriëntatie, uitval, zorgsignalering en identiteitsontwikkeling.

Hoe werkt het?

De Educatiemeter kent zijn oorsprong in verschillende bedrijfskundige en psychologische theorieën en heeft tot doel het gedrag van mensen (leerling en volwassenen) inzichtelijk te maken. Op deze manier kunnen we wat met gedrag doen: er op reflecteren, er ons bewust van worden, het (verder) ontwikkelen of het inzetten. Om gedrag begrijpelijk te maken en te kunnen overdragen aan anderen, wordt een afbeelding gebruikt waarin de verschillende dimensies van gedrag visueel worden weergegeven. Hiervoor wordt een poppetje gebruikt. Hieronder is dit poppetje beschreven vanuit het perspectief van een leerling.

3. Beschrijving werkwijze

Met behulp van de verschillende instrumenten kun je bovenstaande onderdelen in kaart brengen. Daarbij wordt met de vragenlijsten de beleving van de leerling zelf objectief en betrouwbaar in kaart gebracht. Op basis van de uitslagen wordt het gesprek over deze onderwerpen aangegaan en op een onderbouwde wijze begeleid bij onderwerpen rondom beroepsoriëntatie, zorg, uitval etc. De uitslag van de vragenlijst wordt met leerling, ouders, school en eventueel overige betrokken gedeeld.

PMT

Munio werkt samen met zorgaanbieder Pyschofysiek die individuele psychomotorische therapie (Balanskracht) aanbied. Per leerling wordt in de strategiefase bepaald of deze therapie ondersteunend kan werken aan de doelen van de leerling. De therapeut komt eens per week op de locatie voor een sessie met de leerling. Iedere leerling heeft ongeveer 10 sessies met de therapeut. De therapie is gericht op mensen en jongeren met problemen of klachten op gedragsmatig en emotioneel gebied. Veel leerlingen die op Munio Onderwijs komen hebben al vaak met hulpverleners of psychologen gepraat. Ze zijn 'hulpverleningsmoe'. Bij veel van de leerlingen werkt "doen en ervaren" in combinatie met praten vaak wel. Balanskracht richt zich op lichaam, emotie, interactie én denken. Dagelijkse situaties die de leerling op school, thuis en op straat tegenkomt, worden gebruikt. Leerlingen leren op praktische wijze oplossingen voor de problemen die zij ervaren. PMT kan na Munio Onderwijs ook doorgezet worden op de vervolgplek van de leerling. Zo blijft continuïteit gewaarborgd.

3.4 Samenwerkingspartners

School van herkomst

Bij plaatsing op Munio Onderwijs blijft de leerling ingeschreven op de school van herkomst. Het arrangement voor plaatsing op Munio Onderwijs betekent dat onderwijs en extra ondersteuning niet (of gedeeltelijk) op die school gegeven wordt maar op Munio Onderwijs. De school blijft echter een belangrijke rol houden in het traject van de leerling.

In de praktijk betekent een plaatsing op Munio Onderwijs de volgende verantwoordelijkheden voor de school van herkomst:

- **Het beschikbaar stellen van een vaste contactpersoon voor Munio Onderwijs**
- **Het tijdig aanleveren van planningen, leerstof, toetsen en laptop**
- **Het nakijken van gemaakte toetsen en werkstukken**
- **Aanwezigheid bij intake- en evaluatiegesprekken**
- **Meedenken over de inhoud van het traject (bijv. welke vakken kunnen vervallen, hoe kunnen praktijkopdrachten worden vormgegeven)**
- **Meedenken over passende uitstroom (bijv. bij doorplaatsing naar een nieuwe school het leggen van contacten)**

Soms kan een leerling nog wel een aantal vakken op de eigen school blijven volgen (bijvoorbeeld de

3. Beschrijving werkwijze

praktijkvakken) en wordt er een symbiosetraject vormgegeven. Wanneer een leerling stage dient te lopen, dan ligt de verantwoordelijkheid voor het zoeken van de stageplek bij school (of bij de leerling) en de stagebegeleiding en stagebezoeken dienen door school gedaan te worden.

De school van herkomst blijft eindverantwoordelijke over de leerling. Mocht een traject bij Munio Onderwijs voortijdig beëindigd worden, dan heeft de school zorgplicht. Uiteraard denkt het samenwerkingsverband (en daarmee de medewerkers van Munio) mee over de mogelijkheden binnen onderwijs en zorg.

Ouders

De ouders zijn belangrijke samenwerkingspartners die nodig zijn bij het tot een succes maken van het traject op Munio Onderwijs. Bij de start is het dan ook van belang dat ouders de noodzaak van een plaatsing op Munio Onderwijs erkennen en achter de plaatsing staan. Zo kan er bijvoorbeeld frustratie zijn ontstaan tussen ouders en school. Op Munio Onderwijs willen we dit voorkomen. Naast dat ouders verwacht worden bij de intake- en evaluatiegesprekken, wordt bij de start duidelijk gemaakt dat ouders altijd contact kunnen zoeken bij vragen of zorgen. Bij bijzonderheden worden ouders per mail of telefonisch op de hoogte gesteld. Tijdens de intake wordt er (in samenwerking met het jeugdteam) bekeken of er een hulpvraag ligt in de thuissituatie, zodat deze opgepakt kan worden. Er wordt uitgegaan van het feit dat ouders hun kind het beste kennen, dus zij zijn ook belangrijk in het vormgeven van het OPP en het onderwijsperspectief. Ouders kunnen vaak al veel vertellen over de (onderwijs)behoeften van hun eigen kind.

Leerplicht

Op Munio Onderwijs komen veel leerlingen waarbij sprake is van verzuim. Dit varieert van regelmatig te laat komen tot al een aantal weken volledig thuiszitten. Om die reden is ook de samenwerking met de leerplichtambtenaar van groot belang. Deze wordt dan ook, wanneer dit probleem speelt, uitgenodigd voor intake- en evaluatiegesprekken. Er is veel tussentijds contact wanneer ook op Munio Onderwijs het verzuim doorzet. Gezamenlijk wordt besloten wat de beste aanpak lijkt.

Jeugdhulp

Vanuit het jeugdteam Gorinchem is er een vaste jeugdprofessional voor Munio Onderwijs beschikbaar die één ochtend per week bij Munio Onderwijs aanwezig is.
De contactpersoon geeft informatie en advies en denkt mee over welke inzet vanuit de zorg passend is. De jeugdprofessional kan tevens ondersteuning bieden bij het leggen van contact met een ander sociaal- of jeugdteam, wanneer de leerling niet uit Gorinchem afkomstig is.
De jeugdprofessional heeft meegedacht in het implementeren van de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van Munio Onderwijs en denkt mee over wanneer welke stappen doorlopen dienen te worden. De afspraken tussen Munio en Jeugdteam Gorinchem zijn vastgelegd (bijlage 8).

3. Beschrijving werkwijze

3.5 Verantwoording en registratie

Op Munio Onderwijs worden op verschillende manieren zaken vastgelegd, zodat informatie rondom de leerling wanneer nodig overgedragen of teruggezocht kan worden.

OPP's

Het belangrijkste onderdeel in de monitoring en registratie van de leerlingen zijn de individuele OPP's (zie boven) waarin de doelen en de voortgang van de leerling vastgelegd worden.

Verzuimregistratie

Er wordt een verzuimoverzicht bijgehouden van iedere leerling, maar omdat Munio Onderwijs zelf geen verzuim kan melden wordt dit overzicht eens per maand doorgestuurd naar de contactpersoon van de school van herkomst. Deze kan het verwerken en eventueel op verzoek van Munio Onderwijs of leerplichtambtenaar zorgen dat een melding gedaan wordt.

Verslaglegging gesprekken

Van ieder gesprek op Munio Onderwijs wordt een kort verslag gemaakt met wat besproken en afgesproken is. Hier staan vaak zaken in die niet in het OPP van de leerling thuishoren, dus vormen een belangrijke aanvulling als het gaat om het vastleggen van het proces van en rondom de leerling. Deze verslagen krijgen alle betrokkenen bij het traject toegestuurd en worden met een dossieroverdracht (mits er toestemming is) overgedragen.

Monitoring

Ieder kalenderjaar wordt een overzicht gemaakt van de volgende anonieme gegevens:

- **Totaal aantal trajecten**
- **Aantal leerlingen per onderwijsniveau (bij aanmelding)**
- **Aantal leerlingen per school van herkomst**
- **Aantal leerlingen per gemeente**
- **Duur van de trajecten**
- **Aantal leerlingen per uitstroombestemming**

Dit overzicht geeft inzicht waar vervolgens beleid aan gekoppeld kan worden. Het afgelopen schooljaar en ook komend schooljaar is het streven dat de duur van de trajecten verkort wordt (zie ontwikkelpunten). Zie bijlage 9 voor het overzicht van kalenderjaar 2022.

Logboeken

In het individuele dossier van iedere leerling zit een logboek. Alle medewerkers van Munio Onderwijs kunnen hierin bijzonderheden vastleggen. Ook wanneer er een incident plaatsvindt met een leerling of tussen leerlingen wordt dit in het logboek vastgelegd.

De medewerkers

4. De medewerkers

Zoals in 3.1 beschreven vraagt de begeleiding van de doelgroep van Munio Onderwijs heel wat competenties van de medewerkers. Naast didactische vaardigheden bij de lesgevende medewerkers, zijn ook kennis op het gebied van gedrag en ontwikkeling belangrijk. Ook is kennis over gezinsproblematiek, groepsdynamiek en de sociale kaart onmisbaar. Met de formatie zoals hieronder beschreven, beschikt Munio Onderwijs over de benodigde kennis en competenties.

Er is in totaal voor 2,9 fte aan lesgevend personeel beschikbaar, verdeeld over 4 docenten. Op alle drie de groepen is zo iedere dag een docent aanwezig. De docent werkt de gehele dag met alle leerlingen. De leerling werken veelal individueel. De docent moet vooral coachende vaardigheden hebben. Hij is in staat om met leerlingen in gesprek te zijn en hen te begeleiden bij het verwerken van de leerstof. De leerlingen hebben allen een vaste mentor op Munio Onderwijs, namelijk één van de vier docenten. De mentor houdt samen met de leerling oog op de doelen en de daarbij behorende acties. De mentor is de verbindende factor naar ouders, school van herkomst, stages en betrokken hulpverlening. De mentor overziet het gehele traject van de leerling. De mentor stelt (samen met de leerling) het OPP op, past deze aan op basis van de evaluatie en doet de verslaglegging van intake- en evaluatiegesprekken.

Er is er voor 1,9 fte klassenassistentie beschikbaar. De onderwijsassistent ondersteunt de docent bij de dagelijkse taken en kan ook een nadrukkelijke rol in de directe, individuele begeleiding van de leerling hebben. Hiervoor zijn coachende vaardigheden noodzakelijk. Afhankelijk van situatie en aard van het (ongewenste) gedrag kan de onderwijsassistent ingezet worden voor een afleidende activiteit of juist een specifieke individuele benadering. De onderwijsassistent draagt bij aan het bewaken van de rust in de groep.

Naast de onderwijsassistent is er voor 0,6 fte een praktijkdocent beschikbaar. De praktijkdocent begeleidt individuele – of groepen leerlingen bij de horeca en techniek lessen. Tijdens de praktijklessen wordt er specifiek met leerlingen gewerkt aan het aanleren van arbeidsvaardigheden. Het ontwikkelen van deze vaardigheden draagt bij aan het toewerken naar een passende vervolgplek.

De begeleiding rondom de leerlingen wordt verder opgepakt door de begeleider passend onderwijs en de leerlingcoördinator. Hiervoor is 1 fte beschikbaar. De begeleiding bestaat uit het voeren van individuele gesprekken met leerlingen, het voeren van intake – en evaluatiegesprekken, contact met de school van herkomst en andere betrokkenen, docenten ondersteunen in het

4. De medewerkers

opstellen van het OPP en het meedenken over uitstroomperspectief. Ook neemt de begeleider passend onderwijs samen met de teamleider de Educatiemeter bij de leerlingen af.

Munio Onderwijs wordt geleid door een teamleider voor 0,8 fte. Vanuit de teamleidersrol zorgt zij ervoor dat de processen in de groepen zo optimaal mogelijk kunnen verlopen. Ze houdt de helikopter-view over de trajecten van de leerling. De teamleider draagt zorg voor de formele contacten met ouders en instanties. Zij geeft leiding aan de medewerkers en is verantwoordelijk voor de beleidsmatige en inhoudelijke ontwikkeling van Munio Onderwijs.

Hiermee komt de totale fte binnen Munio Onderwijs op 6,6 fte.

Voor iedere rol binnen Munio Onderwijs is een rolbeschrijving opgesteld. Een rolbeschrijving binnen Munio begint altijd met een driver waarin wordt aangegeven waarin wordt aangegeven waarom deze rol er is. Verder staan taken, verantwoordelijkheden en kaders beschreven. De rollen worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast naar de actualiteit. Zie voor de rollen binnen Munio Onderwijs bijlage 10.

Evaluatie schooljaar 2022-2023

5. Evaluatie schooljaar 2022-2023

In het vorige beleidsstuk (juni 2018) zijn een aantal ontwikkelpunten genoemd.

Het verkorten van de benodigde duur van de trajecten

Om de duur van de trajecten te verkorten zijn de fases, zoals beschreven in 3.3, nieuw leven in geblazen. Doordat we monitoren in welke fase de leerling zich bevindt tijdens zijn traject op Munio Onderwijs, weten we ook welke acties daaraan gekoppeld worden. Doordat we zicht houden op deze fases kan er meer doelgericht en met intensievere inzet aan de doelen van de leerlingen worden gewerkt. Leerlingen kunnen hierdoor hun doelen eerder behalen, wat zou moeten leiden tot een kortere plaatsing op Munio Onderwijs. Tussen 2018-2023 blijkt dat de trajecten niet korter hebben geduurd. Aan het eind van schooljaar 2023-2024 zal een evaluatie plaatsvinden om te kijken of het aanbrengen van de fases in de trajecten leidt tot het verkorten van de trajectduur.

Uitbouwen mogelijke interventies vanuit jeugdhulp

Tijdens het afgelopen schooljaar heeft Rots&Water een vaste plek gekregen in het aanbod binnen Munio Onderwijs. Iedere leerling volgt één keer per week de training onder begeleiding van een gecertificeerde Rots&Water trainer. Wekelijks hebben er themalessen plaatsgevonden om met leerlingen in gesprek te gaan over diverse thematiek. Daarnaast is een subsidie toegekend voor de gezonde school. Vanuit dit budget wordt komend schooljaar verder vormgegeven aan themalessen. Ook is er een gastles geweest vanuit stichting HALT.

Vanuit de gemeente Gorinchem is er voor iedere school een jeugdprofessional van het sociaal team beschikbaar die een dagdeel per week aanwezig is op de scholen. Binnen Munio Onderwijs heeft de jeugdprofessional gesprekken gevoerd met leerlingen voor wie dat nodig was. De gesprekken konden direct plaatsvinden, zonder aanmelding via het sociaal team. Na maximaal 5 gesprekken werd gekeken of er nog verder actie richting het sociaal team noodzakelijk was.

Uitbreiding onderwijsaanbod

Met ingang van schooljaar 2022-2023 is het onderwijsaanbod binnen Munio Onderwijs uitgebreid met techniek en horeca. Tijdens deze praktijkgerichte momenten werken de leerlingen aan vaardigheden als samenwerken, aansturen, plannen, instructies opvolgen. Tijdens de horeca lessen wordt er één keer per week een lunch gemaakt voor alle collega's binnen Munio. Dit concept is erg enthousiast ontvangen en wordt komend schooljaar gecontinueerd. In het gebouw van Munio is een ruimte vrijgekomen die komend schooljaar wordt ingericht als techniekruimte. Dit biedt nog meer mogelijkheden.

Nazorg beter vormgeven

De nazorg is in het afgelopen jaar anders vormgegeven. Waar eerst de begeleider passend onderwijs vanuit Munio Onderwijs de leerling monitorde op de scholen is die monitoring overgedragen aan de SPO van de school. Intern

5. Evaluatie schooljaar 2022-2023

wordt de casus overgedragen naar de SPO van de school waar de leerling naar uitstroomt. De SPO houdt op de school vinger aan de pols in afstemming met de zorgcoördinator. Mochten er vragen leven of terugkoppeling nodig zijn, dan neemt de SPO gemakkelijk contact op met de collega's binnen Munio. Vanuit Munio Onderwijs neemt de mentor altijd binnen 4 weken nadat de leerling is uitgestroomd contact op met leerling en ouders om na te vragen hoe het gaat. Dit wordt nog eens herhaald na ongeveer 3 maanden.

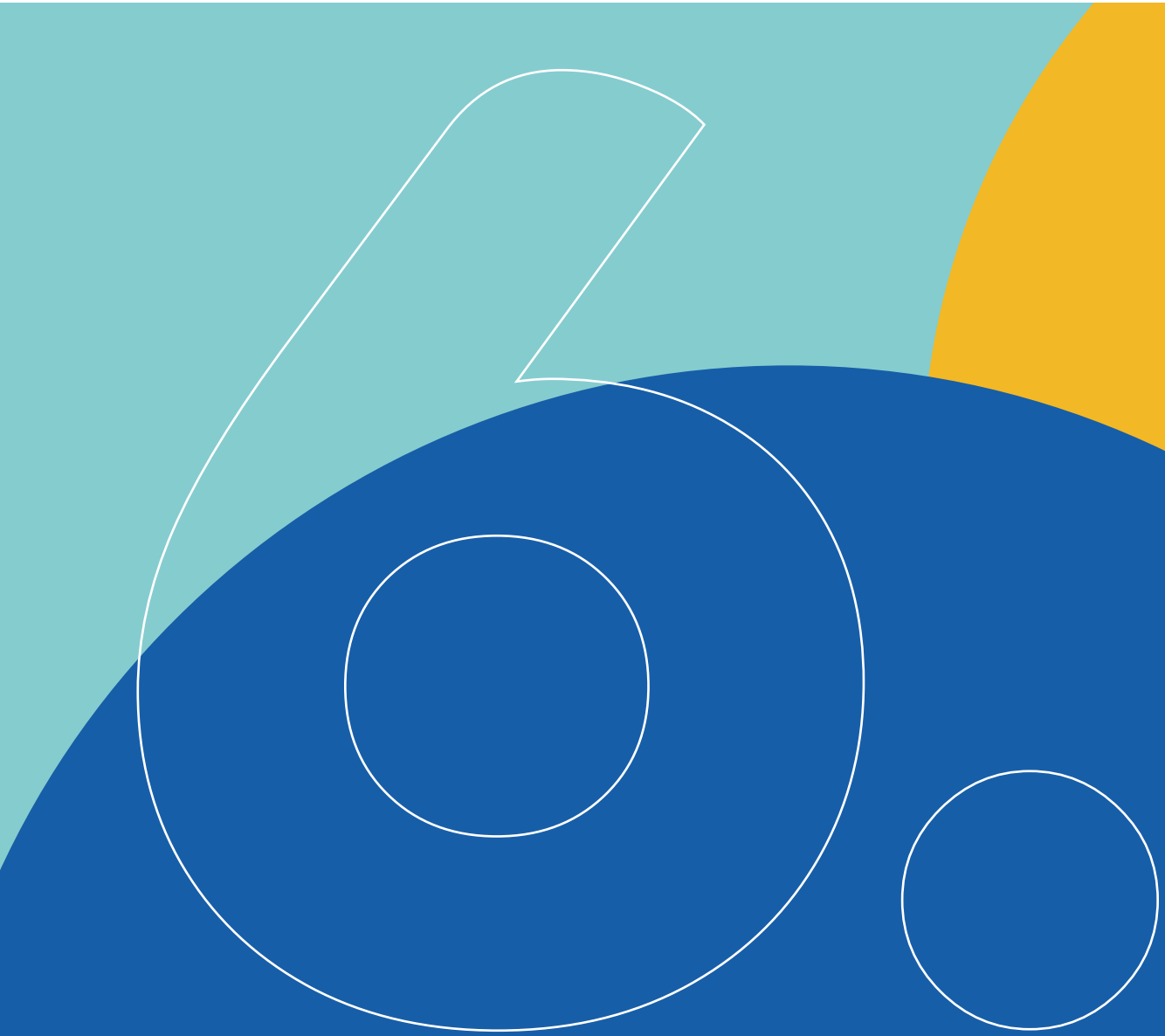
Teamontwikkeling

Het afgelopen jaar is qua teambezetting rommelig verlopen. Twee docenten en een onderwijsassistent zijn vertrokken waarvoor vervanging gezocht moest worden. Omdat vervanging niet direct beschikbaar was hebben we tijdelijk gebruik gemaakt van een detacheringsbureau. Daarnaast was een onderwijsassistent en teamleider een deel van het schooljaar met zwangerschapsverlof. Ook vertrok de directeur-bestuurder van Munio en na een interim periode is de nieuwe directeur-bestuurder gestart. Nieuwe collega's kwamen en hadden tijd nodig om ingewerkt te raken. De vraag vanuit de scholen om leerlingen te plaatsen bij Munio Onderwijs werd ondertussen niet minder. Door middel van intervisie bijeenkomsten die tijdens het jaar plaatsvonden onder begeleiding van een externe is er gewerkt om het team van Munio Onderwijs sterker te maken.

HB klas

Aan het begin van schooljaar 2022-2023 startte binnen Munio Onderwijs de klas voor hoogbegaafde leerlingen. Onder begeleiding van een docent en HB specialist was er het afgelopen jaar plek voor maximaal 10 HB leerlingen voor drie dagen per week. De leerlingen werken aan lesstof van de school van herkomst en worden daarnaast op sociaal emotioneel gebied uitgedaagd om aan zichzelf te werken. Door middel van projecten was er verdieping en verrijking en werd er aanspraak gedaan op de hogere denkvaardigheden van deze leerlingen.

Trajecten schooljaar 2022-2023

6. Trajecten schooljaar 2022-2023

In schooljaar 2022-2023 hebben er 40 leerlingen bij Munio Onderwijs onderwijs gevolgd. 13 leerlingen hebben PMT gevolgd, 15 leerlingen vulden de Educatiemeter in. De duur van de trajecten wordt hieronder weergegeven.

Trajectduur	Aantal leerlingen	Traject beëindigd	Traject nog lopend
0-3 maanden	6	4	2
3-6 maanden	13	10	3
6-9 maanden	5	4	1
9-12 maanden	14	10	4
> 12 maanden	2	1	1
Totaal	40	29	11

Ontwikkeling schooljaar 2023-2024

7. Ontwikkeling schooljaar 2023-2024

Het komende jaar willen we inzetten op de volgende speerpunten:

Verder vormgeven van het pedagogisch klimaat
We zien dat onze leerlingen behoefte hebben aan structuur en duidelijkheid. Door als team onze regels en afspraken rondom de leerlingen steeds weer aan te scherpen en tussentijds te evalueren kunnen we structuur, duidelijkheid en veiligheid blijven bieden aan onze leerlingen.

Onderwijsbehoeften van leerlingen beter in kaart brengen
Eerder werd al benoemd dat als we de doelen van leerlingen scherper krijgen en daarop inzetten dan kan dit de duur van het Munio Onderwijs traject voor leerlingen verkorten. De interventies die genoemd worden in de fases (3.3) kunnen daaraan bijdragen. Het team wordt komend schooljaar getraind in de thematiek rondom executieve functies. Veel van de leerlingen bij Munio Onderwijs ervaren hier problemen mee. Ook maken we gebruiken van de ZO! vragenlijsten waarbij de leerling zichzelf scoort rondom dit thema. Daarnaast observeert de mentor en vult een vragenlijst in over de leerling m.b.t. executieve functies. Hierdoor halen we sneller naar boven waar we met leerlingen aan moeten werken en stimuleren we de leerlingen om eigenaar te worden van zijn eigen leerproces. Daarnaast werken we dit jaar met een nieuw OPP format wat ook op de scholen wordt gebruikt.

De duur van de trajecten binnen Munio Onderwijs lopen niet verder op dan nu het geval is.
Munio Onderwijs is een tijdelijke plek voor leerlingen. In de tijd die leerlingen bij Munio Onderwijs doorbrengen zijn we effectief bezig met het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Door de verschillende fases te doorlopen zorgen we ervoor dat we interventies plegen die binnen een aantal maanden zichtbaar maken wat nodig is en die de leerling helpen te groeien. Zo zorgen we ervoor dat iedere leerling binnen 12 maanden op een passende vervolgplek terecht komt.

Jeugdhulpaanbieder HB groep
Zowel vanuit Munio als vanuit samenwerkingsverband Driegang (PO) zijn er gesprekken gevoerd met de verschillende gemeenteclusters ten behoeve van het organiseren van Jeugdhulp op School binnen de OPDC's. In principe is JHOS toegekend aan de HB-groep van Munio Onderwijs, echter de financiële afhechting loopt nog. Wanneer deze financiële afhechting rond is, kan er komend schooljaar een jeugdhulpaanbieder worden gezocht.

Teamontwikkeling
Zoals eerder aangegeven is het team van Munio Onderwijs het afgelopen jaar behoorlijk vernieuwd. Komend jaar zal daarom extra aandacht besteed worden aan teamontwikkeling. Vier keer per jaar vindt er intervisie plaats onder begeleiding van een externe. Daarnaast worden er twee inhoudelijke studiedagen georganiseerd. Andere vormen om goed afgestemd te blijven op elkaar zijn gevonden

7. Ontwikkeling schooljaar 2023-2024

in een dagelijks evaluatiemoment met elkaar, wekelijkse leerlingbesprekingen en maandelijkse teamvergaderingen.

Samenwerking met de scholen

De samenwerking met de scholen waarvan leerlingen onderwijs volgen bij Munio Onderwijs blijft een aandachtspunt. Het aanleveren van informatie voorafgaand aan plaatsing, aanleveren van schoolwerk, korte lijnen en tussentijdse communicatie blijven onze aandacht houden. Komend schooljaar wordt er met betrokkenen van iedere school die leerlingen op Munio Onderwijs heeft een gesprek gevoerd waarin de samenwerking geëvalueerd – en verder aangescherpt wordt. Ook krijgt Munio Onderwijs een plek in de intervisie voor zorgcoördinatoren komende schooljaar.

Toekomstperspectief Munio Onderwijs

8. Toekomstperspectief Munio Onderwijs

De komende jaren willen we dat Munio Onderwijs door ontwikkelt. Speerpunten waar we ons op richten zijn de volgende:

Munio Onderwijs als observatieplek
Munio werkt samen met de scholen aan het verstevigen van de eigen ondersteuningsstructuur waardoor er de komende jaren minder noodzaak is om leerlingen op Munio Onderwijs te plaatsen. Binnen Munio is veel aandacht voor inclusief onderwijs op de scholen. Als scholen inclusiever worden zal dit leiden tot minder uitval van leerlingen en minder verwijzingen richting Munio Onderwijs. Als het escaleert op een school kan Munio Onderwijs fungeren als observatieplek voor wat nodig is, waarna een leerling op een regulier school weer de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft.

HB groep in de school
De HB groep binnen Munio Onderwijs gaat op in een van de reguliere scholen. We streven ernaar om een school bereid te vinden om een inclusieve lesplaats voor HB leerlingen te starten. In dat geval wordt de HB groep van Munio Onderwijs verplaatst naar een schoollocatie.

Bijlagen

B1

Stappenplan m.b.t. plaatsing leerling op Munio Onderwijs

1. Wanneer voor een leerling gedacht wordt aan een plaatsing op Munio Onderwijs, bespreekt de zorgcoördinator (ZoCo) van de school waar de leerling staat ingeschreven de leerling met zijn/haar Specialist Passend Onderwijs (SPO).

2. Op basis van dit overleg wordt bekeken of de zorgroute binnen de school zorgvuldig is doorlopen.

3. De SPO onderzoekt vervolgens of een plaatsing passend is bij de onderwijsbehoefte(n) van de leerling door ten minste:
    a. een dossieronderzoek te doen,
    b. met de ZoCo te bespreken wat de hulpvraag van de school aan Munio Onderwijs is en wat de doelen van het traject zouden kunnen zijn.
    c. Met de ZoCo te bekijken of er binnen de eigen school nog mogelijkheden liggen voor extra ondersteuning.

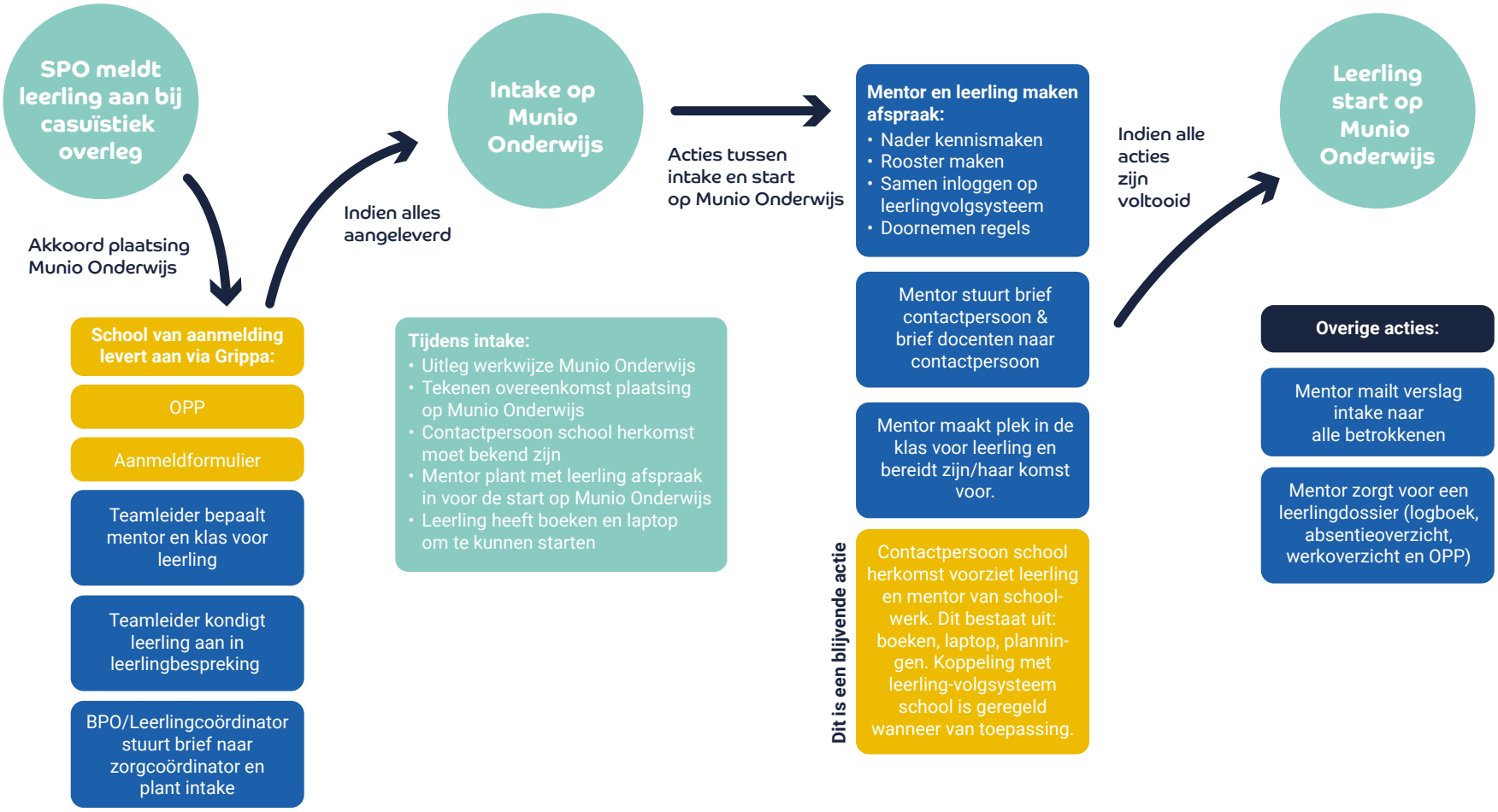
4. De SPO meldt de leerling aan voor het casuïstiek overleg. In dit casusoverleg wordt verkend of plaatsing op Munio Onderwijs een goede stap is en hoe het traject eruit zou kunnen zien. Ook wordt besproken welke stappen ter voorbereiding nog genomen kunnen worden (bijv. aanmelding sociaal team).

5. Wanneer de uitkomst is dat een plaatsing op Munio Onderwijs passend is, kan de school de aanvraag via Grippa indienen.

6. Wanneer de aanvraag als volledig wordt beoordeeld, zullen de betrokkenen worden uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit zijn tenminste school, leerling en ouders. In de meeste gevallen wordt aan de school gevraagd om de ouders hiervoor uit te nodigen.

B2

Stroomschema intake Munio Onderwijs

B3

Gedragsverwachtingen binnen Munio Onderwijs

B4

Fases traject Munio Onderwijs

Aanmeldfase (week 0)

Doel: alle noodzakelijke informatie / materiaal aanwezig om te kunnen starten.

Wat	Wie
Casuïstiek overleg	Teamleider
Aanmaken leerlingdossier met informatie in Sharepoint	Teamleider
Leerlingdossier in Sharepoint (OPP, aanmelding, gegevens)	Iedereen teamlid neemt dit tot zich voordat de leerling start
Intakegesprek	Mentor + begeleider passend onderwijs (BPO)/leerlingcoördinator (LC) + SPO
Verslag intakegesprek	Mentor
In de klas voorbereiden voor nieuwe leerling	Mentor
Gesprek leerling/mentor	Mentor
Commitment ouders ondertekenen	
Gesprek leerling/mentor	Mentor
Bellen met ouders – akkoord als jeugdprofessional aansluit?	BPO/LC
Jeugdprofessional uitnodigen bij intake als Sociaal Team niet betrokken is	BPO/LC
Leerlingenlijst bijwerken	BPO/LC

Resultaat: leerling kan goede start maken

B4

Fases traject Munio Onderwijs

Startfase (Week 1-4) *Doel: beeld krijgen van de leerling om te bepalen wat er nodig is.*

Executieve Funties in beeld brengen – ZO! Vragenlijst + leerlingvragenlijst	Mentoren
5G schema uitleg	BPO/LC
Startgesprek met de leerling	Mentor
Observeren en benoemen wat opvalt in leerlingbespreking	Iedereen

Eind startfase: hebben we genoeg beeld? Is leerling 4 weken aanwezig geweest? Moeten we startfase evt. verlengen met x aantal weken?

Resultaat: we hebben een goed beeld van de leerling en kunnen doelen gaan opstellen.

Strategiefase (Week 5-8) *Doel: formuleren van leerdoelen voor de leerling.*

Doelen opstellen in OPP (wk 5)	Mentor + BPO/LC
Evaluatiegesprek (wk 5)	Mentor + BPO/LC + SPO
PMT inzetten?	BPO/LC/Teamleider
Inzet jeugdprofessional?	BPO/LC/Teamleider
Stage inzetten?	BPO/LC/Teamleider
Aansporen ouders als onderzoek nodig lijkt.	BPO/LC/Teamleider

Resultaat: helderheid over in te zetten interventies.

B4

Fases traject Munio Onderwijs

Onderzoeksfase (Week 9-13) *Doel: beter zicht krijgen op wat nodig is.*

Indien onderzoek nodig	Orthopedagoog uit ET of via sociaal team
Observeren in de klas	BPO/LC/Teamleider
Educatiemeter	BPO/Teamleider
EF in de klas	
Evaluatiegesprek – geeft richting voor het advies	Mentor, BPO/LC, SPO
OPP wordt tijdens evaluatie ondertekend	BPO/LC

Resultaat: completer beeld van wat de leerling nodig heeft.

B4

Fases traject Munio Onderwijs

Indicerings- en adviesfase (Week 14-19) *Doel: bepalen van uitstroomfase.*

Advies onderwijsplek	Mentor + BPO/LC/Teamleider
Perspectief uitspreken naar de leerling	Mentor/BPO/LC
Handelingsadviezen opstellen	Mentor + BPO/LC
Afstemmen met partners	BPO/LC/Teamleider
EF opnieuw in kaart – is er groei?	Mentor
ZO! Nog een keer afnemen.	Mentor
Evaluatiegesprek	Mentor, BPO/LC, SPO
Evt. nieuwe SPO betrekken	BPO/LC
Evt. TLV aanvraag	BPO/LC + Teamleider

Resultaat: uitstroomplek is helder en manier de uitstroom.

B4

Fases traject Munio Onderwijs

Uitstroomfase (Week 20-…) *Doel: realiseren van uitstroom naar de nieuwe plek.*

Eindevaluatie met daarin conclusie op doelen+toestemming/ondertekening OPP	Mentor, BPO/LC, SPO
Dossier overdragen naar onderwijsplek	BPO/LC
Overleg met SPO	Mentor + BPO/LC
Afspraken met school rondom overstap + communicatie naar alle betrokkenen	BPO/LC
Afscheid leerling	Onderwijsassistent

Resultaat: de leerling stroomt succesvol uit.

Monitoringsfase (Week 20+) *Doel: zicht houden of leerling op de goede plek terecht is gekomen.*

Navraag bij leerling + ouders binnen 4 weken	Mentor
Navraag bij zoco + SPO	BPO/LC
SPO ziet erop toe dat onze lln op eerstvolgende ZAT op agenda staat	SPO

B5

Aanmeldformulier Munio Onderwijs

Personalia

Naam leerling

Geboortedatum (dd/mm/jjjj)

Geslacht

Email ouder(s)/verzorger(s)

Telefoonnummer

ouder(s)/verzorger(s)

Gegevens school en betrokkenen

Naam school

Huidige klas + niveau

Naam en emailadres mentor

Naam en emailadres zorgcoördinator

Naam en emailadres

Betrokkene sociaal team

Naam en emailadres betrokken leerplichtambtenaar

Naam en emailadres overige betrokken hulpverlening

Naam en emailadres betrokken jeugdarts

Overige informatie leerling

Verwacht uitstroomniveau

Verwacht vervolgonderwijs

Aanleiding aanmelding Munio Onderwijs

Huidige gezinssituatie + bijzonderheden

Vrijetijdsbesteding en hobby's leerling

Eventuele diagnose(s) en medicatie

B6

Intakeprocedure

1. De teamleider overlegt met de begeleider passend onderwijs en de leerlingcoördinator binnen Munio Onderwijs om af te spreken wie bij deze casus betrokken raakt. Ook wordt er gekeken in welke klas deze leerling wordt geplaatst binnen Munio Onderwijs en wie mentor wordt.

2. De begeleider passend onderwijs of leerlingcoördinator plant in overleg met de mentor op Munio Onderwijs, school van herkomst en de SPO een intake in. Er wordt met school afgestemd wie leerling, ouders en betrokken hulpverlening uitnodigt.

3. De begeleider passend onderwijs of leerlingcoördinator zorgt dat het dossier waarmee de leerling is aangemeld tijdig beschikbaar is voor de mentor (online dossier), zodat deze het intakegesprek kan voorbereiden. Tevens kunnen de andere medewerkers van Munio Onderwijs zich op deze manier voorbereiden op de komst van de nieuwe leerling.

4. Het intakegesprek vindt plaats. Aanwezig zijn:
    a. **Begeleider passend onderwijs of leerlingcoördinator.** Rol: gespreksleider, regelen van het benodigde papierwerk, gang van zaken uitleggen, benodigde informatie uitvragen, proces van de intake bewaken (is alle informatie die voor nu van belang is verzameld? Zijn er duidelijke afspraken gemaakt en data vastgelegd?)
    b. **Mentor Munio Onderwijs.** Rol: benodigde informatie uitvragen, uitleg geven over dagelijkse gang van zaken en de klas, kennismaking, rondleiding en verslaglegging van het gesprek, waarin verantwoordelijkheden en afspraken zijn vastgelegd.
    c. **SPO Munio:** Rol: de SPO is in het voortraject richting plaatsing bij Munio Onderwijs betrokken geweest. Tijdens het traject wordt de SPO op de hoogte gehouden en de SPO speelt een rol in de nazorg. De SPO luistert mee en vult waar nodig aan.
    d. **Leerling.** Rol: hij/zij benoemt wat wel goed gaat en wat niet, wat hij/zij wil leren en wat hij/zij daarbij van Munio Onderwijs nodig denkt te hebben. De leerling kan tijdens het intakegesprek alle vragen stellen die hij/zij heeft.
    e. **Ouders**. Rol: benoemen wat goed gaat en wat niet, wat hun visie is op wat hun zoon/dochter kan leren en wat hij/zij daarbij van Munio Onderwijs nodig zal hebben. Ook ouders kunnen verder alle vragen stellen die hij/zij hebben.
    f. **School (mentor/zorgcoördinator).** Rol: benoemen wat goed gaat met de leerling op de school van herkomst en wat niet, wat de visie van school is op wat de leerling nog moet leren en wat hij/zij daarbij van Munio Onderwijs nodig zal hebben. Daarnaast zorgt voor een planning en werk voor ten minste de eerste 4 weken.

B6 Intakeprocedure

5. Aan het einde van het intakegesprek wordt de startdatum van de leerling afgesproken. Als school het schoolwerk heeft aangeleverd kan de leerling vaak de dag na de intake al starten. Ook wordt een datum gepland voor de eerste evaluatie.

6. De mentor van Munio Onderwijs stuurt het verslag van het gesprek naar de betrokkenen en plaatst dit in het dossier van de leerling. Zo kunnen alle betrokkenen terugzoeken wat afgesproken is en zijn de andere medewerkers van Munio Onderwijs geïnformeerd.

7. Tijdens de eerstvolgende leerlingbespreking wordt het verslag van de intake besproken en wordt, wanneer de leerling inmiddels gestart is, gekeken hoe de start is verlopen en of er nog zaken onduidelijk zijn.

B7

Overeenkomst Munio Onderwijs

Naam leerling	Telefoonnummer leerling
Geboortedatum	Emailadres leerling
Straat + Huisnummer	School
Postcode + woonplaats	Contactpersoon school
Telefoonnummer(s) ouders	Instroomdatum
Emailadres ouders	

Ondergetekende, zijnde ouder of verzorger van bovengenoemde leerling, verklaart akkoord te zijn met de volgende bepalingen:

- De leerling is afkomstig van een school voor Voortgezet Onderwijs binnen Munio Onderwijs en blijft ingeschreven bij die school ten tijde van de plaatsing
- De leerling wordt tijdelijk opgevangen op Munio Onderwijs via een arrangement binnen het SWV
- Doel van het tijdelijke verblijf is terugkeer naar een passende vorm van Voortgezet (Speciaal) Onderwijs of MBO
- Er wordt toestemming gegeven aan Munio Onderwijs voor het eventueel opvragen van noodzakelijke gegevens uit het schooldossier
- Er wordt toestemming gegeven aan Munio Onderwijs voor overleg met een contactpersoon vanuit het sociaal team/jeugdteam Gorinchem, of wanneer een contactpersoon uit een andere gemeente betrokken is, met deze persoon.
- Er wordt medewerking verleent bij het opstellen en uitvoeren van een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)
- Er wordt medewerking verleent bij de (her)plaatsing van de leerling in het VO, VSO of MBO
- Er wordt toestemming gegeven voor het geanonimiseerd gebruiken van de gegevens van de leerling voor onderzoeks- en evaluatiedoeleinden.

Datum:

Plaats: **Gorinchem**

Handtekening
wettelijke vertegenwoordiger:

Handtekening leerling:

B8

Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem

Aanwezigheid Munio Onderwijs.
Donderdagochtend 9:00uur tot 13:30uur.

Toetstemming voor het betrekken contactpersoon jeugdteam voor leerlingen onder de 16 jaar:

- Voor een leerling onder de 16 jaar is toestemming van beide gezaghebbende ouders nodig om contact op te nemen met de contactpersoon jeugdteam (jeugdprofessional).
- Indien ouders gescheiden zijn, is extra alertheid van belang. Wanneer beide ouders het gezag dragen, dienen zij beide toestemming te verlenen. Pas dan kan er contact worden gelegd met de contactpersoon jeugdteam.
- Beide gezaghebbende ouders dienen aan school ook toestemming te verlenen voor het eventueel uitwisselen van persoonsgegevens /aanvullende informatie (zie ook punt: informatie delen).

Toestemming betrekken jeugdteam voor leerlingen 16 jaar en ouder:

- Voor een leerling boven de 16 jaar is toestemming nodig van de jeugdige. Daarnaast is het zeer wenselijk dat beide gezaghebbende ouders op de hoogte worden gesteld, mits de jeugdige hiervoor toestemming heeft gegeven.
- De jeugdige dient aan school ook toestemming te verlenen voor het eventueel uitwisselen van persoonsgegevens /aanvullende informatie (zie ook punt: informatie delen).

Anoniem overleg

- Indien er geen toestemming is van ouders kan er op alle onderdelen anoniem worden overlegd met het jeugdteam.

Informatie delen

- Wanneer school vragen /zorgen /bijzonderheden over de jeugdige /het gezin wil bespreken met de contactpersoon Jeugdteam /medewerker van het jeugdteam, dan is hiervoor toestemming nodig van de ouders en/of jeugdige. Hierbij is het belangrijk dat ouders en/of de jeugdige exact weten welke informatie er wordt gedeeld.

Aanvullende opmerking

- School is verantwoordelijk voor het communiceren aan leerlingen en ouders dat het jeugdteam participeert binnen de school. Bijvoorbeeld tijdens het ZAT overleg.

B8

Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem

Let op: Onderstaande is beschreven vanuit het perspectief voor leerlingen onder de 16 jaar

Advies en consult Advies en consult voor leerlingen woonachtig in Gorinchem.	Contactpersoon JT: • Tanja Anderson t.anderson@jeugdteamszhz.nl Contactpersoon Munio Onderwijs: • Judith van Houwelingen jvanhouwelingen@munio.nl Met toestemming op naam, zonder toestemming anoniem.
Leerlingen woonachtig buiten Gorinchem.	De contactpersoon JT geeft informatie en advies en denkt mee of inzet sociaal- / jeugdteam passend is. De contactpersoon JT kan ondersteuning bieden bij het leggen van contact met desbetreffende team. Met toestemming op naam, zonder toestemming anoniem.
Internoverleg leerlingen	De leerlingen worden intern besproken. De contactpersoon JT is daar bij aanwezig. Hiervoor wordt bij de intake op Munio Onderwijs toestemming gevraagd aan ouders. De contactpersoon JT zal van deze overleggen geen dossier bijhouden. Pas als er vanuit ouders een officiële aanmelding komt bij het JT zal er een dossier worden gestart.
Motiverings- en ondersteuningstrajecten voor leerlingen, ouders en leerkrachten	
Motiveringstrajecten voor ouders en jeugdigen	De contactpersoon JT kan aansluiten bij een overleg met ouders, jeugdige en school alvorens een aanmelding. School neemt contact op met beide gezaghebbende ouders en de jeugdige voor toestemming

B8

Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem

Ondersteuningstrajecten voor leerkrachten	De contactpersoon JT kan leerkrachten ondersteunen bij het in kaart brengen /scherp krijgen van een situatie aangaande een leerling, bij het bespreekbaar van zorgen met ouders en leerlingen, etc. Met toestemming op naam, zonder toestemming anoniem.
Meldcode, Veilig Thuis, en beschermingstafel	De contactpersoon JT kan school /leerkrachten ondersteunen bij het uitvoeren van de meldcode. Wanneer school zorgen heeft en ouders /jeugdige staan niet open voor hulpverlening, dan kan school overwegen een melding te doen bij Veilig Thuis of bij de Beschermingstafel. School is verantwoordelijk voor het doen van de melding. De contactpersoon JT kan uiteraard daarbij ondersteunen. Teamleider, begeleider passend onderwijs of de leerlingcoördinator binnen Munio Onderwijs kan de melding verzorgen. Om meer zicht te krijgen op de soort meldingen en het verloop /uitkomst van de meldingen, is afgesproken dat als school een melding doet /heeft gedaan deze met de contactpersoon JT anoniem wordt besproken.

Aanmelden, verkorte en uitgebreide triagetrajecten > jeugdigen woonachtig in Gorinchem.

Bij spoed verloopt de aanmelding via de aanmelddienst van het Jeugdteam	Telefoonnummer: 088-8928893 • Ouders kunnen zelf aanmelden • School kan met toestemming van ouders ook aanmelden. Ouders worden dan daarna gebeld. • Als er nog geen toestemming is, kan er uiteraard ook eerst anoniem worden overlegd. Bij spoed/crisis buiten kantooruren: 0251-263459 Bereikbaarheidsdienst Zuid Holland Zuid Als er sprake is van een crisissituatie neemt school contact op met de gezaghebbende ouders en vragen toestemming aan ouders en jeugdige om contact op te nemen met het jeugdteam en persoonsgegevens uit te wisselen.
Route aanmelding contactpersoon JT.	Munio Onderwijs laat ouders en jeugdigen bij de start een toestemmingsformulier tekenen waarin staat vermeld dat de aanmeldingen met de contactpersoon JT worden besproken. Als er toestemming is worden alle aanmeldingen met de contactpersoon JT doorgenomen. Tijdens het traject worden leerlingen ingebracht in een intern overleg. Daar wordt besloten of extra ondersteuning vanuit het jeugdteam wenselijk is. Na toestemming van ouders en jeugdige wordt er verwezen naar de contactpersoon JT.

B8

Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem

Korte toeleiding en verkorte triagetrajecten	School vraagt toestemming aan beide gezaghebbende ouders en jeugdige voor het betrekken van de contactpersoon van het Jeugdteam. School plant een gezamenlijk gesprek met ouders, jeugdige, netwerk, school en contactpersoon JT. Om een verkorte triage mogelijk te maken is het belangrijk dat school en eventueel betrokkenen zorgen voor recente rapportage die het actieplan kan ondersteunen. De jeugdprofessional werkt vanuit de hulpvraag van de jeugdige en de ouder(s). Belangrijke aspecten aangaande de triage zijn: wat zijn de krachten en zorgen, wat zijn de wensen /wat moet er gebeuren, wat kan de cliënt zelf, wat kan het netwerk betekenen, zijn er veiligheidsaspecten, etc. Tevens worden er afspraken gemaakt op welke manier school betrokken blijft (1Gezin1Plan). De contactpersoon JT draagt zorg voor folder en toestemmingsformulier.
Volledige triage op leefgebieden. Indien nodig wordt het Sociaal team betrokken conform de bestaande afspraken.	School vraagt toestemming aan beide gezaghebbende ouders en jeugdige voor het betrekken van de contactpersoon van het Jeugdteam. School plant een gezamenlijk gesprek met ouders, jeugdige, netwerk, school en contactpersoon JT. Het is belangrijk dat school en eventueel betrokkenen zorgen voor recente rapportage die het actieplan kan ondersteunen. De jeugdprofessional werkt vanuit de hulpvraag van de jeugdige en de ouder(s). Belangrijke aspecten aangaande de triage zijn: wat zijn de krachten en zorgen, wat zijn de wensen /wat moet er gebeuren, wat kan de cliënt zelf, wat kan het netwerk betekenen, zijn er veiligheidsaspecten, etc. Tevens worden er afspraken gemaakt op welke manier school betrokken blijft (1Gezin1Plan). De contactpersoon JT draagt zorg voor folder en toestemmingsformulier.
Toeleiden naar passende zorg.	Na het uitvoeren van de triage zorgt de contactpersoon JT samen met ouders en jeugdige voor toeleiding naar passende zorg.
Betrokkenheid jeugdteam.	Betrokkenheid jeugdteam na toeleiding zorg: • Jeugdteam sluit af. Ouders /jeugdige of contactpersoon JT informeert teamleider Munio Onderwijs. De contactpersoon JT sluit het dossier af. • Jeugdteam biedt jeugdhulpverlening en /of voert casusregie uit. Contactpersoon JT voert dit zelf uit of draagt over naar een collega jeugdprofessional. De contactpersoon JT informeert teamleider Munio Ondewijs.

B8

Samenwerkingsafspraken Munio – Jeugdteam Gorinchem

Betrokkenheid Munio	Er worden afspraken gemaakt op welke manier Munio Onderwijs betrokkenheid blijft (1Gezin1Plan).
Het delen van informatie bij lopende trajecten JT.	Wanneer school vragen /zorgen /bijzonderheden wil melden over een leerling die op dat moment actief wordt begeleid door het jeugdteam, dan graag ouders eerst informeren over wat deze zijn en toestemming vragen voor het delen van deze informatie met betrokken jeugdprofessional van het jeugdteam.

Samenwerking

Als er vragen zijn aangaande de samenwerking, dan eerst contact opnemen met de betrokkene(n).
Als je er samen niet uitkomt, dan opschalen naar de manager: ?

Overige opmerkingen

B9

Onderwijs kalenderjaar 2022

44 leerlingen totaal:

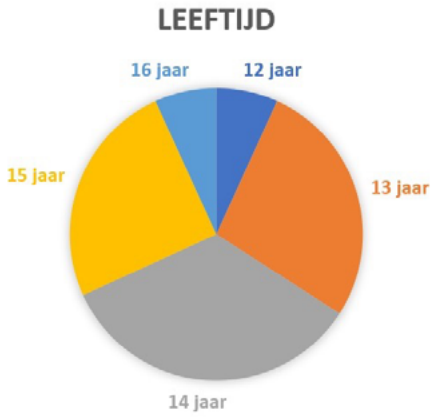
- Leerlingen die in 2021 zijn gestart en in 2022 zijn ingestroomd.
- Leerlingen die in 2021 zijn gestart en in 2023 zijn uitgestroomd.
- Leerlingen die in 2022 zijn gestart en in 2022 ook weer zijn uitgestroomd.
- Leerlingen die in 2022 zijn gestart en in 2023 zijn uitgestroomd.

Hieronder volgen de volgende gegevens van deze leerlingen uit 2022:

- Leeftijd leerling bij instroom
- Gemeente waar leerling staat ingeschreven bij instroom
- School waar leerling staat ingeschreven bij instroom
- Niveau en klas bij instroom
- Trajectduur
- Uitstroomrichting

Leeftijd leerling bij instroom

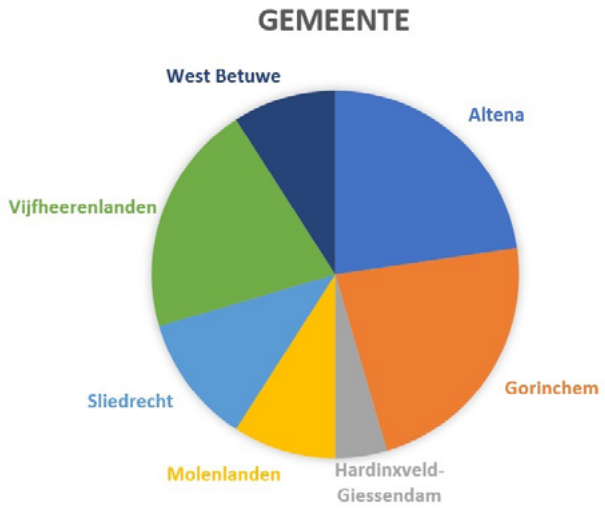
Leeftijd	Aantal
12 jaar	3
13 jaar	12
14 jaar	15
15 jaar	11
16 jaar	3
Totaal	44

B9 Onderwijs kalenderjaar 2022

Gemeente waar leerling staat ingeschreven bij instroom

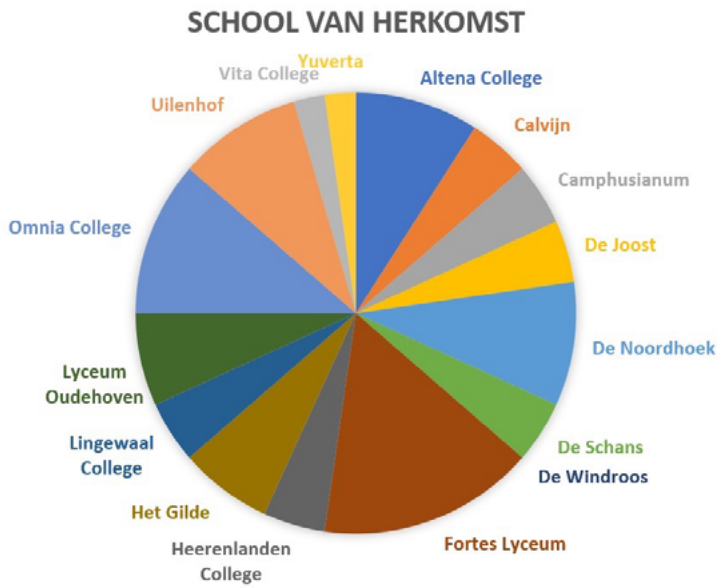
Gemeente	Aantal
Altena	10
Gorinchem	10
Hardinxveld-Giessendam	2
Molenlanden	4
Sliedrecht	5
Vijfheerenlanden	9
West Betuwe	4
Totaal	44

B9 Onderwijs kalenderjaar 2022

School waar leerling ingeschreven staat bij instroom

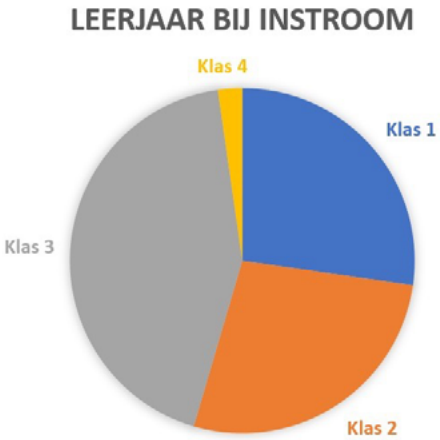
School	Aantal
Altena College	4
Calvijn	2
Camphusianum	2
De Joost	2
De Noordhoek	4
De Schans	2
De Windroos	0
Fortes Lyceum	7
Heerenlanden College	2
Het Gilde	3
Lingewaal College	2
Lyceum Oudehoven	3
Omnia College	5
Uilenhof	4
Vita College	1
Yuverta	1
Totaal	44

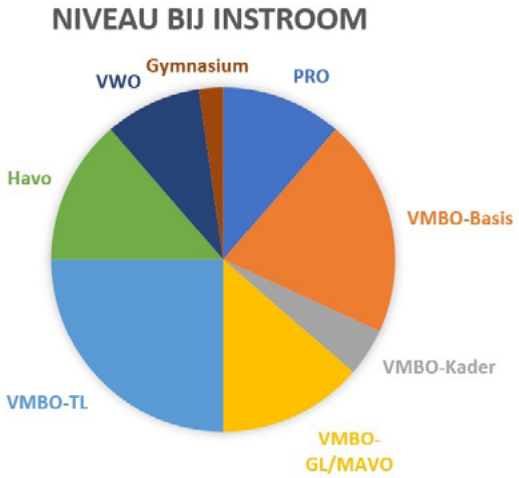

B9 Onderwijs kalenderjaar 2022

Niveau en klas bij instroom

	Klas 1	Klas 2	Klas 3	Klas 4	Totaal
PRO		2	3		5
VMBO-Basis	3	2	4		9
VMBO-Kader	1		1		2
VMBO-GL/MAVO	2	2	2		6
VMBO-TL	2	4	5		11
Havo	1	1	4		6
VWO	3	1			4
Gymnasium				1	1
Totaal	12	12	19	1	44

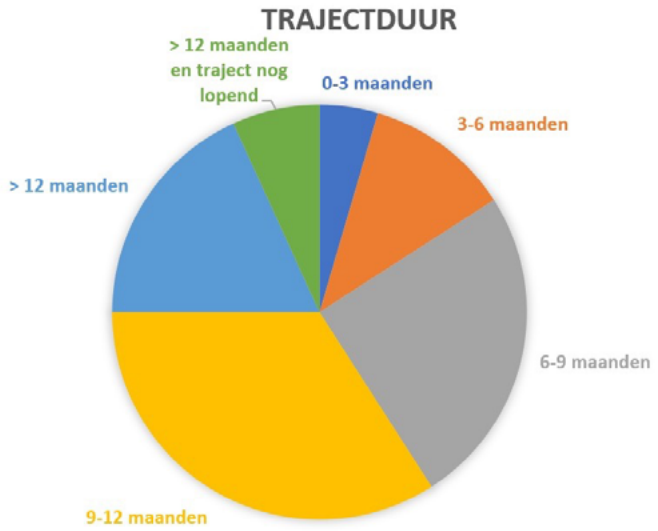

B9 Onderwijs kalenderjaar 2022

Trajectduur

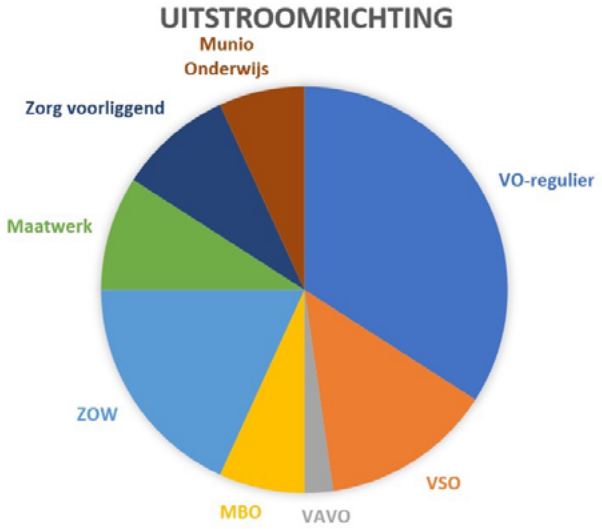
Trajectduur	Aantal
0-3 maanden	2
3-6 maanden	5
6-9 maanden	11
9-12 maanden	15
> 12 maanden	8
> 12 maanden en traject nog lopend	3
Totaal	44

B9 Onderwijs kalenderjaar 2022

Uitstroomrichting

Uitstroom	Aantal
VO-regulier	15
VSO	6
VAVO	1
MBO	3
ZOW	8
Maatwerk	4
Zorg voorliggend	4
Traject nog lopend op Munio Onderwijs	3
Totaal	44

B10

Rollen binnen Munio Onderwijs

Rol: Teamleider

Driver: Binnen Munio Onderwijs is er sturing nodig op de kwaliteitszorg om de kwaliteit binnen Munio Onderwijs te waarborgen en verbeteren. De teamleider binnen Munio Onderwijs geeft leiding aan het team en is verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking binnen Munio Onderwijs, zodat Munio een sterk OPDC is en blijft.

Verantwoordelijkheden:

- Verantwoordelijkheid voor een dekkend rooster en personele formatie.
- Verantwoordelijkheid voor – en visie op - een passend aanbod op didactisch en pedagogisch gebied.
- Deskundigheidsbevordering van het team
- Verantwoordelijk voor kwaliteitsbewaking binnen Munio Onderwijs.
- Neemt deel aan casuïstiek overleg waar aanname nieuwe leerlingen plaatsvindt.
- Instroom leerlingen en plaatsingsruimte bewaken.
- Verantwoordelijk voor budgetbewaking Munio Onderwijs
- Proces bewaken leerling-trajecten als het gaat om randvoorwaarden en nakomen van verantwoordelijkheden van betrokkenen.
- Eindverantwoordelijk voor de leerling-trajecten.
- Voert time-out gesprekken met leerlingen en verbindt consequenties aan het gedrag.
- Verantwoordelijk voor de verbinding tussen onderwijsvoorziening en ET.
- Overleg met directeur-bestuurder.
- Contacten onderhouden en samenwerkingsafspraken bewaken met partners (scholen, Psychofysiek, leerplicht, sociaal team enz.)
- Ouders informeren.
- Landelijke ontwikkelingen volgen met betrekking tot bovenschoolse voorzieningen.
- Vraagbaak teamleden algemene zaken.
- Aanspreken teamleden op na te komen taken en verantwoordelijkheden.
- Het voeren van voortgangs- en functioneringsgesprekken met teamleden.
- Het voeren van gesprekken met teamleden in het kader van verzuim of re-integratie.
- Zicht houden op de uitgaven en begroting.
- Verantwoordelijk voor personeelsbeleid
- Input leveren voor jaarplan en jaarverslag.
- Positioneren van Munio Onderwijs richting externen
- Verantwoordelijk voor het beleid van Munio Onderwijs
- Afhandelen klachten
- Schorsen en verwijderen van leerlingen
- Observeren in de les.

B9

Rollen binnen Munio Onderwijs

Kaders / beperkingen:

- Wettelijke kaders bovenschoolse voorzieningen
- Plaatsingsruimte
- Personele ruimte
- Doorstroommogelijkheden van leerlingen
- Beschikbaar budget voor Munio Onderwijs

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Toegankelijk
- Inlevingsvermogen
- Communicatief sterk
- Gestructureerd
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Daadkracht

Afhankelijkheden / relaties:

- Teamleden
- Directeur SWV Munio
- Scholen
- Overige partners (LP, hulpverlening enz.)

Rol: Docent

Driver: Leerlingen binnen Munio hebben een grote ondersteuningsbehoefte, daardoor is er veel tijd en aandacht nodig om deze leerlingen tot leren en ontwikkeling te laten komen. Het is nodig dat de docent op didactisch en pedagogisch vlak betrokken is en samen met de leerling het traject binnen Munio vormgeeft, zodat de leerling kan groeien en zijn weg kan vervolgen naar een passende (onderwijs)plek.

Verantwoordelijkheden:

- Eindverantwoordelijkheid in de klas/klassenmanagement
- Zorgen voor veilig leerklimaat.
- Absentieoverzicht bijhouden.
- Er op toezien dat iedere leerling aan het werk is.
- Actief leerlingen begeleiden in aan het werk gaan/werken.
- Actief leerlingen begeleiden in persoonlijke doelen.
- 1 op 1 begeleiden van een leerling (inhoudelijk met schoolwerk) wanneer dit nodig is.
- Kennis hebben van het dossier van iedere leerling.
- Invulling geven aan gezamenlijke lesmomenten/groepsgesprekken
- Contact met ouders.
- Leerlingen helpen met contact zoeken en onderhouden met school van herkomst wanneer nodig.
- Navraag doen bij ouders bij afwezigheid van leerling.

B9

Rollen binnen Munio Onderwijs

- Rooster maken met iedere leerling.
- Logboek invullen bij bijzonderheden.
- Zorgen dat een leerling toetsen maakt.
- Huiswerk opgeven en nakijken
- Gemaakt werk nakijken indien nodig
- Aanspreken op gedrag/reflectiegesprek met leerling (5G schema, dagreflectie, doelenreflectie)
- Assisteren bij themalessen en Rots & Water
- Geven van psycho-educatie op het gebied van EF en leren leren.
- Vakinhoudelijke instructie en uitleg verzorgen.
- Maken van een overdracht voor duo-collega.
- Continu afstemmen met de onderwijsassistent en praktijkdocent.
- Overleg met duo collega's over OPP.
- Afstemming op leerlinggedrag met BPO en leerlingcoördinator.

Kaders / beperkingen:

- Aanwezigheid van de onderwijsassistent/praktijkdocent.
- Medewerking van scholen/ouders/partners.
- AVG
- Gemoedstoestand en motivatie leerlingen
- (bij niet-mentorleerlingen) werkvoorbereiding mentor van de leerling
- Besluitvoering bij incidenten / escalatieladder
- Inloggegevens van leerlingen voor hun leerlingvolgsysteem
- Aanwezigheid/werking van de juiste leermiddelen voor de leerling

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Geduld
- Verbindend
- Pedagogisch tact
- Didactische vaardigheden
- Inlevingsvermogen
- 'Sfeer sensitief'
- Differentiatievermogen
- Gestructureerd
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Flexibiliteit
- Vakkennis
- Hulpvaardig
- Gezag uitstralen
- Consequent handelend vermogen
- Samenwerken
- Digitaal vaardig
- Analytisch vermogen
- Reflectief vermogen

B9 Rollen binnen Munio Onderwijs

Afhankelijkheden / relaties:

- Teamleden
- Ouders
- Scholen van herkomst
- Overige partners: sociaal team, leerplicht enz.
- Leerlingen

Rol: Onderwijsassistent

Driver: Leerlingen binnen Munio hebben een grote ondersteuningsbehoefte, daardoor is er veel tijd en aandacht nodig om deze leerlingen tot leren en ontwikkeling te laten komen. Het is nodig dat een onderwijsassistent in – en buiten de klas ondersteunend aanwezig is om eraan bij te dragen dat deze leerlingen de begeleiding krijgen die zij nodig hebben.

Verantwoordelijkheden:

- Erop toezien dat iedere leerling aan het werk is.
- Actief leerlingen begeleiden in aan het werk gaan/werken.
- Rooster maken met leerling.
- Huiswerk/maakwerk nakijken
- Lesmateriaal verzamelen (kopiëren, printen etc.)
- Absentieoverzichten corresponderen naar school.
- Kennis hebben van het dossier van iedere leerling.
- Handelen volgens OPP van leerling en input leveren tijdens overlegmomenten.
- Observeren, signaleren en bespreken met collega's
- Corrigerend handelen.
- Kleine groepjes leerlingen begeleiden bij andere activiteiten buiten de klas.
- Logboek invullen.
- Leerlingen aansturen bij invullen dagreflectie
- Docent ondersteunen met dat waar de situatie om vraagt.
- Administratieve ondersteuning, zoals verzenden poststukken, inscannen en uploaden van documenten en gegevens leerlingen invoeren in computersysteem.
- Klas opvangen als de docent de les uit moet of bij ziekte.
- Waar nodig reflectiegesprekjes voeren met leerling.
- Waar nodig contact leggen met ouders (bijv. over verzuim of incident).
- Incidenteel bijwonen evaluatiegesprek.
- Helpen met ontvangen bij gesprekken (koffie, thee enz.)
- Afscheidscadeautje vertrekkende leerlingen organiseren.
- Corvée organiseren en aansturen.
- Uitserveren horeca

Kaders / beperkingen:

- Aanwezigheid van de docent in de klas.
- Gemoedstoestand en motivatie leerling

B9

Rollen binnen Munio Onderwijs

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Geduld
- Open houding
- Didactische vaardigheden
- Pedagogisch tact
- Inlevingsvermogen
- 'Sfeer sensitief'
- Flexibiliteit
- Hulpvaardig
- Motiverend/stimulerend
- Consequent handelend vermogen

Afhankelijkheden / relaties:

- Teamleden
- Leerlingen

Rol: Praktijkdocent

Driver: Binnen Munio willen we leerlingen naast theorie ook praktische vaardigheden bij brengen waardoor de overstap richting een passende vervolgplek mede mogelijk wordt gemaakt. Het is nodig dat een praktijkdocent individuele – of groepen leerlingen begeleid bij het verwerven van arbeidsvaardigheden, zodat leerlingen de overstap kunnen maken naar een passende vervolgplek.

Verantwoordelijkheden:

- Verantwoordelijkheid voor invullen van praktijk vakken de eindverantwoordelijke blijft de teamleider
- Zorg dragen voor materialen en producten bij Horeca en techniek
- Er op toezien dat leerling aan het werk is.
- Veilig klimaat binnen praktijkvakken verzorgen
- Actief leerlingen begeleiden in aan het werk gaan/werken.
- Meewerken in het begeleiden van hun persoonlijke doelen vanuit het OPP van de leerling
- 1 op 1 begeleiden van een leerling wanneer dit nodig is.
- Kennis hebben van het dossier van iedere leerling.
- Aanspreken op gedrag/reflectiegesprek met leerling
- Input geven voor OPP tijdens leerlingbesprekingen
- Invullen van logboeken van leerlingen
- Boekhouding bijhouden
- Inventariseren lunchwensen team Munio
- Weekmenu samenstellen en kenbaar maken
- Verantwoordelijk voor serveren lunch
- Inkopen voor praktijklessen

Kaders / beperkingen:

- Gemoedstoestand en motivatie leerlingen
- Besluitvoering bij incidenten (waar mogelijk in overleg met achterwacht)

B9 Rollen binnen Munio Onderwijs

- Eindverantwoording ligt bij teamleider
- Beschikbaarheid van leerlingen

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Geduld
- Open houding
- Pedagogisch tact
- Didactische vaardigheden
- Inlevingsvermogen
- 'Sfeer sensitief'
- Differentiatievermogen
- Gestructureerd
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Flexibiliteit
- Vakkennis
- Hulpvaardig
- Gezag uitstralen
- Consequent handelend vermogen
- Samenwerken
- Digitaal vaardig
- Analytisch vermogen
- Basis vaardigheden Koken en Hygiëne
- Basis vaardigheden Techniek
- Creatief

Afhankelijkheden / relaties:

- Teamleden
- Leerlingen
- Stage plekken

Rol: Leerlingcoördinator

Driver: Binnen Munio Onderwijs is het noodzakelijk dat er voldoende aandacht gegeven kan worden aan primaire leerlingzaken. Hierdoor kunnen leerlingen binnen Munio Onderwijs zich blijven ontwikkelen en worden leerlingzaken goed geregeld. Het is nodig dat iemand een deel van deze zaken op zich neemt zodat er goed zicht gehouden kan worden op de ontwikkeling van de leerlingen tijdens hun proces in de tijd dat zij onderwijs volgen bij Munio Onderwijs.

Verantwoordelijkheden:

- Contacten leggen en afspraken maken mbt in- en uitstromende leerlingen
- Proces bewaken leerling-trajecten als het gaat om randvoorwaarden en nakomen van verantwoordelijkheden van betrokkenen.
- Het systeem rondom de leerling (ouders, hulpverlening, stagebegeleider, leerplicht, jeugdarts, contactpersoon scholen) betrekken/informeren/inzetten

B9

Rollen binnen Munio Onderwijs

- Casusregie rondom de leerling als hij/zij bij Munio is geplaatst.
- (Initiëren) samenwerking met SPO
- Participeren in wekelijks zorgoverleg met Teamleider en BPO (lid van het zorgteam)
- Gespreksleider bij intake- en evaluatiegesprekken.
- Observeren van de leerlingen
- Voert time-out gesprekken met leerlingen en verbindt hier consequenties aan bij afwezigheid teamleider.
- Besluitvoering bij incidenten bij afwezigheid teamleider
- Meedenken over begeleiding van leerlingen in en buiten de klas.
- Adviseren in aanpak/extra ondersteuning op de vervolgschool.
- Coachen van leerlingen en terugkoppeling hiervan naar het team
- Ondersteunen van de mentor bij het opstellen van het OPP
- Nadenken en samenwerken met ketenpartners met betrekking tot preventie
- Aanvragen van arrangementen voor leerlingen in Grippa
- Dossieranalyse
- Inbrengen van casus binnen casuïstiekoverleg in samenspraak met SPO bij vastlopen traject.
- Samenwerken andere kernteams Munio (maatwerk, TLV, etc.)

Kaders / beperkingen:

- Parttime bezetting van het team.
- Motivatie en bereidheid om samen te werken vanuit leerling en ouders

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Doorvragen
- Luisteren
- Gestructureerd
- Geduld
- Confronteren
- Algemene kennis van gedrags- leer-, persoonlijkheidsproblematiek.
- Kennis van sociale kaart.
- Kennis van wet en regelgeving (o.a. jeugdwet, wet op passend onderwijs, wet van de meldcode)
- Voeren van casusregie
- Kunnen samenwerken met scholen en betrokkenen
- Handelingsgericht werken

Afhankelijkheden / relaties:

- Leerlingen
- Ouders
- Teamleden
- Scholen
- Partners

B9

Rollen binnen Munio Onderwijs

Rol: Begeleider Passend Onderwijs

Driver: Als leerlingen starten op Munio Onderwijs is het van belang dat hun proces goed wordt begeleid. Als dit gebeurt heeft de leerling de kans om binnen Munio tot ontwikkeling te komen. Het is nodig dat iemand dit proces coördineert en deze regie neemt en de ontwikkeling van de leerling blijft monitoren, zodat het proces van intake tot na de uitstroom soepel verloopt.

Verantwoordelijkheden:

- Casusregie rondom de leerling als hij bij Munio is geplaatst.
- Gespreksleider bij intake- en evaluatiegesprekken.
- Contacten leggen en afspraken maken m.b.t in- en uitstromende leerlingen.
- Dossieranalyse
- (Initiëren) samenwerken SPO
- Ondersteunen van de mentor bij het opstellen van het OPP
- Proces bewaken leerling-trajecten als het gaat om randvoorwaarden en nakomen van verantwoordelijkheden van betrokkenen.
- Het systeem van de leerling (ouders, hulpverlening, stagebegeleider, contactpersoon scholen, leerplicht, jeugdarts) betrekken, informeren en inzetten.
- Gesprekken met leerlingen
- Voert time-out gesprekken met leerlingen en verbindt consequenties aan het gedrag.
- Meedenken over begeleiding van leerlingen in en buiten de klas.
- Observeren van de leerlingen
- Adviseren in aanpak/extra ondersteuning op de vervolgschool.
- Aanvragen van arrangementen voor leerlingen
- Afnemen van Educatiemeter bij leerlingen en terugkoppeling richting ouders.
- Regelmatig overleg met teamleider en leerlingcoördinator over zorgstructuur binnen Munio Onderwijs.
- Nadenken en samenwerken met ketenpartners mbt preventie
- Inbrengen van casus binnen casuïstiekoverleg in samenspraak met SPO bij vastlopen traject.
- Samenwerken andere kernteams Munio (maatwerk, TLV, etc.)

Kaders / beperkingen:

- Motivatie en bereidheid om samen te werken vanuit leerling en ouders

Vaardigheden, kwaliteiten:

- Doorvragen
- Luisteren
- Analytisch
- Geduld
- Confronteren
- Handelingsgericht kunnen werken
- Algemene kennis van gedrags- leer-, persoonlijkheidsproblematiek.
- Kennis van wet- en regelgeving (o.a. jeugdwet, wet op passend onderwijs,

B9 Rollen binnen Munio Onderwijs

wet van de meldcode)
- Kennis van sociale kaart
- Voeren van casusregie
- Kunnen samenwerken met scholen en betrokkenen.

Afhankelijkheden / relaties:
- Leerlingen
- Ouders
- Teamleden
- Scholen
- Partners (hulpverlening, LPA, voorliggende preventieve aanbieders/ voorzieningen, stagebegeleider e.d.)

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl

Bijlage 12

Meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting

	Goedgekeurde begroting				
Baten	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
lichte ondersteuning	1.153.935	1.176.276	1.197.980	1.228.503	1.262.454
lwoo	4.699.909	4.790.903	4.879.304	5.003.621	5.141.904
pro	1.476.779	1.505.371	1.533.148	1.572.210	1.615.661
zware ondersteuning	7.900.937	8.053.906	8.202.514	8.411.502	8.643.967
overige baten	0	0	0	0	0
geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	701.697	492.697	397.734	382.050	382.050
Totale baten	**15.933.257**	**16.019.153**	**16.210.679**	**16.597.886**	**17.046.036**
Verplichte afdrachten	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
afdracht lwoo (via DUO)	0	0	0	0	0
afdracht pro (via DUO)	1.832.152	1.883.154	1.935.482	1.989.167	2.044.238
afdracht ondersteuningsbekostiging vso (via DUO)	4.766.801	4.837.978	4.803.560	4.664.565	4.509.957
Totaal afdrachten	**6.598.953**	**6.721.133**	**6.739.043**	**6.653.732**	**6.554.194**
Programma 1 St. Munio	1.440.178	1.431.200	1.532.205	1.692.829	1.751.338
Programma 2 Munio Onderwijs	626.737	653.833	679.560	705.729	730.756
Programma 3 Passend onderwijs	461.647	265.147	170.184	154.500	154.500
Programma 4 Arrangementen	1.533.353	1.728.922	1.940.492	2.166.605	2.408.020
Programma 5 LWOO (opting out)	4.699.909	4.790.903	4.879.304	5.003.621	5.141.904
Programma 6 Bestuur en organisatie	554.400	431.750	439.850	448.450	457.550
Totaal programma's	**9.316.224**	**9.301.755**	**9.641.595**	**10.171.734**	**10.644.068**
Totale lasten	**15.915.178**	**16.022.888**	**16.380.637**	**16.825.466**	**17.198.262**
Resultaat	**18.080**	**-3.734**	**-169.958**	**-227.580**	**-152.226**

Bijlage 13

Overzicht van de uitgaven van Munio

Overzicht van de uitgaven van Munio

Verhouding middelen naar scholen en naar de interne organisatie

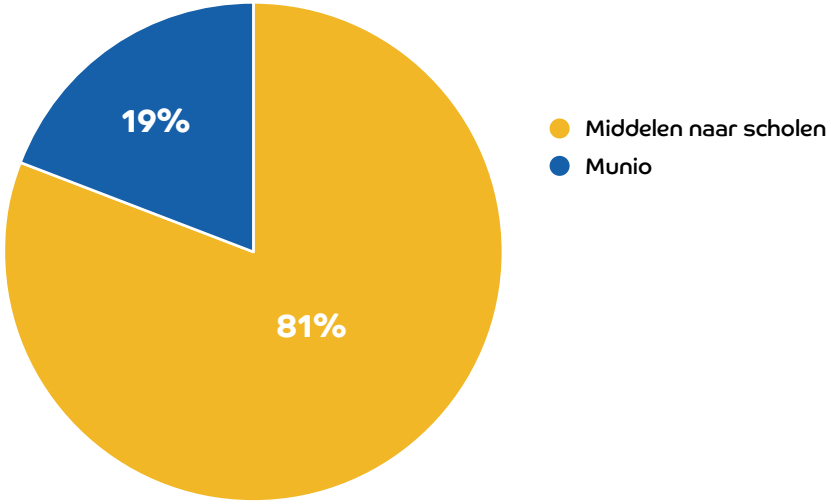
Samenwerkingsverbanden worden geacht een maximale financiële reserve aan te houden die bedoeld is voor onvoorziene kosten. Voor de jaarlijkse begroting en meerjarenbegroting betekent dit simpeler gezegd dat Munio het geld dat binnenkomt vanuit het rijk (de baten) jaarlijks nagenoeg volledig uitgeeft (kosten). Een samenwerkingsverband bepaalt zelf bestuurlijk (in overleg met zijn stakeholders en in goedkeuring van zijn toezichthoudend bestuur) op welke wijze het geld wordt uitgegeven.

Er zijn twee uiteenlopende modellen waarbinnen samenwerkingsverbanden zijn geld uitgeeft.

- A: Het schoolmodel (alle middelen naar scholen) waarbij het samenwerkingsverband zelf als organisatie soms zelfs maar formatief uit vier á vijf mensen in dienst bestaat.
- B: Het expertisemodel (alle middelen naar de interne organisatie) waarbij de organisatie veel mensen zelf in dienst heeft en veel ondersteunende diensten biedt.

De inrichting en werkwijze van de begroting van Munio is niet een uiterste van één van deze twee modellen. Wel is zichtbaar dat er verhoudingsgewijs veel geld richting de scholen gaat en relatief weinig beschikbaar is voor de interne organisatie. Zie figuur 1 hieronder waarin zichtbaar is dat 81% van de uitgaven naar scholen gaan en 19% naar de interne organisatie Munio.

Uitgaven in % van 15,8 miljoen euro

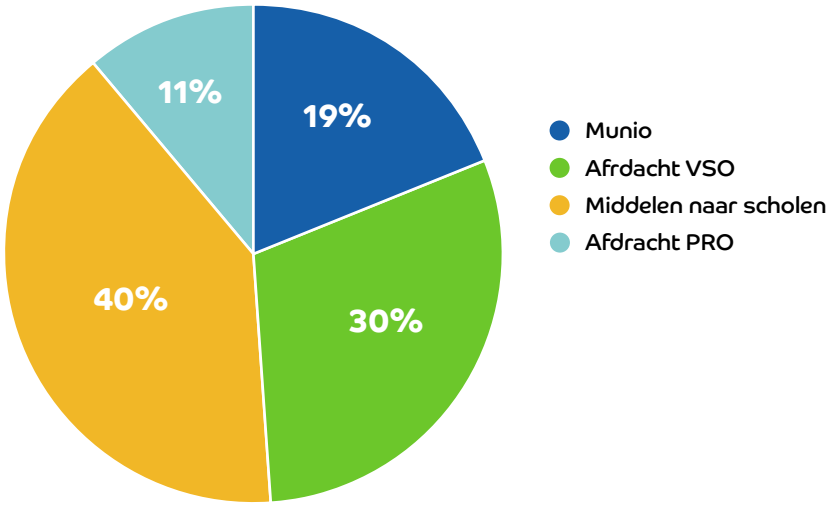
Overzicht van de uitgaven van Munio

Verdeling van het totaal

Ieder samenwerkingsverband is verplicht om bij de verkregen middelen vanuit het rijk een afdracht te doen naar het PRO en VSO. Voor Munio bedraagt dit op dit moment 11% (€ 1.775.000) voor het PRO en 30% (€ 4.765.000) voor het VSO. Deze percentages zijn dus afhankelijk van het aantal leerlingen dat jaarlijks naar het VSO en PRO gaat. Hoe meer leerlingen in de regio van Munio naar het PRO en VSO gaan, hoe meer afdracht voor Munio en hoe minder budget voor andere zaken.

Munio maakt 40% (€ 6.208.000) over naar de scholen (PRO/VSO vallen hier niet onder) uit zijn regio. Tegenover deze financiële middelen staat een inhoudelijke inspanningsverplichting voor de invulling van passend onderwijs die op diverse specifieke manier worden verantwoord (zie figuur 3). In figuur 2 is bovenstaande informatie geïllustreerd.

Uitgaven in % van 15,8 miljoen euro

- 40% Middelen naar scholen: € 6.208.000
- 30% Afdracht naar VSO: € 4.765.000
- 19% Munio organisatie: € 3.072.000
- 11% Afdracht naar PRO: € 1.775.000

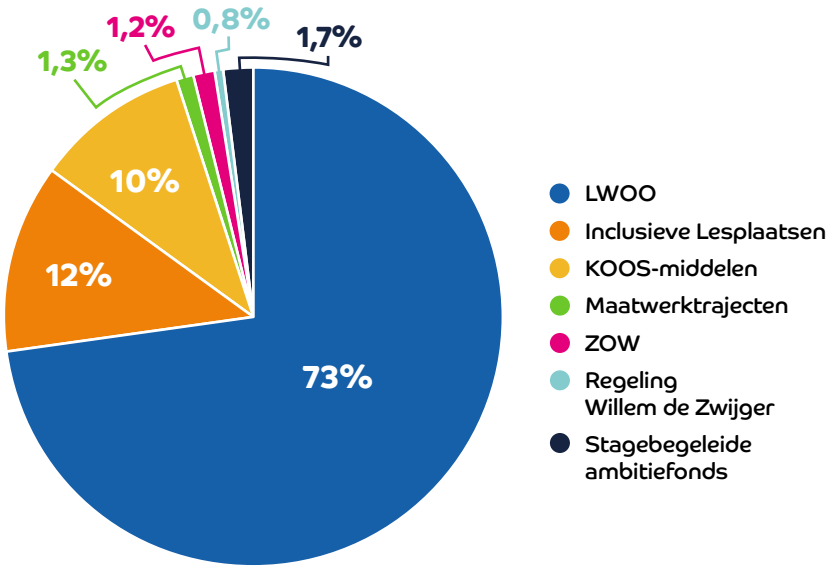
De verdeling van de middelen naar de scholen en de verdeling van de middelen ten behoeve van de organisatie van Munio worden hieronder nader toegelicht.

Overzicht van de uitgaven van Munio

Verdeling middelen naar de scholen

De € 6.208.000 die overgemaakt wordt naar de scholen zijn gebonden aan wettelijke doelmatigheid (LWOO middelen), specifieke langdurige projecten (Inclusieve Lesplaatsen) en doelmatige middelen voor extra ondersteuning (KOOS, krachtige ondersteuning op school). Kortdurende projecten (stagebegeleiding vanuit het ambitiefonds AVRES) en de categorie overig waar inzet voor plaatsingen ZOW en kosten voor maatwerktrajecten van worden bekostigd. Tot slot is er een financiële regeling met de school Willem de Zwijger in Hardinxveld-Giessendam die feitelijk onder onze regio valt, maar waar het passend Onderwijs voor deze school wordt ingericht door het samenwerkingsverband Drechtsteden.

Uitgaven in % van € 6.208.000

De uitgaven á € 6.208.000 kent de volgende verdeling:

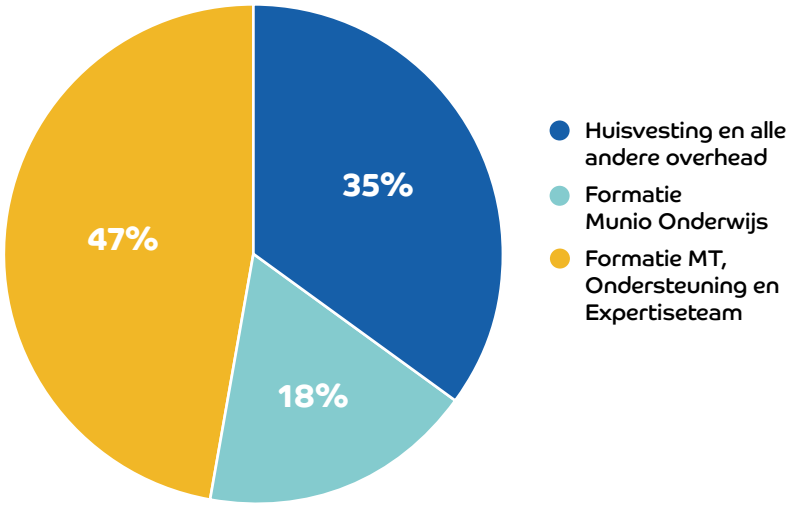
- 73% LWOO: € 4.550.000
- 12% Inclusieve Lesplaatsen: € 750.000 (15 x € 50.000)
- 10% KOOS-middelen: € 600.000
- 1,7% Ambitiefonds: € 100.000
- 1,3% Maatwerktrajecten: € 80.000
- 1,2% ZOW trajecten: € 75.000
- 0,8% Regeling school Willem de Zwijger: € 53.000

Overzicht van de uitgaven van Munio

Verdeling middelen Munio organisatie

De uitgaven van de organisatie Munio zijn te verdelen in drie onderdelen. Huisvesting en overhead, formatie Munio Onderwijs (OPDC) en de overige formatie. De kostenpost Munio Onderwijs en de kostenpost Huisvesting en overhead zijn beperkt tot niet te beïnvloeden kostenposten. De noodzaak tot huisvesting en andere overhead spreekt voor zich. Tornen aan de formatie van Munio Onderwijs staat gelijk aan tornen aan de mogelijkheid tot het aanbod van een OPDC. Binnen de overige formatie zijn een aantal zaken wettelijk gezien verplicht en noodzakelijk. Denk hierbij aan sturing, administratie en financieel beleid en daarnaast ook het hebben van een ouder en jeugdsteunpunt en een toelaatbaarheidsverklaringscommissie. Wat resteert is circa formatief 4 FTE aan uren bij het expertiseteam (verdeeld over 13 medewerkers) die verdeeld zijn aan de hand van geprioriteerde thema's van het ondersteuningsplan en het jaarplan. Deze formatie is afgezet tegen middelen voor scholen zo'n € 20.000 per school (15 scholen).

Uitgaven in % van € 3.072.000

- 47% Formatie MT, Ondersteuning en Expertiseteam: € 1.455.000
- 35% Huisvesting en alle andere overheid: € 1.065.000
- 18% Formatie Munio Onderwijs (OPDC): € 552.000

Overzicht van de uitgaven van Munio

Subsidies

Munio heeft vanaf 2026 inkomsten vanuit de volgende subsidies. Per subsidie wordt omschreven hoe deze financiële middelen worden benut.

Subsidie ondersteuning en preventie thuiszittende jeugdigen	t/m 31-12-2027	€101.285,00 per jaar	Deze subsidie is gebruikt voor bestaande formatieve kostenposten
Subsidie Digitale School	t/m 31-12-2026	éénmalig €70.000	Deze subsidie is deels (30.000 euro) gebruikt voor bestaande formatieve kostenposten en deels (40.000 euro) voor de aanschaf van 8 No Isolation apparaten
Subsidie onderwijs-coalities af- en ombouw gesloten jeugdhulp / innovatiebudget	01-08-2025 t/m 31-07-2028	€78.500 per jaar	Deze subsidie is gebruikt voor bestaande formatieve kostenposten
Wet Van school naar duurzaam werk	01-01-2026 t/m 31-12-2029	€90.000 per jaar	Deze subsidie is gebruikt voor bestaande formatieve kostenposten
Ambitiefonds Avres voor extra stagebegeleiding	t/m 31-12-2026	Éénmalig €100.000 per jaar	Deze middelen gaan met een verdeelsleutel direct door naar de VMBO scholen

Andere inkomsten en uitgaven uitgelegd:

Munio ontvangt naast subsidies en de jaarlijkse uitkering van het rijk ook nog op andere wijze inkomsten. Deze inkomsten zijn echter gekoppeld aan uitgaven die direct worden gedaan of al gedaan zijn. Deze zijn zijn onderdeel van de totale en subbedragen in de taartdiagrammen in dit document. Hieronder zijn de uitzondering op een rij gezet.

Munio zet een jeugdhulpaanbieder voor jeugdhulp op het OPDC Munio Onderwijs	Munio factureert vanuit een project/ pilot deze kosten door aan de omliggende 6 gemeenten.
Munio geeft geld uit aan maatwerktrajecten waar de gebruikelijke extra ondersteuning niet volstaat	Munio ontvangt een bijdrage van scholen per traject voor de gemaakte kosten
Munio dekt een deel van de formatie kosten van Munio Onderwijs vanuit de bijdrage van de scholen	De school die de leerling plaatst betaalt hiervoor een bedrag per maand.
ZOW vraagt een bijdrage per geplaatste leerling op het ZOW	De school die de leerling plaatst betaalt hiervoor een bedrag per maand.

Bijlage 14

Lijst met afkortingen

Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Ambulant Begeleider
AOb	Algemene Onderwijsbond
APC	Armoedeprobleem Cumulatie
BPO	Begeleider Passend Onderwijs
Cluster 4	Het cluster 4-onderwijs is er speciaal voor leerlingen met (ernstige) gedragsstoornissen en/of psychische problematiek
DSM-5	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 5th Edition: DSM-5
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HB	Hoogbegaafd(heid)
HR	Human Resource
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
ILP	Inclusieve Lesplaats
ISK	Internationale Schakelklas
JHOS	Jeugdhulp Op School
KOOS	Krachtige Ondersteuning Op School
LKC	Landelijke Klachtencommissie Onderwijs
LWOO	Leerwegondersteunend Onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MR	Medezeggenschapsraad
NT2	Nederlands als Tweede Taal
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum

Afkorting	Betekenis
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
PGB	Persoonsgebonden Budget
PO	Primair Onderwijs
POS	Perspectief Op School
PRO	Praktijkonderwijs
REA	Regionale Educatieve Agenda
S3	Sociocratie 3.0
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SPO	Specialist Passend Onderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VMBO	Voortgezet Middelbaar Beroepsonderwijs
VMBO-BB	VMBO Basisberoepsgerichte leerweg
VMBO-KB	VMBO Kaderberoepsgerichte leerweg
VMBO-TL	VMBO Theoretische leerweg
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSNDW	(Wet) van school naar duurzaam werk
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WEC	Wet op de Expertise Centra
WVO	Wet Voortgezet Onderwijs
ZML	Zeer moeilijk lerende kinderen
ZOW	Zorg Onderwijs Werk

Bijlage 15

Vangnetbepaling

De vangnetbepaling

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO)10 wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo.

Deze vangnetbekostiging is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

- De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
- De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1 oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit uiterlijk 1 oktober aan het swv weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.
    a) Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
    b) De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni.. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. i. De SBO-school maakt geen onderscheid naar een ondersteuningscategorie.
    c) Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.
    d) Het totaal bedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaal bedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.
- Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar

Dr. van Stratenweg 15 ○ 4205 LA Gorinchem ○ 0183 66 06 41 ○ info@munio.nl

MUNIO

sterk naar de toekomst

munio.nl